

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
za rok 2018**

Spis treści

1	Otoczenie rynkowe	4
1.1	Ogólna sytuacja makroekonomiczna	4
1.2	Perspektywy rozwoju rynku	4
1.3	Informacja o przyjętej strategii emitenta i jego grupy kapitałowej	5
2	Podstawowe informacje o ELEKTROBUDOWIE SA i Grupie Kapitałowej ELEKTROBUDOWA	6
2.1	Przedmiot działalności	6
2.2	Oddziały i zakłady	6
2.3	Struktura Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA	7
2.4	Powiązania organizacyjne i kapitałowe	7
2.5	Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	7
2.6	Zmiany w zasadach zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową	8
3	Działalność Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA i ELEKTROBUDOWA SA	8
3.1	Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy ELEKTROBUDOWA	8
3.2	Podstawowe czynniki ryzyka i zagrożeń	8
3.3	Opis czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy	9
3.3.1	Umowa z PKN Orlen S.A. na budowę instalacji Metatezy	9
3.4	Struktura przychodów ze sprzedaży	11
3.4.1	Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy ELEKTROBUDOWA	11
3.4.2	Struktura przychodów ze sprzedaży ELEKTROBUDOWA SA	16
3.5	Perspektywy rozwoju działalności w okresie najbliższego roku	17
3.6	Źródła zaopatrzenia	17
3.7	Zobowiązania i należności warunkowe	18
3.8	Wykorzystanie wpływów z emisji papierów wartościowych	18
4	Analiza sytuacji majątkowej i finansowej ELEKTROBUDOWA SA	18
4.1	Charakterystyka podstawowych wielkości ekonomiczno - finansowych ELEKTROBUDOWA SA	18
4.2	Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe ELEKTROBUDOWA SA	21
4.3	Zarządzanie zasobami finansowymi ELEKTROBUDOWA SA	22
5	Analiza sytuacji majątkowej i finansowej Grupy ELEKTROBUDOWA	23
5.1	Charakterystyka podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Grupy ELEKTROBUDOWA	23
5.2	Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe Grupy ELEKTROBUDOWA	27
5.3	Zarządzanie zasobami finansowymi Grupy ELEKTROBUDOWA	27
6	Objaśnienie różnic pomiędzy osiągniętymi wynikami finansowymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	29
7	Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej w 2018 roku, a także po jego zakończeniu, aż do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego	30
8	Znaczące umowy	32
8.1	Umowy ubezpieczenia zawarte dla Spółek Grupy ELEKTROBUDOWA	32
8.2	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	33
8.3	Zaciągnięte kredyty	30
8.4	Główne lokaty kapitałowe i inwestycje kapitałowe dokonane w 2018 roku	31
8.5	Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach	31
9	Informacje pozostałe	31
9.1	Umowy, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu	31
9.2	Informacje o stanie posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące	31
9.3	Informacje o nabyciu akcji własnych	31
9.4	Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych	31
9.5	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	31
9.6	Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta	32
9.7	Postępowania sądowe	32
9.8	Zatrudnienie	32
9.9	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	32
9.10	Działalność sponsoringowa	33

10	Polityka wynagrodzeń w ELEKTROBUDOWA SA	33
10.1	System wynagrodzeń i jego zmiany w ciągu ostatniego roku	33
10.2	Warunki i wysokość wynagrodzeń Członków Zarządu	33
10.3	Pozafinansowe składniki wynagrodzeń przysługujące członkom Zarządu i kluczowym menedżerom	34
10.4	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska	34
10.5	Warunki i wysokość wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej	34
10.6	Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń	35
10.7	Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących	35
11	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w jednostce dominującej	35
11.1	Stosowany zbiór zasad ładu korporacyjnego	35
11.2	Zasady ładu korporacyjnego od stosowania których odstąpiono	35
11.3	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem	36
11.4	Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji	38
11.5	Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne	38
11.6	Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu	38
11.7	Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	39
11.8	Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień	39
11.9	Zasady zmiany statutu	41
11.10	Walne Zgromadzenie	42
11.10.1.	Sposób działania i zasadnicze uprawnienia	42
11.10.2.	Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania	43
11.10.3.	Walne zgromadzenia w 2018 roku	44
11.11	Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących Spółkę oraz ich komitetów	44
11.11.1.	Zarząd ELEKTROBUDOWA SA	44
11.11.2.	Rada Nadzorcza ELEKTROBUDOWA SA	45
11.11.3.	Komitety Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń	46
11.12	Polityka różnorodności	52
12	Oświadczenie Grupy Kapitałowej i spółki Elektrobudowa SA na temat informacji niefinansowych za rok 2018	53
12.1	Interesariusze Grupy Kapitałowej i zagadnienia niefinansowe	53
12.2	Istotne zagadnienia niefinansowe	54
12.3	Obszar zarządczy	54
12.3.2	Ład zarządczy	57
12.3.3	Zarządzanie ryzykiem	59
12.3.4	Zarządzenie etyką	61
12.4	Kwestie środowiskowe	62
12.4.1	Surowce i materiały	64
12.4.2	Paliwa i energie	65
12.4.3	Bioróżnorodność	66
12.4.4	Emisje do atmosfery	67
12.4.5	Odpady	69
12.5	Kwestie pracownicze	70
12.5.1	Zatrudnienie, wynagrodzenia i ochrona socjalna	71
12.5.2	Równość i różnorodność	83
12.5.3	Rozwój pracowników	84
12.5.4	Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się	85
12.5.5	Bezpieczeństwo i higiena pracy	86
12.6	Poszanowanie praw człowieka	89
12.7	Kwestie społeczne	90
12.7.1	Zaangażowanie społeczne i wpływ na społeczności lokalne	90
12.7.2	Bezpieczeństwo produktów, w tym właściwe oznakowanie produktów	92

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

12.7.3	Relacje z klientami	94
12.7.4	Komunikacja marketingowa	95
12.7.5	Ochrona prywatności.....	95
12.8	Przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu.....	96
12.9	Specyfikacja wskaźników SIN.....	98

1 Otoczenie rynkowe

1.1 Ogólna sytuacja makroekonomiczna

Grupa ELEKTROBUDOWA („Grupa Kapitałowa”, „Grupa Kapitałowa Elektrobudowa”, „Grupa”) zasadniczą część swoich przychodów generuje w obszarze inwestycji energetycznych w sektorach wytwarzania energii elektrycznej, przesyłu i dystrybucji energii oraz inwestycji przemysłowych. Poziom inwestowania w każdym z powyższych segmentów jest bezpośrednio związany z poziomem wzrostu PKB.

W roku 2018 nastąpiło utrzymanie dobrej dynamiki wzrostu gospodarczego osiągniętej w roku 2017. Według wstępnych szacunków Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) przyrost produktu krajowego brutto w 2018 roku w cenach stałych roku poprzedniego wyniósł 5,1% rok do roku, podczas gdy w 2017 roku kształtował się on na poziomie 4,8%. Podobnie jak w roku 2017, do głównych przyczyn wysokiej dynamiki wzrostu PKB można zaliczyć przede wszystkim wzrost inwestycji. Nakłady brutto na środki trwałe wzrosły w roku 2018 o 7,3% w porównaniu ze wzrostem o 3,9% w roku 2017, natomiast stopa inwestycji w roku 2018, rozumiana jako relacja nakładów brutto do produktu krajowego brutto w cenach bieżących, ukształtowała się na podobnym poziomie jak w rok 2017 i wyniosła 18,1% w roku 2018 względem 17,7% w roku 2017. Wartość dodana brutto w budownictwie w 2018 roku w porównaniu z rokiem 2017 wzrosła o 17,0%, wobec wzrostu o 6,5% w roku 2017. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w roku 2018 osiągnął wartość 1,6% w porównaniu do 2,0% w roku 2017. Na spadek inflacji w ujęciu rocznym wpłynęło osłabienie wzrostu cen w ostatnich miesiącach roku 2018. W grudniu 2018 roku, wskaźnik inflacji konsumenckiej osiągnął wartość równą 1,1%, tj. o jeden punkt procentowy mniej niż w grudniu roku poprzedniego. Stopa bezrobocia w Polsce w 2018 roku zanotowała spadek o 0,8 punktu procentowego z poziomu 6,6% w grudniu 2017 roku do 5,8% w grudniu 2018 roku.

W opinii Zarządu Jednostki Dominującej („Spółka”, „Elektrobudowa SA”) następujące czynniki i tendencje rynkowe w istotnym stopniu wpływają na wyniki działalności Grupy w omawianym okresie lub przewiduje się, że będą one znacząco wpływać na jej przyszłość:

- sytuacja makroekonomiczna gospodarki Polski;
- poziom nakładów inwestycyjnych na rynku polskim i innych państw Unii Europejskiej;
- otoczenie regulacyjne;
- zmiany kursów walut;
- sezonowość;
- udział w realizacji wielkich projektów inwestycyjnych w polskim sektorze elektroenergetycznym;
- wartość posiadanego portfela zamówień;
- restrukturyzacja działalności operacyjnej;
- prowadzone działania dezinvestycyjne;
- działalność produkcyjna.

1.2 Perspektywy rozwoju rynku

Zgodnie z założeniami do budżetu państwa na rok 2019, wzrost PKB w ujęciu realnym w roku 2019 wyniesie 3,8% względem 5,1% w roku 2018. Zgodnie z zapowiedzią Minister Finansów, Polskę czeka spowolnienie wzrostu gospodarczego, które wpisuje się w ogólnosiłowy cykl koniunkturalny. Instytucje zagraniczne wskazują na możliwość realizacji bardziej pesymistycznego scenariusza. Zgodnie z prognozami opublikowanymi w pierwszej połowie lutego 2019 roku, wzrost PKB w roku 2019 w Polsce wyniesie 3,6% (prognoza Międzynarodowego Funduszu Walutowego) lub nawet 3,5% (prognoza Komisji Europejskiej). Zgodnie z szacunkami, przyczyną pogorszenia koniunktury będą m.in. spowalniający popyt zagraniczny, umiarkowane inwestycje prywatne oraz ograniczony potencjał dalszego wzrostu konsumpcji prywatnej, która może znaleźć się pod presją rosnącej inflacji. Przyjęta przez Sejm w styczniu 2019 roku ustawa budżetowa, zakłada na obecny rok inflację na poziomie 2,3% względem 1,6% w roku 2018. W wyniku wzrostu kosztów produkcji energii elektrycznej, poziom inflacji w latach kolejnych może znaleźć się pod presją potencjalnych podwyżek cen energii elektrycznej. Interwencja państwa na rynku energii, mająca miejsce na przełomie roku 2018 i 2019, pozwoliła na zahamowanie zjawisk inflacyjnych w roku 2019, jednakże ich skuteczność w długim terminie stoi pod znakiem zapytania.

W maju 2018 roku Komisja Europejska opublikowała propozycję podziału funduszy europejskich na poszczególne kraje członkowskie w ramach Polityki Spójności w trakcie kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej przypadającej na lata 2021-2027. Proponowana wartość środków załokowanych do Polski wynosi 73 miliardy euro w cenach bieżących względem 83 miliardów euro w cenach bieżących, które trafią do Polski w ramach obecnej perspektywy finansowej. Pomimo spadku wartości alokacji, Polska pozostanie największym beneficjentem środków unijnych. Struktura podziału alokacji na poszczególne działania jest w dalszym ciągu nieznana, jednak skala wsparcia w obszarze projektów infrastrukturalnych pozwoli najprawdopodobniej na utrzymanie znaczącej roli środków unijnych w rozwoju polskiego sektora budowlanego w najbliższych latach.

W ostatnich latach, segment budownictwa energetycznego utrzymywał dobre tempo wzrostu w wyniku postępującej realizacji kilku dużych bloków energetycznych o sumarycznej mocy 5,8 GW. Inwestycje w Jaworznie, Opolu, Turowie, Stalowej Woli i na warszawskim Żeraniu znajdują się na etapie budowy, w niektórych przypadkach w bardzo zaawansowanej jej fazie, natomiast bloki w Koźlenicach, Włocławku i Płocku zostały oddane do użytku lub doczekały się udanego rozruchu końcowego. W początkowej fazie realizacji znajduje się projekt budowy nowego bloku węglowego o mocy 1 000 MW zlokalizowanego w Elektrowni Ostrołęka. Ministerstwo Energii zaznacza, że nowy blok w Ostrołęce będzie ostatnim obiektem tego typu o tak istotnej wartości zrealizowanym w Polsce. Zgodnie z zapowiedziami, podaż nowych projektów w obszarze produkcji energii będzie skoncentrowana na obiektach mniejszych, opartych przeważnie na paliwach niewęglowych. Na etapie planowania bądź przetargów znajduje się kilka istotnych inwestycji, w tym elektrownia w technologii tzw. czystego węgla przy kopalni Bogdanka, dwie nowe jednostki o mocy 700 MW każda w Zespole Elektrowni Dolna Odra oraz blok węglowy w Puławach. W opinii Ministra Energii, Krzysztofa Tchórzewskiego, budowa bloku w Bogdancie powinna ruszyć w roku 2020. Przetarg na budowę bloków w Elektrowni Dolna Odra zostanie ogłoszony jeszcze w roku 2019, natomiast wybór wykonawcy bloku w Puławach powinien nastąpić w pierwszym kwartale roku 2019. Zadaniem niedawno ukończonych oraz obecnie realizowanych dużych inwestycji w sektorze energetyki konwencjonalnej jest zastąpienie mocy wytwórczej jednostek niespełniających norm środowiskowych ustanowionych przez Unię Europejską. W długim terminie tj. po roku 2030 warunkiem dalszego wzrostu produkcji energii elektrycznej w Polsce będzie zmiana jej struktury. W listopadzie 2018 roku Ministerstwo Energii przedstawiło do konsultacji projekt dokumentu „Polityka energetyczna Polski do roku 2040”. Koncepcja dywersyfikacji mocy zainstalowanej w systemie zawarta w dokumencie zakłada stopniowe wygaszanie konwencjonalnych źródeł energii tj. elektrowni węglowych i zwiększanie skali inwestycji w obszarze morskich elektrowni wiatrowych, elektrowni fotowoltaicznych oraz elektrowni atomowej. Do roku 2040 szacunkowa wartość inwestycji wynikających z realizacji opracowywanej polityki wyniesie nawet 400 miliardów złotych, w tym koszt elektrowni atomowej szacowany jest na 120-180 miliardów złotych.

W najbliższych latach należy spodziewać się dalszej realizacji programów inwestycyjnych na rynku przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz gazu. Na początku roku 2018 Polskie Sieci Elektroenergetyczne (PSE) ogłosiły konsultacje społeczne planu rozwoju na lata 2018-2027. Zgodnie z projektem, wydatki PSE na rozwój infrastruktury w tym okresie przekroczą 12 miliardów złotych. Po przestoju w zakresie podpisywania nowych kontraktów na realizację sieci przesyłowych w roku 2017, wartość zakontraktowanych prac w roku 2018 uległa zwiększeniu. Podpisanie trzech dużych umów na generalne wykonawstwo o znaczącej wartości w roku 2018 umożliwiło wyrównanie poziomu kontraktacji z roku 2016, w którym podpisano umowy o wartości 0,7 miliarda złotych. Mimo wszystko, są to wartości zdecydowanie odbiegające od poziomów kontraktacji osiągniętych w latach 2013-2015. W lutym 2019 roku PSE nie prowadziły żadnego dużego postępowania przetargowego w obszarze robót budowlanych. Niska aktywność zamawiającego w 2019 roku może skutkować powrotem do niskiego poziomu kontraktacji z roku 2017. W roku 2018 rynek przesyłu energii elektrycznej wszedł w etap wzrostu wolumenu realizowanych robót budowlanych, którego maksymalna roczna wartość przekroczyć może 2 miliardy złotych. Pozytywne sygnały w zakresie tempa realizacji programu inwestycyjnego płyną również z rynku przesyłu gazu. W sierpniu 2018 roku Gaz-System rozpoczął konsultacje społeczne planu rozwoju sieci gazowej w latach 2020-2029. Plan zakłada przyrost długości sieci w latach 2020-2029 o blisko 3 800 km. Duża część prac budowlanych zaplanowanych do realizacji w ramach wspomnianego programu została zlecona w trakcie ostatnich trzech lat. W latach 2016-2018 Gaz System podpisał 15 umów na generalne wykonawstwo dużych gazociągów o sumarycznej wartości 2,0 miliarda złotych netto. Długoterminowy rozwój wspomnianych sektorów zależy w dużej mierze od czynników zewnętrznych. Potencjał rynku przesyłu energii elektrycznej będzie wykazywał silną korelację z dynamiką rozwoju rynku produkcji energii elektrycznej, natomiast długookresowy wzrost na rynku przesyłu gazu uzależniony będzie od postępu prac nad dalszą dywersyfikacją źródeł dostaw gazu z kierunków innych niż wschodni.

W perspektywie najbliższych lat istotnym z punktu widzenia płynności jest skuteczne pozyskiwanie kontraktów, których docelowa skala powinna zastąpić obecnie realizowane kontrakty strategiczne. Uzupełnianie bieżącego portfela kontraktów wraz z postępowaniem zaawansowania kontraktów strategicznych jest jednym z głównych priorytetów Zarządu Spółki Dominującej. Jakkolwiek wpływ kontraktów strategicznych na wynik Spółki i Grupy jest obecnie dominujący, to dodatkowe kontrakty pozyskiwane obecnie i planowane do pozyskania w najbliższych latach powinny mieć rosnący udział w wynikach Grupy zapewniając dodatkowe przepływy dla Grupy.

1.3 Informacja o przyjętej strategii emitenta i jego grupy kapitałowej

ELEKTROBUDOWA SA jako spółka publiczna notowana na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, ma zamiar konsekwentnie budować wartość dla wszystkich swoich Akcjonariuszy.

Zarząd obecnie pracuje nad opracowaniem nowego, siedmioletniego Strategicznego Planu Rozwoju Grupy na lata 2019-2025. Plan ten w swoim założeniu ma być silnym impulsem rozwoju poprzez jasne określenie celów strategicznych, spełniających kryteria SMART (konkretne, mierzalne, ambitne, realistyczne, z wyznaczonym czasem realizacji) oraz planu działań strategicznych, które mają doprowadzić do realizacji tych celów.

Nowy Strategiczny Plan Rozwoju ma przywrócić ELEKTROBUDOWIE SA dobrą kondycję finansową, wzmocnić pozycję Spółki na rynku Polskim, zwiększyć aktywność na rynkach zagranicznych oraz poprawić rentowność poprzez kontrolę i ograniczenie ryzyk projektowych.

2 Podstawowe informacje o ELEKTROBUDOWIE SA i Grupie Kapitałowej ELEKTROBUDOWA

2.1 Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności **Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA** jest szeroko rozumiane wykonywanie kompletnych obiektów i instalacji elektrycznych oraz produkcja urządzeń elektroenergetycznych.

Jednostka Dominująca **ELEKTROBUDOWA SA** jest największą w kraju firmą, działającą w branży elektroinstalacyjnej, zajmującą się produkcją urządzeń elektroenergetycznych, kompleksowymi usługami elektroinstalacyjnymi oraz budową kompletnych obiektów na potrzeby energetyki i przemysłu. Spółka produkuje urządzenia elektroenergetyczne oraz oferuje wykonawstwo montażu elektrycznego. Oferta firmy posiada kompleksowy charakter – obejmuje projektowanie, dostawy urządzeń elektrycznych, montaż, pomiary pomontażowe oraz rozruch. Produkuje między innymi rozdzielnice niskich i średnich napięć, rozdzielnice wysokiego napięcia w izolacji gazowej, szynoprzewody, kontenerowe stacje transformatorowo-rozdzielcze, zestawy sterowania sygnalizacji i zabezpieczeń. Klientami ELEKTROBUDOWY SA są nie tylko elektrownie i elektrociepłownie, ale także zakłady energetyczne, kopalnie rud metali i węgla brunatnego, zakłady przemysłu ciężkiego, chemicznego i spożywczego oraz obiekty użyteczności publicznej.

Przedmiotem działalności spółki zależnej **ENERGOTEST sp. z o.o.** są usługi związane z budową, modernizacją i eksploatacją obiektów elektroenergetycznych, produkcja urządzeń do przetwarzania informacji oraz aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej, usługi w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji aparatury rozdzielczej i sterowniczej, a także badania i analizy techniczne.

Podstawowa działalność spółki stowarzyszonej **VECTOR sp. z o.o.** to produkcja elementów elektrycznych oraz części aparatury elektropróżniowej, a także wykonawstwo robót budowlanych i sprzedaż hurtowa produkcyjnych urządzeń elektrycznych, włącznie z elektrycznymi urządzeniami łączności.

Przedmiotem działalności spółki stowarzyszonej **SAUDI ELEKTROBUDOWA sp. z o.o.** jest sprzedaż systemów elektrycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, w tym rozdzielnic, paneli rozdzielczych oraz stacji elektroenergetycznych oraz prace montażowe, naprawcze i konserwacyjne dla systemów sterowania i dystrybucji energii elektrycznej.

W przychodach Grupy 95 % stanowią przychody osiągnięte przez jednostkę dominującą ELEKTROBUDOWA SA.

2.2 Oddziały i zakłady

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w strukturze organizacyjnej ELEKTROBUDOWA SA funkcjonowały dwa oddziały według zakresu działania, odpowiadające wyodrębnionym obszarom działalności. Oddziały te nie są ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Podstawowy zakres działalności Oddziałów:

Oddział Produkcji prowadzący działalność produkcyjną rozdzielnic (niskiego napięcia, średniego napięcia, wysokiego napięcia w izolacji gazowej) stacji kontenerowych, produkcji szynoprzewodów oraz produkcji mechanicznej.

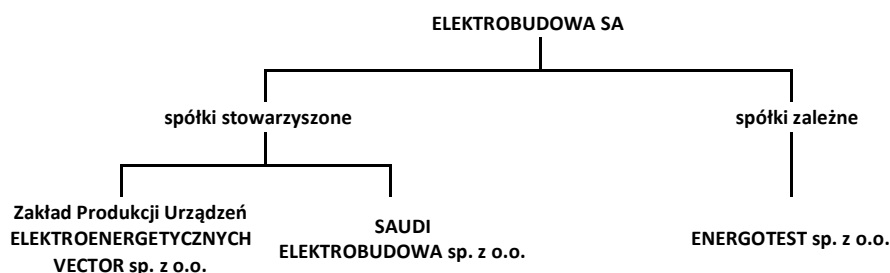
Oddział Realizacji Projektów prowadzący działalność usługową w zakresie Zarządzania Projektami Zagranicznymi i Krajowymi oraz Generalnego Wykonawstwa.

Oddział Realizacji Projektów posiada **Zakład w Finlandii**. Zakład zagraniczny został powołany w następstwie podpisanej umowy na realizację długoterminowego kontraktu. Działalność Zakładu została zarejestrowana w Finlandii zgodnie z obowiązującą umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska.

2.3 Struktura Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA

Grupa Kapitałowa ELEKTROBUDOWA składa się z jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA oraz podmiotów od niej zależnych i stowarzyszonych.

Schemat Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 roku:

2.4 Powiązania organizacyjne i kapitałowe

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale zakładowym oraz liczbie głosów (%)	metoda konsolidacji
ENERGOTEST sp. z o.o.	Gliwice	100%	spółka zależna metoda pełna
ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o. (*)	Zaporoże Ukraina	62%	spółka zależna metoda pełna
Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych VECTOR sp. z o.o.	Wotkińsk Rosja	49%	spółka stowarzyszona metoda praw własności
SAUDI ELEKTROBUDOWA sp. z o.o.	Rijad Królestwo Arabii Saudyjskiej	33%	spółka stowarzyszona metoda praw własności

**) W dniu 12 czerwca 2018 roku ELEKTROBUDOWA SA utraciła kontrolę nad Spółką zależną*

2.5 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

Rada Nadzorcza jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA podjęła uchwałę o wystąpieniu ze spółki zależnej ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o., w której posiadała 62% udział w kapitale. W dniu 12 czerwca 2018 roku Zarząd Spółki złożył na ręce Dyrektora spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o. z siedzibą w Zaporozżu, oświadczenie o wystąpieniu ze spółki. Zgodnie z prawem ukraińskim w momencie doręczenia spółce wyżej wspomnianego oświadczenia ELEKTROBUDOWA SA utraciła kontrolę nad spółką ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa osiągnęła wynik dodatni w wysokości 43 tys. złotych w związku z rozliczeniem wystąpienia ze Spółki ELEKTROBUDOWA Ukraina sp. o.o.

2.6 Zmiany w zasadach zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową

W 2018 roku nie nastąpiły zmiany w zasadach zarządzania Grupą ELEKTROBUDOWA.

3 Działalność Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA i ELEKTROBUDOWA SA

3.1 Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy ELEKTROBUDOWA

Niezależnie od czynników opisanych poniżej jedną z kluczowych kwestii istotnych dla rozwoju Grupy ELEKTROBUDOWA będą wyniki rozmów z instytucjami finansującymi w sprawie udzielania na rzecz ELEKTROBUDOWA finansowania oraz wystawiania gwarancji. Szczegółowe informacje nt. aktualnego etapu rozmów z bankami finansującymi działalność ELEKTROBUDOWA opublikowane zostały w raporcie bieżącym nr 23/2019 z dnia 23 kwietnia 2019 r., jak również zamieszczone w nocie 2 do Jednostkowego Sprawozdania Finansowego oraz w nocie 1.2 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

W opinii Zarządu Jednostki Dominującej następujące czynniki zewnętrzne i wewnętrzne w istotnym stopniu wpływają na wyniki działalności Grupy w omawianym okresie lub przewiduje się, że będą one znacząco wpływać na jej przyszłość:

- Czynniki zewnętrzne:
 - sytuacja gospodarcza w Polsce i na świecie;
 - sytuacja w branży energetycznej w Polsce i na świecie;
 - konkurencja na rynku, na którym działa Grupa ELEKTROBUDOWA;
 - sytuacja finansowa i pozycja rynkowa klientów, partnerów konsorcjalnych, podwykonawców i dostawców Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA;
 - wywiązywanie się zleceniodawców z terminów płatności,
 - ceny rynkowe materiałów wykorzystywanych do produkcji przez Grupę Kapitałową ELEKTROBUDOWA oraz usług obcych, jak również koszty świadczeń pracowniczych;
 - kursy wymiany walut,
 - stopień zaangażowania instytucji finansowych w zakresie finansowania i udzielania gwarancji finansowych na realizację kontraktów,
 - postęp technologiczny w zakresie urządzeń elektroenergetycznych, w tym głównie rozdzielnic i szynoprzewodów,
 - zmiany przepisów podatkowych.

- Czynniki wewnętrzne:
 - zawieranie i realizacja istotnych kontraktów przez Spółki z Grupy ELEKTROBUDOWA;
 - utrzymanie płynności finansowej Spółek Grupy ELEKTROBUDOWA;
 - zdolność do uzyskania zakładanego wzrostu efektywności i wydajności w procesie reorganizacji,
 - doskonalenie procesów zarządzania Spółkami Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA, w tym procesu zarządzania kontraktami długoterminowymi oraz kosztami funkcjonowania (kosztami „stałymi”);
 - utrzymanie i pozyskiwanie nowych wysoko wykwalifikowanych kadr.

3.2 Podstawowe czynniki ryzyka i zagrożeń

Grupa Kapitałowa ELEKTROBUDOWA identyfikuje następujące zagrożenia i ryzyka dla działalności Grupy w najbliższym okresie:

Ryzyko związane z warunkami makroekonomicznymi oraz dotyczące sektora, w którym Spółki Grupy ELEKTROBUDOWA prowadzą działalność:

- ryzyko wynikające z sytuacji makroekonomicznej m.in. dynamika wzrostu PKB, stopa bezrobocia, wysokość wynagrodzeń, dynamika produkcji przemysłowej i budowlano-montażowej, poziom wydatków inwestycyjnych, kursy wymiany walut;
- ryzyko związane z otoczeniem politycznym, polityką energetyczną i niepewności co do sposobu jej kształtowania w przyszłości;
- ryzyko kursowe;
- ryzyko zmiany stóp procentowych;
- ryzyko wzrostu konkurencji;
- ryzyko wzrostu kosztów zaangażowania podwykonawców.

Czynniki ryzyka specyficzne dla Spółek Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA:

- ryzyko związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Spółki z Grupy realizowanych kontraktów, ryzyko związane z brakiem lub opóźnieniem płatności z tytułu realizowanych przez Spółki z Grupy kontraktów;
- ryzyko związane z realizacją kontraktów o znacznej jednostkowej wartości i ograniczonym kręgu odbiorców produktów i usług Spółek z Grupy;
- ryzyko wzrostu kosztów operacyjnych;
- ryzyko dotyczące niedoszacowania kosztów realizacji projektów;

Ponadto Spółka identyfikuje dodatkowe ryzyka, w odniesieniu do których stopień narażenia na nie Grupy ELEKTROBUDOWA oraz materializacji może być w dużym stopniu uzależniony od wyników rozmów z instytucjami finansującymi, tj.:

- ryzyko związane z pozyskiwaniem nowych kontraktów;
- ryzyko związane z nieuzyskaniem niezbędnych gwarancji finansowych umożliwiających pozyskanie i realizację kontraktów;
- ryzyko związane z nieuzyskaniem finansowania zewnętrznego na zakładanym poziomie i oczekiwanych warunkach;
- ryzyko związane z neutrzymaniem płynności finansowej przez Grupę na odpowiednim poziomie.

Szczegółowe informacje nt. aktualnego etapu rozmów z bankami finansującymi działalność ELEKTROBUDOWA opublikowane zostały w raporcie bieżącym nr 23/2019 z dnia 23 kwietnia 2019 r., jak również zamieszczone m.in. w nocie 2 do Jednostkowego Sprawozdania Finansowego (str. 10) oraz analogicznej nocie Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego. O ile sprawozdania finansowe sporządzone zostały przy założeniu możliwości kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, w sytuacji niezrealizowania opisanych w ww. nocie założeń i braku pożądaných efektów działań może dojść do dalszego ograniczenia możliwości spółki do pozyskiwania finansowania niezbędnego dla prowadzenia bieżącej działalności operacyjnej

Czynniki ryzyka regulacyjne:

- ryzyko związane ze zmianami przepisów dotyczących sektora energetycznego;
- ryzyko związane z ochroną środowiska;
- ryzyko związane ze zmianami przepisów prawa podatkowego, jego interpretacji oraz zmianami indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego;
- ryzyko związane z zawieraniem umów z podmiotami powiązаныmi.

Informacje dotyczące przyjętych przez Grupę celów oraz metod zarządzania ryzykiem finansowym zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku (nota 6).

3.3 Opis czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy

3.3.1 Umowa z PKN Orlen S.A. na budowę instalacji Metatezy

Od sierpnia 2016 roku Spółka realizuje umowę na budowę instalacji Metatezy dla PKN Orlen S.A. Wartość kontraktu wynosi 132 mln złotych i 26 mln euro. Przedmiotem umowy jest zaprojektowanie, dostawa oraz budowa w systemie „pod klucz” instalacji Metatezy w zakładzie produkcyjnym Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A. w Płocku z terminem wykonania 24 miesiące.

PKN Orlen S.A. („PKN Orlen”) dostarczył ELEKTROBUDOWIE SA („Spółka”) projekt bazowy instalacji, pochodzący od licencjodawcy tj. Lummus Technology Inc. z grupy CB&I (USA) oraz Decyzję o pozwoleniu na budowę wraz z projektem budowlanym.

Podczas wykonywania umowy, ujawniony został szereg zdarzeń, a także błędów i braków w Projekcie Bazowym, które miały wpływ na zaistnienie opóźnień w pracach, zarówno projektowych jak i wykonawczych. Były wśród nich m. in. niezgodności lub nieprawidłowości, braki wynikające z konieczności dostosowania Projektu Bazowego do miejsca i warunków, w jakich wykonywana jest Instalacja oraz konieczność wprowadzenia zmian wynikających z analiz HAZOP. Wskazane okoliczności wymagały przeprowadzenia konsultacji z Zamawiającym, Licencjodawcą oraz ponownie z Zamawiającym, a także wykonania prac adaptacyjnych oraz prac dodatkowych. W efekcie opisanych zdarzeń, po stronie Spółki wystąpiły liczne roboty dodatkowe i zamienne, które skutkowały opóźnieniem w realizacji, obniżeniem marży i rozpoznaniem straty na kontrakcie w wysokości 40 mln złotych.

Dodatkowo Spółka doznała także opóźnień na etapie Rozruchu Technologicznego, spowodowanych przez dostawców pomp oraz chromatografów gazowych. Spółka analizuje możliwości wystąpienia z roszczeniem w stosunku do producentów powyższych urządzeń.

W związku z przekroczeniem umownego terminu przekazania instalacji do eksploatacji, Zarząd Spółki po przeprowadzeniu analizy w toku procesu ustalania wyniku I półrocza 2018 roku, podjął decyzję o skorygowaniu wyceny kontraktu poprzez pomniejszenie

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

przychodu ze sprzedaży. W konsekwencji wynik finansowy Spółki za 2018 rok został pogorszony o ok. 61 mln złotych. Spółka skorygowała wycenę kontraktu w związku z MSSF 15 i ogólną zasadą ostrożności jaka jest stosowana przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, jednakże w ocenie Spółki opóźnienie w realizacji kontraktu spowodowane było w głównej mierze przyczynami niezawinionymi przez Spółkę i wynikało głównie ze zmian projektu bazowego oraz opóźnieniami wynikającymi w jej ocenie z problemów technicznych urządzeń pochodzących od dostawców zewnętrznych (głównie pomp oraz chromatografów gazowych).

W listopadzie 2018 roku PKN Orlen przesłał Spółce zawiadomienie o naliczeniu kar umownych w wysokości 29 mln złotych (raport bieżący nr 47/2018) za opóźnienia w realizacji niektórych działań w ramach kontraktu oraz wskazał, iż kary mają charakter częściowy, gdyż przejęcie instalacji do eksploatacji na moment wystawienia not obciążeniowych nie nastąpiło.

Zdaniem Zarządu kary umowne, których ryzyko zapłaty może wystąpić po stronie Spółki, są wygórowane w stosunku do obowiązujących na rynku standardów. Zgodnie z zapisami umownymi wykonawca może zwolnić się z obowiązku zapłaty kary umownej w zakresie w jakim wykaże, że opóźnienie wynikało z przyczyn, za które nie ponosił odpowiedzialności. Biorąc pod uwagę przebieg wykonania umowy, w ocenie Zarządu istnieją zasadne podstawy do żądania ich zmniejszenia.

W dniu 5 kwietnia 2019 r. został podpisany przez strony protokół odbioru rozruchu technologicznego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania, prace związane z przekazaniem obiektu do eksploatacji zostały zakończone. Zarząd Spółki spodziewa się, że podpisanie protokołu przejęcia instalacji do eksploatacji nastąpi w dniu 30 kwietnia 2019 roku. Po podpisaniu protokołu, Spółka wystąpi do PKN Orlen S.A. w sprawie końcowego rozliczenia płatności za wykonane prace.

23 kwietnia 2019 roku ELEKTROBUDOWA SA otrzymała wniosek o zawezwanie do próby ugodowej złożony w imieniu PKN Orlen, w którym PKN Orlen wnosi o zawezwanie Spółki do próby ugodowej w sprawie zapłaty przez Spółkę na rzecz PKN Orlen kwoty 15 mln złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 listopada 2018 roku do dnia zapłaty. Roszczenie PKN Orlen wynika z kar umownych naliczonych w listopadzie 2018 roku w wysokości 29 mln złotych, w części która nie została dotychczas potrącona przez PKN Orlen z wynagrodzeniem przysługującym Spółce w związku z realizacją kontraktu. Złożony wniosek zawiera wstępne propozycje ugodowe PKN Orlen i Spółka również wyraża wolę polubownego zakończenia sporu. Odpowiednie propozycje ugodowe Spółka przedstawi w postępowaniu.

Poniżej przedstawiono wpływ realizacji kontraktu „budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A. na wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat w 2018 roku:

Rachunek zysków i strat	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018	Wpływ Metatezy na wynik brutto za 2018 rok			Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 (po wyeliminowaniu Metatezy)
		Pomniejszenie przychodów	Strata na kontrakcie	razem METATEZA	
Przychody ze sprzedaży	763 496	(61 424)	69 465	8 041	755 455
Koszt własny sprzedaży	(829 492)	-	(109 534)	(109 534)	-719 958
Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży	(65 996)	(61 424)	(40 069)	(101 493)	35 497
Koszty sprzedaży	(954)	-	-	-	(954)
Koszty ogólnego zarządu	(21 079)	-	-	-	(21 079)
Pozostałe przychody operacyjne	24 182	-	-	-	24 182
Pozostałe koszty operacyjne	(23 295)	-	-	-	(23 295)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	(87 142)	(61 424)	(40 069)	(101 493)	14 351
Przychody finansowe	43	-	-	-	43
Koszty finansowe	(1 882)	-	-	-	(1 882)
Udział w zysku jedn. stowarzyszonych	2 766	-	-	-	2 766
Zysk / (strata) brutto	(86 215)	(61 424)	(40 069)	(101 493)	15 278

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

3.4 Struktura przychodów ze sprzedaży

3.4.1 Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy ELEKTROBUDOWA

Strukturę rzeczową przychodów ze sprzedaży Grupy w 2018 oraz 2017 roku prezentuje poniższa tabela:

Struktura przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017		Zmiana	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
usługi budowlano – montażowe	597 422	78%	719 943	80%	(122 521)	-17%
wyroby elektrotechniczne	140 013	19%	159 875	18%	(19 862)	-12%
pozostałe usługi	24 011	3%	21 150	2%	2 861	14%
materiały	2 051	0%	1 933	0%	118	6%
Razem	763 496	100%	902 901	100%	(139 405)	-15%

W 2018 roku przychody ze sprzedaży wyniosły 763 496 tys. złotych, odnotowując spadek w porównaniu do roku poprzedniego o 139 405 tys. złotych.

W 2018 oraz 2017 roku segmenty operacyjne Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA uczestniczyły w sprzedaży w następujący sposób:

Przychody ze sprzedaży usług budowlano - montażowych według segmentów działalności	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Segment Automatyki	Razem
okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	559 129	9 953	28 340	597 422
okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	661 291	26 178	32 474	719 943

Sprzedaż segmentu realizacji projektów Grupy ELEKTROBUDOWA

Udział Segmentu Realizacji Projektów w całkowitych przychodach Grupy utrzymał się na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego i wyniósł 79%.

Najważniejsi klienci według wartości sprzedaży w Segmencie Realizacji Projektów w 2018 roku:

Klient	Przedmiot umowy/ zlecenia	Przychody ze sprzedaży w tys. zł
Emerson Process Management sp. z o.o.	Dostawa systemów elektrycznych w ramach budowy nowego bloku 910MW na parametry nadkrytyczne w El. Jaworzno III-El. II	87 664
AREVA NP GMBH	Dostawa i montaż dla Elektrowni Atomowej w Finlandii	65 309
PSE S.A.	Modernizacja stacji 220/110kV Konin	58 231
PSE S.A.	Rozbudowa i modernizacja stacji SKAWINA wraz z wprowadzeniem linii 2x2x400kV	41 025
Polimex Opole sp. z o.o. sp. k	Wykonanie prac dla zad. pn. "Budowa Bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole"	38 091
Wood Environment & Infrastructure Solutions	Realizacja budowy Systemu Obrony Przeciwrakietowej AEGIS w Redzikowie	23 083
Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.	Wykonanie robót budowlanych dla zad. Modernizacja instalacji Polipropylenu 3 (PP3) oraz platformy logistycznej NPP	19 331

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Tauron Ciepło Sp. z o.o.	Budowa nowego bloku ciepłowniczego z kotłem fluidalnym, turbiną ciepłowniczo - kondensacyjną wraz z gospodarkami towarzyszącymi w Zakładzie Wytwarzania Tychy	14 769
Budimex S.A.	Prace elektro-montażowe - Budowa bloku w Elektrowni Turów	13 078
Tauron Serwis	Dostawa, montaż i uruchomienie urządzeń i instalacji elektr. układu nawęglania zewnętrznego bl. 910MW	10 818
PKN Orlen S.A.	Projektowanie, dostawy oraz budowę w systemie „pod klucz” Instalacji Metatezy w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku	8 041
GE Power Warszawa	Prace rozruchowe dla Bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole 2X900MW	3 001
Elektrownia Opole	Modernizacja obwodów pierwotnych i wtórnych wyprowadzenia mocy bl. 1- 4	2 548
ENEA Wytwarzanie	Modernizacja układów automatyki bloków 9 i 10 w Elektrowni Kozienice	1 148
Polimex Opole	EL Opole - Bloki nr 5 i 6 - Układy: zabezpieczeń, synchronizacji, pomiarowo-rozliczeniowy	1 106
PGNiG TERMIKA	Modernizacja układów wzbudzenia generatorów TGH-120 nr 7, 8, 9, 10 zainstalowanych w EC Siekierki w Warszawie	1 104

Najważniejsze kontrakty budowlane (z aneksami) zawarte przez Spółki Grupy ELEKTROBUDOWA w 2018 roku:

Data zawarcia umowy	Przedmiot umowy	Inwestor	Wartość kontraktu w tys. zł
2018-03-15	Wykonanie prac dodatkowych dla zadania Budowa Bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. (dawniej Polimex Projekt Opole Sp. z o.o.)	5 433
2018-03-22	Wykonanie prac branży automatyki i AKPiA oraz prac ślusarskich	Gdańska Stocznia "Remontowa" im. J. Piłsudskiego SA	7 089
2018-05-16	Budowa nastawni sprzęgłowej w bud. H-40 etap II oraz modernizacja rozdz.R220	Grupa Azoty Z-dy Azotowe "Puławy" S.A.	3 890
2018-05-21	Budowa przyłącza elektroenergetycznego 110/6kV dla zasilania Koksowni Radlin	JSW KOKS S.A.	16 835
2018-06-29	Budowa przyłącza elektroenergetycznego 110/6kV dla zasilania Koksowni Radlin	JSW KOKS S.A.	1 365
2018-05-23	Wykonanie prac dodatkowych dla zad. Budowa Bloków 5 i 6 w El. Opole	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. (dawniej Polimex Projekt Opole Sp. z o.o.)	3 586
2018-05-30	Dostawa, montaż, podłączenia kabli, tras kablowych oraz uziemień tras kablowych	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. (dawniej Polimex Projekt Opole Sp. z o.o.)	3 656
2018-06-29	Wykonanie dodatkowych robót elektromontażowych w Elektrowni Atomowej w Finlandii	AREVA NP GMBH	50 158
2018-05-31	Zmiana zakresu prac + wydłużenie terminu realizacji budowy Systemu Obrony Przeciwrakietowej AEGIS w Redzikowie	Wood Environment & Infrastructure Solutions, Inc.	6 274

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
 ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
 (wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

2018-05-16	Modernizacja rozdzielni 110kV w stacji 110/15kV KV Grodzisk w związku z przyłączeniem FW Ujazd	ENEA Operator Sp. z o.o.	3 300
2018-07-09	1102-0520 Zaprojektowanie, dostawa, realizacja, uruchomienie konstrukcji tras kablowych i kabli nN 0,4kV	Euroglas Polska Sp. z o.o. - Ujazd	12 675
2018-09-21	Wynagrodzenie dodatkowe dla zad. Budowa Bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. (dawniej Polimex Projekt Opole Sp. z o.o.) - Warszawa	3 393
2018-08-31	Wykonanie robót budowlano-montażowych obejmujących przebudowę rozdzielni sieciowej RS-16 Ptaszków	Tauron Dystrybucja SA Kraków	2 086
2018-08-31	Wykonanie robót budowlano-montażowych obejmujących przebudowę rozdzielni sieciowej RS-16 Ptaszków	Tauron Dystrybucja SA Kraków	1 600
2018-09-28	Przyłączenie Podstacji Trakcyjnej PKP Nekla (GPZ Nekla)	ENEA Operator Sp. z o.o. Poznań	6 890
2018-08-14	1150-0001 Zaprojektowanie i budowa kotłowni gazowej 3x38 MW na ter. FCA Tychy	Fenice Poland Sp. z o.o. Bielsko-Biała	21 062
2018-08-14	Zaprojektowanie i budowa kotłowni gazowej 3x38 MW na ter. FCA Tychy - zakres konsorcjanta	Fenice Poland Sp. z o.o. Bielsko-Biała	3 900
2018-08-14	Zaprojektowanie i budowa kotłowni gazowej 3x38 MW na ter. FCA Tychy - zakres OP	Fenice Poland Sp. z o.o. Bielsko-Biała	510
2018-11-30	Kompleksowa modernizacja szynoprzewodów wyprowadzenia mocy bloku energetycznego nr 5	Enea Elektrownia Połaniec SA (dawniej ENGIE Energia Polska S.A.)	3 105
2018-10-16	Wykonanie prac dodatkowych dla zad. Budowa Bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. (dawniej Polimex Projekt Opole Sp. z o.o.)	3 528

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprzedaż Segmentu Produkcji według asortymentu Grupy ELEKTROBUDOWA

W 2018 roku przychody ze sprzedaży z działalności produkcyjnej wyniosły 140 013 tys. złotych, odnotowując spadek w porównaniu do roku poprzedniego o 12%. Przychody ze sprzedaży są rozpoznawane w momencie przekazania dóbr klientowi.

Strukturę sprzedaży wyrobów w podziale na poszczególne asortymenty prezentuje poniższa tabela:

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
Rozdzielnice Średnich Napięć	56 362	40%	58 556	36%
Rozdzielnice Niskich Napięć	17 927	13%	20 713	13%
Rozdzielnice Prądu Stałego	6 449	5%	-	-
Szynoprzewody	15 020	11%	42 582	27%
Rozdzielnice wysokich napięć OPTIMA	17 568	13%	16 106	10%
Stacje kontenerowe	20 354	14%	15 585	10%
Pozostałe wyroby	6 333	4%	6 333	4%
Razem	140 013	100%	159 875	100%

Kluczową pozycją sprzedaży Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA są rozdzielnice będące elementem wyposażenia stacji transformatorowych. Rozdzielnice służą do rozdzielenia energii, stanowią zabezpieczenie urządzeń elektrycznych przed skutkami zwarć i przepięć.

Sprzedaż rozdzielnic osiągnęła w 2018 roku osiągnęła wartość 98 306 tys. złotych i była wyższa w stosunku do roku ubiegłego o 2 931 tys. złotych.

Najważniejsi klienci według wartości sprzedaży w Segmencie Produkcji w 2018 roku:

Klient	Przedmiot umowy/ zlecenia	Przychody ze sprzedaży w tys. zł
FORTUM POWER AND HEAT OY	Wykonanie i dostawa mostów szynowych ELPE	3 565
JSW KWK KNURÓW-SZCZYGLÓWICE	Rozbudowa rozdzielni 6kV RGD-2 na poziomie 650 m o dodatkowe pola typu PREM-G1Dm wraz w wykonaniem dokumentacji dla KWK "Knurów- Szczygłowice" Ruch Szczygłowice.	1 820
Polimex Opole sp. z o.o. sp. k	Projektowanie, dostawa, montaż, uruchomienie i udział w ruchu próbnym Rozdzielnic AC i DC (małej mocy/ napięcia gwarantowanego) - Pakiet P43	473
Narodowe Centrum Badań Jądrowych	Remont rozdzielni wysokiego napięcia Stacji Energetycznej "Świerk".	1 250
Narodowe Centrum Badań Jądrowych	Modernizacja centrali baterii SN zlokalizowanej w Stacji Elektrycznej Głównej "Świerk", na terenie Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Otwocku	633
Polimex Opole sp. z o.o. sp. k	Pakiet 22 Dostawa i montaż rozdzielnic SN 10kW i 6kV z częściami zamiennymi oraz specjalistycznymi urządzeniami, narzędziami remontowymi wraz z nadzorem nad uruchomieniem rozdzielnic SN (udział w Rozruchu)	758
Polimex Opole sp. z o.o. sp. k	Dostawa, montaż i uruchomienie szynoprzewodów nn (690V oraz 400V) - Pakiet P-34	452
INTERNATIONAL PAPER-KWIDZYN sp. z o.o.	Rozdzielnica R011-A i R011-B; Modernizacja stacji transformatorowo- rozdzielczej R011-A i R011-B wraz z komorami transformatorowymi, montażem światłowodu oraz stacji RP-15 w budynku U14 U15.	351
INTERNATIONAL PAPER-KWIDZYN sp. z o.o.	Prace elektryczne na potrzeby budowy nowych elektrofiltrów kotła sodowego.	548

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Rynki zbytu Grupy ELEKTROBUDOWA

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej ujęte według sektorów gospodarki

Obszary działania według sektorów gospodarki	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
Energetyka wytwarzanie	426 250	56%	360 500	40%
Przemysł chemiczny	66 904	9%	223 107	25%
Przemysł wydobywczy	31 986	4%	49 703	6%
Przemysł papierniczy	7 524	1%	13 576	2%
Automatyka przemysłowa	3 797	0%	105	0%
Energetyka dystrybucja	14 893	2%	9 701	1%
Przemysł metalurgiczny	15 699	2%	4 381	0%
Transport	8 909	1%	1 615	0%
Przemysł motoryzacyjny	11 934	2%	1 214	0%
Pozostałe obszary	87 744	11%	95 085	10%
Eksport	87 856	12%	143 914	16%
Razem	763 496	100%	902 901	100%

Największym źródłem przychodów Grupy Kapitałowej w 2018 roku był tradycyjnie sektor energetyka wytwarzanie. Wiodące prace w tym sektorze to dostawa systemów elektrycznych w ramach budowy nowego bloku 910MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno. Przychody ze sprzedaży dla tego kontraktu wyniosły 87 664 tys. zł, a ich udział w całej strukturze sprzedaży wynosił 11,48%.

Znaczący udział w strukturze branżowej sprzedaży uzyskał przemysł chemiczny. Największe przychody w tym sektorze dotyczyły modernizacji instalacji polipropylenu oraz platformy logistycznej NPP dla Basel Orlen Polyolefins sp. z o.o. (sprzedaż w wysokości 19 331 tys. złotych tj. 2,35% udziału w przychodach ze sprzedaży).

Kolejne miejsce w strukturze sprzedaży zajęły pozostałe obszary. W ramach tej kategorii mieści się Budowa Sytemu Obrony Przeciwrakietowej w Redzikowie dla Wood Environment & Infrastructure Solutions, Inc. Wartość sprzedaży w 2018 roku wyniosła 23 083 tys. złotych.

Wymienione wyżej sektory gospodarki od lat zajmują czołowe miejsca w strukturze sprzedaży Grupy Kapitałowej.

Struktura geograficzna sprzedaży Grupy ELEKTROBUDOWA

Struktura geograficzna	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
Polska	675 640	88%	758 987	84%
Finlandia	72 617	10%	128 326	14%
Pozostałe kraje	15 239	2%	15 588	2%
Suma	763 496	100%	902 901	100%

Głównymi rynkami, na których działa Grupa ELEKTROBUDOWA są:

- Polska
- Finlandia

Przychody ze sprzedaży do Finlandii związane były głównie z realizacją kontraktu, w zakresie montażu części elektrycznej i aparatury kontrolno-pomiarowej oraz automatyki dla Elektrowni Atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Wartość sprzedaży zafakturowanej dla tego kontraktu w 2018 roku wyniosła 68 578 tys. złotych.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

3.4.2 Struktura przychodów ze sprzedaży ELEKTROBUDOWA SA

Strukturę rzeczową przychodów ze sprzedaży ELEKTROBUDOWA SA prezentuje poniższa tabela:

Struktura przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017		Zmiana	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
usługi budowlano – montażowe	570 862	79%	689 786	80%	(118 924)	-17%
wyroby elektrotechniczne	134 565	19%	155 221	18%	(20 656)	-13%
pozostałe usługi	16 853	2%	16 229	2%	624	4%
materiały	2 051	0%	1 933	0%	118	6%
Razem	724 331	100%	863 169	100%	(138 838)	-16%

W 2018 oraz 2017 roku segmenty operacyjne ELEKTROBUDOWA SA uczestniczyły w sprzedaży w następujący sposób:

Przychody ze sprzedaży usług budowlano - montażowych według segmentów działalności	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Razem
okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	560 909	9 953	570 862
okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	663 608	26 178	689 786

Strukturę sprzedaży wyrobów w podziale na poszczególne asortymenty prezentuje poniższa tabela:

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
Rozdzielnice Średnich Napięć	56 362	42%	58 556	38%
Rozdzielnice Niskich Napięć	17 983	13%	20 769	13%
Rozdzielnice Prądu Stałego	6 449	5%	0	0%
Szynoprzewody	15 020	11%	42 582	28%
Rozdzielnice OPTIMA	17 568	13%	16 106	10%
Stacje kontenerowe	20 354	15%	15 585	10%
Pozostałe wyroby	829	1%	1 623	1%
Razem	134 565	100%	155 221	100%

Struktura geograficzna sprzedaży ELEKTROBUDOWA SA

Struktura geograficzna	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
Polska	637 541	88%	719 631	83%
Finlandia	72 617	10%	128 326	15%
Pozostałe kraje	14 173	2%	15 212	2%
Suma	724 331	100%	863 169	100%

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Głównymi rynkami, na których działa ELEKTROBUDOWA są:

- Polska
- Finlandia

Przychody ze sprzedaży do Finlandii związane były głównie z realizacją kontraktu, w zakresie montażu części elektrycznej i aparatury kontrolno - pomiarowej oraz automatyki dla Elektrowni Atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Zafakturowana w 2018 roku wartość robót wykonanych w ramach tego kontraktu wyniosła 68 578 tys. złotych.

Rynki zbytu ELEKTROBUDOWA SA

Obszary działania według sektorów gospodarki	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018		okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %
Energetyka wytwarzanie	400 110	55%	329 841	38%
Przemysł chemiczny	62 797	9%	217 849	25%
Przemysł wydobywczy	31 304	4%	49 260	6%
Przemysł papierniczy	7 204	1%	13 576	2%
Automatyka przemysłowa	1 678	0%	105	0%
Energetyka dystrybucja	12 434	2%	7 936	1%
Przemysł metalurgiczny	14 313	2%	3 322	0%
Transport	8 909	1%	1 615	0%
Przemysł motoryzacyjny	11 934	2%	1 214	0%
Pozostałe obszary	86 858	12%	94 913	11%
Eksport	86 790	12%	143 538	17%
Razem	724 331	100%	863 169	100%

3.5 Perspektywy rozwoju działalności w okresie najbliższego roku

W najbliższym roku Grupa ELEKTROBUDOWA nadal będzie działać we wszystkich ważniejszych sektorach rynku energetycznego na obszarze Polski, jak również na rynku fińskim i rosyjskim.

W roku 2019 największy wpływ ma rozwój i perspektywy Grupy ELEKTROBUDOWA i ELEKTROBUDOWA SA będą miały następujące czynniki i wydarzenia:

- zapewnienie płynności oraz uzyskanie dostępu do kolejnych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych umożliwiających realizację nowych kontraktów. Szczegółowe informacje nt. aktualnego etapu rozmów z bankami finansującymi działalność ELEKTROBUDOWA opublikowane zostały w raporcie bieżącym nr 23/2019 z dnia 23 kwietnia 2019 r., jak również zamieszczone m.in. w nocie 2 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego (str. 10) oraz analogicznej nocie Jednostkowego Sprawozdania Finansowego;
- wyniki negocjacji z PKN ORLEN w sprawie kary za opóźnienie w realizacji kontraktu na budowę instalacji Metatezy. Szczegółowe informacje nt. statusu współpracy z PKN ORLEN w zakresie budowy instalacji Metatezy zawarte zostały w pkt 3.3.1;
- zdobycie nowych, istotnych kontraktów, co będzie uzależnione od wyników rozmów z instytucjami finansującymi;
- poziom konkurencji w przetargach.

Wartość portfela zamówień Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 619 746 tysięcy złotych. Znaczącą większość zleceń w strukturze portfela zamówień stanowią kontrakty z segmentu budownictwa energetycznego.

W 2019 roku w segmencie energetycznym Grupa ELEKTROBUDOWA planuje wystartować w kontraktach realizowanych na rynku polskim i zagranicznym o łącznej wartości 3,2 mld złotych, z czego do pozyskania do końca 2019 roku zakłada minimum 555,8 mln złotych. Realizacja tych założeń będzie uzależniona od wyników rozmów z instytucjami finansującymi w celu zapewnienia niezbędnego finansowania w formie gwarancji, jak opisano szerzej w punkcie nr 3.1. niniejszego sprawozdania.

3.6 Źródła zaopatrzenia

W 2018 roku udział żadnego z dostawców materiałów lub usług nie przekroczył 10% wartości sprzedaży Grupy ELEKTROBUDOWA i ELEKTROBUDOWA SA.

3.7 Zobowiązania i należności warunkowe

Poręczenia, gwarancje oraz inne zobowiązania i należności warunkowe zostały opisane w nocie 38 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy ELEKTROBUDOWA oraz nocie 38 sprawozdania finansowego ELEKTROBUDOWA SA.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku Jednostka Dominująca ELEKTROBUDOWA SA i jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki.

W 2018 roku Jednostka Dominująca ELEKTROBUDOWA SA i jednostki zależne nie otrzymały gwarancji od podmiotów powiązanych oraz nie udzielały gwarancji podmiotom powiązanym.

3.8 Wykorzystanie wpływów z emisji papierów wartościowych

W okresie objętym raportem nie miały miejsca emisje papierów wartościowych zarówno w ramach Grupy ELEKTROBUDOWA, jak również poza Grupę.

4 Analiza sytuacji majątkowej i finansowej ELEKTROBUDOWA SA

4.1 Charakterystyka podstawowych wielkości ekonomiczno - finansowych ELEKTROBUDOWA SA

Sytuację finansową ELEKTROBUDOWA SA w roku 2018 charakteryzują wybrane wielkości ekonomiczno-finansowe ujawnione w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat (zestawienie poniżej wraz z danymi porównywalnymi za rok 2017).

Rachunek zysków i strat	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku		Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku		Zmiana	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	724 331	100,0	863 169	100,0	(138 838)	16,1
Koszt własny sprzedaży	(797 115)	110,0	(772 853)	89,5	(24 262)	3,1
Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży	(72 785)	10,0	90 316	10,5	(163 101)	180,6
Koszty sprzedaży	(779)	0,1	(1 169)	0,1	390	33,3
Koszty ogólnego zarządu	(17 290)	2,4	(16 985)	2,0	(305)	1,8
Pozostałe przychody operacyjne	23 869	3,3	7 278	0,8	16 591	228,0
Pozostałe koszty operacyjne	(16 029)	2,2	(13 017)	1,5	(3 012)	23,1
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	(83 014)	11,5	66 423	7,7	(149 437)	225,0
Przychody finansowe	13 914	1,9	4 042	0,5	9 872	244,2
Koszty finansowe	(10 663)	1,5	(3 923)	0,5	(6 740)	(171,8)
Zysk / (strata) brutto	(79 763)	11,0	66 542	7,7	(146 305)	219,9
Podatek dochodowy	12 907	1,8	(14 512)	1,7	27 419	188,9
Zysk / (strata) netto	(66 856)	9,2	52 030	6,0	(118 886)	228,5

Strata brutto ze sprzedaży w 2018 roku wyniosła 79 763 tys. złotych i wynika głównie z opóźnień w realizacji kontraktu „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen oraz straty wygenerowanej na tym kontrakcie w wysokości 101 493 tys. złotych (w tym 61 424 tys. złotych jako pomniejszenie przychodu ze sprzedaży, patrz punkt 3.3.1).

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości dla kontraktów otwartych na dzień bilansowy Spółka rozpoznaje tzw. wynagrodzenie zmienne tj. do ceny transakcyjnej zalicza się część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów oraz ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. Spółka w chwili zidentyfikowania wynagrodzenia zmiennego szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego i koryguje wycenę kontraktu poprzez pomniejszenie wynagrodzenia określonego w umowie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka pomniejszyła przychody ze sprzedaży o łączną kwotę 63 569 tys. złotych, z czego 61 424 tys. złotych wynika z sytuacji spornej z tytułu realizacji kontraktu „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A.

Dodatkowo w przypadku, gdy budżetowane koszty realizacji kontraktu budowlanego przekraczają całkowitą wartość przewidywanych przychodów, spółki Grupy w momencie zidentyfikowania tego faktu tworzą rezerwy na straty, prezentowane

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności finansowej w pozycji „Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych”. Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwy na straty na kontraktach wynosiły 10 784 tys. złotych. W 2018 roku saldo rezerw na straty na kontraktach uległo zwiększeniu o kwotę 9 252 tys. złotych.

Koszty sprzedaży nie zmieniły się istotnie w 2018 roku i spadły o kwotę 390 tys. złotych w porównaniu z rokiem poprzednim, natomiast koszty ogólnego zarządu wzrosły o kwotę 305 tys. złotych. Wskaźnik udziału tych kosztów w przychodach ze sprzedaży wyniósł 2,4 % w 2018 roku i 2,10 % w 2017 roku.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku wynik z pozostałej działalności operacyjnej był dodatni i wyniósł 7 840 tys. złotych. Pozostałe przychody operacyjne w okresie 12 miesięcy 2018 roku wyniosły 23 869 tys. złotych i obejmowały między innymi rozwiązanie rezerw na odszkodowania i kary umowne w wysokości 5 732 tys. złotych, wynik na odpisach aktualizujących wartość należności w kwocie 5 001 tysięcy złotych, przychody z tytułu otrzymanych kar i odszkodowań w wysokości 5 234 tysięcy złotych, a także odpisane przedawnione zobowiązania w kwocie 2 713 tys. złotych. Wśród pozostałych kosztów operacyjnych najistotniejsze pozycje stanowiły: kary związane z niedotrzymaniem warunków umownych w kwocie 2 870 tysięcy złotych, koszty odpraw i odszkodowań pracowniczych w wysokości 2 551 tys. złotych oraz rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 2 333 tys. złotych. Dla porównania w okresie 12 miesięcy 2017 roku wynik z pozostałej działalności operacyjnej był ujemny i wyniósł 5 739 tys. złotych. Pozostałe przychody operacyjne obejmowały przede wszystkim wynik na odpisach aktualizujących wartość należności w kwocie 2 518 tys. złotych, odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych w wysokości 1 001 tys. złotych, otrzymane kary i odszkodowania w kwocie 1 117 tys. złotych oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy w wysokości 702 tys. złotych.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku Spółka uzyskała dodatni wynik z działalności finansowej wynoszący 3 251 tys. złotych. Na taki rezultat wpłynęła otrzymana dywidenda w wysokości 10 912 tys. złotych od spółki stowarzyszonej „Vector” z siedzibą w Rosji.

Biorąc pod uwagę niekorzystną sytuację na kontrakcie „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A., zawiązaną w związku z tym rezerwą oraz trendy w otoczeniu rynkowym (zmniejszenie poziomu zamówień projektów realizowanych w formule generalnego wykonawstwa) po wielu zyskownych latach ELEKTROBUDOWA SA zamknęła rok stratą netto w wysokości 66 856 tys. złotych.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej ELEKTROBUDOWA SA na dzień 31 grudnia 2018 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017		Zmiana
	wartość w tys. zł	udział %	wartość w tys. zł	udział %	wartość w tys. zł
AKTYWA					
Aktywa trwałe	230 225	29,8	217 778	24,8	12 447
Rzeczowe aktywa trwałe	85 636	11,1	84 125	9,6	1 511
Aktywa niematerialne	23 697	3,1	21 479	2,4	2 218
Inwestycje w jednostkach zależnych	36 200	4,7	44 981	5,1	(8 781)
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	21 516	2,8	21 516	2,5	(0)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 064	0,3	4 427	0,5	(2 363)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	59 870	7,8	39 517	4,5	20 353
Pozostałe aktywa niefinansowe	1 242	0,2	1 733	0,2	(491)
Aktywa obrotowe	541 546	70,2	659 368	75,2	(117 822)
Zapasy	69 854	9,1	42 253	4,8	27 601
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	332 570	43,1	331 237	37,8	1 333
Należności z tytułu podatku dochodowego	10 639	1,4	1 146	0,1	9 493
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	103 666	13,4	154 822	17,7	(51 156)
Pozostałe aktywa niefinansowe	5 288	0,7	18 360	2,1	(13 072)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19 529	2,5	111 550	12,7	(92 021)
AKTYWA RAZEM	771 771	100,0	877 146	100,0	(105 375)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość aktywów spadła o 105 375 tys. złotych w stosunku do stanu na koniec grudnia 2017 roku i wyniosła 771 771 tys. złotych. Główne zmiany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej były związane z następującymi zdarzeniami:

Aktywa trwałe (długoterminowe)

Aktywa trwałe wzrosły o 12 447 tys. złotych, co było przede wszystkim wynikiem następujących zdarzeń:

- wzrostu salda aktywów niematerialnych o kwotę 2 218 tys. złotych obejmujących głównie nakłady na prace rozwojowe oraz wdrożenie systemu klasy ERP;
- spadku salda inwestycji w jednostkach zależnych w związku z dokonaniem odpisem aktualizującym wartość udziałów w spółce ENERGOTEST sp. z o.o. wysokości 8 781 tys. złotych;
- spadku salda długoterminowych kaucji z tytułu umów o budowę, zatrzymanych przez odbiorców Spółki o 2 363 tys. złotych;
- wzrostu salda aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego o kwotę 20 353 tys. złotych na skutek zwiększenia się salda ujemnych różnic przejściowych od pozycji po stronie zobowiązań z tytułu wyceny kontraktów oraz utworzenia aktywów od straty podatkowej w wysokości 11 830 tys. złotych.

Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)

W tym samym okresie aktywa obrotowe zmniejszyły się o kwotę 117 822 tys. złotych, co było przede wszystkim wynikiem następujących zdarzeń:

- spadku salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o kwotę 92 021 tys. złotych, głównie wskutek wypłaty dywidendy oraz większego zaangażowania finansowego w bieżącą działalność operacyjną;
- spadku salda wyceny długoterminowych kontraktów budowlanych o kwotę 51 156 tys. złotych, co jest sezonowym wahaniem obserwowalnym co rok, w związku z intensyfikacją rozliczania budżetów pod koniec każdego roku obrotowego przez klientów publicznych;
- wzrostu salda zapasów o kwotę 27 601 tys. złotych, związanym głównie ze wzrostem produkcji w toku.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017		Zmiana
	wartość w tys. zł	udział %	wartość w tys. zł	udział %	wartość w tys. zł
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Kapitał własny	295 439	38,3	428 459	48,8	(133 020)
Kapitał podstawowy	10 003	1,3	10 003	1,1	0
Kapitał zapasowy	371 515	48,1	369 334	42,1	2 181
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(1 011)	(0,1)	(2 184)	(0,2)	1 173
Zyski zatrzymane / (niepokryte straty)	(85 069)	(11,0)	51 306	5,8	(136 375)
Zobowiązania razem	476 332	61,7	448 687	51,2	27 645
Zobowiązania długoterminowe	25 937	3,4	42 102	4,8	(16 165)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 321	0,7	4 805	0,5	516
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	16 013	2,1	27 790	3,2	(11 777)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	4 603	0,6	5 820	0,7	(1 217)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	0	0,0	3 687	0,4	(3 687)
Zobowiązania krótkoterminowe	450 395	58,4	406 585	46,4	43 810
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	206 186	26,7	187 741	21,4	18 445
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	196	0,0	4 210	0,5	(4 014)
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	149 040	19,3	108 076	12,3	40 964
Kredyty i pożyczki	18 676	2,4	0	0,0	18 676
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	7 906	1,0	14 706	1,7	(6 800)
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	21 775	2,8	27 806	3,2	(6 031)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	45 241	5,9	63 621	7,3	(18 380)
Rozliczenia międzyokresowe	1 374	0,2	425	0,0	949
PASYWA RAZEM	771 771	100,0	877 146	100,0	(105 375)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Kapitał własny i zobowiązania

Po stronie kapitałów własnych i zobowiązań największe zmiany dotyczyły:

- spadku pozycji „zyski zatrzymane” w wyniku osiągniętej straty za bieżący rok oraz wypłaty dywidendy;
- spadku salda zobowiązań długoterminowych o kwotę 16 165 tys. złotych, głównie w wyniku:
 - spadku salda rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia o kwotę 11 777 tys. złotych, głównie w wyniku reklasyfikacji rezerw na naprawy gwarancyjne, kary i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów do kategorii rezerw krótkoterminowych,
 - spadku salda pozostałych zobowiązań niefinansowych o 3 687 tys. złotych na skutek przeniesienia otrzymanych zaliczek na realizowane kontrakty z długoterminowych do krótkoterminowych;
- wzrostu salda zobowiązań krótkoterminowych o kwotę 43 810 tys. złotych, co było przede wszystkim wynikiem następujących zdarzeń:
 - wzrostu salda zobowiązań z tytułu wyceny kontraktów budowlanych w kwocie 40 964 tys. złotych, na skutek pomniejszenia przychodów o kary umowne z tytułu opóźnień w realizacji kontraktów,
 - wzrostu salda zobowiązań z tytułu kredytów o kwotę 18 676 tys. złotych,
 - spadku salda pozostałych zobowiązań niefinansowych o kwotę 18 380 tys. złotych, głównie w wyniku rozliczenia się zaliczek na realizowane kontrakty budowlane,
 - wzrostu salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań o kwotę 18 445 tys. złotych.

4.2 Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe ELEKTROBUDOWA SA

I. Wskaźnik rentowności	rok 2018	rok 2017
1. Wskaźnik rentowności netto <i>zysk (strata) netto / przychody ze sprzedaży</i>	-9,23%	6,03%
2. Wskaźnik rentowności brutto <i>zysk (strata) brutto / przychody ze sprzedaży</i>	-11,01%	7,71%
3. Wskaźnik rentowności netto ze sprzedaży <i>zysk (strata) ze sprzedaży netto / przychody ze sprzedaży</i>	-7,55%	8,36%
4. Wskaźnik rentowności brutto ze sprzedaży <i>zysk (strata) ze sprzedaży brutto / przychody ze sprzedaży</i>	-10,05%	10,46%
5. Wskaźnik rentowności operacyjnej <i>zysk (strata) operacyjny / przychody ze sprzedaży</i>	-11,46%	7,70%
6. Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) <i>zysk (strata) netto / średni stan kapitału własnego</i>	-18,47%	12,20%
7. Wskaźnik rentowności majątku (ROA) <i>zysk (strata) netto / średni stan majątku</i>	-8,11%	5,85%
II. Wskaźniki rotacji	rok 2018	rok 2017
1. Rotacja należności z tytułu dostaw i usług w dniach <i>średni stan należ z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	148	120
2. Rotacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług w dniach <i>średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	81	54
3. Rotacja zapasów w dniach <i>średni stan zapasów x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	28	21
4. Obrotowość aktywów <i>przychody ze sprzedaży / średni stan aktywów ogółem</i>	0,88	0,97

4.3 Zarządzanie zasobami finansowymi ELEKTROBUDOWA SA

Stan środków pieniężnych wynosił na dzień 31 grudnia 2018 roku 19 529 tys. złotych i był o 92 021 tys. złotych niższy niż stan na dzień 31 grudnia 2017 roku. Spadek ten wynikał przede wszystkim z następujących czynników:

- wstrzymaniem płatności za wykonane roboty przez PKN Orlen na poczet przyszłych kar za opóźnienia przy realizacji kontraktu budowa instalacji Metatezy;
- istotnie niższą niż w latach ubiegłych rentownością i wygenerowaną gotówką w działalności budowlanej;
- spadkiem salda netto otrzymanych zaliczek kontraktowych od klientów;
- wypłatą dywidendy przez Spółkę w sierpniu i październiku 2018 roku w wysokości bliskiej kwoty zysku netto Spółki za 2017 rok;
- zwiększeniem zaangażowania finansowego w realizację wybranych kontraktów.

Wysokość zadłużenia Spółki z tytułu kredytów oraz zawartych umów leasingowych przedstawia poniższa tabela. Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2018 roku zwiększył się istotnie w związku ze wzrostem zadłużenia z tytułu kredytów zaciągniętych na finansowanie działalności operacyjnej.

Zobowiązania z tytułu kredytów i leasingu	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe	2 312	107
Krótkoterminowe	19 914	1 309
Ogółem	22 226	1 416

Strukturę finansowania ELEKTROBUDOWA SA obrazują następujące wskaźniki:

Wskaźnik	31.12.2018	31.12.2017
Pokrycie majątku kapitałem własnym <i>(kapitał własny)/(aktywa trwałe)</i>	0,38	0,49
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym <i>(kapitał własny)/(aktywa trwałe)</i>	1,28	1,97

Wskaźnik	31.12.2018	31.12.2017
Wskaźnik zadłużenia całkowitego <i>(aktywa ogółem - kapitał własny)/(aktywa ogółem)</i>	0,62	0,51
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych <i>(aktywa ogółem - kapitał własny)/(kapitał własny)</i>	1,61	1,05

Na koniec roku 2018 trwałość struktury finansowania opisana powyższymi wskaźnikami uległa pogorszeniu. Znacząco zmniejszyło się pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym, uszczuplonym wypłatą wysokiej dywidendy oraz stratą wygenerowaną na kontrakcie dla PKN Orlen budowa instalacji Metatezy. Z tych samych powodów wzrosło zadłużenie kapitałów własnych, pomimo znacznego spadku sumy bilansowej.

Na koniec roku 2018 i 2017 wartość wskaźników mierzących płynność finansową Spółki wyniosła:

Wskaźnik	31.12.2018	31.12.2017
Płynność bieżąca <i>(aktywa obrotowe)/(zobowiązania krótkoterminowe)</i>	1,25	1,62
Płynność szybka <i>(aktywa obrotowe - zapasy)/(zobowiązania krótkoterminowe)</i>	1,09	1,52

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Sytuacja Spółki w zakresie płynności została szeroko opisana w Sprawozdaniu finansowym ELEKTROBUDOWA SA za rok 2018 (nota 7.4).

ELEKTROBUDOWA SA w 2018 roku prowadziła politykę finansowania działalności w ramach posiadanych środków własnych oraz kredytu w rachunku bieżącym. Szczegóły dotyczące limitów kredytowych i zadłużenia kredytowego opisane zostały w nocie 8.3 niniejszego sprawozdania.

Spółka posiada szeroko rozwiniętą współpracę z bankami i towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie gwarancji, co przejawia się w postaci udzielonych spółce linii gwarancyjnych na zabezpieczenie: wniesienia wadium, zwrotu otrzymanej zaliczki, dobrego wykonania przedmiotu umowy handlowej, usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym oraz zagwarantowania terminowej zapłaty wierzytelności.

Dominującą rolę w zawartych umowach z bankami, dotyczących przyznanych limitów wielocelowych w łącznej wysokości 648 576 tys. złotych, odgrywają linie gwarancyjne w kwocie 446 576 tys. złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku ich wykorzystanie wyniosło 261 867 tys. złotych. Największy udział przypada na gwarancje „dobrego wykonania kontraktu”.

Spółka, w ramach współpracy z towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie udzielania gwarancji ubezpieczeniowych, posiada łączny limit w wysokości 202 000 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2018 roku spółka wykorzystywała 66 500 tys. zł.

Kluczowe znaczenie z punktu widzenia płynności finansowej będzie miało uzyskanie dostępu do kolejnych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych. Brak limitów gwarancyjnych w satysfakcjonującej wysokości może skutkować ograniczoną możliwością podpisania umów handlowych generujących przychody Spółki.

5 Analiza sytuacji majątkowej i finansowej Grupy ELEKTROBUDOWA

5.1 Charakterystyka podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Grupy ELEKTROBUDOWA

Skonsolidowany rachunek zysków i strat Grupy ELEKTROBUDOWA za 2018 rok w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018		Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017		Zmiana	
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	763 496	100,0	902 901	100,0	(139 405)	(15,4)
Koszt własny sprzedaży	(829 492)	108,6	(804 232)	89,1	(25 260)	3,1
Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży	(65 996)	8,6	98 669	10,9	(164 665)	(166,9)
Koszty sprzedaży	(954)	0,1	(1 285)	0,1	331	(25,8)
Koszty ogólnego zarządu	(21 079)	2,8	(21 035)	2,3	(44)	0,2
Pozostałe przychody operacyjne	24 182	3,2	6 568	0,7	17 614	268,2
Pozostałe koszty operacyjne	(23 295)	3,1	(13 166)	1,5	(10 129)	76,9
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	(87 142)	11,4	69 751	7,7	(156 893)	(224,9)
Przychody finansowe	43	0,0	51	0,0	(8)	(15,8)
Koszty finansowe	(1 882)	0,2	(1 451)	0,2	(431)	29,7
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych	2 766	0,4	6 061	0,7	(3 295)	(54,4)
Zysk / (strata) brutto	(86 215)	11,3	74 412	8,2	(160 627)	(215,9)
Podatek dochodowy	14 468	1,9	(15 804)	1,8	30 272	(191,5)
Zysk / (strata) netto	(71 747)	9,4	58 608	6,5	(130 355)	(222,4)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Strata brutto ze sprzedaży w 2018 roku wyniosła 65 996 tys. złotych i wynika głównie z opóźnień w realizacji kontraktu „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A. oraz straty wygenerowanej na tym kontrakcie w wysokości 101 493 tys. złotych (w tym 61 424 tys. złotych ujęto jako pomniejszenie przychodu ze sprzedaży).

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości dla kontraktów otwartych na dzień bilansowy Grupa rozpoznaje tzw. wynagrodzenie zmienne tj. do ceny transakcyjnej zalicza się część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów oraz ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. Spółki Grupy w chwili zidentyfikowania wynagrodzenia zmiennego szacują kwotę wynagrodzenia zmiennego i korygują wycenę kontraktu poprzez pomniejszenie wynagrodzenia określonego w umowie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa pomniejszyła przychody ze sprzedaży o kwotę 63 569 tysięcy złotych, z czego 61 424 tys. złotych dotyczy kontraktu „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A.

Dodatkowo w przypadku, gdy budżetowane koszty realizacji kontraktu budowlanego przekraczają całkowitą wartość przewidywanych przychodów, spółki Grupy w momencie zidentyfikowania tego faktu tworzą rezerwy na straty, prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności finansowej w pozycji „Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych”. Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwy na straty na kontraktach wynosiły 10 784 tys. złotych. W 2018 roku saldo rezerw na straty na kontraktach uległo zwiększeniu o kwotę 9 252 tys. złotych.

Koszty sprzedaży w 2018 roku nie zmieniły się istotnie i spadły o kwotę 331 tys. złotych w porównaniu z rokiem poprzednim, natomiast koszty ogólnego zarządu wzrosły o kwotę 44 tys. złotych. Wskaźnik udziału tych kosztów w przychodach ze sprzedaży wyniósł 2,8 % w 2018 roku i 2,3% w 2017 roku.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku wynik z pozostałej działalności operacyjnej był dodatni i wyniósł 887 tys. złotych. Pozostałe przychody operacyjne w okresie 12 miesięcy 2018 roku wyniosły 24 182 tys. złotych i obejmowały między innymi rozwiązanie rezerw na odszkodowania i kary umowne w wysokości 5 732 tys. złotych, wynik na odpisach aktualizujących wartość należności w kwocie 5 020 tys. złotych, przychody z tytułu otrzymanych kar i odszkodowań w wysokości 5 234 tys. złotych, a także odpisane przedawnione zobowiązania w kwocie 2 713 tys. złotych. Wśród pozostałych kosztów operacyjnych najistotniejsze pozycje stanowiły: odpis aktualizujący wartość firmy ENERGOTEST sp. z o.o. w wysokości 7 154 tys. złotych, kary związane z niedotrzymaniem warunków umownych w kwocie 2 873 tysięcy złotych, koszty odpraw i odszkodowań pracowniczych w wysokości 2 551 tys. złotych oraz odpis aktualizujący prace rozwojowe w kwocie 2 437 tys. złotych.

Dla porównania w okresie 12 miesięcy 2017 roku wynik z pozostałej działalności operacyjnej był ujemny i wyniósł 6 598 tys. złotych. Pozostałe przychody operacyjne obejmowały przede wszystkim wynik na odpisach aktualizujących wartość należności w kwocie 1 736 tys. złotych, odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych w wysokości 1 041 tys. złotych, otrzymane kary i odszkodowania w kwocie 1 117 tys. złotych, oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy w wysokości 713 tys. złotych.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku Grupa uzyskała dodatni wynik z działalności finansowej wynoszący 927 tys. złotych. Na taki rezultat wpłynął udział w zysku jednostki stowarzyszonej „VECTOR” sp. z o.o.

Ze względu na niekorzystną sytuację na kontrakcie „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A. oraz trendy w otoczeniu rynkowym (zmniejszenie poziomu zamówień projektów realizowanych w formule generalnego wykonawstwa oraz na realizację instalacji elektrycznych) po wielu zyskowych latach Grupa ELEKTROBUDOWA zamknęła rok stratą netto w wysokości 71 747 tys. złotych.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017		Zmiana
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł
AKTYWA					
Aktywa trwałe	209 202	27,1	203 598	22,9	5 604
Rzeczowe aktywa trwałe	87 309	11,3	86 524	9,7	785
Aktywa niematerialne	41 974	5,4	46 270	5,2	(4 296)
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	15 255	2,0	25 302	2,8	(10 047)
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	227	0,0	230	0,0	(3)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 100	0,3	4 459	0,5	(2 359)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	61 095	7,9	39 080	4,4	22 015
Pozostałe aktywa niefinansowe	1 242	0,2	1 733	0,2	(491)
Aktywa obrotowe	564 050	72,9	686 632	77,1	(122 582)
Zapasy	73 171	9,5	44 841	5,0	28 330
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	342 608	44,3	343 777	38,6	(1 169)
Należności z tytułu podatku dochodowego	11 052	1,4	1 146	0,1	9 906
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	108 438	14,0	163 401	18,4	(54 963)
Pozostałe aktywa niefinansowe	5 525	0,7	18 715	2,1	(13 190)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23 255	3,0	114 752	12,9	(91 497)
AKTYWA RAZEM	773 252	100,0	890 230	100,0	(116 978)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku skonsolidowana wartość aktywów spadła o 116 978 tys. złotych w stosunku do stanu na koniec grudnia 2017 roku w wyniku wzrostu aktywów trwałych 5 604 tys. złotych oraz spadku wartości aktywów obrotowych o 122 582 tys. złotych.

Aktywa trwałe (długoterminowe)

Na zmianę wartości aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wpływ miały przede wszystkim:

- spadek salda aktywów niematerialnych o kwotę 4 296 tys. złotych w wyniku odpisów aktualizujących na prace rozwojowe oraz odpis na wartość firmy ENERGOTEST sp. z o.o. w wysokości 7 154 tys. złotych, co zostało skompensowane zwiększeniem aktywów niematerialnych w związku z ponoszonymi nakładami na wdrożenie systemu informatycznego klasy ERP oraz nakładami na prace rozwojowe;
- spadek salda inwestycji w jednostkach stowarzyszonych w związku z wypłatą dywidendy za 2017 rok;
- wzrost salda aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 22 015 tys. złotych na skutek zwiększenia się salda ujemnych różnic przejściowych z tytułu wyceny kontraktów oraz utworzenia aktywa od straty podatkowej w wysokości 11 830 tys. złotych.

Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)

W tym samym czasie aktywa obrotowe spadły o 122 582 tys. złotych, co było przede wszystkim wynikiem następujących zdarzeń:

- spadku salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o kwotę 91 497 tys. złotych, głównie wskutek wypłaty dywidendy oraz większego zaangażowania finansowego w bieżącą działalność operacyjną;
- spadku salda wyceny kontraktów budowlanych o kwotę 54 963 tys. złotych, co jest sezonowym wahaniem obserwowalnym co rok, w związku z intensyfikacją rozliczania budżetów pod koniec każdego roku obrotowego przez klientów publicznych;
- wzrostu salda zapasów o kwotę 28 330 tys. złotych, związanym głównie ze wzrostem produkcji w toku.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017		Zmiana
	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł	udział w %	wartość w tys. zł
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Kapitał własny	290 534	37,6	430 925	48,4	(140 391)
Kapitał podstawowy	10 003	1,3	10 003	1,1	0
Kapitał zapasowy	370 143	47,9	367 963	41,3	2 180
Kapitał z wyceny aktywów finansowych do wartości godziwej	177	0,0	180	0,0	(3)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(12 836)	(1,7)	(11 852)	(1,3)	(984)
Zyski zatrzymane / (niepokryte straty)	(76 954)	(10,0)	64 654	7,3	(141 608)
Razem kapitał własny przypadający na akcjonariuszy ELEKTROBUDOWA SA	290 534	37,6	430 948	48,4	(140 414)
Udziały niekontrolujące	0	0,0	(23)	(0,0)	23
Zobowiązania razem	482 718	62,4	459 305	51,6	23 413
Zobowiązania długoterminowe	26 311	3,4	42 433	4,8	(16 122)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 601	0,7	5 058	0,6	543
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	16 013	2,1	27 790	3,1	(11 777)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	4 696	0,6	5 898	0,7	(1 202)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	0	0,0	3 687	0,4	(3 687)
Zobowiązania krótkoterminowe	456 407	59,0	416 872	46,8	39 535
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	206 866	26,8	189 891	21,3	16 975
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	194	0,0	4 210	0,5	(4 016)
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	150 548	19,5	111 623	12,5	38 925
Kredyty i pożyczki	18 694	2,4	0	0,0	18 694
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8 609	1,1	15 541	1,7	(6 932)
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	21 964	2,8	27 995	3,1	(6 031)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	48 158	6,2	67 187	7,5	(19 029)
Rozliczenia międzyokresowe	1 374	0,2	425	0,0	949
PASYWA RAZEM	773 252	100,0	890 230	100,0	(116 978)

Kapitał własny i zobowiązania

Po stronie kapitałów własnych i zobowiązań zmiany dotyczyły:

- spadku pozycji „zyski zatrzymane” o kwotę 141 608 tys. zł w wyniku osiągniętej straty netto w wysokości 71 747 tys. złotych oraz wypłaty dywidendy;
- spadku salda zobowiązań długoterminowych o kwotę 16 122 tys. złotych, głównie w wyniku:
 - spadku salda rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia o kwotę 11 777 tys. złotych, głównie w wyniku reklasyfikacji rezerw na naprawy gwarancyjne, kary i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów do rezerw krótkoterminowych,
 - spadku salda pozostałych zobowiązań niefinansowych o 3 687 tys. złotych na skutek zamiany klasyfikacji otrzymanych zaliczek na realizowane kontrakty (przeniesienie do krótkoterminowych);
- wzrostu salda zobowiązań krótkoterminowych o kwotę 39 535 tys. złotych, co było przede wszystkim wynikiem następujących zdarzeń:
 - wzrostu salda zobowiązań z tytułu wyceny kontraktów budowlanych w kwocie 38 925 tys. złotych, na skutek pomniejszenia przychodów o kary umowne z tytułu opóźnień w realizacji kontraktów,
 - wzrostu salda zobowiązań z tytułu kredytów o kwotę 18 694 tys. złotych,
 - spadku salda pozostałych zobowiązań niefinansowych o kwotę 19 029 tys. złotych, głównie w wyniku rozliczenia się zaliczek na realizowane kontrakty budowlane,
 - wzrostu salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań o kwotę 16 975 tys. złotych.

5.2 Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe Grupy ELEKTROBUDOWA

I.	Wskaźniki rentowności	rok 2018	rok 2017
1.	Wskaźnik rentowności netto <i>zysk (strata) netto / przychody ze sprzedaży</i>	-9,40%	6,49%
2.	Wskaźnik rentowności brutto <i>zysk (strata) brutto / przychody ze sprzedaży</i>	-11,29%	8,24%
3.	Wskaźnik rentowności netto ze sprzedaży <i>zysk (strata) ze sprzedaży netto / przychody ze sprzedaży</i>	-5,76%	8,46%
4.	Wskaźnik rentowności brutto ze sprzedaży <i>zysk (strata) ze sprzedaży brutto / przychody ze sprzedaży</i>	-8,64%	10,93%
5.	Wskaźnik rentowności operacyjnej <i>zysk (strata) operacyjny / przychody ze sprzedaży</i>	-11,41%	7,73%
6.	Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) <i>zysk (strata) netto / średni stan kapitału własnego</i>	-19,89%	13,72%
7.	Wskaźnik rentowności majątku (ROA) <i>zysk (strata) netto / średni stan majątku</i> <i>średni stan środków pieniężnych / średni stan zobowiązań krótkoterminowych</i>	-8,63%	6,51%
II.	Wskaźniki rotacji	rok 2018	rok 2017
1.	Rotacja należności z tyt. dostaw i usług w dniach <i>średni stan należ z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	146	119
2.	Rotacja zobowiązań z tyt. dostaw i usług w dniach <i>średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	77	51
3.	Rotacja zapasów w dniach <i>średni stan zapasów x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	28	21
4.	Obrotowość aktywów <i>przychody ze sprzedaży / średni stan aktywów ogółem</i>	0,92	1

5.3 Zarządzanie zasobami finansowymi Grupy ELEKTROBUDOWA

Stan środków pieniężnych Grupy ELEKTROBUDOWA wynosił na dzień 31 grudnia 2018 roku 23 255 tys. zł i był o 91 497 tys. złotych niższy niż stan na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Do najważniejszych czynników mających wpływ na powyższą zmianę stanu zasobów finansowych Grupy ELEKTROBUDOWA w trakcie 2018 roku zaliczyć należy:

- wstrzymanie płatności za wykonane roboty przez PKN Orlen S.A. na poczet przyszłych kar za opóźnienia w realizacji kontraktu budowa instalacji Metatezy;
- istotnie niższą niż w latach ubiegłych rentowność i wygenerowaną gotówkę w działalności budowlanej;
- spadek salda netto otrzymanych zaliczek kontraktowych od klientów;
- wypłatę dywidendy przez ELEKTROBUDOWA SA;
- zwiększenie zaangażowania finansowego w realizację wybranych kontraktów.

Na koniec 2018 roku zadłużenie zewnętrzne Grupy z tytułu kredytów i leasingu było wyższe o 20 828 tys. złotych w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku (tabela poniżej).

Na kwotę zadłużenia Grupy składa się przede wszystkim zadłużenie ELEKTROBUDOWA SA z tytułu zaciągniętych kredytów w rachunku bieżącym na finansowanie bieżącej działalności oraz umowy leasingowe zawarte w celu finansowania nabycia składników rzeczowego majątku trwałego.

Szczegóły dotyczące limitów kredytowych i zadłużenia kredytowego opisane zostały w nocie 8.3 niniejszego sprawozdania.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania z tytułu kredytów i leasingu	31.12.2018	31.12.2017
długoterminowe	2 312	107
krótkoterminowe	19 932	1 309
Ogółem	22 244	1 416

Strukturę finansowania Grupy ELEKTROBUDOWA obrazują następujące wskaźniki:

Wskaźnik	31.12.2018	31.12.2017
Pokrycie majątku kapitałem własnym <i>(kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej)/(aktywa trwałe)</i>	0,38	0,48
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym <i>(kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej)/(aktywa trwałe)</i>	1,39	2,12

Wskaźnik	31.12.2018	31.12.2017
Wskaźnik zadłużenia całkowitego <i>(aktywa ogółem - kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej)/(aktywa ogółem)</i>	0,62	0,52
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych <i>(aktywa ogółem - kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej)/(kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej)</i>	1,66	1,07

Na koniec 2018 roku trwałość struktury finansowania opisana powyższymi wskaźnikami uległa pogorszeniu. Zmniejszyło się pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym uszczuplonym wypłatą dywidendy. Z tego samego powodu wzrosło zadłużenie kapitałów własnych, pomimo znacznego spadku sumy bilansowej.

Na koniec roku 2018 i 2017 wartość wskaźników mierzących płynność finansową Grupy Kapitałowej wyniosła:

Wskaźnik	31.12.2018	31.12.2017
Płynność bieżąca <i>(aktywa obrotowe)/(zobowiązania krótkoterminowe)</i>	1,29	1,65
Płynność szybka <i>(aktywa obrotowe - zapasy)/(zobowiązania krótkoterminowe)</i>	1,12	1,54

Grupa Kapitałowa w 2018 roku prowadziła politykę finansowania działalności w ramach posiadanych środków własnych oraz kredytami w rachunku bieżącym. Szczegóły dotyczące limitów kredytowych i zadłużenia kredytowego opisane zostały w nocie 8.3 niniejszego sprawozdania.

Grupa Kapitałowa posiada szeroko rozwiniętą współpracę z bankami i towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie gwarancji, co przejawia się w postaci udzielonych spółce linii gwarancyjnych na zabezpieczenie: wniesienia wadium, zwrotu otrzymanej zaliczki, dobrego wykonania przedmiotu umowy handlowej, usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym oraz zagwarantowania terminowej zapłaty wierzytelności.

Dominującą rolę w zawartych umowach z bankami, dotyczących przyznanych limitów wielocelowych w łącznej wysokości 571 000 tys. złotych, odgrywają linie gwarancyjne w kwocie 512 500 tys. złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku ich wykorzystanie wyniosło 266 567 tys. złotych.

W ramach współpracy z towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie udzielania gwarancji ubezpieczeniowych, spółki z Grupy posiadają łączny limit w wysokości 204 000 tys. złotych, z czego na dzień 31 grudnia 2018 roku wykorzystwały 66 695 tys. złotych.

Kluczowe znaczenie z punktu widzenia płynności finansowej będzie miało uzyskanie dostępu do kolejnych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych. Brak limitów gwarancyjnych w satysfakcjonującej wysokości może skutkować ograniczoną możliwością podpisania umów handlowych generujących przychody Grupy ELEKTROBUDOWA.

6 Objaśnienie różnic pomiędzy osiągniętymi wynikami finansowymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok.

Opublikowana w dniu 6 lutego 2018 roku Prognoza ELEKTROBUDOWA SA na rok 2018, zakładała pozyskanie zamówień o wartości 994,2 mln złotych, zrealizowanie rocznych przychodów ze sprzedaży na poziomie 899,4 mln PLN i osiągnięcie zysku netto w wysokości 41,9 mln złotych.

Z kolei opublikowana w dniu 6 lutego 2018 roku skonsolidowana Prognoza Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA na rok 2018 zakładała zrealizowanie rocznych przychodów ze sprzedaży na poziomie 959,6 mln złotych i osiągnięcie zysku netto w wysokości: 46 mln złotych (zysk przypadający na akcjonariuszy Spółki to 45, 6 mln złotych).

Biorąc pod uwagę wyniki osiągnięte po I półroczu 2018 roku, dnia 10.09.2018 roku Zarząd ELEKTROBUDOWA SA podjął decyzję o zmianie Prognozy Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA i ELEKTROBUDOWA SA i opublikował nową prognozę zakończenia 2018 roku. Prognoza 2018 roku opublikowana dnia 10.09.2018 r. zakładała:

ELEKTROBUDOWA SA:

zamówienia 835,4 mln złotych
przychody ze sprzedaży 851,8 mln złotych
strata netto 37,6 mln złotych

GRUPA KAPITAŁOWA ELEKTROBUDOWA:

przychody ze sprzedaży 898,5 mln złotych
strata netto 44,7 mln złotych
strata netto przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej 44,7 mln złotych

Głównym czynnikiem wpływającym na korekty prognozy rocznej jednostkowej i skonsolidowanej było pomniejszenie przychodów ze sprzedaży o kwotę 61 mln złotych w związku z opóźnieniem w realizacji umowy pn. Budowa instalacji Metatezy dla PKN Orlen, jak również strata wygenerowana na tym kontrakcie w pierwszym półroczu 2018 roku (patrz nota 3.3.1). Zmiana wartości zamówień w prognozie roku 2018 roku była związana z przesunięciem na 2019 rok terminu rozstrzygnięcia kilku znaczących postępowań.

Dnia 15 listopada 2018 r. Spółka poinformowała o korekcie prognozy na 2018 rok w zakresie zamówień Spółki. Prognoza finansowa na 2018 rok zakładała pozyskanie przez Spółkę zamówień o łącznej wartości 835,4 mln zł. Po korekcie prognozowany poziom zamówień Spółki wynosił 601,3 mln złotych. Zmiana wartości zamówień była związana z przesunięciem na 2019 rok terminu rozstrzygnięcia kilku znaczących postępowań. W pozostałym zakresie prognoza na rok 2018 nie ulega zmianie.

W dniu 24 kwietnia 2019 roku Zarząd ELEKTROBUDOWA SA poinformował raportem bieżącym nr 25/2019 i 26/2019, o szacunkowych wynikach finansowych Grupy oraz Spółki za 2018 rok.

Na różnicę pomiędzy osiągniętymi wynikami finansowymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników wpływ miały następujące okoliczności:

- pomniejszenie przychodów ze sprzedaży w związku z ryzykiem potencjalnych kar na kontrakcie „Budowa instalacji Metatezy” dla PKN Orlen S.A.;
- spadek skuteczności pozyskiwania nowych rentownych kontraktów;
- niezrealizowana część przychodów zaplanowanych dla kontraktów przewidzianych do pozyskania, a nie pozyskanych w II półroczu 2018 roku;
- proces aktualizacji budżetów kontraktów, w tym takich dla których zidentyfikowano wzrost kosztów realizacji.

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA, dokonując przeglądu polityki informacyjnej Spółki, mając na uwadze również powszechną praktykę rynkową w tym obszarze, podjął decyzję o odstąpieniu od publikowania prognoz finansowych dla Spółki i Grupy Kapitałowej

ELEKTROBUDOWA za okres sprawozdawczy rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku. Spółka będzie komunikowała osiągnięte wyniki finansowe w raportach okresowych, a w sytuacji gdy będzie to dodatkowo wymagane z uwagi na przepisy prawa będzie publikowała szacunkowe wyniki finansowe w trybie raportów bieżących.

7 Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej w 2018 roku, a także po jego zakończeniu, aż do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego

W dniu 20 listopada 2018 r. – Spółka poinformowała, iż powzięła informację o roszczeniu Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. o zapłatę kar umownych w wysokości 29 mln zł w związku z realizacją kontraktu na projektowanie, dostawy oraz budowę w systemie pod klucz Instalacji Metatezy w Zakładzie Produkcyjnym Zamawiającego w Płocku. PKN Orlen S.A. wskazał na opóźnienia w realizacji niektórych działań w ramach Kontraktu oraz iż ww. kary mają charakter częściowy, gdyż przejęcie instalacji do eksploatacji jeszcze nie nastąpiło. Spółka ma wątpliwości do co formalnej poprawności otrzymanego roszczenia i nie zgadza się z przedstawionym w nim stanowiskiem. ELEKTROBUDOWA SA podejmie działania w celu ochrony interesów Spółki i polubownego zakończenia sporu, a w razie konieczności przewiduje możliwość zakończenia sporu na drodze sądowej.

W dniu 26 listopada 2018 r. – Spółka poinformowała, że otrzymała z Banku Handlowego w Warszawie S.A. obustronnie podpisany aneks do Umowy Ramowej o Linię rewolwingową na udzielanie gwarancji bankowych z dnia 23 września 2005 roku. Na mocy Aneksu wysokość odnawialnego limitu zaangażowania, w ramach którego Bank może udzielać Spółce określonych w Umowie gwarancji, została obniżona z kwoty 130 mln zł do 105 mln zł. Pozostałe postanowienia Umowy nie uległy zmianie.

W dniu 30 listopada 2018 r. – Spółka poinformowała o aktualizacji informacji w sprawie roszczenia Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. („Zamawiający”) o zapłatę kar umownych w związku z realizacją kontraktu na projektowanie, dostawy oraz budowę w systemie pod klucz Instalacji Metatezy w Zakładzie Produkcyjnym Zamawiającego w Płocku („Kontrakt”). Zarząd ELEKTROBUDOWA SA („Spółka”, „Wykonawca”) poinformował, iż odesłał Zamawiającemu oryginały otrzymanych przez nią not obciążeniowych bez ich księgowania wskazując, że nie zostały wystawione w sposób prawidłowy. Spółka zakwestionowała podstawy roszczeń ze strony Zamawiającego zaznaczając, iż naliczenia kar zawierają nieprawidłowe określenia dat przekazania, przez co pozbawione są podstaw faktycznych i prawnych, jak również, iż Zamawiający nie wziął pod uwagę zastrzeżeń zamieszczonych w treści Kontraktu, iż Wykonawca może zwolnić się z obowiązku zapłaty kary umownej w zakresie w jakim wykaże, że opóźnienie wynikało z przyczyn, za które nie ponosił odpowiedzialności. W opinii Spółki Zamawiający posiada zabezpieczenia kwestionowanych przez Spółkę roszczeń w postaci kaucji gwarancyjnej i gwarancji bankowych. W związku z tym Spółka wezwała Zamawiającego do zaprzestania wstrzymywania bieżącego rozliczenia wynagrodzenia.

W dniu 17 grudnia 2018 r. – Spółka poinformowała, że Sąd Rejonowy dla powiatu Satakunta w Pori w Finlandii wydał wyrok w postępowaniu sądowym wytoczonym przeciwko Spółce w 2011 i 2012 r. przez Fiński Związek Zawodowy Pracowników Branży Elektrycznej („Związek Zawodowy”), którym zasądził od Spółki na rzecz Związku Zawodowego kwotę ok. 4,72 mln euro w sprawie L 11/9634 oraz ok. 3,24 mln euro w sprawie L 12/100, powiększone o należne odsetki za opóźnienie, a ponadto kwotę ok. 0,4 mln euro kosztów procesu oraz ok. 0,1 mln euro odszkodowania („Wyrok”). Spór dotyczył roszczeń dochodzonych przez Związek Zawodowy wynikających z umów o pracę pracowników delegowanych przez Spółkę do realizacji prac przy projekcie budowy elektrowni atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Przedmiotowy Wyrok został wydany w pierwszej instancji i jest nieprawomocny. Spółka nie zgadza się z Wyrokiem co do zasady, jak również co do wysokości poszczególnych roszczeń.

W dniu 6 lutego 2019 r. Spółka poinformowała o wpłynięciu do ELEKTROBUDOWY SA odpisu pozwu złożonego przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o. („Powód” lub „MPK”) w Sądzie Okręgowym w Poznaniu datowanego na dzień 7 stycznia 2019 r. Zgodnie z treścią pozwu Powód domaga się zasądzenia od ELEKTROBUDOWY SA oraz ZUE S.A. („ZUE”), solidarnie, kwoty ok. 20,18 mln zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztami procesu.

Powód wywodzi swoje roszczenie z umowy na wykonanie robót budowlanych, prac i innych czynności niezbędnych i koniecznych do pełnego wykonania zadania polegającego na budowie zajezdni tramwajowej Franowo w Poznaniu („Umowa”). Umowa ta zawarta została w lipcu 2011 roku przez Spółkę i ZUE w konsekwencji udzielenia im jako konsorcjantom przez MPK zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, do którego zastosowanie miały przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

W dniu 13 lutego 2019 r. – Spółka poinformowała, że otrzymała z Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) obustronnie podpisany aneks („Aneks”) do Umowy Ramowej o Linię rewolwingową na udzielanie gwarancji bankowych z dnia 23 września 2005 roku („Umowa”). Na mocy Aneksu wysokość odnawialnego limitu zaangażowania, w ramach którego Bank może udzielać Spółce określonych w Umowie gwarancji została obniżona z kwoty 105 mln zł do 95 mln zł.

W dniu 28 lutego 2019 r. – Spółka poinformowała, że został zawarty aneks do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 24 lutego 2006 r. („Aneks”) z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną z siedzibą

w Warszawie („Bank”). Na podstawie Aneksu zmniejszona została kwota limitu kredytowego wielocelowego ze 100 mln zł do wysokości 42 mln zł. Ponadto Spółka ma ustanowić dodatkowe zabezpieczenia w formie zastawu rejestrowego i finansowego na wszystkich rachunkach w PKO BP SA. Dodatkowo, strony przedłużyły okres, na który został udzielony limit do dnia 26 kwietnia 2019 r.

W dniu 4 marca 2019 r. – Spółka poinformowała, że otrzymała pisma od ING Bank Śląski S.A. („Bank”) zawiadamiające o podjęciu działań w związku ze stwierdzeniem przypadków naruszenia przez Spółkę warunków Umowy Wieloproduktowej nr 687/2011/00004937/00 z dnia 25 marca 2011 r. W związku z powyższym Bank obniżył kwotę dostępnego limitu kredytowego z 50 mln zł do wysokości 40,35 mln zł oraz zgodnie z umową ustanowił dodatkowe zabezpieczenie w formie kaucji na kwotę 6 mln zł (15 % zaangażowania) oraz poinformował, że na rachunek bieżący Spółki nie będą przekazywane środki wpływające na rachunki cesyjne.

W dniu 8 marca 2019 r. – Spółka poinformowała, że została złożona w wymagalnym terminie apelacja od wyroku sądu I instancji w sporze sądowym z Fińskim Związkiem Zawodowym Pracowników Branży Elektrycznej („Wyrok”). Spór dotyczy roszczeń dochodzonych przez Związek Zawodowy wynikających z umów o pracę pracowników delegowanych przez Spółkę do realizacji prac przy projekcie budowy elektrowni atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. W apelacji Spółka kwestionuje Wyrok co do zasady, jak również co do wysokości. Podniesiono szereg zarzutów materialnych i procesowych. Częścią apelacji jest wniosek do sądu o skierowanie do Trybunału Sprawiedliwości wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie wykładni przepisów prawa Unii Europejskiego w zakresie powszechności obowiązywania fińskich układów zbiorowych oraz ich jasności i przejrzystości. Wyrok w ocenie Spółki narusza zasady prawa europejskiego, a także podstawowe zasady porządku prawnego w Polsce i z tych względów Spółka podjęła decyzje o zaskarżeniu Wyroku.

W dniu 14 marca 2019 r. – Spółka poinformowała, że otrzymała z mBank S.A. („Bank”) obustronnie podpisany Aneks do Umowy Ramowej nr 11/234/06/Z/PX z dnia 25 września 2006 roku. Na podstawie zawartego Aneksu uległ obniżeniu dotychczasowy limit na finansowanie bieżącej działalności z kwoty 120,0 mln zł do kwoty 85,0 mln zł. Termin obowiązywania umowy nie uległ zmianie. Jednocześnie podpisany został aneks do Umowy o kredyt w rachunku bieżącym, zawartej w ramach Umowy Ramowej, obniżający limit z kwoty 10,0 mln zł do kwoty 8,0 mln zł z terminem obowiązywania od dnia 15 marca 2019 roku do dnia 31 października 2019 roku. Zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowią Umowa hipoteki, w której wysokość ustanowionego zabezpieczenia została obniżona do kwoty 85,0 mln zł stosownie do kwoty podpisanego aneksu oraz umowy o cesję należności z kontraktów. Dodatkowo Bank wprowadził zabezpieczenie w formie zastawu rejestrowego na prawach do środków pieniężnych na rachunkach bankowych Spółki prowadzonych w Banku.

W dniu 09 kwietnia 2019 r. – Spółka poinformowała, że w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 1/2019 z dnia 2 stycznia 2019 roku oraz raportów wcześniejszych dotyczących umowy (Umowa) ze spółką Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (Zamawiający) na realizację zadania "Rozbudowa i modernizacja stacji Byczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV" (Projekt), iż w dniu 9 kwietnia 2019 roku uzgodniono, zasady finalizacji oraz rozliczeń wynagrodzenia oraz kosztów realizacji Projektu. W oparciu o powyższe uzgodnienia termin odbioru końcowego dla prac związanych z realizacją Projektu został określony na II kwartał 2019 roku. Niezależnie od powyższego Zamawiający zobowiązał się do zwrotu na rzecz Wykonawcy poniesionych przez niego uzasadnionych i należyście udokumentowanych kosztów związanych z pozostawianiem w gotowości do pierwszej synchronizacji bloku 910 MW Elektrowni Jaworzno z siecią oraz prac związanych z realizacją „pomiaru, testów, rozruchów oraz uruchomienia” w przedłużonym okresie realizacji, tj. w okresie II - XI 2019 r. Ponadto, zgodnie z ustaleniami, w ramach wzajemnych rozliczeń Emitent zapłaci Zamawiającemu karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji części prac w wysokości ok. 2,1 mln zł, a jednocześnie Zamawiający zapłaci Spółce dodatkowe wynagrodzenie z tytułu wykonania ponadumownych robót w kwocie ok. 0,5 mln zł. W pozostałym zakresie warunki realizacji Projektu oraz Umowy nie uległy istotnym zmianom.

W dniu 23 kwietnia 2019 r. – Spółka poinformowała, że w dniu 23 kwietnia 2019 roku Spółce doręczono wniosek o zawezwanie do próby ugodowej złożony w imieniu Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. („PKN Orlen”), w którym PKN Orlen wnosi o zawezwanie Spółki do próby ugodowej w sprawie zapłaty przez Spółkę na rzecz PKN Orlen kwoty 15.087.639,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Roszczenie PKN Orlen wynika z kar umownych naliczonych na podstawie wezwania, o którym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 47/2018 z dnia 20 listopada 2018 r., w części która nie została dotychczas potrącona przez PKN Orlen z wynagrodzeniem przysługującym Spółce w związku z realizacją kontraktu na projektowanie, dostawy oraz budowę w systemie pod klucz Instalacji Metatezy w Zakładzie Produkcyjnym Zamawiającego w Płocku („Kontrakt”). Złożony wniosek zawiera wstępne propozycje ugodowe PKN Orlen i w ocenie Spółki jest potwierdzeniem gotowości PKN Orlen do polubownego zakończenia sporu związanego z projektem Metatezy. Spółka również wyraża wolę polubownego zakończenia sporu i odpowiednie propozycje ugodowe przedstawi w postępowaniu.

W dniu 23 kwietnia 2019 r. – Spółka poinformowała, że kancelaria prawna reprezentująca instytucje finansujące Spółkę, tj. Bank Handlowy w Warszawie S.A., mBank S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., ING Bank Śląski S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Haitong Bank S.A., Spółka Akcyjna Oddział w Polsce, BNP Paribas Bank Polska S.A. [łącznie jako: „Instytucje Finansujące”] przekazały Spółce sporządzony przez Instytucje Finansujące wstępny projekt „umowy w sprawie finansowania

działalności Spółki” określającej model finansowania oraz zasady udostępniania Spółce przez Instytucje Finansujące produktów finansowych w szczególności limitów kredytowych oraz limitów sum gwarancyjnych w perspektywie do lipca 2019 r. Intencją Instytucji Finansujących jest również dołączenie do Umowy zakładów ubezpieczeń współpracujących z Emitentem.

Rozmowy w tym przedmiocie prowadzone są w związku z obniżeniem przez banki dostępnych limitów kredytowy i gwarancyjnych, o czym Spółka informowała m.in. raportami bieżącymi nr 12/2019, 13/2019 oraz 16/2019 z lutego i marca 2019 r., co spowodowane było dokonaną przez te instytucje oceną ryzyka kredytowego w związku z pogorszeniem niektórych wskaźników finansowych Spółki, na co w głównej mierze wpływ miały śródroczne wyniki finansowe 2018 roku, w tym, nie ograniczając się do nich, przedłużająca się budowa instalacji Metatezy i rezerwy z nią związane, pomniejszenie środków finansowych w związku wypłatą dywidendy oraz zmniejszenie prognozy wyników finansowych, o czym Spółka informowała odpowiednio odrębnymi raportami bieżącymi oraz okresowymi.

Zamiarem Zarządu Spółki jest możliwie szybkie zawarcie z Instytucjami Finansującymi docelowej, długoterminowej umowy (lub odpowiednio szeregu umów), której przedmiotem będzie uzgodnienie pomiędzy stronami warunków udostępniania produktów finansowych na satysfakcjonującym poziomie, umożliwiającym pozyskanie dodatkowego kapitału obrotowego oraz instrumentów gwarancyjnych wymaganych z punktu widzenia bieżącej działalności Spółki, jej rozwoju w tym możliwości pozyskiwania oraz obsługi kolejnych zamówień i kontraktów w przyszłości [Umowa Docelowa].

Na chwilę obecną, Intencją Spółki oraz Instytucji Finansujących, jest wypracowanie tymczasowego modelu finansowania z perspektywą do lipca 2019 r., który określi zasady finansowania do czasu wypracowania docelowych zasad finansowania.

8 Znaczące umowy

8.1 Umowy ubezpieczenia zawarte dla Spółek Grupy ELEKTROBUDOWA

Grupę ELEKTROBUDOWA (w tym ELEKTROBUDOWA SA) obowiązywały następujące Generalne Umowy Ubezpieczenia:

- **Generalna Umowa Ubezpieczenia Wszystkich Ryzyk Budowy/Montażu.**
Ubezpieczycielem jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. Przedmiotem ubezpieczenia są prace budowlano-montażowe, w tym wykorzystywane materiały w kontraktach o wartości do 50 mln zł.
Niniejsza umowa posiada rozszerzenia zakresu podstawowego ubezpieczenia wraz z podlimitami dla niektórych klauzul dodatkowych.
Niniejsza umowa została zawarta na okres od 20 grudnia 2017 roku do 31 maja 2019 roku.
- **Umowa Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej.**
Ubezpieczycielem jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna deliktowa i kontraktowa Ubezpieczonego z tytułu posiadania mienia i prowadzenia działalności objętej ochroną ubezpieczeniową z włączeniem odpowiedzialności za produkt i wykonane usługi. Suma gwarancyjna wynosi 61mln zł na jedno zdarzenie i 65 mln zł na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Niniejsza umowa posiada rozszerzenia zakresu podstawowego ubezpieczenia wraz z podlimitami sumy gwarancyjnej.
Niniejsza umowa została zawarta na okres od 20 grudnia 2017 roku do 31 maja 2019 roku.
- **Umowa Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Projektanta.**
Ubezpieczycielem jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna z tytułu wykonywania prac projektowych wraz z czynnościami w zakresie nadzoru autorskiego. Suma gwarancyjna wynosi 10mln zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Niniejsza umowa posiada rozszerzenia zakresu podstawowego ubezpieczenia wraz z podlimitami sumy gwarancyjnej.
Niniejsza umowa została zawarta na okres od 20 grudnia 2017 roku do 31 maja 2019 roku.
- **Ubezpieczenie Odpowiedzialności Członków Władz Spółki.**
Ubezpieczycielem jest Colonnade Insurance S.A. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność ubezpieczonych osób w związku z roszczeniami związanymi z wykonywaną przez nich funkcją w organach spółki, a także odpowiedzialność spółki w związku z roszczeniami z tytułu papierów wartościowych. Suma ubezpieczenia wynosi 50 mln zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
Niniejsza umowa posiada rozszerzenia zakresu podstawowego ubezpieczenia wraz z podlimitami sumy ubezpieczenia.
Niniejsza umowa została zawarta na okres od 15 czerwca 2018 roku do 14 czerwca 2019 roku.
- **Nadwyżkowe Odpowiedzialności Ubezpieczenie Członków Władz Spółki.**

Ubezpieczycielem jest Tempo Underwriting. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność ubezpieczonych osób w związku z roszczeniami związanymi z wykonywaną przez nich funkcją w organach spółki, a także odpowiedzialność spółki w związku z roszczeniami z tytułu papierów wartościowych. Suma ubezpieczenia wynosi 50 mln zł na jedno wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, po wyczerpaniu sumy z polisy podstawowej.

Niniejsza umowa została zawarta na okres od 15 czerwca 2018 roku do 14 czerwca 2019 roku.

- Umowa ubezpieczenia mienia, mienia w transporcie i sprzętu elektronicznego.
Ubezpieczycielem jest Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. Przedmiotem ubezpieczenia są m.in. środki trwałe oraz środki obrotowe Ubezpieczonego.
Niniejsza umowa została zawarta na okres od 1 marca 2018 roku do 31 maja 2019 roku.
- Umowa Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej – polisa 912700165861 Ubezpieczycielem jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna z tytułu prowadzonej działalności z włączeniem odpowiedzialności za produkt i wykonane usługi (I sekcja), wraz z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej projektantów, architektów (II sekcja). Suma gwarancyjna wynosi 20mln zł na jeden i wszystkie Wypadki, w tym sublimit dla sekcji II (OC zawodowe) 5mln, na jeden i wszystkie Wypadki. Niniejsza umowa posiada rozszerzenia zakresu podstawowego ubezpieczenia wraz z podlimitami sumy gwarancyjnej.
Niniejsza umowa została zawarta na okres od 01 października 2018 roku do 31 maja 2019 roku.
- Umowa ubezpieczenia mienia, mienia w transporcie i sprzętu elektronicznego.
Energotest sp. z o.o., objęty jest umową ubezpieczenia zawartą przez ELEKTROBUDOWĘ SA z Ubezpieczycielem Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. P
Umowa została zawarta na okres od 19 stycznia 2019 roku do 31 maja 2019 roku.
- Generalna umowa ubezpieczeń komunikacyjnych floty samochodowej Energotest sp. z o.o. zawarta z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. Umową generalną objęte są wszystkie pojazdy będące w posiadaniu ubezpieczającego w dniu zawarcia niniejszej umowy.
Umowa Generalna została zawarta na okres od 15 lutego 2019 roku do 14 lutego 2020 roku.

8.2 Transakcje z podmiotami powiązanymi

W okresie sprawozdawczym Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

Informacje na temat transakcji między jednostką dominującą, a jej jednostkami powiązanymi (zależnymi i stowarzyszonymi) zamieszczono w nocie 37.1 jednostkowego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK

8.3 Zaciągnięte kredyty

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa ELEKTROBUDOWA posiadała następujące kredyty:

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu /pożyczki/ wg umowy		Kwota kredytu /pożyczki/ pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Okres obowiązywania umowy	Zabezpieczenia
		w tys. zł	waluta	w tys. zł	waluta			
ING BANK ŚLĄSKI S.A. kredyt w rachunku bieżącym (limit krzyżowy z gwarancjami)	Katowice	10 000	zł	4 997	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 30.05.2020 r.	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; zastawy rejestrowe na urządzeniach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka kaucyjna do wysokości 3 000 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
BANK HANDLOWY S.A. kredyt w rachunku bieżącym limit kart kredytowych	Warszawa	15 000	zł	10 709	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 07.11.2019 r.	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 26 200 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; 2 weksle in blanco zabezpieczone wyżej wymienioną hipoteką.
BANK PEKAO S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	200	zł	-	-	WIBOR 1M + marża banku	do 30.04.2019 r.	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka kaucyjna do wysokości 22 400 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 2 weksle in blanco.
PKO BP S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	7 500	zł	-	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 30.04.2019 r.	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 150.000 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
mBank S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	15 000	zł	-	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 28.02.2019 r.	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 4 000 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 6 weksli in blanco.
BGŻ BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	10 000	zł	2 970	zł	WIBOR ON + marża banku	do 31.10.2019 r.	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 4 000 tys. zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 6 weksli in blanco.
BGŻ BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	1 170	zł	18	zł	WIBOR 1M + marża banku	03.10.2019	* weksel in blanco, cesja generalna z tytułu istniejących i przyszłych wierzytelności od dłużników, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
		<u>58 870</u>		<u>18 694</u>				

* Przedmiotowe kredyty są kredytami krótkoterminowymi bez określonego terminu spłaty, a wymienione daty są datami obowiązywania umów. Po dniu bilansowym limit w mBANK został obniżony z 10 000 tys. zł do 8 000 tys. zł, limit w ING Bank Śląski S.A. został obniżony z 10 000 tys. zł na 8 900 tys. zł. Limit w PEKAO S.A. w wysokości 7 500 tys. zł został ograniczony w związku z koniecznością przedstawienia przewidzianych w umowie zabezpieczeń. Limit w Banku Handlowym S.A oraz w BGŻ BNP PARIBAS Bank Polska S.A. pozostał na tym samym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku ELEKTROBUDOWA SA posiadała następujące umowy leasingu finansowego:

Nazwa podmiotu	wartość początkowa netto przedmiotu leasingu	miesięczne raty netto	data ostatniej raty leasingowej
Siemens Finance sp. z o.o.	758	14	2019-01-15
EFL S.A.	512	10	2019-11-18
mLeasing sp. z o.o.	3 688	94	2022-02-15
	4 958	118	

8.4 Główne lokaty kapitałowe i inwestycje kapitałowe dokonane w 2018 roku

W 2018 roku Jednostka Dominująca oraz inne spółki z Grupy nie dokonywały inwestycji kapitałowych w jednostki spoza Grupy ELEKTROBUDOWA. Opis inwestycji kapitałowych w ramach Grupy ELEKTROBUDOWA zawiera nota 2.6 niniejszego sprawozdania.

8.5 Informacje o udzielonych w danym roku obrotowym pożyczkach

W 2018 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki.

9 Informacje pozostałe

9.1 Umowy, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA nie posiada informacji o umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu.

9.2 Informacje o stanie posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Prezes Roman Przybył posiadał 10.000 akcji Spółki ELEKTROBUDOWA SA.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku osoby zarządzające oraz nadzorujące Spółki nie posiadały akcji ani uprawnień do akcji ELEKTROBUDOWA SA.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Prezes Roman Przybył posiadał 10.000 akcji a Członek Zarządu Krzysztof Czajka posiadał 150 akcji ELEKTROBUDOWA SA.

9.3 Informacje o nabyciu akcji własnych

W roku 2018 ELEKTROBUDOWA SA nie dokonała nabycia akcji własnych.

9.4 Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

Grupa Kapitałowa nie prowadzi programów akcji pracowniczych.

9.5 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W roku 2019 Grupa ELEKTROBUDOWA planuje nakłady inwestycyjne na poziomie około 13 200 tys. złotych z czego około 1 700 tys. złotych przypada na spółkę ELEKTROBUDOWA SA, a około 1700 tys. złotych na spółkę ENERGOTEST. Główne nakłady dotyczą nabycia maszyn i urządzeń do produkcji oraz realizacji projektów informatycznych. Wydatki inwestycyjne będą finansowane ze środków własnych oraz ze źródeł zewnętrznych. Realizacja tych założeń będzie uzależniona od wyników rozmów z instytucjami finansującymi w celu zapewnienia niezbędnego finansowania w formie gwarancji, o czym szerzej w punkcie nr 3.1.

9.6 Informacja o podmiocie pełniącym funkcję biegłego rewidenta

Rada Nadzorcza Spółki w dniu 8 czerwca 2018 roku zgodnie z rekomendacją Komitetu Audytu dokonała wyboru firmy PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Polnej 11, 00-633 Warszawa. Audytor został wybrany do przeglądu za I półrocze w latach 2018, 2019, 2020, 2021 oraz badania za lata 2018, 2019, 2020, 2021 sprawozdań finansowych ELEKTROBUDOWY SA i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA.

Wynagrodzenie za przegląd półrocznego sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz badanie rocznego sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyniosło 155 tys. złotych netto za każdy rok obrotowy.

9.7 Postępowania sądowe

Istotne sprawy sporne i postępowania sądowe zostały opisane w nocie 41 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA za 2018 rok.

9.8 Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej zostało opisane w nocie 42 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

9.9 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Rozdzielnica Optima-145. Wykonano szereg badań uzupełniających aparatów obwodu głównego w rozdzielnicy, m.in. uzyskano certyfikat na wyłącznik dla znamionowego szeregu przestawieniowego O-0,3s-CO-60s-CO (wcześniej O-0,3s-CO-180s-CO)

Rozdzielnica SN Optima 24 o podwyższonych parametrach zwarciovych 31,5kA. Przeprowadzono większość badań, do najważniejszych należy zaliczyć:

- Wyłącznik GMX 2500A 31,5kA/3s, O-0,3sek- CO-15sek-CO;
- Wyłącznik GMX 1250A 31,5kA/3s, O-0,3sek- CO-15sek-CO;
- Odłącznik 3P 2500A, 31,5kA;
- Odłącznik 3P 1250A, 31,5kA.

Realizacja zadania jest w dużej części refundowana przez NCBiR w ramach umowy nr POIR.04.01.04-00-0073/15-00. Celem wdrożenia jest zwiększenie konkurencyjności rozdzielnicy Optimy 24 poprzez podwyższenie dotychczasowych parametrów.

Rozdzielnica SN PREM 12G Smart. Kontynuowano prace nad małogabarytową rozdzielnicą przeznaczoną dla górnictwa. Rozdzielnica została zaprojektowana dla parametrów 12kV, 1250A, 25kA IP 54. Przeprowadzono kompletny proces badań typu oraz dopuszczenie Wyższego Urzędu Górniczego (WUG). Celem wdrożenia jest zastąpienie dotychczasowej linii rozdzielnic typu PREM-G1dm oraz podtrzymanie pozycji lidera w segmencie rozdzielnic dla klienta KGHM Polska Miedź SA. Rozdzielnica może być szeroko stosowana w górnictwie oraz tam, gdzie istnieje konieczność zainstalowania urządzenia o wysokim poziomie szczelności IP 54.

Rozdzielnica D-24P. Przeprowadzono badania uzupełniające pod kątem badań sejsmicznych. Celem badań było uzyskanie przewagi konkurencyjnej poprzez możliwość instalacji urządzenia w środowisku gdzie występują narażenia sejsmiczne.

Pole zasilacza rozdzielnic RT-1. Opracowano nowe rozwiązanie konstrukcyjne rozdzielnic prądu stałego z nowym układem próby linii. Celem wdrożenia jest poprawienie konkurencyjności poprzez wdrożenie rozwiązania wychodzącego naprzeciw oczekiwaniom odbiorcy.

Prostownik diodowy 1700A 3,3kV. Dokończono pozytywnie próby eksploatacyjne prostownika przeznaczonego do zasilania trakcji kolejowej.

NGWR. Dokończono badania uzupełniające rozdzielnic niskiego napięcia NGWR 120kA/1s dla prądu znamionowego 4000A i alternatywnego wyposażenia obwodów głównych typu wg aktualnie obowiązującej normy PN-EN 61439.

Rozdzielnica Unimoduls. Kontynuowano prace nad nową wysuwną rozdzielnicą niskiego napięcia, o parametrach: 1kV; 7500A; 105kA/1. Celem wdrożenia jest standaryzacja produkcji rozdzielnic tej klasy, obniżenie technicznych kosztów wytworzenia dzięki zastąpieniu nią dotychczas produkowanych rozdzielnic NGWR i RNM-2.

9.10 Działalność sponsoringowa

Grupa Kapitałowa nie prowadzi działalności sponsoringowej, rozumianej jako działalność promocyjna / marketingowa, nastawiona na osiągnięcie korzyści, której efekty są mierzalne poprzez wskaźniki efektywnościowe, jak np. ekwiwalent reklamowy, wskaźnik wzrostu sprzedaży towarów i usług, czy wartość akcji Spółki.

Grupa Kapitałowa ogranicza się do udziału w drobnych, lokalnych inicjatywach, mających głównie charakter prospołeczny. Grupa Kapitałowa prowadzi politykę wspierania działalności społecznej w zakresie akcji charytatywnych, polityki społecznej, ochrony i promocji zdrowia, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Odbywa się to głównie poprzez przekazywanie darowizn w formie finansowej lub rzeczowej, w szczególności na rzecz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego lub innych podmiotów prowadzących działalność w sferze zadań publicznych (nie udziela darowizn na rzecz osób fizycznych). Przekazywane przez Grupę Kapitałową środki finansowe wykorzystywane są głównie do realizacji celów statutowych podmiotów, a także jako dofinansowanie olimpiad szkolnych, wsparcie kół naukowych czy pomoc finansowa przy organizacji wigilii dla samotnych.

10 Polityka wynagrodzeń w ELEKTROBUDOWA SA

10.1 System wynagrodzeń i jego zmiany w ciągu ostatniego roku

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w Jednostce Dominującej obowiązywał Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy zawarty w dniu 25 sierpnia 2017 roku pomiędzy pracodawcą a zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w Spółce, regulujący między innymi zasady wynagradzania pracowników. Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy określa strategię wynagradzania oraz zasady wynagradzania wszystkich pracowników ELEKTROBUDOWA SA z wyłączeniem organów zarządzających i nadzorujących oraz pracowników oddelegowanych do pracy poza granice Rzeczypospolitej Polskiej.

10.2 Warunki i wysokość wynagrodzeń Członków Zarządu

Polityka wynagrodzeń wobec Zarządu ukształtowana została przez właściwe organy - Radę Nadzorczą i przedstawia się następująco:

Wynagrodzenie Członków Zarządu jest dwuskładnikowe:

- wynagrodzenie stałe, wypłacane comiesięcznie uzależnione od pełnionej funkcji;
- wynagrodzenie zmienne wypłacane po zakończeniu roku i zatwierdzeniu przez WZA sprawozdań finansowych w uzależnieniu od wykonania założonych parametrów ekonomiczno-finansowych danego roku obrotowego (cel bazowy – zysk netto GK, mnożnik indywidualny ustalany indywidualnie dla poszczególnych członków zarządu według celów indywidualnych) przy czym 75% wynagrodzenia zmiennego wypłacane jest po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za 2018 rok, natomiast 25% wynagrodzenia zmiennego wypłacane jest po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za rok 2019 pod warunkiem że zysk netto, stanowiący cel bonusowy, za rok 2019 będzie wyższy niż zysk netto za rok 2018.¹

W tabeli przedstawiono wysokość wynagrodzenia poszczególnych Członków Zarządu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia:

Nazwisko i imię	Stanowisko	Wynagrodzenie podstawowe	Wynagrodzenie zmienne
		w tys. złotych	
Przybył Roman	Prezes Zarządu, Dyrektor Spółki (od dnia 28.08.2018 r.)	201	-
Juszczak Janusz	Prezes Zarządu, Dyrektor Spółki (do dnia 28.08.2018 r.)	442	526
Świgulski Adam	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy Spółki (od dnia 27.04.2018 r.)	290	-
Skrzypczak Paweł	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy Spółki (do dnia 26.04.2018 r.)	177	394
Palczyński Wojciech	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Zarządzania Marketingiem	357	264
Janczyk Piotr	Członek Zarządu, Dyrektor Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Systemami (do dnia 26.04.2018 r.)	98	274

¹ Zmiana zasad wynagrodzenia bonusowego w stosunku do roku 2017. W 2017 roku kwota „zawieszona” uzależniona od progresu zysku netto w roku 2018 w stosunku do zysku netto w roku 2017 wynosiła 15 % wynagrodzenia zmiennego.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Spółka nie stosuje długoterminowych planów motywacyjnych dla Członków Zarządu. System wynagradzania zorientowany jest na krótkoterminowe (jednoroczne) zapewnienie wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania Spółki, z tym że część wynagrodzenia zmiennego jest uzależniona od progresu zysku netto w kolejnym roku.

10.3 Pozafinansowe składniki wynagrodzeń przysługujące członkom Zarządu i kluczowym menedżerom

Poza wynagrodzeniem stałym i zmiennym Członkom Zarządu przysługują świadczenia finansowe i rzeczowe obejmujące korzystanie z samochodu służbowego do celów prywatnych, mieszkanie służbowe oraz zwrot składek ubezpieczeniowych lub emerytalnych.

W tabeli przedstawiono otrzymane świadczenia finansowe i pozafinansowe poszczególnych Członków Zarządu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku.

Nazwisko i imię	Stanowisko	Suma świadczeń w tys. złotych
Przybył Roman	Prezes Zarządu, Dyrektor Spółki	12
Juszczak Janusz	Prezes Zarządu, Dyrektor Spółki	18
Skrzypczak Paweł	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy Spółki	21
Świgulski Adam	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy Spółki	38
Paleczny Wojciech	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Zarządzania Marketingiem	15
Janczyk Piotr	Członek Zarządu, Dyrektor Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Systemami	12

10.4 Umowy zawarte z osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska

Z Członkami Zarządu zawarte zostały umowy o zakazie konkurencji przewidujące powstrzymanie się od prowadzenia jakiegokolwiek działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności prowadzonej przez Spółkę, a określonej w jej dokumentach statutowych, w okresie zatrudnienia oraz w okresie od 3 do 12 miesięcy po ustaniu zatrudnienia.

Za działalność konkurencyjną uważane są w szczególności:

- prowadzenie we własnym imieniu lub za pośrednictwem osoby trzeciej przedsiębiorstwa, którego zakres działalności częściowo lub całkowicie pokrywa się z zakresem działalności prowadzonej przez Spółkę;
- bycie wspólnikiem lub członkiem władz w spółce prawa handlowego lub innym podmiocie gospodarczym, których zakres działalności częściowo lub całkowicie pokrywa się z zakresem działalności prowadzonej przez Spółkę;
- występowanie w charakterze akwizytora, agenta, pełnomocnika czy prokurenta podmiotów konkurencyjnych;
- podejmowanie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej w podmiotach konkurencyjnych wobec Spółki;
- zajmowanie się w każdy inny sposób interesami konkurencyjnymi wobec Spółki.

W zamian za realizację zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej przez Członka Zarządu w okresie po ustaniu stosunku pracy ze Spółką, Spółka ma obowiązek zapłacić odszkodowanie w wysokości od 80% do 100% miesięcznego wynagrodzenia pobieranego przed rozwiązaniem umowy o pracę, za każdy miesiąc obowiązywania zakazu konkurencji.

10.5 Warunki i wysokość wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej

Polityka wynagrodzeń wobec Rady Nadzorczej ukształtowana została przez właściwe organy - Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy i przedstawia się następująco:

Podstawą do ustalenia wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej jest przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw obowiązujące za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego termin wypłaty wynagrodzenia. Miesięczne wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej wynosi dla:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej: 2-krotność wartości wyżej wymienionego wynagrodzenia;
- Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej: 1,8 - krotność wartości wyżej wymienionego wynagrodzenia;
- pozostałych Członków Rady Nadzorczej: 1,5 - krotność wartości wyżej wymienionego wynagrodzenia;
- Przewodniczącego Komitetu Audytu: dodatkowo 0,7 - krotności wartości wyżej wymienionej,
- pozostałych Członków Komitetu Audytu: dodatkowo 0,5 - krotności wartości wyżej wymienionej.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W tabeli przedstawiono wysokość wynagrodzenia poszczególnych Członków Rady Nadzorczej w 2018 roku.

Nazwisko i imię	Funkcja	wynagrodzenie całkowite w tys. złotych
Żbikowski Karol	Przewodniczący Rady Nadzorczej	132
Mosiek Tomasz	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu	146
Małek Artur	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu	117
Sołdek Andrzej	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu	59
Staszewski Hubert	Członek Rady Nadzorczej	175
Krystek Grzegorz	Członek Rady Nadzorczej	88
Hernik Konrad	Członek Rady Nadzorczej	3

Spółka nie stosuje długoterminowych planów motywacyjnych dla Członków Rady Nadzorczej.

10.6 Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń

W ocenie Zarządu Spółki funkcjonująca polityka wynagrodzeń zapewnia powiązanie interesów akcjonariuszy i pracowników, w szczególności w krótkim okresie czasu, poprzez powiązanie części zmiennej systemu motywacyjnego kadry menedżerskiej z wynikami ekonomiczno – finansowymi, w tym: zyskiem netto Grupy Kapitałowej, rentownością netto, przychodami ze sprzedaży, poziomem zamówień, poziomem sprzedaży eksportowej, zyskownością ze sprzedaży funduszu wynagrodzeń oraz rzeczowymi zadaniami indywidualnymi.

10.7 Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących

Spółka nie posiada zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.

11 Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w jednostce dominującej

Działając zgodnie z § 70 ust. 6 pkt 5) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, jak również Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2016, Zarząd jednostki dominującej przedstawia oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2018 roku.

11.1 Stosowany zbiór zasad ładu korporacyjnego

W 2018 roku ELEKTROBUDOWA SA stosowała się do zbioru zasad ładu korporacyjnego zawartego w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej „Dobre Praktyki 2016”).

Tekst zbioru Dobrych Praktyk 2016, którym podlega Spółka, jest opublikowany na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod adresem www.gpw.pl/dobre-praktyki oraz na stronie internetowej Spółki pod adresem www.elektrobudowa.pl w zakładce Relacje Inwestorskie/ład korporacyjny.

Spółka nie stosuje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

Spółka zamieściła na swojej stronie internetowej informację na temat stanu stosowania przez Spółkę rekomendacji i zasad zawartych w zbiorze Dobre Praktyki 2016.

11.2 Zasady ładu korporacyjnego od stosowania których odstąpiono

W 2018 roku ELEKTROBUDOWA SA stosowała postanowienia zbioru zasad ładu korporacyjnego określone w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, natomiast rekomendacje i zasady wymienione poniżej stosowała w ograniczonym zakresie:

I.Z.2. Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.

Zasada jest stosowana w ograniczonym zakresie, gdyż w języku angielskim na stronie internetowej zamieszczane są wybrane elementy.

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,*
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,*
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.*

Spółka informuje, że realizuje punkt pierwszy rekomendacji, to jest zapewnia transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, a po zakończeniu zgromadzenia zamieszcza zapis z walnego zgromadzenia na swojej stronie internetowej. W ocenie Spółki realizacja punktu drugiego i trzeciego wyżej wymienionej rekomendacji wiąże się z zagrożeniami natury technicznej i prawnej, które to czynniki mogą wpłynąć na prawidłowy oraz niezakłócony przebieg walnych zgromadzeń.

11.3 Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem

Kontrola wewnętrzna jest instrumentem wspomagającym kierownictwo w procesie zarządzania i podejmowania decyzji oraz w zapobieganiu i wykrywaniu błędów, nadużyć oraz wszelkich przejawów nieprawidłowości.

W Spółce ELEKTROBUDOWA SA funkcjonują wielostopniowe mechanizmy kontrolne, które są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się uzupełniają, funkcjonują zgodnie z modelem trzech linii obrony.

Pierwsza linia obrony: zarządzanie operacyjne.

Oznacza odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem w ramach prowadzonej działalności. Realizowane jest głównie przez kierownictwo niższego i średniego szczebla, które zarządza ryzykiem w codziennych działaniach. Menedżerowie operacyjni, podczas realizacji codziennych obowiązków, identyfikują zagrożenia, oceniają czynniki ryzyka i podejmują działania zmniejszające zagrożenia.

Kierownictwo wyższego szczebla ponosi ogólną odpowiedzialność za wszystkie działania pierwszej linii. W praktyce oznacza to, że w niektórych obszarach wysokiego ryzyka, kierownictwo wyższego szczebla sprawuje bezpośredni nadzór nad menadżerami niskiego i średniego szczebla, a także włącza się do niektórych obowiązków pierwszej linii.

Tak usługi, jak i produkcja ELEKTROBUDOWA SA mają charakter unikalny, tzn. są każdorazowo świadczone na zamówienie konkretnego klienta. Każda usługa i każdy wyrób jest niepowtarzalny i może generować różne ryzyka. Projekt jest próbą wykorzystania pewnej szansy, a z każdą szansą związane jest ryzyko.

Ryzyko w projekcie i zleceniu produkcyjnym bierze się głównie z niemożliwości wyeliminowania niepewności związanej z przyszłymi wydarzeniami na każdym etapie realizacji. Zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym ma na celu:

- zapewnić większą kontrolę nad problemami, które mogą się pojawić w trakcie realizacji przedsięwzięcia;
- zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia;
- zminimalizować lub wyeliminować ujemne skutki wystąpienia danego ryzyka;
- ułożyć plany działań zapobiegawczych na wypadek zaistnienia sytuacji nieprzewidzianych;
- prawidłowo formułować preliminarz kosztów.
-

Druga linia obrony: wewnętrzny monitoring i nadzór.

Obejmuje funkcje kontroli, zarządzania ryzykiem i zgodności stworzone przez kierownictwo w celu zapewnienia, że istniejące procesy zarządzania ryzykiem, realizowane przez kierownictwo pierwszej linii obrony są odpowiednie i działają zgodnie z oczekiwaniami.

Służby drugiej linii obrony ściśle współpracują z kierownictwem operacyjnym i zbierają potrzebne informacje dla kierownictwa wyższego szczebla.

Podstawowym obowiązkiem funkcji z drugiej linii jest bieżące monitorowanie ryzyka korporacyjnego (zwanego także strategicznym lub istotnym) oraz kontrola realizacji zadań. Służby drugiej linii obrony współpracują z kierownictwem operacyjnym i zbierają potrzebne informacje dla kierownictwa wyższego szczebla.

Wydzielone w ELEKTROBUDOWIE SA funkcje lub powołane służby nadzorują niezależnie od codziennych działań służb operacyjnych. Obejmują one obszary:

- Kontroling finansowy;
- Kontrola dokumentów finansowych i księgowych;

- Kontrola podpisywanych umów;
- Zakupy;
- Zapewnienie Jakości i Ochrona Środowiska;
- BHP;
- Bezpieczeństwo informatyczne;
- Zarządzanie nadużyciami;
- Zasoby ludzkie i komunikacja;
- Infrastruktura;
- Inne, w zależności od zgłoszonych (przez Zarząd lub Radę Nadzorczą) potrzeb samej firmy.

Od drugiej linii oczekuje się odpowiedniego stopnia obiektywizmu i dostarczania ważnych i przydatnych informacji dla kierownictwa wyższego szczebla. Z tego powodu powyższe funkcje mają odpowiednio wysokie umiejscowienie oraz uprawnienia do bezpośredniego raportowania do kierownictwa wyższego szczebla.

Trzecia linia obrony: Audyt wewnętrzny.

W Spółce ELEKTROBUDOWA SA Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej. Polega na systematycznej, okresowej ocenie procesów: zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej i ładu organizacyjnego. Działalność Audytu wewnętrznego przyczynia się do poprawy działania organizacji. Niezależność organizacyjna i obiektywizm jest wzmocniona bezpośrednim raportowaniem do Zarządu i Rady Nadzorczej, a w obowiązkach Audytu wewnętrznego nie ma odpowiedzialności za działalność operacyjną Spółki.

Każda z powyższych trzech linii ma inną rolę w procesie zarządzania ryzykiem i odrębny zakres zadań, z których jest rozliczana i oceniana. Kluczowe role w modelu mają kierownictwo wyższego szczebla i Rada Nadzorcza. Wspólnie ponoszą odpowiedzialność za określenie celów Spółki, zdefiniowanie ogólnej strategii pozwalającej osiągnąć te cele oraz ustanowienie struktur organizacyjnych, w celu skutecznego zarządzania ryzykiem. Ich zaangażowanie decyduje o powodzeniu całego modelu.

Ważnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w ELEKTROBUDOWA SA są audyty zewnętrzne sprawozdań finansowych. Dostarczają one opinii i ocen kontroli dotyczących sprawozdawczości finansowej.

Funkcjonująca w Spółce polityka rachunkowości w zakresie sprawozdawczości finansowej stosowana jest zarówno w procesie budżetowania, prognozowania jak i okresowej sprawozdawczości zarządczej, a więc Spółka wykorzystuje spójne zasady księgowe prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach finansowych i innych raportach przekazywanych akcjonariuszom.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem finansowym rozdziela funkcje komórek odpowiedzialnych za zawieranie transakcji na rynku, od funkcji komórek odpowiedzialnych za ich autoryzowanie, rozliczanie i sporządzanie informacji o wycenie tych transakcji. Taka struktura organizacyjna, zgodna z najlepszymi praktykami światowymi zarządzania ryzykiem, pozwala na kontrolę procesu zawierania transakcji oraz na wyeliminowanie tych nieautoryzowanych przez organy zarządzające.

Obszary ryzyk, na które narażona jest Spółka zostały szczegółowo opisane w nocie 7 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli jest weryfikacja tych sprawozdań finansowych przez niezależnego audytora. Do zadań audytora należy w szczególności: przegląd półrocznego sprawozdania finansowego oraz badanie wstępne i badanie zasadnicze sprawozdania rocznego. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza w drodze akcji ofertowej z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i wymaganą niezależność.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

11.4 Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Według posiadanych przez ELEKTROBUDOWA SA informacji, struktura akcjonariatu Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia się w sposób następujący:

Akcjonariusze	Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku		Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	
	liczba akcji równa liczbie głosów	procent %	liczba akcji równa liczbie głosów	procent %
Aviva OFE Aviva Santander (poprzednio:AVIVA OFE AVIVA BZ WBK SA)	573 441	12,08	583 220	12,28
PKO BP Bankowy OFE	470 313	9,91	470 313	9,91
Nationale-Nederlanden OFE	252 214	5,31	469 499	9,89
AXA Otwarty Fundusz Emerytalny	446 553	9,41	446 553	9,41
OFE PZU "Złota Jesień"	561 040	11,82	443 381	9,34
Aegon Otwarty Fundusz Emerytalny	343 747	7,24	343 747	7,24
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny	319 523	6,73	299 523	6,31
MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny	271 562	5,72	271 562	5,72
Generali Otwarty Fundusz Emerytalny	241 640	5,09	241 640	5,09
Pozostali akcjonariusze	1 267 575	26,70	1 178 170	24,81
łącznie liczba akcji w kapitale podstawowym	4 747 608	100,00	4 747 608	100,00

Struktura kapitału podstawowego ELEKTROBUDOWA SA:

Seria /emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	3 248 750	6 497	1995-06-07	1995-01-01
B	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	722 250	1 953	1995-12-11	1995-01-01
C	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	249 096	498	2006-12-06	2006-01-01
D	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	527 512	1 055	2008-01-23	2008-01-01
				4 747 608	10 003		

Akcje zwykłe mające pełne pokrycie w kapitale, o wartości nominalnej 2,00 zł dają prawo do wykonywania pojedynczego głosu na Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu kapitału. Wszystkie akcje były objęte za wkład gotówkowy.

ELEKTROBUDOWA SA nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji ELEKTROBUDOWA SA.

11.5 Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne

ELEKTROBUDOWA SA nie wyemitowała papierów wartościowych dających ich posiadaczom specjalne uprawnienia kontrolne.

11.6 Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Nie występują ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu z papierów wartościowych Spółki.

Nie występują ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu ani zapisy, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

11.7 Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

11.8 Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień

Zarząd Spółki

Zarząd Spółki, zgodnie z zapisami Statutu, składa się z 3 do 7 osób powoływanych na kolejne trzyletnie kadencje. Liczbę Członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek pozostałych Członków Zarządu. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 18 grudnia 2018 roku podjęło uchwałę w sprawie zmian w Statucie Spółki ELEKTROBUDOWA SA polegających m.in. na zmianie § 10 ust. 3 Statutu Spółki poprzez nadanie brzmienia: „3. Rada Nadzorcza powołuje Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu”. Zmiany w Statucie Spółki zostały zarejestrowane 17 stycznia 2019 roku przez Sąd Rejonowy Katowice - Wschód w Katowicach.

Członek Zarządu lub cały Zarząd Spółki mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji. Członek Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie Spółki.

Opis działania i uprawnień organu

Tryb działania Zarządu określa Statut oraz Regulamin Zarządu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.

Regulamin Zarządu jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem www.elektrobudowa.pl w zakładce Spółka/Dokumenty Korporacyjne.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Zarząd obraduje pod przewodnictwem Prezesa. Prezes Zarządu jest równocześnie Dyrektorem Spółki. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Wszelkie sprawy niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej Spółki należą do kompetencji Zarządu.

Do reprezentacji Spółki upoważnionych jest dwóch Członków Zarządu działających łącznie lub jeden Członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Zarząd może udzielić prokury za uprzednim zezwoleniem Rady Nadzorczej.

Członek Zarządu powinien unikać podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu Spółki, a w przypadku powstania konfliktu interesów powinien niezwłocznie go ujawnić. Kryteria, okoliczności oraz zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów określają wewnętrzne regulacje Spółki.

Obecna wspólna X kadencja Zarządu Spółki rozpoczęła się 27 kwietnia 2018 roku. W Spółce obowiązuje wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu w zakresie prowadzenia jej spraw.

W 2018 roku odbyło się 20 posiedzeń Zarządu, na których podjęto 27 uchwał.

Zakres czynności Zarządu obejmuje w szczególności:

- organizację działalności Spółki zapewniającą realizację jej statutowych zadań;
- określenie strategii i głównych celów Spółki oraz ich wdrożenie i realizację;
- opracowywanie projektów planów i programów działania Spółki oraz zapewnienie ekonomiczno-finansowej efektywności tych planów i programów, w toku ich przygotowywania i realizacji;
- zawieranie umów o pracę i innych umów z pracownikami Spółki oraz innymi osobami w zakresie przedmiotowym i podmiotowym niezastrzeżonych do kompetencji Rady Nadzorczej;
- składania oświadczeń w imieniu Spółki, reprezentowanie Spółki na zewnątrz zgodnie ze Statutem Spółki;
- wykonywanie zaleceń Rady Nadzorczej oraz Walnego Zgromadzenia w ramach kompetencji Zarządu;
- zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych posiedzeń Walnego Zgromadzenia;
- ustanawianie i odwoływanie prokury za uprzednim zezwoleniem Rady Nadzorczej;
- zawieranie w imieniu Spółki umów cywilno-prawnych z podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami, w sprawach dotyczących zakresu działalności Spółki;
- prowadzenie dokumentacji Walnych Zgromadzeń, Rady Nadzorczej, Zarządu i działalności przedsiębiorstwa Spółki;
- składanie i udostępnianie Walnemu Zgromadzeniu i Radzie Nadzorczej sprawozdań, bilansów, rachunków wyników i innych informacji, rzetelnie informujących o stanie i wynikach działalności Spółki;
- wnioskowanie rozstrzygnięć do Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej w sprawach należących do ich właściwości.

Zarząd nie posiada uprawnień do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 5 do 7 członków, w tym Przewodniczącego i jego Zastępcy. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji Rady Nadzorczej. Kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata.

Członkowie Rady Nadzorczej wybierają ze swego grona Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a na jego wniosek Zastępcę Przewodniczącego.

Tak długo jak Spółka pozostawać będzie spółką giełdową, co najmniej dwóch Członków Rady Nadzorczej będzie Członkami Niezależnymi. Przynajmniej jeden niezależny Członek Rady Nadzorczej powinien posiadać kompetencje w dziedzinie rachunkowości i finansów.

Nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności osoba będąca pracownikiem Spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego, jak również osoba związana z tymi podmiotami na podstawie innego stosunku prawnego. Za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności Członka Rady Nadzorczej rozumie się także rzeczywiste i istotne powiązania z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce.

Niezależni Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przekazać pozostałym Członkom Rady oraz Zarządowi Spółki pisemne oświadczenia, że spełniają oni kryteria niezależności określone w Statucie.

Członek Rady Nadzorczej powinien unikać podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu Spółki, a w przypadku powstania konfliktu interesów powinien niezwłocznie go ujawnić.

Mandat Członka Rady wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni, pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Rady. Mandat Członka Rady wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Rady.

Członek Rady Nadzorczej może być w każdym czasie odwołany przez Walne Zgromadzenie. Ustępujący Członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

W przypadku ustąpienia, odwołania lub śmierci Członka Rady Nadzorczej obsadzenie wakującego mandatu następuje na okres do końca kadencji Rady Nadzorczej.

Opis działania i uprawnień organu

Rada Nadzorcza działa zgodnie z zasadami określonymi w Kodeksie spółek handlowych, Statucie Spółki oraz Regulaminie Rady Nadzorczej.

Regulamin Rady Nadzorczej został przyjęty uchwałą Rady Nadzorczej i jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem www.elektrobudowa.pl w zakładce Spółka/Dokumenty korporacyjne.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności oraz opiniuje wszelkie sprawy przedkładane przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich Członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

W szczególności do uprawnień Rady należy:

- a) dokonywanie oceny corocznych sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny;
- b) sporządzanie i przedstawienie Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu:
 - (i) oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego; ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej,
 - (ii) sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, obejmujące co najmniej informacje na temat:
 - składu Rady i jej komitetów;
 - spełniania przez Członków Rady kryteriów niezależności;
 - liczby posiedzeń Rady i jej komitetów w raportowanym okresie;
 - dokonanej samooceny pracy Rady Nadzorczej
 - (iii) oceny sposobu wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016 oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych,
 - (iv) oceny racjonalności prowadzonej przez Spółkę polityki, o której mowa w rekomendacji I.R.2 Dobrych Praktyk (tj. działalność sponsoringową, charytatywną lub inną o zbliżonym charakterze), albo informację o braku takiej polityki;
- c) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia;
- d) powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu;
- e) zawieszanie w czynnościach, z ważnych powodów, Członka Zarządu lub całego Zarządu;

- f) delegowanie Członka lub Członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności;
- g) zatwierdzenie regulaminu Zarządu Spółki oraz regulaminu Rady Nadzorczej;
- h) zatwierdzanie budżetów rocznych oraz planów strategicznych Spółki;
- i) wyrażanie zgody na:
 - (i) zaciąganie przez Spółkę zobowiązań lub dokonywanie wydatków dotyczących pojedynczej transakcji lub serii powiązanych transakcji w wysokości przewyższającej równowartość - 100.000 (sto tysięcy) USD, ustalonej według średniego kursu wymiany USD ogłoszonego przez NBP w dniu poprzedzającym dzień wystąpienia przez Zarząd do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody, nieprzewidzianych w zatwierdzonym budżecie i wykraczających poza zwykły zarząd,
 - (ii) nabycie udziałów/akcji lub objęcie udziałów/akcji oraz zbycie udziałów/akcji w innych spółkach,
 - (iii) przystąpienie do innych osób prawnych oraz sprzedaż aktywów Spółki, których wartość przekracza 10% (dziesięć procent) wartości netto środków trwałych, z wyłączeniem tych, które stanowią zapasy zbywalne w ramach normalnej działalności,
 - (iv) zaciąganie kredytów i pożyczek o okresie spłaty ponad jeden rok nieprzewidzianych w zatwierdzonym budżecie, innych niż kredyty kupieckie zaciągane przez Spółkę w ramach zwykłego zarządu,
 - (v) udzielanie przez Spółkę nieprzewidzianych w zatwierdzonym budżecie poręczeń, gwarancji i dokonywanie nie przewidzianych w budżecie obciążeń majątku Spółki,
 - (vi) zawarcie umowy pomiędzy Spółką a osobą bliską Członka Zarządu lub w jakikolwiek sposób związaną z osobą Członka Zarządu - w każdym przypadku, oraz pomiędzy Spółką i pracownikami Spółki podległymi bezpośrednio Członkom Zarządu - w przypadku zawarcia pojedynczej umowy lub serii powiązanych umów na wartość przekraczającą równowartość 10.000 (dziesięć tysięcy) USD ustaloną według średniego kursu wymiany USD ogłoszonego przez NBP w dniu zawarcia umowy,
 - (vii) zatrudnianie (na podstawie umów o pracę i umów cywilnoprawnych) doradców i innych osób zewnętrznych w stosunku do Spółki, w szczególności w charakterze konsultantów, prawników, agentów, jeżeli roczne, łączne nie przewidziane w budżecie koszty zaangażowania osoby wymienionej wyżej, miałyby przekroczyć równowartość 100.000 (sto tysięcy) USD, ustaloną według średniego kursu USD, ogłoszonego przez NBP w dniu poprzedzającym dzień wystąpienia przez Zarząd do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody,
 - (viii) wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy,
 - (ix) nabycie i zbycie nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości, z wyłączeniem przypadków, gdy dokonanie tej czynności prawnej stanowi wypełnienie warunków określonych w dokumentacji przetargowej oraz wykonanie umowy zawartej przez Spółkę po wyborze jej oferty jako najkorzystniejszej, zobowiązującej Spółkę do dokonania wyżej wymienionej czynności prawnej dla realizacji inwestycji stanowiącej przedmiot przetargu,
 - (x) tak długo jak Spółka pozostawać będzie spółką giełdową oraz z zastrzeżeniem postanowień § 17 ust. 2.11 Statutu - wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce lub z podmiotem powiązanim ze Spółką w rozumieniu międzynarodowych standardów rachunkowości (przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606 / 2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 roku w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości). Wyrażenie zgody nie jest wymagane w odniesieniu do transakcji typowych, zawieranych na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez Spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Spółki, (xi) udzielenie prokury,
- j) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego w oparciu o rekomendację Komitetu Audytu. Jeżeli decyzja Rady Nadzorczej w zakresie wyboru firmy audytorskiej odbiega od rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza w terminie 14 dni od daty podjęcia decyzji uzasadnia przyczyny niezastosowania się do rekomendacji Komitetu Audytu oraz przekazuje takie uzasadnienie do wiadomości Walnego Zgromadzenia. Przekazanie uzasadnienia następuje na najbliższym Walnym Zgromadzeniu;
- k) reprezentowanie Spółki w umowach zawieranych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu, jak również w sporach z nimi;
- l) ustalenie wynagrodzenia Członków Zarządu.

11.9 Zasady zmiany statutu

Zmiana Statutu Spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców. Uchwała Walnego Zgromadzenia dotycząca zmian w Statucie Spółki zapada ¾ głosów. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu Spółki. Po wpisaniu zmian w Statucie Spółki do rejestru przedsiębiorców, Spółka przekazuje na ten temat raport bieżący.

11.10 Walne Zgromadzenie

11.10.1. Sposób działania i zasadnicze uprawnienia

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia ELEKTROBUDOWA SA oraz jego zasadnicze uprawnienia regulują Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych i Statutu, a także na zasadach określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenia odbywają się w Katowicach lub w Warszawie.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki. Zwyczajne Walne Zgromadzenie winno się odbyć w ciągu sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy, na pisemny wniosek Rady Nadzorczej, jej Przewodniczącego, każdego trzech Członków Rady Nadzorczej lub na pisemny wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% (pięć procent) kapitału zakładowego. Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinno nastąpić w ciągu 14 (czternastu) dni od daty złożenia stosownego wniosku.

Prawo zwołania Walnego Zgromadzenia przysługuje Radzie Nadzorczej, jej Przewodniczącemu, każdym trzem jej Członkom, o ile Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w terminie 14 dni od daty złożenia stosownego wniosku. Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje także akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba, że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu co do odbycia Zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad. Porządek obrad ustala podmiot zwołujący Walne Zgromadzenie. Rada Nadzorcza, jej Przewodniczący, trzech Członków Rady Nadzorczej, a także akcjonariusze reprezentujący co najmniej 5% (pięć procent) kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Jeżeli żądanie takie zostanie złożone po ogłoszeniu zwołania Walnego Zgromadzenia, wówczas zostanie ono potraktowane jako wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie jest ważne i może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych akcji, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej. Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej.

W przypadku, o którym mowa w art. 397 Kodeksu spółek handlowych, do powzięcia uchwały o rozwiązaniu Spółki, wymagana jest większość $\frac{3}{4}$ głosów. Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad, może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za nią istotne powody. Wniosek w tej sprawie powinien zostać szczegółowo umotywowany. Głosowanie jest jawne.

Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków władz lub likwidatorów Spółki, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w innych sprawach osobowych. Poza tym tajne głosowanie zarządza się na wniosek choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu. Uchwały w sprawie istotnej zmiany przedmiotu działalności Spółki zapadają zawsze w jawnym głosowaniu imiennym.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym spośród uprawnionych do głosowania wybiera się Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. W razie nieobecności tych osób, Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące sprawy:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy;
- udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa;
- nabycie własnych akcji, które mają być zaofiarowane do nabycia pracownikom lub osobom, które były zatrudnione w Spółce lub Spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej trzech lat;
- powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat;
- zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- zmiana Statutu Spółki;
- podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego;
- umorzenie akcji (z wyłączeniem niezwłocznego umorzenia: akcji nabytych z naruszeniem przepisów art. 362 § 1 i § 2 KSH, które nie zostały zbyte w terminie roku od dnia ich nabycia przez Spółkę oraz pozostałej części akcji własnych Spółki, która przekracza 10% kapitału zakładowego Spółki, nie zbytych w terminie dwóch lat od dnia nabycia akcji),
- łączenie, podział i przekształcenie Spółki;
- rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- ustalenie dnia nabycia praw do dywidendy oraz daty wypłaty dywidendy;

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z Członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, komisji rewizyjnej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
- ustalanie wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej;
- zawarcie ze spółką zależną umowy, przewidującej zarządzanie spółką zależną lub przekazywanie zysku przez taką spółkę.

11.10.2. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Akcjonariusze mają prawo do uczestniczenia w Walnych Zgromadzeniach oraz do wykonywania prawa głosu z posiadanych akcji.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawniony jest każdy akcjonariusz Spółki. Jedna akcja uprawnia do wykonywania prawa jednego głosu.

Spółka prowadzi własną stronę internetową i zamieszcza na niej od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia:

- ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia;
- informacje o ogólnej liczbie akcji spółki i liczbie głosów z tych akcji w dniu ogłoszenia, a jeżeli akcje są różnych rodzajów - także o podziale akcji na poszczególne rodzaje i liczbie głosów z akcji poszczególnych rodzajów;
- dokumentację, która ma być przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu;
- projekty uchwał, a jeżeli nie przewiduje się podejmowania uchwał, uwagi Zarządu lub Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA, dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad przed terminem Walnego Zgromadzenia;
- formularze pozwalające na wykonywanie prawa głosu przez pełnomocnika.

Prawo akcjonariusza	Opis praw akcjonariuszy
Zwołanie Walnego Zgromadzenia (WZ)	<i>Akcjonariusz reprezentujący 5% (pięć procent) kapitału zakładowego, może żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne WZ.</i>
Umieszczenie spraw w porządku obrad WZ	<i>Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 5% (pięć procent) kapitału zakładowego Spółki mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi Spółki nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Żądanie może zostać złożone w postaci elektronicznej na adres: elektrobudowa@elektrobudowa.pl</i>
Zapoznanie się z listą akcjonariuszy	Akcjonariusze mogą zapoznać się z listą akcjonariuszy uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu w siedzibie Spółki przez 3 dni powszednie bezpośrednio poprzedzające odbycie WZ. Akcjonariusze mogą również żądać przesłania listy akcjonariuszy uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając własny adres poczty elektronicznej, na który lista powinna być wysłana. Żądanie należy wysłać na adres elektrobudowa@elektrobudowa.pl
Uczestnictwo w WZ	<i>Prawo uczestniczenia w WZ mają tylko osoby będące akcjonariuszami ELEKTROBUDOWA SA na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji). W celu uczestniczenia w WZ akcjonariusze powinni zgłosić firmie prowadzącej rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZ. Żądanie to powinno być zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu WZ oraz nie później niż w pierwszym dniu powszechnym po dniu rejestracji uczestnictwa w WZ.</i>
Reprezentowanie akcjonariusza przez pełnomocnika	Akcjonariusz będący osobą fizyczną może uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Akcjonariusz niebędący osobą fizyczną może uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w jego imieniu lub przez pełnomocnika.
Wybór Przewodniczącego WZ	Akcjonariusze wybierają przewodniczącego spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w WZ. Wybór przewodniczącego następuje w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów. W przypadku zgłoszenia tylko jednej kandydatury na przewodniczącego, wybór może odbyć się przez aklamację.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wybór Komisji	<i>Celem dodatkowego sprawdzenia listy obecności Walne Zgromadzenie może powołać komisję w składzie co najmniej trzyosobowym. Jeśli z wnioskiem takim wystąpią akcjonariusze posiadający co najmniej jedną dziesiątą akcji kapitału akcyjnego reprezentowanego na tym zgromadzeniu komisja musi być powołana. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka komisji. Od decyzji komisji przysługuje zainteresowanemu akcjonariuszowi odwołanie do Walnego Zgromadzenia.</i>
Zgłoszenie projektu uchwały	<i>Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 5% (jedną dwudziestą) kapitału zakładowego Spółki mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia, które to żądanie może zawierać projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Akcjonariusz lub akcjonariusze Spółki reprezentujący co najmniej 5% (jedną dwudziestą) kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Każdy z akcjonariuszy może podczas WZ zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.</i>
Zgłoszenie sprzeciwu	<i>Akcjonariusze, którzy głosowali przeciwko uchwale, a po jej podjęciu przez WZ chcą zgłosić swój sprzeciw, powinni po ogłoszeniu wyników głosowania wyrazić sprzeciw i zażądać jego zaprotokołowania przed przystąpieniem do następnego punktu porządku obrad. Zgłaszającemu sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość zwięzłego uzasadnienia sprzeciwu.</i>

11.10.3. Walne zgromadzenia w 2018 roku

W 2018 roku odbyły się dwa Walne Zgromadzenia: 26 kwietnia 2018 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie, a 18 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 26 kwietnia 2018 roku zdecydowało o:

- zatwierdzeniu rocznych sprawozdań z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA oraz sprawozdań finansowych za 2017 rok;
- udzieleniu absolutorium wszystkim Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej;
- podziale zysku netto za rok obrotowy 2017, w następujący sposób:
 - kwotę 49.849.884,00 zł przeznaczyło na wypłatę dywidendy (10,50 zł na jedną akcję),
 - pozostałą kwotę 2.180.378,67 zł przeznaczyło na kapitał zapasowy Spółki.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA ustaliło dzień nabycia prawa do dywidendy na 20 lipca 2018 rok, zaś terminy wypłaty dywidendy na dzień:

- 3 sierpnia 2018 r. - I rata w kwocie 24.924.942,00 zł (po 5,25 zł na jedną akcję);
- 19 października 2018 r. - II rata w kwocie 24.924.942,00 zł (po 5,25 zł na jedną akcję).

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, które odbyło się 18 grudnia 2018 roku powołało Konrada Hernika na Członka Rady Nadzorczej Spółki trwającej obecnie X kadencji.

11.11 Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących Spółkę oraz ich komitetów

11.11.1. Zarząd ELEKTROBUDOWA SA

Skład Zarządu ELEKTROBUDOWA SA w okresie od 1 stycznia 2018 był do 26 kwietnia 2018 roku był następujący:

- Janusz Juszczak – Prezes Zarządu;
- Wojciech Paleczny – Wiceprezes Zarządu;
- Paweł Skrzypczak – Wiceprezes Zarządu;
- Piotr Janczyk – Członek Zarządu.

Dnia 26 kwietnia 2018 roku wygasła IX kadencja Zarządu Spółki.

W dniu 26 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza Spółki określiła, że Zarząd ELEKTROBUDOWY SA w X kadencji rozpoczynającej się 27 kwietnia 2018 roku będzie trzyosobowy.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Rada Nadzorcza na wniosek Prezesa Zarządu powołała w dniu 26 kwietnia 2018 roku w skład X kadencji Zarządu Spółki ELEKTROBUDOWA SA, Wojciecha Palecznego oraz Adama Świągulskiego powierzając im funkcje Wiceprezesa Zarządu.

Skład Zarządu na dzień 27 kwietnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Janusz Juszczyk – Prezes Zarządu;
Wojciech Paleczny – Wiceprezes Zarządu;
Adam Świągulski – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2018 roku podjęła uchwałę w sprawie odwołania Janusza Juszczyka ze składu Zarządu Spółki, w tym ze sprawowanej funkcji Prezesa Zarządu Spółki.

Równocześnie Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie powołania Romana Przybyła do składu Zarządu Spółki X kadencji, w tym do sprawowania funkcji Prezesa Zarządu Spółki.

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Roman Przybył – Prezes Zarządu;
Wojciech Paleczny – Wiceprezes Zarządu;
Adam Świągulski – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 8 stycznia 2019 r. podjęła uchwałę w sprawie odwołania Wojciecha Palecznego ze składu Zarządu Spółki, w tym ze sprawowanej funkcji Wiceprezesa Zarządu.

Równocześnie Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 8 stycznia 2019 r. podjęła uchwałę o zmianie liczebności Członków Zarządu ELEKTROBUDOWY SA w kadencji rozpoczynającej się dnia 27 kwietnia 2018 roku rozszerzając skład Zarządu do pięciu Członków.

Ponadto Rada Nadzorcza Spółki w dniu 8 stycznia 2019 r., na wniosek Prezesa Zarządu, powołała Huberta Staszewskiego oraz Krzysztofa Czajkę na Członków Zarządu Spółki ELEKTROBUDOWY SA aktualnej X kadencji ze skutkiem na dzień 8.01.2019 roku.

Rada Nadzorcza Spółki w dniu 8 stycznia 2019 roku, na wniosek Prezesa Zarządu, powołała Sławomira Staszaka na Członka Zarządu Spółki ELEKTROBUDOWY SA aktualnej X kadencji ze skutkiem na dzień 31.01.2019 r.

W dniu 31 stycznia 2019 roku Sławomir Staszak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania skład Zarządu nie zmienił się.

11.11.2. Rada Nadzorcza ELEKTROBUDOWA SA

Skład Rady Nadzorczej od dnia 1 stycznia 2018 roku do 30 czerwca 2018 roku przedstawiał się następująco:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Tomasz Mosiek	-	Zastępca Przewodniczącego
Grzegorz Krystek	-	Członek Rady Nadzorczej
Artur Małek	-	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Sołdek	-	Członek Rady Nadzorczej
Hubert Staszewski	-	Członek Rady Nadzorczej

W dniu 8 maja 2018 roku Andrzej Sołdek złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2018 roku.

18 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA powołało Konrada Hernika na Członka Rady Nadzorczej Spółki trwającej obecnie X kadencji.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Żbikowski Karol	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Mosiek Tomasz	-	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
Krystek Grzegorz	-	Członek Rady Nadzorczej,
Małek Artur	-	Członek Rady Nadzorczej,
Hernik Konrad	-	Członek Rady Nadzorczej.
Staszewski Hubert	-	Członek Rady Nadzorczej.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Hubert Staszewski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 8 stycznia 2019 roku.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie zmienił się.

W 2018 roku Rada Nadzorcza odbyła 9 posiedzeń w Katowicach i Warszawie, na których łącznie podjęła 25 uchwał. Nadto przeprowadzonych zostało 12 głosowań za pomocą środków porozumiewania się na odległość, w wyniku których Rada Nadzorcza podjęła 18 uchwał.

Rada Nadzorcza dokonała ponownej analizy złożonych przez Członków Rady Nadzorczej oświadczeń w zakresie niezależności w rozumieniu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 pod kątem związków i okoliczności występujących na przestrzeni 2018 roku i stwierdziła, iż nie posiada informacji, aby istniały związki lub okoliczności, które mogłyby świadczyć o niespełnieniu w 2018 roku przez któregokolwiek z Członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności w rozumieniu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016.

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Radzie Nadzorczej	Okres sprawowania funkcji	Czy spełnia kryteria niezależności wg DPSN 2016
1.	Karol Żbikowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK
2.	Tomasz Mosiek	Zastępca Przewodniczącego	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK
3.	Konrad Hernik	Członek Rady Nadzorczej	od 18.12.2018 do 31.12.2018	TAK
4.	Grzegorz Krystek	Członek Rady Nadzorczej	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK
5.	Artur Małek	Członek Rady Nadzorczej	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK
6.	Andrzej Sołdek	Członek Rady Nadzorczej	od 1.01.2018 do 30.06.2018	TAK
7.	Hubert Staszewski	Członek Rady Nadzorczej	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK

Rada Nadzorcza oceniła, iż wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej podczas sprawowania swoich funkcji w Radzie Nadzorczej ELEKTROBUDOWY SA w 2018 roku spełniali kryteria niezależności w rozumieniu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016, zgodnie ze złożonymi przez nich oświadczeniami.

11.11.3. Komitety Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Rada Nadzorcza powołuje komitety stałe, działające jako organy doradcze i opiniotwórcze dla Rady.

W 2018 roku w Radzie Nadzorczej działały dwa komitety stałe: Komitet Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.

Skład, zadania oraz zasady funkcjonowania komitetów, określają Regulaminy komitetów, uchwalone przez Radę Nadzorczą.

Komitet Audytu

Rada Nadzorcza powołuje spośród swoich Członków Komitet Audytu, w skład którego wchodzi co najmniej trzech Członków, z czego przynajmniej jeden posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Przynajmniej jeden Członek Komitetu Audytu lub poszczególni Członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka. Większość Członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, powinna spełniać kryteria niezależności określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 roku (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089).

Liczbę Członków Komitetu Audytu określa Rada Nadzorcza.

Skład osobowy Komitetu Audytu na dzień 1 stycznia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Tomasz Mosiek	-	Przewodniczący Komitetu,
Artur Małek	-	Członek Komitetu,
Andrzej Sołdek	-	Członek Komitetu.

W dniu 8 maja 2018 roku Andrzej Sołdek złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2018 roku.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Rada Nadzorcza w dniu 26 czerwca 2018 roku powołała w skład Komitetu Audytu Pana Karola Żbikowskiego.

W związku z powyższym, skład osobowy Komitetu Audytu od dnia 1 lipca 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Tomasz Mosiek	-	Przewodniczący Komitetu,
Artur Małek	-	Członek Komitetu,
Karol Żbikowski	-	Członek Komitetu.

Dnia 8 stycznia 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała Konrada Hernika w skład Komitetu Audytu.

Skład osobowy Komitetu Audytu od dnia 8 stycznia 2019 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zmienił się.

Tomasz Mosiek, Artur Małek, Karol Żbikowski, Andrzej Sołdek, Konrad Hernik złożyli Spółce oświadczenia, że spełniają kryteria niezależności, o których mowa w Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Rada Nadzorcza dokonała oceny wszystkich osób, które pełniły funkcję Członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA w 2018 roku, pod kątem spełniania kryteriów niezależności określonych w art. 129 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 roku (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089, z późn. zm.).

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Komitecie Audytu	Okres sprawowania funkcji	Czy spełnia kryteria niezależności wg ustawy o biegłych rewidentach
1.	Tomasz Mosiek	Przewodniczący Komitetu Audytu	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK
2.	Artur Małek	Członek Komitetu Audytu	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK
3.	Andrzej Sołdek	Członek Komitetu Audytu	od 1.01.2018 do 30.06.2018	TAK
4.	Karol Żbikowski	Członek Komitetu Audytu	od 26.06.2018 do 31.12.2018	TAK

Rada Nadzorcza w ramach corocznej procedury dokonała ponownej analizy złożonych przez Członków Komitetu Audytu oświadczeń w zakresie niezależności w rozumieniu ustawy o biegłych rewidentach pod kątem związków i okoliczności występujących na przestrzeni 2018 roku i stwierdziła, iż nie posiada informacji, aby istniały związki lub okoliczności, które mogłyby świadczyć o niespełnieniu w 2018 roku przez któregokolwiek z ww. Członków Komitetu Audytu kryteriów niezależności w rozumieniu ustawy o biegłych rewidentach.

Rada Nadzorcza oceniła, iż ww. Członkowie Komitetu Audytu podczas sprawowania swoich funkcji w Komitecie Audytu w 2018 roku spełniali kryteria niezależności w rozumieniu ustawy o biegłych rewidentach, zgodnie ze złożonymi przez nich oświadczeniami.

Tomasz Mosiek, Artur Małek, Karol Żbikowski, Andrzej Sołdek, Konrad Hernik złożyli Spółce oświadczenia o posiadaniu wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Tomasz Mosiek

W 1990 r. ukończył Politechnikę Poznańską z tytułem magistra inż. budownictwa. W 1991 r. uzyskał licencję maklera papierów wartościowych, zaś w 1995 r. licencję doradcy inwestycyjnego. Dodatkowo ukończył szereg kursów i szkoleń dotyczących zarządzania ryzykiem finansowym, zarządzania funduszami emerytalnymi, instrumentów pochodnych, a także rynku obligacji w Polsce i na świecie.

Kariere zawodową rozpoczął w Poznańskiej Gieldzie Kapitałowej gdzie w 1991 roku pracował jako makler w obrocie towarowym, a następnie w Wielkopolskim Domu Maklerskim SA. W latach 1992 - 1994 pracował w Biurze Maklerskim Pomorskiego Banku Kredytowego SA jako makler, Kierownik Zespołu Rynku Wtórniego, a następnie Kierownik Zespołu Inwestycji. W 1995 r. był zatrudniony jako analityk w Creditanstalt Securities SA. Od 1995 do 1998 r. pracował jako zarządzający funduszem w Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych „Korona” SA. W latach 1999 do 2001 pełnił obowiązki Dyrektora Inwestycyjnego - Członka Zarządu Zurich Powszechnie Towarzystwo Emerytalne SA. Od 2001 r. do 2005 r. pracował w VIVID.PL S.A. jako Dyrektor Finansowy

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- Członek Zarządu, a następnie Prezes Zarządu tej Spółki. W roku 2004 był zatrudniony jako doradca inwestycyjny w Erste Securities Polska S.A. W latach 2005 r. do 2007 r. pracował w Towarzystwie Ubezpieczeń Allianz Polska SA i w Towarzystwie Ubezpieczeń Allianz Życie Polska S.A. jako doradca inwestycyjny oraz w Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych Allianz Polska S.A. jako doradca inwestycyjny - zarządzający funduszami. Od 2007 r. do 2008 r. był zatrudniony w spółce AZEN Sp. z o.o., pełniąc w okresie od grudnia 2007 r. do kwietnia 2008 r. funkcję Prezesa Zarządu tej Spółki. W 2009 r. był doradcą inwestycyjnym w AXA Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych SA w Warszawie.

Artur Małek

Absolwent Wydziału Finansów i Bankowości na Uniwersytecie Ekonomicznego w Krakowie. Ukończył również studia podyplomowe na Wydziale Rachunkowości i Finansów w Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Uzyskał tytuł Executive MBA (Oxford Brookes University/Polish Open University w Warszawie) oraz ukończył studia ICAN Institute - The Strategic Leadership Academy w Warszawie. Uczestniczył w szeregu kursów i szkoleń z obszaru zarządzania i finansów.

Kariere zawodową rozpoczął w firmie Optimus-ic SA (obecnie Comp SA), gdzie w latach 1997 do 2000 był Kierownikiem Działu Planowania. W okresie od 2000 do 2004 roku pracował w Novitus SA (obecnie Comp SA) jako Kontroler Finansowy. Następnie podjął zatrudnienie w Wola Info SA (obecnie Davoteam SA), gdzie w latach 2004-2010 był zatrudniony na stanowisku Dyrektora ds. Controllingu. W 2008 roku podjął zatrudnienie w Noblestar Polska sp. z o.o. gdzie do 2010 roku pracował na stanowisku Dyrektora ds. Finansowych, Członka Zarządu. W latach 2010-2014 zatrudniony na stanowisku Dyrektora ds. Finansowych w Benefit Systems SA.

Od 2011 roku jest Członkiem Zarządu Fitness MCG sp. z o.o. zaś od 2014 roku zatrudniony na stanowisku Dyrektora ds. Finansowych w spółce Calypso Fitness SA. W przeszłości zasiadał w radach nadzorczych wielu spółek. Obecnie pełni funkcje: W-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej Amica SA, Członek Rady Nadzorczej Vistula Group SA i Medicalgorithmics SA oraz Przewodniczący Rady Nadzorczej Spółki EFC Fitness SA.

Karol Żbikowski

Absolwent Wydziału Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Ukończył również Studia Podyplomowe Bankowości Inwestycyjnej - London Guildhall University i Gdańskiej Akademii Bankowej. W 1994 roku uzyskał licencję maklera papierów wartościowych.

Pan Karol Żbikowski w latach 1994 - 1997 był zatrudniony w Centrum Operacji Kapitałowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. W latach 1997 - 2003 pracował w Societe Generale Securities Polska, gdzie w latach 1997-1998 sprawował funkcję Członka Zarządu, a następnie od 1999 do 2003 Prezesa Zarządu. W latach 2003-2005 był doradcą w Enterprise Investors, a w latach 2004-2005 partnerem w Investor Relations Partners. W 2005 roku był doradcą Zarządu Orbis SA. Od 2005 pracował w grupie Unicredit CAIB, gdzie pełnił funkcję Prezesa Zarządu IR Services sp. z o.o., od 2006 roku był Dyrektorem Zarządzającym w Unicredit Markets & Investment Banking. Od 2008 do 2011 roku był Członkiem Zarządu Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych S.A. W latach 2011 - 2015 był Wiceprezesem i Prezesem Zarządu Incentive Solutions Polska. Aktualnie prowadzi działalność w zakresie doradztwa gospodarczego.

Pan Karol Żbikowski przewodniczył radom nadzorczym spółek z grupy WSiP - operatora logistycznego Alfa Logis oraz Wydawnictwa Zielona Sowa. Ponadto zasiadał w radach nadzorczych: Grupy Kapitałowej Fasing SA, Elektrim Telekomunikacja sp. z o.o., Cersanit S.A. oraz WSiP SA, Magellan S.A. Echo Investment SA.

Obecnie zasiada w Radach Nadzorczych Spółek Sanok Rubber Company S.A., BBI Development S.A. oraz Prochem S.A., gdzie pełni rolę Przewodniczącego.

Konrad Hernik

Pan Konrad Hernik jest absolwentem Akademii Ekonomicznej w Krakowie na kierunku Organizacja i zarządzanie oraz Zarządzanie i marketing. Ukończył także studia podyplomowe „Matematyka finansowa” na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Od 2018 roku pełni funkcję Prezesa Zarządu Buma Factory Sp. z o.o. Sk. w Grupie Buma, w której odpowiedzialny jest za zarządzanie strategiczne i operacyjne. Od 2017 roku Wiceprezes Zarządu Automotive Experts & more Sp. z o.o. odpowiedzialny za obszary: zarządzania strategicznego, zarządzania finansami, poszukiwania obszarów synergii, optymalizacji procesów, fuzji i przejęć. W latach 2004 do 2017 roku związany z Grupą Armatura: w latach 2004 - 2016 jako Prezes Zarządu Spółki Armatura Kraków SA odpowiedzialny za zarządzanie strategiczne i operacyjne, zarządzanie finansami, budowę i rozwój grupy kapitałowej. W spółkach Grupy Armatura pełnił funkcje Prezesa Zarządu w: Armatoora SA (2009-2016), Armagor SA (2009-2014), Arm Property Sp. z o.o. (2015-2016), Armatoora SA i wsp. Sp. k.; Vice President & Treasurer w KFA USA Inc. Elgin USA (2004-2005).

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W latach 2001 do 2004 był Dyrektorem Ekonomiczno - Finansowym w Excellent SA i Excellent Profile S.j. odpowiedzialnym za zarządzanie finansami firmy i wsparcie zarządzania działalnością operacyjną. W latach 2000 do 2001 był związany z Grupą Jagiellonia jako Dyrektor Zarządzający w Wydawnictwie Jagiellonia SA oraz Dyrektor w Jagiellonia Inwestycje Sp. z o.o. W latach 1998 - 2000 pełnił funkcję Dyrektora Finansowego w Instal Kraków SA. W latach 1997 - 1998 był Kierownikiem Zespołu Zarządzania Portfelem Banku w Departamencie Inwestycji Kapitałowych w Banku Przemysłowo - Handlowym w Krakowie. Wcześniej w latach 1993 do 1997 był związany z Grupą Penetrator w Krakowie.

Pan Konrad Hernik od 2017 roku występuje w charakterze Członka Rady Nadzorczej Invena SA w Gdańsku. Poprzednio zasiadał w radach nadzorczych: Aquaform SA (2014-2016), Armaton SA (2013-2015), Armadimp SA (2012- 2014), Krakchemia SA (2007 - 2010), Maryland Sp. z o.o. (2001 - 2004), Energopol Południe SA (1998 - 2000), Polnord SA (1998 - 1999), Bankowe Towarzystwo Leasingowe (1998). Pan Konrad Hernik od 2018 roku jest Dyrektorem Regionu Małopolska Towarzystwa Ekonomistów Polskich w Warszawie. W latach 2013 - 2017 pełnił funkcję Wiceprezydenta ds. Handlu Izby Przemysłowo - Handlowej w Krakowie.

Tomasz Mosiek, Artur Małek, Karol Żbikowski, Konrad Hernik złożyli Spółce oświadczenia o posiadaniu wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Imię i nazwisko	Wykształcenie	Zdobyte doświadczenie zawodowe:
Tomasz Mosiek	Wyższe, mgr inż. budownictwa (Politechnika Poznańska, Wydział Budownictwa Lądowego, 1990 r.)	Od 2008 r. do chwili obecnej jest Członkiem Rady Nadzorczej i Członkiem Komitetu Audytu ELEKTROBUDOWA SA
Artur Małek	1989 - 1994 roku - Technikum Zawodowe w ZSEM w Nowym Sączu, profil: elektronika	Od 2014 r. do chwili obecnej jest Członkiem Rady Nadzorczej i Członkiem Komitetu Audytu ELEKTROBUDOWA SA
Karol Żbikowski	Tytuł magistra Szkoły Głównej Handlowej, Wydział Handlu Zagranicznego - kierunek menedżerski, 1996.	Od 2014 r. do chwili obecnej jest Członkiem Rady Nadzorczej, w tym 4 lata jako Przewodniczący Rady Nadzorczej (w okresie od 22.05.2014 r. do chwili obecnej)
Konrad Hernik	Akademia Ekonomiczna w Krakowie, kierunek Organizacja i zarządzanie oraz Zarządzanie i marketing	Od 2018 r. do chwili obecnej jest Członkiem Rady Nadzorczej i Członkiem Komitetu Audytu ELEKTROBUDOWA SA 1998 - 2000 Dyrektor Finansowy w Instal Kraków SA.

Rada Nadzorcza dokonała oceny wszystkich osób, które pełniły funkcje Członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA w 2018 roku, pod kątem posiadania wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych oraz w zakresie branży, w której działa Spółka.

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Komitecie Audytu	Okres sprawowania funkcji	Czy posiada wiedzę - branża	Czy posiada wiedzę - rach./ bad. spr. finans.
1.	Tomasz Mosiek	Przewodniczący Komitetu Audytu	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK	TAK
2.	Artur Małek	Członek Komitetu Audytu	od 1.01.2018 do 31.12.2018	TAK	TAK
3.	Andrzej Sołdek	Członek Komitetu Audytu	od 1.01.2018 do 30.06.2018	NIE	TAK
4.	Karol Żbikowski	Członek Komitetu Audytu	od 26.06.2018 do 31.12.2018	TAK	TAK

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Rada Nadzorcza uznała, iż ww. Członkowie Komitetu Audytu podczas sprawowania swoich funkcji w Komitecie Audytu w 2018 roku spełniali kryteria w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, zgodnie ze złożonymi przez nich oświadczeniami.

Rada Nadzorcza uznała, iż Członkowie Komitetu Audytu: Tomasz Mosiek, Artur Małek i Karol Żbikowski podczas sprawowania swoich funkcji w Komitecie Audytu w 2018 roku spełniali kryteria w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie branży, w której działa Spółka, zgodnie ze złożonymi przez nich oświadczeniami.

W 2018 roku na rzecz Spółki ELEKTROBUDOWA SA nie były świadczone przez firmę audytorską badającą sprawozdanie finansowe dozwolone usługi niebędące badaniem.

W ELEKTROBUDOWIE SA w 2017 roku została opracowana i przyjęta do stosowania „Polityka wyboru oraz procedura przeprowadzenia wyboru biegłego rewidenta/firmy audytorskiej do przeprowadzania badań sprawozdań finansowych Spółki ELEKTROBUDOWA SA oraz Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA” (zwana dalej Polityką wyboru) oraz „Polityka świadczenia na rzecz ELEKTROBUDOWY SA przez biegłego rewidenta/firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty z nimi powiązane oraz przez członka sieci firmy audytorskiej, dozwolonych usług niebędących badaniem” (zwana dalej Polityką świadczenia dodatkowych usług).

Polityka wyboru określa zasady oraz procedurę wyboru biegłego rewidenta/firmy audytorskiej do przeprowadzania badań sprawozdań finansowych Spółki ELEKTROBUDOWA SA oraz Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA, gwarantujące niezależność audytorów i wysoką jakość badań sprawozdań finansowych Spółki ELEKTROBUDOWA SA oraz jednostek od niej zależnych. Polityka obejmuje m.in. rolę organów Spółki w wyborze biegłego rewidenta/firmy audytorskiej do badania jej sprawozdań finansowych, specyfikację czynności poprzedzających dokonanie przez spółkę wyboru biegłego rewidenta/firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych, zasady którymi kieruje się Spółka podczas wyboru biegłego rewidenta/firmy audytorskiej, ograniczenia w powierzeniu badań ustawowych związanych z przekroczeniem normatywnego pułapu oraz z okresem trwania zleceń ustawowych badań, wymogi formalne uczestnictwa w przetargu poprzedzającym dokonanie wyboru biegłych rewidentów/firm audytorskich, podstawowe kryteria oceny ofert firm audytorskich oraz procedurę wyboru nowego biegłego rewidenta/firmy audytorskiej.

Celem Polityki świadczenia dodatkowych usług jest określenie zasad zlecenia biegłym rewidentom/firmom audytorskim usług dodatkowych, poza badaniem sprawozdań finansowych, zapewniających minimalizację ryzyka finansowego, operacyjnego i zachowania zgodności z wymogami prawnymi oraz ustawicznego doskonalenia jakości sprawozdawczości finansowej, a także uczciwości, niezależności, obiektywizmu, odpowiedzialności i wiarygodność biegłych rewidentów/firm audytorskich realizujących zadania w ELEKTROBUDOWIE SA. Polityka obejmuje m.in. zakaz świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, dozwolone usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, zasady zlecenia innym usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, ograniczenia wysokości wynagrodzenia biegłego rewidenta/firmy audytorskiej w związku z realizacją usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych.

Komitet Audytu, po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przez Zarząd, w tym „Sprawozdaniem z postępowania związanego z realizacją procedury wyboru biegłego rewidenta/firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych GK ELEKTROBUDOWA oraz oceny i analizy ofert”, zawierającym m.in. dokonaną na podstawie przyjętych kryteriów ocenę punktową złożonych ofert oraz w oparciu o własną analizę i ocenę, wskazuje Radzie Nadzorczej dwie możliwości powierzenia zlecenia badania wraz ze wskazaniem uzasadnionej preferencji wobec jednej z nich. Komitet Audytu wskazał dwie możliwości, tj. PWC Sp. z o.o. i Ernst&Young Audyt Sp. z o.o., rekomendując wybór firmy PWC Sp. z o.o. do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych i poprzedzającego go przeglądu śródrocznego. Rekomendacja była wolna od wpływów strony trzeciej i postanowień umownych z osobami trzecimi.

Komitet Audytu podjął jednogłośnie uchwałę w sprawie udzielenia rekomendacji Radzie Nadzorczej wyboru biegłego rewidenta/firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego w spółce ELEKTROBUDOWA SA.

Komitet Audytu nie zgłosił uwag do procesu wyboru biegłego, który to proces był monitorowany na bieżąco przez Komitet Audytu.

Rada Nadzorcza Spółki w dniu 8 czerwca 2018 roku zgodnie z rekomendacją Komitetu Audytu dokonała wyboru firmy PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Lecha Kaczyńskiego 14. Audytor został wybrany do przeglądu za I półrocze w latach 2018, 2019, 2020, 2021 oraz badania za lata 2018, 2019, 2020, 2021 sprawozdań finansowych ELEKTROBUDOWY SA i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA.

W minionym roku odbyło się 11 (jedenaście) posiedzeń Komitetu Audytu, na których podjęto 9 uchwał.

Zgodnie z Regulaminem Komitetu Audytu podstawowym zakresem działań Komitetu jest doradztwo i wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu jej statutowych obowiązków kontrolnych i nadzorczych w zakresie:

- monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej, dokonanie oceny oraz kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej;
- informowania Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej Spółki, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
- monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem, compliance oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej;
- przedstawiania Radzie Nadzorczej rekomendacji w sprawach dotyczących powołania biegłych rewidentów lub firm audytorskich.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet składa się z co najmniej 3 członków, w tym Przewodniczącego, powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą na okres jej kadencji, spośród Członków Rady Nadzorczej.

Liczbę Członków Komitetu określa Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza dokonuje wyboru Członków Komitetu, na swym pierwszym posiedzeniu danej kadencji, zaś Przewodniczącego Komitetu wybierają Członkowie Komitetu spośród swojego grona.

Większość członków Komitetu jest niezależna od Spółki. Uznaje się, że Członek Komitetu jest niezależny od Spółki, jeżeli spełnia kryteria wskazane w Załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych oraz wytycznych zawartych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 1 stycznia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Komitetu,
Tomasz Mosiek	-	Członek Komitetu,
Hubert Staszewski	-	Członek Komitetu.

Dnia 21 lutego 2018 roku uchwałą Rady Nadzorczej nr 15/X/2018 powołano w skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Grzegorza Krystka (Krystek).

W związku z powyższym, skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń od dnia 21 lutego 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Komitetu,
Grzegorz Krystek	-	Członek Komitetu,
Tomasz Mosiek	-	Członek Komitetu,
Hubert Staszewski	-	Członek Komitetu.

Dnia 8 stycznia 2019 r. Hubert Staszewski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń od dnia 8 stycznia 2019 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zmienił się.

Wszyscy Członkowie Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń złożyli oświadczenia, iż spełniają przesłanki, określone w Załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) oraz dodatkowe wymogi wskazane w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016.

W minionym roku odbyły się 3 (trzy) posiedzenia Komitetu, na których została podjęta jedna uchwała.

Zgodnie z Regulaminem do zakresu działań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy:

- rekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcia uchwał w sprawie ilości Członków Zarządu Spółki;
- opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcia uchwał w tym zakresie, jak również opiniowanie Członków Zarządu do odwołania z funkcji w Zarządzie Spółki oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcia uchwał w tym zakresie;
- opiniowanie, przygotowanie i rekomendowanie Radzie Nadzorczej zasad wynagradzania Członków Zarządu Spółki i dokonywanie okresowych przeglądów tych zasad;

- przygotowywanie Radzie Nadzorczej opinii i rekomendacji dotyczących zasad wynagradzania Członków wyższej kadry kierowniczej;
- opiniowanie i rekomendowanie Radzie Nadzorczej programów motywacyjnych obowiązujących w Spółce i rekomendowanie zmian w tym zakresie;
- ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce.

11.12 Polityka różnorodności

W jednostce dominującej ELEKTROBUDOWA SA od 2009 roku obowiązują formalne zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz przeciwdziałania mobbingowi.

Celem wprowadzonych zasad jest zapewnienie prawa pracowników do traktowania w środowisku pracy z szacunkiem, z poszanowaniem ich dóbr osobistych i godności, zapewnienie równego traktowania w zatrudnieniu oraz przeciwdziałanie molestowaniu, molestowaniu seksualnemu oraz mobbingowi.

Zgodnie z tymi zasadami:

- wszyscy pracownicy bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także bez względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy są równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości;
- wszelkie dokumenty wewnątrzorganizacyjne są tworzone z poszanowaniem zasady równego traktowania w zatrudnieniu, tak aby żadne postanowienie nie mogło powodować niekorzystnych dysproporcji albo szczególnie niekorzystnej sytuacji w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- niedopuszczalne są działania polegające na zachęcaniu innej osoby do naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu lub nakazaniu jej naruszenia tej zasady;
- niedopuszczalne są niepożądane zachowania, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery (molestowanie);
- niedopuszczalne są niepożądane zachowania o charakterze seksualnym lub odnoszące się do płci pracownika, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika, w szczególności stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery, na zachowanie to mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy (molestowanie seksualne);
- wszelkie przejawy mobbingu rozumiane zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy, jako „działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników”, uważane są za zjawiska wysoce naganne i nie mogą być w żadnym wypadku tolerowane. Stosowanie praktyk mobbingowych wobec podwładnych lub współpracowników stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych i może skutkować rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy leżącej po stronie pracownika, który takich praktyk się dopuści. Spółka deklaruje wsparcie dla wszystkich osób, które zostały narażone na praktyki mobbingowe w środowisku pracy;
- wszyscy pracownicy, wobec których została złamana zasada równego traktowania w zatrudnieniu lub stosowane praktyki mobbingowe mają prawo i obowiązek zgłoszenia tego faktu swojemu bezpośredniemu przełożonemu lub przełożonemu wyższego szczebla albo Specjalistom Zarządzania Zasobami Ludzkimi. W przypadku zgłoszenia faktu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu przeprowadza się postępowanie wyjaśniające.

Od 18 listopada 2015 roku ELEKTROBUDOWA SA jest sygnatariuszem Karty Różnorodności, międzynarodowej inicjatywy, realizowanej w takich krajach Unii Europejskiej jak: Polska, Francja, Hiszpania, Włochy, Austria, Niemcy, Szwecja, Belgia, Irlandia, Finlandia, Estonia oraz Luksemburg i promowanej przez Komisję Europejską.

Karta różnorodności jest zobowiązaniem, podpisywanym przez organizacje, które decydują się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działania na rzecz tworzenia i promocji różnorodności oraz wyrażają gotowość firmy do zaangażowania wszystkich osób zatrudnionych oraz partnerów biznesowych i społecznych w te działania.

Spółka nie stosuje odrębnej polityki różnorodności w stosunku do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących.

W 2018 roku w Spółce ELEKTROBUDOWA SA dokonane zostały trzy zgłoszenia wewnętrzne dotyczące nieprawidłowości w relacjach między pracownikami, w tym jedno mające znamiona ksenofobii. Wszystkie zgłoszone przypadki były wyjaśniane i podejmowane były działania naprawcze. W wyniku postępowań wyjaśniających nie stwierdzono znamion naruszenia zasad równego traktowania w zatrudnieniu ani stosowania praktyk mobbingowych. W związku z ostatnim, ww. przypadkiem, zorganizowano dodatkowo spotkanie dla pracowników poświęcone tematyce różnorodności w miejscu pracy.

12 Oświadczenie Grupy Kapitałowej i spółki Elektrobudowa SA na temat informacji niefinansowych za rok 2018

Poniżej przedstawiamy Oświadczenie Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA oraz spółki ELEKTROBUDOWA SA na temat informacji niefinansowych za rok 2018 (dalej: Oświadczenie), stanowiące wyodrębnioną część Sprawozdania Zarządu z działalności ELEKTROBUDOWA SA i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA (dalej: Grupa, Grupa Kapitałowa)² i obejmujące informacje dotyczące Grupy i Spółki za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Oświadczenie zostało sporządzone w oparciu o wytyczne Standardu Informacji Niefinansowych (SIN) i uwzględnia ono przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Oświadczenie nie zostało poddane zewnętrznej weryfikacji.

12.1 Interesariusze Grupy Kapitałowej i zagadnienia niefinansowe

Grupa Kapitałowa ma świadomość, że biorąc pod uwagę rozmiar i charakter prowadzonej działalności, funkcjonuje w otoczeniu wielu różnych interesariuszy (tj. jednostek i grup, które mają wpływ na działalność organizacji i/lub na które organizacja wpływa poprzez swoje decyzje, działania i ich skutki). Interesariusze ci mają konkretne i różnicowane interesy, które Grupa Kapitałowa stara się mieć na względzie, podejmując codzienne decyzje i realizując działalność biznesową.

W wyniku przeprowadzonej wewnętrznie, z zaangażowaniem przedstawicieli różnych obszarów funkcjonalnych firmy oraz kadry zarządzającej analizy, ustalono interesariuszy Grupy Kapitałowej, a następnie opracowano mapę interesariuszy, w oparciu o określenie skali wzajemnego wpływu firmy, poszczególnych grup interesariuszy, jak również ich możliwego zainteresowania działalnością spółek.

Spółki Grupy Kapitałowej starają się dbać o dobre relacje z interesariuszami i w miarę możliwości włączają ich w poszukiwanie rozwiązań i odpowiedzi na kwestie związane z prowadzonymi przez nie działaniami, mając świadomość odpowiedzialności za wyniki tych działań.

Interesariusze	Grupa Kapitałowa	ELEKTROBUDOWA SA	Kanały kontaktu, angażowania
Pracownicy	✓	✓	badania opinii i satysfakcji, stały dialog z Przedstawicielem Pracowników/ przedstawicielami Związków Zawodowych, cykliczne spotkania z kluczowymi menedżerami, newslettery firmowe, magazyn firmowy, spotkania firmowe (integracyjne), spotkania grup roboczych, Kodeks Etyczny
Administracja publiczna	✓	✓	raporty, sprawozdania, strona www
Akcjonariusze/Udziałowcy publiczni	✓	✓	raporty, Walne i Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy/Udziałowców, strona www, posiedzenia RN
Dostawcy i podwykonawcy	✓	✓	badania opinii i satysfakcji, spotkania bezpośrednie, audyty, Kodeks Etyczny
Grupa Kapitałowa	✓	✓	raporty, spotkania, sprawozdania
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	✓	✓	raporty, spotkania, analizy
Jednostki certyfikujące	✓	✓	raporty, audyty, przeglądy
Klienci i inwestorzy	✓	✓	badania opinii i satysfakcji, spotkania bezpośrednie, konferencje, seminaria i targi branżowe, komunikaty giełdowe i prasowe, strona www, szkolenia, wsparcie techniczne, media społecznościowe
Konkurencja	✓	✓	konferencje i targi branżowe, spotkania biznesowe, partnerstwo w projektach, strona www
Media	✓	✓	publikacje i informacje prasowe, konferencje i briefingi branżowe, raporty roczne, komunikaty prasowe
Organizacje/stowarzyszenia biznesowe i branżowe	✓	✓	aktywne członkostwo, spotkania branżowe, konferencje biznesowe
Organizacje i stowarzyszenia pozarządowe (w tym ekologiczne)	✓	✓	raporty, sprawozdania, sesje dialogowe, strona www, foldery informacyjne
Rynek kapitałowy		✓	spotkania bezpośrednie, raporty, prezentacje wyników i ważnych wydarzeń, strona www
Spółeczności lokalne		✓	sesje dialogowe, spotkania informacyjne, strona www, strony dedykowane konkretnym, realizowanym projektom
Studenci i uczniowie		✓	spotkania w ramach Targów Pracy, prezentacje merytoryczne na uczelniach i w szkołach, programy praktyk firmowych, partnerstwa ze szkołami, zakładka Kariera, wydawnictwa dla studentów

Tab. 1 Interesariusze Grupy Kapitałowej i ELEKTROBUDOWA SA³

² W ramach Grupy Kapitałowej uwzględniono ELEKTROBUDOWA SA oraz spółkę zależną ENERGOTEST sp. z o.o. Nie uwzględniono natomiast spółki zależnej ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o. z siedzibą w Zaporozżu, z której ELEKTROBUDOWA SA wystąpiła dnia 12 czerwca 2018 roku poprzez złożenie na ręce dyrektora spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o., oświadczenia o wystąpieniu z tej spółki.

³ ENERGOTEST sp. z o.o. za istotnych interesariuszy uznaje także środowiska naukowe i badawcze

12.2 Istotne zagadnienia niefinansowe

Mając na uwadze charakter prowadzonej działalności, zobowiązania organizacji, w tym wynikające z otoczenia prawnego, jej wartości i strategię działania oraz zidentyfikowanych interesariuszy i ich opinię, poszczególne spółki za istotne obszary ujawniania uznają:

	ELEKTROBUDOWA SA	ENERGOTEST sp. z o. o.
Wpływ na środowisko	✓	✓
Prewencyjne podejście do ochrony środowiska	✓	
Surowce i materiały	✓	
Energia i paliwa	✓	
Bioróżnorodność	✓	
Emisje	✓	
Odpady	✓	
Zgodność z regulacjami w obszarze ochrony środowiska	✓	✓
Odpowiedzialność za oddziaływanie produktu na środowisko	✓	✓
Pracownicy	✓	✓
Zatrudnienie i świadczenia dla pracowników	✓	✓
Rozwój pracowników (szkolenia i edukacja)	✓	✓
Bezpieczeństwo i higiena pracy	✓	✓
Różnorodność i równość szans w miejscu pracy	✓	✓
Równość wynagrodzenia kobiet i mężczyzn	✓	✓
Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się	✓	✓
Etyka w miejscu pracy	✓	✓
Przestrzeganie praw człowieka, w tym zapobieganie pracy dzieci i eliminowanie pracy przymusowej	✓	✓
Odpowiedzialne prowadzenie biznesu	✓	✓
Zapobieganie korupcji i łapownictwu	✓	✓
Bezpieczeństwo produktów w tym ich właściwe znakowanie	✓	✓
Odpowiedzialny marketing	✓	✓
Ochrona prywatności	✓	✓
Ład korporacyjny	✓	
Zaangażowanie społeczne	✓	✓
Wsparcie społeczności i komunikacja ze społecznościami	✓	
Współpraca z uczelniami i szkołami	✓	✓

Tab. 2 Obszary istotnych zagadnień niefinansowych

12.3 Obszar zarządczy

Grupa Kapitałowa nie działa w oparciu o jeden wspólny model biznesowy i jedną strategię, co wynika z różnej skali i charakteru prowadzonej działalności, wielkości organizacji, różnic technologicznych i różnej kultury organizacyjnej. Ze względu na różnice w formie prawnej, różne są także rozwiązania w zakresie ładu zarządczego.

12.3.1 Model biznesowy i strategia biznesowa⁴

ELEKTROBUDOWA SA to największa w Polsce firma w branży elektroinstalacyjnej, działająca nieprzerwanie od 1953 roku. Od 1996 roku Spółka notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Oferta Spółki obejmuje kompleksowe usługi związane z sektorami wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz z szeroko rozumianym sektorem przemysłu, w zakresie: projektowania, kompletacji dostaw materiałów i usług, pomiarów pomontażowych i rozruchu, a także doradztwa technicznego i serwisu, w tym również w charakterze generalnego wykonawcy.

⁴ G.1.2. Używane w przypisach symbole odnoszą się do wskaźników standardu SIN, których zbiorcze zestawienie wraz z wyjaśnieniem zawarte jest w punkcie 11.10 niniejszego sprawozdania

Przedmiotem działalności spółki jest także produkcja i kompleksowe dostawy urządzeń elektroenergetycznych: rozdzielnic wysokich, średnich i niskich napięć, szynoprzewodów wieloprądowych oraz stacji i systemów elektroenergetycznych.

Spółka świadczy usługi przy budowie, modernizacjach, rozbudowach i remontach wszelkich obiektów energetycznych i przemysłowych. Jako jedna z nielicznych firm polskich ELEKTROBUDOWA SA posiada doświadczenie w realizacji instalacji elektroenergetycznych w energetyce jądrowej.

Zasadniczą część przychodów spółka generuje w obszarze inwestycji energetycznych w sektorach wytwarzania energii elektrycznej, przesyłu i dystrybucji energii oraz inwestycji przemysłowych. Poziom inwestowania w każdym z powyższych segmentów jest bezpośrednio związany z poziomem wzrostu PKB. Spółka działa głównie w kraju, lecz realizuje również kontrakty eksportowe w takich krajach jak: Finlandia, Rosja, Ukraina i Arabia Saudyjska.

Spółka posiada Zintegrowany System Zarządzania, gwarantujący sposób działania firmy zgodny z normami dotyczącymi jakości, bhp i ochrony środowiska.

ELEKTROBUDOWA SA posiada dwie Strategiczne Jednostki Biznesowe – SJB Produkcja Urządzeń oraz SJB Realizacja Kontraktów. Ich specyfika jest inna, dlatego każdy z nich posiada swój własny model biznesowy. Oba modele posiadają jednak cechę wspólną – to samo źródło tworzenia rentowności, czyli unikalną w skali Polski wiedzę, doświadczenie i liczbę elektromonterów oraz specjalistów ds. pomiarów.

W realizacji kontraktów interesują Spółkę przede wszystkim kontrakty duże i trudne technicznie, które mogą zrealizować nieliczne firmy. Ta wyjątkowość niesie ze sobą konieczność utrzymywania stosunkowo dużych sił własnych, które Spółka może szybko uruchomić na potrzeby kontraktów. Spółka w ciągu wielu lat wypracowała sprawny i efektywny system organizacji i realizacji kontraktów oraz skuteczny system kontroli kosztów, który jest przewagą konkurencyjną. Siły własne dają Spółce dużą wiarygodność w oczach klientów co do jakości i terminowości zakończenia projektów, zapewniają ciągły kontakt z potencjalnymi inwestorami i są cennym źródłem informacji o planowanych przez nich inwestycjach.

W Produkcji Urządzeń unikatowa wiedza Spółki pozwoliła skonstruować i wprowadzić do sprzedaży – jako jedynej firmie w Polsce – rozdzielnice WN (wysokiego napięcia) w osłonie gazowej. Spółka posiada własny ośrodek konstruktorsko-badawczy i własne zaplecze produkcyjne. Część prac, mniej rentownych, Spółka zleca kooperantom, obniżając w ten sposób łączny koszt wytworzenia urządzeń. Elektrobudowa współpracuje z ośrodkami badawczymi, które przeprowadzają certyfikację i aktualizację certyfikatów wyrobów Spółki – jest to warunek dopuszczenia do rynku.

Model biznesowy Strategicznej Jednostki Biznesowej Produkcja Urządzeń został niedawno wzbogacony o system ciągłego doskonalenia KAIZEN, który zgodnie z oczekiwaniami menedżerów będzie źródłem nowych pomysłów i udoskonaleń organizacji produkcji, prowadzących do trwałego i ciągłego zwiększania rentowności produkcji.

ELEKTROBUDOWA SA w swojej działalności dąży do budowania trwałych i pozytywnych relacji z wszystkimi swoimi interesariuszami, uwzględniając w swojej działalności kwestie społeczne i środowiskowe. Chodzi przede wszystkim o promowanie zachowań etycznych, transparentność działania i jak najmniejszy wpływ na środowisko naturalne.

Kierując się w swojej działalności ideą społecznej odpowiedzialności biznesu, Elektrobudowa SA zwraca szczególną uwagę na następujące aspekty: ład organizacyjny, prawa pracowników, racjonalne użycie zasobów naturalnych, bezpieczną gospodarkę odpadami, uczciwe praktyki rynkowe, zapobieganie ryzyku nadużyć oraz zaangażowanie społeczne.

ENERGOTEST sp. z o. o. świadczy usługi w obszarze kompleksowej realizacji zadań z zakresu automatyki elektroenergetycznej i systemów automatyki, usługi uruchamiania układów elektrycznych, przeprowadzania prób odbiorowych bloków energetycznych, badań i przeglądów okresowych; wykonania wielobranżowych projektów stacji wysokich i średnich napięć oraz konstruowania i wytwarzania innowacyjnych urządzeń dla elektroenergetyki. Efektem działalności spółki są: usługa inżyniera kontraktu, systemy: ECONTROL, AQUARIUS, EMAC, ET-DCS, urządzenia AZRS, APZ, WN, WNd, WNf, PB, DCtest, ZŁ, Zlo, EKM, ETT.

Spółka działa aktywnie w trzech segmentach rynkowych: sektorze wytwarzania energii, sektorze przesyłu i dystrybucji energii oraz niektórych gałęziach przemysłu. Najistotniejszymi klientami ENERGOTEST sp. z o.o. są Grupy Energetyczne i duże zakłady przemysłowe. Siła oddziaływania klientów na spółkę jest istotna poprzez przyjęte przez nich zasady i procedury przetargowe dotyczące proponowanych warunków umownych, przy jednoczesnym żądaniu stosowania najwyższych standardów urządzeń i pracy oraz wyrażenia zgody na przyjęcie nieograniczonego ryzyka technicznego i ekonomicznego. Duże znaczenie ma również sposób przyznawania zleceń: według wewnętrznych regulaminów zamawiającego lub różnego rodzaju aukcji elektronicznych.

Spółka wykorzystuje własne kanały sprzedaży oraz dystrybutorów urządzeń lub partnerów biznesowych (umowy partnerskie). Swoją aktywność biznesową kieruje głównie na rynek krajowy, zaczyna również wykorzystywać eksportowy potencjał swoich wyrobów w kierunku krajów–Europy zachodniej i południowej.

Konkurentami spółki są koncerny międzynarodowe oraz firmy krajowe z branży elektrycznej i automatyki, z którymi spółka rywalizuje głównie ceną i jakością.

Do kluczowych zasobów firmy, niezbędnych do wykonywania działalności biznesowej, istotnych z punktu widzenia realizowanej

działalności operacyjnej i stosowania określonych kierunków strategicznego rozwoju należą:

- zasoby ludzkie - wysoko wykwalifikowani pracownicy (inżynierowie, specjaliści w dziedzinie zabezpieczeń, automatyki, elektroniki i informatyki) reprezentujący szeroką wiedzę z zakresu automatyki elektroenergetycznej, automatyki procesowej, systemów automatyki, projektowania elektryki, SCADA i AKPIA, konstruowania i produkowania urządzeń w technice cyfrowej i energoelektroniki;
- specjalistyczne programy narzędziowe różnych firm (COPA - DATA, Siemens, GE, ABB, ZEG), środowiska programistyczne i projektowe (VISUAL DSP+++, C++Builder, AUTOCAD, EPLAN itp.).

Mając na względzie to, że ENERGOTEST sp. z o.o. jest spółką inżynierską wykorzystującą wiedzę i kompetencje jej pracowników, największym kosztem działalności są łączne koszty wynagrodzeń. Największych nakładów wymaga finansowanie świadczenia usług kompleksowych przy realizacji dużych zadań inwestycyjnych, jak np. budowa bloku energetycznego. Przychody w spółce w ok. 80% pochodzą ze sprzedaży usług z zakresu automatyki elektroenergetycznej i usług projektowych, i w ok. 20% ze sprzedaży wyrobów i usług z nimi związanych.

Przyjęty przez spółkę model biznesu opiera się na ścisłym dopasowaniu przeznaczenia produktów i ich funkcjonalności do potrzeb klienta. Oparty jest o wysoką efektywność, kompleksowość dostaw, uznaną przez klientów reputację i ich referencje, kształtowanie długofalowych, unikalnych relacji z klientami, dzięki spełnianiu wysokich standardów technicznych i etycznych, szerokiej wiedzy z zakresu działalności własnej i działania obiektów klienta. Wiodącą dla ENERGOTEST sp. z o.o. strategią jest *Bliski Związek z Klientem (Customer Intimacy)*, polegający na dostarczaniu docelowym klientom najlepszych kompleksowych rozwiązań. Strategia ta opiera się na dokładnej znajomości potrzeb klientów spółki i umiejętności szybkiego dostosowywania się do ich wymagań oraz na precyzyjnym segmentowaniu rynków i określaniu nisz, w których oferta spółki dokładnie odpowiada wymaganiom.

Misją ENERGOTEST sp. z o.o. jest stworzenie innowacyjnej i rentownej organizacji, zapewniającej: zwiększanie efektywności i konkurencyjności klientów poprzez dostarczanie wysoko specjalizowanych, kompleksowych oraz innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie automatyki i elektroenergetyki; satysfakcjonującą wartość dla Właścicieli; umożliwienie pracownikom rozwoju, opartego na zasadach etyki społecznej, transferu wiedzy i umiejętności.

W najbliższych latach planuje się wzrost organiczny ENERGOTEST sp. z o.o.⁵ W pierwszej kolejności będą penetrowane rynki, na których spółka ma już ugruntowaną pozycję, a następnie rozwijane będą rynki, na których jej obecność była dotąd słaba. Przewiduje się wprowadzenie do oferty nowych rodzajów produktów: budowanie systemów DCS w oparciu o współpracę z ich dostawcami; systemy odciążania typu Smart Load z wykorzystaniem PMU; produkcja synchronizatorów; produkcja przełączników na potrzeby stacji PSE (Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.); uruchomienie produkcji synchro - cheków lub synchronizatorów na potrzeby PSE wraz z dedykowanymi systemami „synchronizacji”; rozwój zabezpieczeń typu ZŁ (zabezpieczenia łukochronne).

Spółka nie opiera się w przyjętym modelu biznesu na spełnianiu ponadnormatywnych, a jedynie narzuconych z góry przez interesariuszy wymagań związanych ze środowiskiem naturalnym i społecznym⁶.

W ENERGOTEST sp. z o.o. sekwencję działań w ramach łańcucha dostaw opisuje procedura *Zakupy*, która określa zasady i tryb postępowania przy realizacji zakupów materiałów/usług dokonywanych przez spółkę. Procedura ma zapewniać, że nabywane produkty odpowiadają wymogom ZSZ niezbędnym dla realizacji przez spółkę produkcji i/lub usług, spełniających określone wymagania klientów. Procedura reguluje kwestie wyboru i oceny klienta, procesu zakupu, kontroli odbiorczej dostaw, działań korygujących i zapobiegawczych.

Wyboru i oceny dostawców dokonuje się na podstawie zdolności do spełnienia przez nich specyfikacji zawartych w zamówieniach i umowach, z uwzględnieniem wymagań dotyczących ZSZ, kierując się zasadami wolnego rynku takimi jak: jakość towarów i usług, rzetelność i profesjonalizm firmy oraz atrakcyjność oferty cenowej.

ENERGOTEST sp. z o.o. współpracuje głównie z wykonawcami (osoby prawne i fizyczne), pośrednikami i hurtownikami. Dostawcami spółki są krajowi i zagraniczni wytwórcy urządzeń, podzespołów lub ich dystrybutorzy (hurtownie), a także dostawcy drobnych usług specjalistycznych (osoby fizyczne, podmioty gospodarcze każdej wielkości, krajowe i międzynarodowe). W 2018 roku spółka współpracowała z 562 dostawcami, w tym z 541 krajowymi i 21 zagranicznymi (z Belgii, Niemiec, Francji, Włoch, Czech, Litwy, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Austrii, Irlandii, Słowacji i USA). W 2017 roku zaangażowanych dostawców było 371 w tym 356 krajowych i 15 zagranicznych (z Belgii, Chin, Niemiec, Słowacji, USA, Wielkiej Brytanii, Włochów, Szwajcarii).

Zobowiązania dostawcy określają *Ogólne Warunki Zakupu*, które stanowią integralną część *Umowy Sprzedaży* zawartej pomiędzy ENERGOTEST sp. z o.o., jako kupującym, a sprzedającym wskazanym w *Umowie Sprzedaży* i mają zastosowanie do wszystkich umów zakupu dokonywanych przez ENERGOTEST sp. z o.o.

⁵ G.1.1

⁶ G.1.2.

Członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. należą do:

	ELEKTROBUDOWA SA	ENERGOTEST sp. z o.o.
Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych w Warszawie	✓	
Polskie Stowarzyszenie Elektroinstalacyjne	✓	
Regionalna Izba Gospodarcza Katowice	✓	
Klub Polskie Forum ISO 9000 w Warszawie	✓	
Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich - Katowice	✓	
SEP – o. Konin	✓	
Fundacja Bezpieczne Górnictwo Katowice	✓	
Polsko - Białoruska Izba Handlowo - Przemysłowa Warszawa	✓	
Stowarzyszenie Elektryków Polskich, o. Gliwice		✓
Izba Projektowania Budowlanego		✓
Towarzystwo Elekrowni Wodnych		✓
Politechnika Wroclawska – Konsorcjum Smart Power Grids - Polska		✓

ELEKTROBUDOWA SA jest również sygnatariuszem Karty Różnorodności – inicjatywy na rzecz promocji i rozpowszechniania polityki równego zatrudniania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy.

12.3.2 Ład zarządczy⁷

Struktura

Skład Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA roku przedstawia się następująco:

- ELEKTROBUDOWA SA (jednostka dominująca);
- ENERGOTEST sp. z o.o. (spółka zależna);
- Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych VECTOR sp. z o.o. (spółka stowarzyszona);
- SAUDI ELEKTROBUDOWA sp. z o.o. (spółka stowarzyszona).

Strukturę organizacyjną ELEKTROBUDOWA SA tworzą następujące jednostki organizacyjne:

- Strategiczna Jednostka Biznesowa Produkcja Urządzeń;
- Strategiczna Jednostka Biznesowa Realizacja Kontraktów;
- Audytor Wewnętrzny;
- Zarządzanie Majątkiem;
- BHP;
- Zintegrowany System Zarządzania;
- Biuro Zarządu;
- HR;
- Strategia i Ryzyko;
- IT;
- Handel;
- Finanse.

Aktualny kształt struktury organizacyjnej ELEKTROBUDOWA SA stanowi wynik kontynuacji zmian organizacyjnych w Spółce zapoczątkowanych w roku 2018. Na koniec roku 2018 strukturę organizacyjną ELEKTROBUDOWA SA tworzyły: Biuro Spółki z siedzibą w Katowicach i dwie jednostki organizacyjne - Oddziały Spółki nieujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym, tj. Oddział Produkcji oraz Oddział Realizacji Projektów. Biuro Spółki zlokalizowane w Katowicach pełniło wobec Spółki funkcje strategiczne, koordynacyjne i kontrolne. Oddział Produkcji odpowiadał za produkcję, realizację dostaw oraz świadczenie usług związanych z montażem oraz serwisem prefabrykacji z zakładów produkcyjnych, na rzecz rynku krajowego i zagranicznego, w szczególności na rzecz: elektrowni zawodowych i przemysłowych, elektrociepłowni zawodowych i przemysłowych, sektora dystrybucji energii, przemysłu paliwowego, przemysłu chemicznego, przemysłu metalurgicznego, przemysłu papierniczego, przemysłu wydobywczego oraz transportu. Oddział Realizacji Projektów realizował zadania na rynkach krajowym i zagranicznym w zakresie prac projektowych, kompletacji dostaw, prac montażowych w branży elektroenergetycznej, prac montażowych we wszystkich branżach przy realizacji projektów w formule generalnego wykonawstwa w energetyce i przemyśle, prowadzenia eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, prac kontrolno - pomiarowych i badań pomontażowych, prowadzenia prac rozruchowych urządzeń i instalacji elektroenergetycznych.

ENERGOTEST sp. z o.o. posiada funkcyjną strukturę organizacyjną z wyróżnionymi czterema pionami biznesowymi zorganizowanymi wokół kluczowych kompetencji produktowych i technicznych. Piony biznesowe (produkcja i prefabrykacja wyrobów,

⁷ G.2.1

projektowanie i analizy, automatyka elektroenergetyczna, systemy i automatyka) wspomagane są przez komórki sztabowe świadczące usługi na rzecz całej spółki.

Organy nadzorujące i zarządzające

Zgodnie ze Statutem ELEKTROBUDOWA SA organami spółki są Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Rada Nadzorcza

Zasady działania Rady Nadzorczej i jej Komitetów oraz Zarządu ELEKTROBUDOWA SA są - poza przepisami powszechnie obowiązującymi - regulowane przez [Statut](#) spółki, a także odpowiednio przez [Regulamin Rady Nadzorczej](#).

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności oraz opiniuje wszelkie sprawy przedkładane przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich Członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych

W ramach Rady Nadzorczej działają dwa stałe komitety: Komitet Audytu i Komitet Nominacji i Wynagrodzeń, które są organami doradczymi i opiniotwórczymi dla Rady Nadzorczej.

Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Zarząd obraduje pod przewodnictwem prezesa. Prezes Zarządu jest równocześnie dyrektorem spółki. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos prezesa Zarządu.

Wszelkie sprawy niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej Spółki należą do kompetencji Zarządu.

Do reprezentacji spółki upoważnionych jest dwóch członków Zarządu działających łącznie lub jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Zarząd może udzielić prokury za uprzednim zezwoleniem Rady Nadzorczej.

Spółka ENERGOTEST nadzorowana jest przez Radę Nadzorczą wybieraną przez jedynego udziałowca, ELEKTROBUDOWA SA. ENERGOTEST sp. z o.o. realizuje zalecenia ELEKTROBUDOWA SA w zakresie komunikacji z rynkiem kapitałowym, czyni to poprzez spółkę dominującą. Sporządza comiesięczne raporty finansowe do Działu Kontrolingu ELEKTROBUDOWA SA, prowadzi kwartalną sprawozdawczość finansową do Działu Księgowości ELEKTROBUDOWA SA, doraźnie opracowuje sprawozdania, raporty, informacje finansowe i niefinansowe na żądanie ELEKTROBUDOWA SA.

Certyfikowane systemy zarządzania⁸

W ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGOTEST sp. z o.o. funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania, na który składają się:

- system zarządzania jakością PN-EN ISO 9001:2015;
- system zarządzania środowiskowego PN-EN ISO 1400:2015;
- system zarządzania BHP PN-N 1800:2004;
- system zarządzania BHP BS OHSAS 18001:2007.

W ELEKTROBUDOWA SA System Zarządzania Jakością został dodatkowo uzupełniony o wymagania NATO dotyczące jakości, zgodnie z wymaganiami AQAP 2110:2016.

W Strategicznej Jednostce Biznesowej Realizacja Kontraktów (dawniej Oddział Realizacji Projektów) ZSZ został uzupełniony o: wymagania zapewniania jakości przy budowie elektrowni jądrowych NSQ 100 (bez certyfikacji); wymagania jakości w procesie spawania według wymagań normy PN-EN ISO 3834-2:2007 – dotyczy Kontraktu Płock; zakładową kontrolę produkcji według wymagań normy EN 1090-1:2009+A1:2011 oraz wykonywanie konstrukcji stalowych, określonych w normie EN 1090-2:2009 – dotyczy Kontraktu Płock.

W Strategicznej Jednostce Biznesowej Produkcja Urządzeń (dawniej Oddział Produkcji) ZSZ został uzupełniony o wymagania jakości w procesie spawania według wymagań normy PN-EN ISO 3834-2:2007 - dotyczy Zakładu Tychy (Zakład Produkcji Szynoprzewodów); zakładową kontrolę produkcji według wymagań normy EN 1090-1:2009+A1:2011 oraz wykonywanie konstrukcji aluminiowych określonych w normie EN 1090-3:2008 – dotyczy Zakładu Tychy

⁸ G.2.2.

Dobre praktyki ładu korporacyjnego

W 2018 roku, ELEKTROBUDOWA SA stosowała się do zbioru zasad ładu korporacyjnego zawartego w dokumencie *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016* (dalej *Dobre Praktyki 2016*).

Tekst zbioru *Dobrych Praktyk 2016*, którym podlega spółka, jest opublikowany na stronie internetowej [Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.](#) oraz na [stronie internetowej spółki](#).

Spółka nie stosuje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

Spółka zamieściła na swojej stronie internetowej informację na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w zbiorze *Dobre Praktyki 2016*.

ENERGOTEST sp. z o.o. nie opracował polityki ładu korporacyjnego, kierując się zasadą proporcjonalności i adekwatności w stosunku do spółki dominującej. Wszystkie aspekty zarządzania organizacją opisane zostały w Księdze Jakości Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Kierownictwo przyjęło na siebie obowiązek zarządzania Zintegrowanym Systemem, a więc określenia zintegrowanej polityki i celów oraz odpowiedzialność za ich realizację. Odpowiedzialność ta dotyczy kierowania i sprawowania nadzoru nad całą działalnością organizacji, zapewnienia środków i kształtowania atmosfery oraz warunków pracy.

12.3.3 Zarządzanie ryzykiem⁹

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna, ogólna polityka zarządzania ryzykiem biznesowym, co wynika z różnej skali i charakteru działalności oraz wielkości organizacji ją tworzących i ich różnych kultur organizacyjnych. Jednocześnie, do zarządzania ryzykiem w Grupie stosuje się koncepcję trzech linii obrony, która polega na weryfikacji, monitorowaniu i kontroli niższej linii przez wyższą tj. pierwsza linia jest monitorowana przez drugą i trzecią, a druga linia monitorowana jest przez trzecią. Każda z trzech linii ma inną rolę w procesie zarządzania ryzykiem i odrębny zakres zadań. Pierwsza linia obrony (zarządzanie operacyjne) oznacza odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem w ramach prowadzonej działalności. Realizowana jest głównie przez kierownictwo niższego i średniego szczebla, które zarządza ryzykiem w codziennych działaniach. Zasady i wytyczne do zarządzania ryzykiem rozumianym jako zagrożenia i szanse dla realizowanych przez ELEKTROBUDOWA SA projektów podaje *Procedura zarządzania ryzykami i szansami realizowanych projektów*. Druga linia obrony (wewnętrzny monitoring i nadzór) obejmuje funkcje zarządzania ryzykiem i zgodności stworzone przez kierownictwo w celu zapewnienia, że istniejące procesy zarządzania ryzykiem realizowane przez kierownictwo pierwszej linii obrony są odpowiednie i działają zgodnie z oczekiwaniami. Podstawowym obowiązkiem funkcji z drugiej linii jest bieżące monitorowanie ryzyka korporacyjnego oraz kontrola realizacji zadań. Trzecia linia obrony (audyt wewnętrzny) obejmuje niezależną, systematyczną, okresową ocenę procesów zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej i ładu organizacyjnego.

Dla identyfikacji zdarzeń, które mają wpływ na realizację celów założonych przez Grupę Kapitałową ELEKTROBUDOWA, przeprowadza się konsultacje eksperckie. O wypowiedzi na temat zagrożeń proszeni są kluczowi menadżerowie i główni specjaliści reprezentujący wszystkie obszary działalności - pracownicy o dużej wiedzy, bardzo dobrze znający działalność Grupy. Identyfikacji ryzyka korporacyjnego/istotnego dokonuje się, stosując kwestionariusz identyfikacji i oceny zagrożeń.

ELEKTROBUDOWA SA mając na uwadze wielkość spółki i jej pozycję rynkową, realia rynkowe, w jakich funkcjonuje oraz wymogi stawiane spółkom giełdowym, jak również funkcjonujący system zarządzania, stosuje rozwiązania pozwalające na zarządzanie ryzykiem. Na system zarządzania ryzykiem¹⁰ składają się: identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka, mechanizmy kontrolne i monitoring. Ryzyka ocenia się, posługując się kategoriami wpływu (skutków) i prawdopodobieństwa wystąpienia. Ocenia się tzw. ryzyko brutto, czyli ryzyko samo w sobie, tak jakby nie było w żaden sposób kontrolowane, przy zastosowaniu czterostopniowej skali wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w spółce (rozumianym jako szanse i zagrożenia, zdarzenia, które mogą przynieść zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki) obejmuje zarządzanie ryzykiem na projekcie (zarządzanie poziome) oraz zarządzanie ryzykiem istotnym dla spółki (zarządzanie pionowe/procesowe). Obydwa procesy opisane są w Zintegrowanym Systemie Zarządzania. Zarządzanie najważniejszymi ryzykami związanymi z prowadzoną działalnością spółki przypisane zostało osobom odpowiedzialnym za dany obszar na poziomie najwyższego kierownictwa spółki (finanse, marketing, zasoby ludzkie), kierownictwa w poszczególnych komórkach firmy. Dzięki temu możliwa jest skuteczna kontrola i podejmowanie decyzji naprawczych na bieżąco.

Ustanowiono rejestr ryzyk związanych z działalnością spółki. Rejestr ryzyk firmy zawiera, obok innych ryzyk, kategorie ryzyk środowiskowych i społecznych oraz ryzyk związanych z działalnością korupcyjną, łapownictwem i innymi zachowaniami nieetycznymi. Zdefiniowano listę ryzyk kluczowych i podejście do zarządzania tymi ryzykami oraz odpowiedzialnych za zarządzanie poszczególnymi ryzykami. Corocznie tworzona lista kluczowych ryzyk jest zatwierdzana przez Zarząd spółki.

Najistotniejszymi zagrożeniami, które mają wpływ na realizację założonych przez ELEKTROBUDOWA SA celów są obecnie ryzyka: finansowe, utraty płynności finansowej, udzielanych zabezpieczeń, ofertowe, realizacji projektów, czynnika ludzkiego, ograniczenia możliwości rozwojowych w kraju, wkraczania na rynki zagraniczne oraz budowy nowych kompetencji. Zagrożenia te skupiają największą uwagę kierownictwa, angażują zasoby i największe środki do ograniczenia skutków lub zmniejszenia możliwości ich wystąpienia.

⁹ G.2.1.

¹⁰ G.3.1

Wśród ryzyk środowiskowych¹¹ zwrócono uwagę między innymi na ryzyko braku pełnej wiedzy o przyrodzie chronionej na terenie prowadzonych prac, ryzyko wystąpienia nieoczekiwanych zdarzeń niosących za sobą nieodwracalne zmiany w przyrodzie, ryzyko związane z niewłaściwą gospodarką odpadami, ryzyko groźących spółce procesów i kar w związku z nieprzestrzeganiem wymagań środowiskowych.

Do ryzyk społecznych zaliczyć można m.in.: ryzyko braku doświadczonej kadry znającej, przestrzegającej i egzekwującej stosowanie przepisów BHP, ryzyko wypadków przy pracy, ryzyko nieprzestrzegania przepisów BHP przez podwykonawców, ryzyko niewłaściwie działającego procesu komunikacji, ryzyko czynnika ludzkiego (ryzyko braku kadry o właściwych kompetencjach, utraty kluczowych pracowników, nieodpowiednich warunków pracy), ryzyko nierównego traktowania w miejscu pracy, ryzyko protestów pracowniczych, ryzyko protestów lokalnych społeczności w związku z realizowanymi działaniami, ryzyko niewłaściwego zarządzania bezpieczeństwem informacji).

Duże znaczenie w spółkach przywiązuje się do przestrzegania prawa oraz wszelkich przejawów korupcji. Obszar ryzyk z tym związanych reguluje procedura *Identyfikacji i zarządzania ryzykiem nieprawidłowości i nadużyć oraz przeciwdziałania korupcji*. Za zarządzanie ryzykiem nadużyć odpowiada Główny Specjalista ds. Zarządzania Ryzykiem Nadużyć. Do jego obowiązków należy między innymi identyfikacja obszarów działalności biznesowej, w których mogą występować potencjalne nadużycia oraz prowadzenie systemowych działań zmierzających do wykrycia nieprawidłowości, nadużyć lub zdarzeń o charakterze korupcyjnym w poszczególnych obszarach spółki (szczególnie w tych, w których ryzyko występowania nadużyć jest największe), badanie przyczyn nieprawidłowości, nadużyć i korupcji oraz ustalenie osób odpowiedzialnych i zakresu odpowiedzialności za poszczególne obszary takiego działania. Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem nadużyć jest stworzenie systemowych rozwiązań ograniczających możliwości wystąpienia potencjalnych nadużyć poprzez odpowiednie działania prewencyjne, stworzenie rozwiązań formalnych i organizacyjnych oraz podnoszenie świadomości pracowników w tym obszarze.

System zarządzania ryzykiem corocznie podlega ocenie Audytora Wewnętrznego, której wyniki są przedstawiane w formie sprawozdanie dla Zarządu i Rady Nadzorczej. Do zadań Audytu Wewnętrznego należy również inicjowanie i współdziałanie w przygotowaniu działań zapobiegawczych i korygujących oraz sprawowanie kontroli nad stosowaniem i przestrzeganiem procedur zmniejszających/eliminujących ryzyko. W oparciu o aktualne wyniki analizy i oceny ryzyk audytor sporządza plan audytu zatwierdzany przez Zarząd Spółki i Radę Nadzorczą.

W celu poprawy zarządzania ryzykiem i zwiększania prawdopodobieństwa zrealizowania ustalonych celów i zadań w Spółce realizowana jest kontrola wewnętrzna¹². System kontroli wewnętrznej składa się z pięciu, elementów (w oparciu o ramową koncepcję COSO¹³), ściśle powiązanych ze sobą i z procesem zarządzania organizacją:

- środowisko kontroli (pracownicy wraz z ich indywidualnymi cechami i otoczenie, w jakim działają);
- szacowanie ryzyka (identyfikacja i analiza rodzajów ryzyka, wiążących się z wyznaczonymi celami organizacji);
- wielostopniowe mechanizmy kontrolne (oparte na procedurach czynności zapewniające przestrzeganie wytycznych Zarządu firmy, dobierane z uwzględnieniem analizy ekonomicznej ich zastosowania);
- informacja i komunikacja (przepływ informacji wewnątrz przedsiębiorstwa, a także wychwytywanie i odbieranie sygnałów płynących z zewnątrz i efektywne komunikowanie się z otoczeniem przedsiębiorstwa);
- monitorowanie.

W ENERGOTEST sp. z o.o. zarządzanie ryzykiem¹⁴ jest elementem Zintegrowanego Systemu Zarządzania Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym i odbywa się ściśle w powiązaniu z celami spółki. Spółka prowadzi ocenę ryzyka w kontekście organizacji. Poprzez kontekst, organizacja artykułuje swoje cele oraz definiuje zewnętrzne i wewnętrzne obszary swojej działalności. W celu oceny istotności ryzyka stosuje się kryteria ryzyka, które wynikają z szacowanych wysokości nakładów finansowych w przypadku ich materializacji. Nakłady te są następstwem: kar, zmian w harmonogramie prac, jakości wyrobów, postrzegania ENERGOTEST sp. z o.o. przez klientów/rynek. Ocenia się tzw. ryzyko brutto, czyli ryzyko samo w sobie, tak jakby nie było w żaden sposób kontrolowane. Ocena ryzyka wskazuje, gdzie należy podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze oraz które z potencjalnych zagrożeń i ich skutków należą do najistotniejszych. Wyniki tych działań poddawane są ciągłemu monitorowaniu i przeglądowi, w tym obligatoryjnym, podczas przeglądów zarządzania. Dodatkowo, jeżeli zachodzi taka potrzeba, wykonywane są przeglądy w ramach prowadzonych narad Zarządu. W wyniku analizy ryzyka powstaje ocena, której następstwem jest przygotowanie działań zapobiegawczych dla poszczególnych ryzyk.

Najważniejszym aspektem dla spółki jest ryzyko biznesowe, w tym ryzyko kursowe, które spółka uwzględnia w kalkulacji cenowej. Zarządzanie ryzykiem środowiskowym i społecznym wpływa na funkcjonowanie spółki, ale nie w sposób istotny ze względu na rozmiar organizacji i jej oddziaływanie na środowisko i społeczeństwo. Za największe ryzyka, nieakceptowalne, spółka uznaje: ryzyko wzrostu konkurencji, trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników, ryzyko traktowania ceny jako podstawowego kryterium wyboru oferty oraz ryzyko zaniżania cen przez lokalne, mniejsze firmy.

¹¹ G.3.1; G.3.2.

¹² G.2.3.

¹³ COSO (*The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) - organizacja zajmująca się tworzeniem dobrych praktyk oraz edukacją w zakresie przejrzystości organizacji.

¹⁴ G.3.1.

12.3.4 Zarządzenie etyką

Działanie w sposób zgodny z regułami prawnymi, społecznymi i etycznymi to niepodlegający dyskusji fundament działalności gospodarczej Grupy Kapitałowej.

Ogólne zasady, którymi mają kierować się wszyscy pracownicy ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o., pożądane i niepożądane postawy oraz zachowania obowiązujące w relacjach z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym, dotyczące zagadnień kluczowych z punktu widzenia całej organizacji, jak również wartości stanowiące podstawy etycznej kultury organizacyjnej, przedstawione są w obowiązujących w obu spółkach Kodeksach¹⁵. W ENERGETEST sp. z o.o. jest to [Kodeks Etyczny ENERGETEST sp. z o.o.](#), w ELEKTROBUDOWA SA – druga, obowiązująca od końca maja 2017 roku wersja Kodeksu, tj. [Kodeks Postępowania Etycznego ELEKTROBUDOWY SA](#)¹⁶. W 2018 roku Kodeks ten przetłumaczony został na język angielski i w takiej wersji językowej również dostępny jest na stronie internetowej ELEKTROBUDOWA SA: <https://www.elektrobudowa.pl/pl/download/The-Code-of-Ethical-Conduct-in-ELEKTROBUDOWA-SA,5627.pdf>

Zbiór wskázówek dotyczących tego, które działania są akceptowane, a które są niewłaściwe, czyli oczekiwanych zachowań, zebrany został w [Kodeksie Postępowania Etycznego ELEKTROBUDOWY SA](#) w dwa bloki: *nasze zobowiązania—relacje wewnątrz firmy* oraz *nasze zobowiązania— otoczenie zewnętrzne firmy*. W pierwszym z nich poruszone zostały tematy takie jak: współpraca między pracownikami, polityka różnorodności, bezpieczeństwo i higiena pracy, dbałość o majątek firmy i jej wizerunek, ochrona danych i bezpieczeństwo informacji, zapobieganie konfliktowi interesów oraz przyjmowanie i oferowanie korzyści materialnych. Drugi blok koncentruje się na kwestiach związanych z relacjami: z klientami, konkurencją, dostawcami i kooperantami oraz akcjonariuszami, a także odnoszących się do działań ukierunkowanych na ochronę środowiska naturalnego.

Wytyczne zawarte w obu, ww. dokumentach, są wiążące i co do zasady powinny być przestrzegane niezależnie od okoliczności, ze świadomością, że żaden kodeks nie zastępuje zdrowego rozsądku i właściwego osądu sytuacji. Nie sposób bowiem przewidzieć wszystkich sytuacji, jakie potencjalnie mogą wystąpić w środowisku zawodowym, w tym sytuacji „trudnych etycznie”. W takich przypadkach zachęca się pracowników do przeanalizowania możliwych działań i decyzji oraz oceny ich przypuszczalnych konsekwencji.

Obie spółki podjęły działania z zakresu komunikacji wewnętrznej dotyczące zagadnień kultury etycznej i tworzących ją zasad. Zobowiązały swoich pracowników do zapoznania się z zapisami Kodeksów oraz stosowania się do ich zaleceń i udokumentowały w formie rejestru fakt podpisania przez pracowników stosownych oświadczeń o zobowiązaniu się do zapoznania z treścią właściwego Kodeksu i do jego przestrzegania. Kodeksy są także przedstawiane nowym pracownikom przy zawieraniu umów o pracę. W ELEKTROBUDOWA SA, w związku z wprowadzeniem nowej wersji Kodeksu, w 2017 roku każdy pracownik spółki otrzymał wydrukowany egzemplarz kodeksu.

Za przestrzeganie reguł ustanowionych w wyżej wymienionych Kodeksach i podejmowanie działań zapobiegających ich naruszeniu, odpowiedzialni są wszyscy pracownicy obu spółek, świadomi wspólnoty, jaką tworzą w miejscu pracy oraz praw i obowiązków z tego wynikających. Dodatkowo, nowy *Kodeks Postępowania Etycznego* w ELEKTROBUDOWA SA, wprowadził funkcję Rzecznika Zaufania, do którego kierować należy wszelkie przypadki naruszania *Kodeksu*. Zgłoszenia naruszenia *Kodeksu* należy kierować drogą elektroniczną na adres etyka@elektrobudowa.pl lub listownie na adres spółki w Katowicach¹⁷. W sytuacji zgłoszenia potencjalnego naruszenia zasad *Kodeksu*, obowiązkiem Rzecznika Zaufania jest powołanie Komisji, której celem jest podjęcie działań wyjaśniających, czy i w jakim zakresie nastąpiło naruszenie postanowień *Kodeksu*. Osoby, które będą zajmować się wyjaśnianiem dokonanego zgłoszenia są zobowiązane do ochrony przekazanych im informacji oraz ochrony danych osobowych zgłaszającego.

Wartości ELEKTROBUDOWA SA	Wartości ENERGETEST sp. z o. o
<p>Odpowiedzialność i uczciwość</p> <p>Wywiązujemy się ze swoich zobowiązań. Nie obiecujemy tego, czego nie jesteśmy w stanie zrealizować. Podstawę naszego działania stanowi przestrzeganie prawa, zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów istniejących na obszarze państw, w których firma prowadzi swoją działalność. Działamy w zgodzie ze standardami etycznymi i nie osiągamy korzyści osobistych kosztem innych i kosztem firmy. Uczciwość, zawodowe kompetencje i troska o dobro spółki to cechy, na których opiera się nasza reputacja.</p> <p>Przejrzystość</p> <p>Przestrzegamy zasad ładu korporacyjnego, a dialog z partnerami prowadzimy w sposób konstruktywny, uczciwy, przejrzysty i otwarty. Dbamy, by przekazywane naszym interesariuszom</p>	<p>Przestrzeganie prawa</p> <p>Spółka oraz wszyscy pracownicy działający w jej imieniu są zobowiązani do przestrzegania prawa, zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów istniejących na obszarze państw, w których prowadzi ona swoją działalność.</p> <p>Odpowiedzialność</p> <p>ENERGETEST sp. z o.o. wywiązuje się ze swoich zobowiązań. Nie deklaruje tego, czego nie jest w stanie zrealizować. Stara się działać tak, aby klienci, udziałowcy, jak również pracownicy mieli pewność, że zawsze dotrzymuje się słowa. Nadrzędnym celem spółki jest takie zarządzanie przedsiębiorstwem, aby świadczone usługi zaspakajały wszystkie oczekiwania Klienta i pozwalały uzyskać pełną wiarygodność.</p>

¹⁵ G.4.1.

¹⁶ Prace nad nowym dokumentem ELEKTROBUDOWA SA trwały kilka miesięcy. Zawartość projektu *Kodeksu* była przedmiotem wielu dyskusji i ulegała przeobrażeniom w oparciu o opinie i argumenty stron zaangażowanych w jego tworzenie.

¹⁷ S.3.4. W roku 2018 nie miały miejsce skargi dotyczące obszaru praktyk zatrudniania.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartości ELEKTROBUDOWA SA	Wartości ENERGOTEST sp. z o. o
<p>informacje były rzetelne, terminowe, kompletne i zgodne z rzeczywistością. Nie dopuszczamy do świadomego zniekształcania faktów, zamiarów ani opinii, a tym samym do celowego wprowadzania w błąd.</p> <p>Profesjonalizm</p> <p>Dążymy do bycia ekspertem w swojej dziedzinie poprzez rozwijanie naszych kompetencji oraz pozyskiwanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych. Uznajemy, że zapewnienie najwyższej jakości naszych produktów i usług, ma kluczowe znaczenie dla naszego sukcesu i przyczynia się do wzrostu zaufania pomiędzy firmą a jej interesariuszami. Dbamy o to, by mechanizmy zarządzania były na najwyższym poziomie i bierzemy odpowiedzialność za konsekwencje swoich decyzji i działań.</p> <p>Dążenie do sukcesu i ciągły postęp</p> <p>Wyznaczamy sobie i realizujemy ambitne cele, możliwe do osiągnięcia dzięki orientacji na innowacyjność i wolę osiągnięcia sukcesu. Wychodzimy z inicjatywą, działamy odważnie i z zaangażowaniem, aktywnie dążąc do zmian na lepsze, usprawniając procesy i ograniczając błędy. Wszelkie niepowodzenia traktujemy jako okazję do refleksji i wyciągnięcia odpowiednich wniosków na przyszłość.</p> <p>Współdziałanie</p> <p>Wierzymy, że jesteśmy w stanie osiągnąć więcej, łącząc nasze indywidualne mocne strony. Z szacunkiem odnosimy się do swoich współpracowników bez względu na zajmowane stanowisko. Budujemy pozytywne, partnerskie relacje, kierując się dobrymi intencjami i wzajemnym zaufaniem. Doceniamy wartość płynącą z różnorodności zespołów. Dzielimy się informacjami, wiedzą i doświadczeniem, szukając wspólnych rozwiązań przybliżających do osiągnięcia celów firmy. Zamiast rywalizacji, wybieramy możliwość współpracy – zarówno we własnych zespołach, w całej spółce i w Grupie Kapitałowej.</p>	<p>Uczciwość i bezstronność</p> <p>Nasi partnerzy ufają nam ze względu na nasze zawodowe kompetencje i uczciwość - cechy, na których opiera się nasza reputacja. Spółka z pełną odpowiedzialnością przestrzega zasady deklarowania zgodności produktów w zakresie spełniania podawanych parametrów technicznych. Nie dopuszczamy do świadomego zniekształcania faktów ani opinii, a tym samym do celowego wprowadzania w błąd.</p> <p>Przejrzystość</p> <p>Dialog z naszymi partnerami prowadzimy w sposób konstruktywny, przejrzysty i otwarty. Szacunkiem darzymy wszystkich interesariuszy oraz pracowników. Dbamy, by przekazywane naszym interesariuszom informacje były rzetelne, terminowe, kompletne i zgodne z rzeczywistością.</p> <p>Profesjonalizm</p> <p>Dążymy do bycia ekspertem w swojej dziedzinie poprzez rozwijanie naszych kompetencji i wiedzy. W wyniku prowadzonych prac badawczo-rozwojowych spółka pozyskuje nowe rozwiązania techniczne, które pozwalają na podniesienie jakości produkowanych wyrobów i świadczonych usług. Uznajemy, że zapewnienie najwyższej jakości naszych produktów i usług, ma kluczowe znaczenie dla naszego sukcesu i przyczynia się do wzrostu zaufania pomiędzy spółką a jej interesariuszami.</p> <p>Dążenie do sukcesu</p> <p>Wyznaczamy ambitne cele dla firmy i dla pracowników, wspierając innowacyjność, zdobywanie wiedzy, pracę zespołową i wolę osiągnięcia sukcesu. Wychodzimy z inicjatywą, działamy odważnie i z zaangażowaniem, aktywnie dążąc do zmian na lepsze, usprawniając procesy i ograniczając błędy.</p>

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017, w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano skarg dotyczących potencjalnych naruszeń standardów etycznych. W ELEKTROBUDOWA SA w roku 2018 dokonano trzech zgłoszeń wewnętrznych dotyczących nieprawidłowości w relacjach między pracownikami, w tym jedno mające znamiona ksenofobii¹⁸. Wszystkie zgłoszone przypadki były wyjaśniane i podejmowane były działania naprawcze. W wyniku postępowań wyjaśniających nie stwierdzono znamion naruszenia zasad równego traktowania w zatrudnieniu ani stosowania praktyk mobbingowych. W związku z ostatnim, ww. przypadkiem, zorganizowano dodatkowo spotkanie dla pracowników poświęcone tematyce różnorodności w miejscu pracy. Nie powzięto informacji o sytuacjach ww. w odniesieniu do dostawców spółek¹⁹. Nie miały miejsca audyty etyczne w organizacji na zlecenie jej odbiorców²⁰.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. co do zasady są zainteresowane nawiązaniem współpracy jedynie z organizacjami, które działają w sposób etyczny, jednak jak dotąd nie prowadziły analizy łańcucha dostaw pod kątem przestrzegania zasad etycznych, nie nakładały na dostawców, w tym podwykonawców, określonych zobowiązań w tym obszarze, w tym poprzez zawieranie adekwatnych klauzul w umowach²¹ i nie weryfikowały formalnie ich spełnienia, w tym nie prowadziły audytów weryfikujących przestrzeganie tych zasad²².

12.4 Kwestie środowiskowe

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna polityka środowiskowa, co wynika przede wszystkim z różnego zakresu prowadzonej działalności spółek i tym samym różnego zakresu oddziaływania na środowisko.

W ELEKTROBUDOWA SA ma zastosowanie polityka środowiskowa wynikająca z polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, będąc jej integralną częścią. W firmie funkcjonuje certyfikowany system zarządzania środowiskowego według normy PN-EN ISO 14001. Co roku

¹⁸ G.4.5.

¹⁹ G.4.5.

²⁰ G.4.3.

²¹ G.4.7.

²² G.4.2.; G.4.3.; G.4.4.

opracowywany jest *Program Zarządzania Środowiskowego*, uwzględniający cele i zadania ukierunkowane na minimalizowanie wpływu prowadzonej działalności na środowisko. Zgodność działań z obowiązującym prawem oraz z procedurami systemu zarządzania środowiskowego weryfikowana jest przy przeglądach systemu zarządzania i audytach wewnętrznych.

Spółka ma świadomość ryzyk w obszarze środowiska. Dla realizacji polityki prośrodowiskowej stosuje się szereg procedur i wynikających z nich instrukcji, w szczególności w zakresie *identyfikacji i oceny aspektów środowiskowych, sterowania, monitorowania i oceny działań związanych z aspektami środowiskowymi*, w tym *instrukcja postępowania z odpadami i instrukcja dla dostawców ELEKTROBUDOWA SA w zakresie wymagań środowiskowych, jakościowych i BHP*. W swoich działaniach kieruje się prewencyjnym podejściem do ochrony środowiska. Przed przystąpieniem do realizacji nowych projektów dokonuje się identyfikacji, oceniania i rejestracji tzw. aspektów środowiskowych. Uwzględnia uwarunkowania własne (w spółce), lokalne (zewnętrzne) oraz opinie zainteresowanych stron, a także źródła realnych i potencjalnych zagrożeń (biorąc pod uwagę: rodzaj realizowanych procesów, ilości i rodzaje wykorzystywanych mediów - wody, energii elektrycznej, gazu, stosowane w procesach materiały i surowce, ilości powstających odpadów, ścieków, emisję pyłów i gazów do środowiska, sposób postępowania z odpadami). Spółka analizuje także możliwe skutki oddziaływania na środowisko w przypadku zmian w procesach, technologii wykonywania usług i wyrobów, jak również wymagania prawne i zmiany w wymaganiach, normalne warunki pracy i sytuacje awaryjne.

Za główne źródła oddziaływania pośredniego i bezpośredniego na środowisko w związku z prowadzoną działalnością i tym samym za obszary, z którymi wiąże się określone ryzyka spółka uznaje:

- proces nanoszenia farb w malarni proszkowej;
- procesy spawania;
- spalanie surowców w instalacjach energetycznych;
- spalanie paliw w silnikach pojazdów;
- procesy malowania i suszenia w malarniach do malowania farbami ciekłymi;
- odpady powstające w toku produkcji i realizacji usług;
- emisję nieorganizowaną gazów i pyłów do powietrza w trakcie malowania i spawania w procesie produkcji i podczas świadczenia usług;
- emisję do powietrza szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery z malarni mokrej;
- prace mające wpływ na bioróżnorodność.

Spółka podejmuje działania ukierunkowane na wyeliminowanie lub minimalizowanie oddziaływania wyżej wymienionych źródeł na środowisko, wykorzystując w miarę możliwości najlepsze dostępne technologie, umożliwiające zachowanie czystości produkcji, czyli systematyczne zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, ograniczanie surowców, energii i wody, oczyszczanie ścieków oraz zapobieganie awariom.

ELEKTROBUDOWA SA prowadzi także działania zorientowane na poszerzanie świadomości ekologicznej swoich pracowników, między innymi włączając się w obchody *Dnia bez śmiecenia*, koordynowanego i sponsorowanego w Polsce przez firmę zajmującą się odzyskiem odpadów.

Spółka corocznie składa wymagane prawem sprawozdania związane ze swoją działalnością dotyczące gospodarczego korzystania ze środowiska oraz wytwarzanych odpadów, jak również raportuje do GUS w sprawie inwestycji w zakresie ochrony środowiska; rejestruje poziom emisji w bazie KOBiZE oraz urzędzenia i poziom emisji w Centralnym Rejestrze Operatorów, Bazie Danych Sprawozdań.

W lutym 2018 roku Urząd Skarbowy powiadomił Spółkę o zajęciu na rachunku bankowym ELEKTROBUDOWA SA zaległych należności wynikających z nieuiszczenia należnych opłat, które winny być ponoszone w związku ze złożoną do Gminy Żnin deklaracją na gospodarowanie odpadami. Łączna wysokość kar w tych przypadkach wyniosła 1 513,55 zł. W roku 2017 na ELEKTROBUDOWA SA została natomiast nałożona sankcja finansowa w wysokości 500 zł za nieterminowe złożenie w roku 2013 zbiorczego zestawienia o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do Urzędu Marszałkowskiego woj. zachodniopomorskiego²³.

Wymagania dotyczące środowiska stawiane pracownikom spółki mają również zastosowanie w odniesieniu do jej dostawców i podwykonawców. W szczególności reguluje je *Instrukcja dla dostawców w zakresie wymagań środowiskowych, jakościowych i BHP*, zwłaszcza realizujących usługi serwisowe, montażowe i budowlane, która przedstawiana jest potencjalnemu dostawcy przed złożeniem oferty, jako jeden z wymagań środowiskowych. Każdy dostawca zobowiązany jest na etapie ofertowania poinformować w składanej ofercie o niezbędnych dla wykonania zadania rodzajach urządzeń, technologii i ewentualnie użytych środkach chemicznych oraz o zagrożeniach dla środowiska naturalnego związanego z realizacją zadania i stosowanych przez siebie środkach zaradczych, jak również informacje o ilości i sposobie zagospodarowania odpadów, które powstaną w wyniku jego działalności. Dostawcy zobowiązani są również do zaznajomienia się ze zidentyfikowanymi przez spółkę w związku z realizacją danego przedsięwzięcia istotnymi aspektami środowiskowymi oraz do zapoznania się z Polityką Zintegrowanego Systemu ELEKTROBUDOWA SA. Fakt zapoznania się z wyżej wymienioną instrukcją potwierdzany jest w formie *Oświadczenia dostawcy o zapoznaniu się z instrukcją*.

Biorąc pod uwagę charakter działalności, wpływ wzajemnego oddziaływania ENERGOTEST sp. z o.o. ze środowiskiem jest relatywnie niewielki.

²³ E.7.3.; E.7.4.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Głównym celem funkcjonowania w ENERGETEST sp. z o.o. Systemu Zarządzania Środowiskiem wdrożonego w oparciu o normę ISO 14001 jest ciągłe doskonalenie działań w zakresie ochrony środowiska oraz podnoszenie świadomości i odpowiedzialności pracowników w tym zakresie. Spółka realizuje cele środowiskowe przyjęte w Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania i wymagane obowiązującymi normami prawnymi dotyczącymi jej działalności.

W spółce przeprowadza się identyfikację aspektów środowiskowych tj. elementów działań organizacji, wyrobów lub usług, które mogą wzajemnie oddziaływać ze środowiskiem, np. hałas, emisje do powietrza, wytwarzane odpady, zużycie energii oraz ich wpływ na środowisko. Identyfikacja i weryfikacja aspektów środowiskowych obejmuje istniejące, przeszłe oraz nowe i planowane przedsięwzięcia, działania, wyroby i usługi wynikające z zakresu systemu ZSZ i stosuje się ją w odniesieniu do aspektów będących zarówno w stanie normalnym jak i w możliwych do przewidzenia stanach awaryjnych. Każdy ze zidentyfikowanych aspektów środowiskowych jest oceniany i na podstawie wyników oceny zakwalifikowany jako zwykły (mniej istotny dla środowiska) lub znaczący. Identyfikację i weryfikację aspektów przeprowadza się: przed i po wprowadzeniu nowych albo zmodyfikowanych procesów, przed wprowadzeniem nowych lub zmodyfikowanych usług, w przypadku zmiany mających zastosowanie wymagań prawnych, w przypadku wystąpienia potencjalnych zagrożeń lub awarii, zgodnie z planem monitorowania kluczowych aspektów środowiskowych.

W ramach zidentyfikowanych aspektów prowadzony jest pomiar poziomu skali tego oddziaływania, a w oparciu o procedurę zarządzania ryzykiem prowadzi się analizę ryzyka środowiskowego - dla monitorowania znaczących aspektów środowiskowych tworzony jest plan monitorowania zatwierdzany przez prezesa spółki.

Realizując wymogi prawa, ENERGETEST prowadzi wymaganą sprawozdawczość, zawarł także umowę z organizacją odzysku. Dla realizacji systemu zarządzania środowiskowego w firmie stosuje się między innymi procedurę zarządzania i monitorowania aspektów środowiskowych, a także instrukcję postępowania z odpadami oraz sporządzania sprawozdań z oddziaływania na środowisko.

W przypadku współpracy z dostawcami/podwykonawcami wszystkie wymagania środowiskowe identyfikowane są na etapie przeglądu podpisywanej umowy i zawarte są one w instrukcji dla podwykonawców.

12.4.1 Surowce i materiały²⁴

W prowadzonej działalności ELEKTROBUDOWA SA wykorzystuje przede wszystkim surowce/materiały nieodnawialne od dostawców zewnętrznych, takie jak:

- powiązane materiały procesowe: farba podkładowa, farby mokre i emalie, rozpuszczalniki, drut spawalniczy, pasta lutownicza; kwas solny i siarkowy, gardobond i gardostrip, farby proszkowe, gaz propan, argon spawalniczy, tlen techniczny, azot techniczny,
- półfabrykaty: blacha aluminium, blacha nierdzewna, blacha stalowa, rury, kształtowniki, kształtowniki aluminium, miedź, miedź blachy;
- materiały użyte do opakowania: drewno i tworzywa sztuczne.

Zgodnie z posiadanym stanem wiedzy Spółka do produkcji wyrobów nie używa surowców, które w znaczący sposób oddziałują na środowisko. Podobnie korzystanie z jej wyrobów na kolejnych etapach ich użytkowania, od dostawy i instalacji do momentu zakończenia cyklu życia wyrobu, wiąże się z niewielkim obciążeniem dla środowiska naturalnego – materiały, z których produkowane są obudowy rozdzielnic nadają się do ponownego wykorzystania, a po zakończeniu eksploatacji rozdzielnic specjalistyczne firmy są w stanie rozłożyć ją na części składowe.

W odniesieniu do części zakupywanych materiałów, w przypadku wymogu inwestora, spółka weryfikuje szczegółowo ich producenta lub miejsce produkcji (np. przy wymogu produkcji w krajach UE).

Materiał / surowiec	Jednostka	Ilość		Zużycie materiałów/surowców na jednostkę przychodu ze sprzedaży (jednostka/ mln zł)	
		2017	2018	2017	2018
Argon spawalniczy	m ³	982,00	9 849,00	1,138	13,598
Azot techniczny	m ³	20 598,50	23 249,50	23,863	32,099
Blacha aluminiowa	Mg	1 076,82	776,95	1,247	1,073
Blacha kwasoodporna	Mg	83,42	93,78	0,097	0,129
Blacha miedziana	Mg	14,73	4,89	0,017	0,007
Blacha AlZn	Mg	417,88	570,58	0,484	0,788
Blacha ocynkowana	Mg	202,72	194,38	0,235	0,268
Blacha stalowa	Mg	513,86	482,66	0,595	0,666
Drewno*	Mg	2,40	2,50	0,003	0,003
Drut spawalniczy	Mg	6,58	7,25	0,008	0,010
Farba podkładowa	Mg	0,70	1,32	0,001	0,002

²⁴ Omówione w kolejnych częściach Oświadczenia kwestie środowiskowe odnoszą się jedynie do ELEKTROBUDOWA SA, gdyż, jak zostało to zaznaczone wcześniej, biorąc pod uwagę charakter działalności, wpływ wzajemnego oddziaływania ENERGETEST sp. z o.o. oraz ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o. ze środowiskiem jest relatywnie niewielki.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Materiał / surowiec	Jednostka	Ilość		Zużycie materiałów/surowców na jednostkę przychodu ze sprzedaży (jednostka/ mln zł)	
		2017	2018	2017	2018
Farby mokre i emalie	Mg	12,20	7,56	0,014	0,010
Farby proszkowe	Mg	12,46	8,01	0,014	0,011
Gardobond i gardostrip	Mg	1,52	1,06	0,002	0,001
Gaz propan (transport)	Mg	1,10	1,70	0,001	0,002
Izolatory	szt	157 235,00	22 741,00	182,154	31,397
Kształtowniki aluminiowe	Mg	122,19	184,49	0,142	0,255
Kształtowniki miedziane	Mg	280,25	324,31	0,325	0,448
Kształtowniki stalowe	Mg	80,29	111,40	0,093	0,154
Kwas solny i siarkowy	Mg	0,50	0,98	0,001	0,001
Pasta lutownicza	Mg	0,00	0,26	0,000	0,000
Przewody i kable	m	6 811,00	9 278,00	7,890	12,810
Rozpuszczalniki	Mg	4,85	3,06	0,006	0,004
Tlen techniczny	m ³	2 793,40	734,46	3,236	1,014
Tworzywa sztuczne*	Mg	4,30	5,40	0,005	0,007

Tab. 3 Wykorzystanie istotnych z punktu widzenia działalności produkcyjnej ELEKTROBUDOWA SA materiałów i surowców według masy lub objętości oraz ich zużycie na jednostkę przychodu w latach 2017 - 2018²⁵

W związku z rosnącymi cenami materiałów i surowców oraz mając na uwadze ideę zrównoważonego rozwoju, spółka cały czas przygląda się ilościom zamawianych i wykorzystywanych surowców i materiałów oraz najefektywniejszemu ich wykorzystaniu.

Działania podejmowane przez ELEKTROBUDOWA SA w latach 2017-2018 w celu ograniczenia zużycia surowców i materiałów:

- stosowanie formatów blach pod wymiar dla detali produkowanych w znacznych ilościach. Dla detali o dużych gabarytach (1-2,5m²), w ilościach powyżej 30 szt. Sprowadza się blachy o wymiarach, które pozwalają na ich wykonanie praktycznie bezodpadowo. Pozostałości blach po wykrawaniu dużych formatów są wykorzystywane w produkcji małych detali;
- kupowanie blach nieoliwionych, niewymagających odtłuszczenia, co pozwala zredukować zużycie benzyny ekstrakcyjnej;
- zastępowanie detali spawanych elementami skręcanymi lub nitowanymi, co przyczynia się do zmniejszenia ilości produkowanych wyrobów niezgodnych w procesie spawania;
- uruchomienie własnego laboratorium badawczego, co pozwala na prowadzenie badań i prób, które pomagają wyraźnie zmniejszyć zużycie materiałów w produkowanych wyrobach;
- wprowadzanie nowych, wieloostrowych narzędzi do maszyn i obrabiarek, które poprawiają jakość wyrobów i zmniejszają ilość wytwarzanych wyrobów niezgodnych.

12.4.2 Paliwa i energie

Ze względu na charakter branżowy spółki, istotny aspekt stanowi w jej działalności podejście do wykorzystania, gospodarowania i przetwarzania energii.

Stosownie do wymagań ustawy o efektywności energetycznej, w 2017 roku został przeprowadzony przez firmę zewnętrzną audyt energetyczny przedsiębiorstwa, który swoim zasięgiem objął wszystkie stałe lokalizacje ELEKTROBUDOWY SA.

Spółka monitoruje w cyklu miesięcznym poziom zużycia nośników energii na podstawie faktur wystawianych przez dostawców, w szczególności:

- wielkość zużycia energii elektrycznej, ciepłej, gazu ziemnego, oleju opałowego;
- wielkość zużycia benzyny oraz oleju napędowego przez środki transportu;
- wielkość zużycia energii elektrycznej w lokalizacjach stałych ELEKTROBUDOWY SA z uwzględnieniem wielkości mocy szczytowej, współczynnika mocy tgφ.

Dodatkowo, w okresie letnim w Biurze w Katowicach monitorowaniu bieżącemu podlegają urządzenia klimatyzacyjne w celu optymalnego ustawienia temperatury.

Energia wykorzystywana w działalności operacyjnej ELEKTROBUDOWA SA to głównie energia elektryczna pochodząca od sprzedawców energii elektrycznej działających na terenie kraju oraz energia ciepła z miejskich sieci ciepłowniczych.

²⁵ E.1.1.; E.1.2.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Nośniki energii wykorzystywane przez spółkę	Wielkość zużycia energii w GJ	
	2017	2018
energia elektryczna (wszystkie lokalizacje)	22 337	18 395
energia ciepła (w tym CO)	8 698	8 450
olej opałowy	1 375	1 207
gaz ziemny	12 889	12 577
gaz płynny propan-butan LPG	38	119
paliwa do silników spalinowych	453	329
Razem	45 790	41 076
Zużycie energii ogółem na jednostkę przychodu ze sprzedaży (GJ/ mln zł)	53,0	56,7

Tab. 4 Zużycie energii w ELEKTROBUDOWA SA w latach 2017 – 2018²⁶

* dane z uwzględnieniem kontraktów

Energia pochodząca ze spalania benzyny, oleju napędowego i gazu propan-butan LPG związana jest głównie z wykorzystywaniem floty ok. 344 pojazdów w roku 2018 (w roku 2017 – 358).

	Wielkość zużycia paliw w GJ	
	2017	2018
benzyna silnikowa	4 464	5 072
olej napędowy ON	21 621	22 455
gaz płynny propan-butan LPG	241	136
Razem	26 327	27 663

Tab. 5 Zużycie paliw samochodowych w ELEKTROBUDOWA SA w latach 2017 – 2018²⁷

Spółka podejmuje działania ukierunkowane na efektywne zarządzanie zużyciem energii. Są to między innymi: sukcesywna wymiana starego sprzętu elektrycznego na nowy po określonym czasie amortyzacji (UPS, komputery stacjonarne, skanery, drukarki), wymiana samochodów służbowych na nowsze modele zgodne z emisją spalin EURO 5 i EURO 6, zakup nowych sprzętów mniej energochłonnych wykorzystywanych do codziennych prac np.: wiertarek, szlifierek, noży itp., czy wymiana oświetlenia tradycyjnego na oświetlenie typu LED.

Działania podejmowane przez ELEKTROBUDOWA SA w latach 2017 - 2018 w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej:

- wprowadzenie materiałów izolacyjnych w klasie v0 - wykonanych z materiałów przyjaznych środowisku;
- zastosowanie w konstrukcji urządzeń elementów, które pozwalają na wykorzystanie w jak największej części prefabrykatów (pręty, blachy itd.), co znacznie zmniejsza czasochłonność i energochłonność procesu wytwarzania;
- modernizacja systemu oświetlenia zewnętrznego w Magazynie w Dąbrowie Górniczej;
- zamontowanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 22 kW na dachu garaży w siedzibie spółki w Katowicach (zmniejszenie poboru energii elektrycznej z Zakładu Energetycznego oraz ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery);
- modernizacja oświetlenia awaryjnego w budynku siedziby spółki w Katowicach z zastosowaniem źródeł światła typu LED (zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, poprawa stanu bezpieczeństwa pracowników przy zaniku zasilania podstawowego w budynku w Katowicach);
- wymiana okien w pomieszczeniach biurowych budynku siedziby głównej spółki w Katowicach;
- wymiana samochodów służbowych na nowsze modele zgodne z emisją spalin EURO 6.1 i EURO 6.2.

Dzięki instalacjom fotowoltaicznym zainstalowanym w Katowicach i Tychach spółka wytworzyła w sumie 85,8 GJ energii w roku 2018 (w roku 2017 – 81 GJ). Tym samym odsetek energii pochodzącej z własnych odnawialnych źródeł energii w ELEKTROBUDOWA SA w roku 2018 wyniósł 0,21% (w roku 2017 - 0,18%).²⁸

12.4.3 Bioróżnorodność

Spółka nie prowadzi aktualnie działań na terenie obszarów chronionych²⁹, ma jednak świadomość, że realizowane przez nią inwestycje mogą odbywać się na terenach stanowiących siedliska cennych gatunków roślin i zwierząt. Jedną z nich jest budowa

²⁶ E.2.1., E.2.3.

²⁷ E.2.1., E.2.3.

²⁸ E.2.2. Wskaźnik uwzględnia jedynie energię z własnych odnawialnych źródeł energii - brak informacji o poziomie energii ze źródeł odnawialnych w całości energii dostarczanej przez jej krajowych dystrybutorów.

²⁹ E.4.1

stacji elektroenergetycznych, zaliczanych do obiektów oddziałujących na środowisko, stąd ich eksploatacja prowadzona jest w ściśle określonych warunkach³⁰.

W roku 2018 na zlecenie ELEKTROBUDOWA SA prowadzony był przez firmę zewnętrzną monitoring środowiskowy³¹ wynikający z wykonanych w 2017 roku, na mocy wydanego zobowiązania, nasadzeń następczych drzew spełniających określone wymagania co do gatunku drzewa, obwodu pnia i bryły korzeniowej³². Nasadzenia te miały miejsce w związku z nieuniknioną przy realizacji inwestycji *Modernizacja stacji Konin 220/110 kV* wycinką drzew³³ kolidującą z wykonaniem zadania, w tym drzew rosnących w odległości ok. 5 km od obszaru specjalnej ochrony Natura 200 Dolina Środkowej Warty PLB 300002 oraz w odległości ok. 4 km od specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 Puszcza Bieniszewska PLH30011. Spółka uzyskała stosowne zgody wydane przez Urząd Miasta Konina wraz ze stwierdzeniem, że usunięcie drzew nie będzie potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Od września 2017 roku teren inwestycji otoczony jest płotkiem herpetologicznym (mającym na celu zatrzymanie przemieszczających się płazów oraz zmienianie kierunku ich ruchu)³⁴. Działanie to ma na celu ograniczenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w szczególności płazy. Zgodnie z decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu podtrzymaną przez Prezydenta Miasta Konin, w związku z tą inwestycją nie istniała potrzeba przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jednak prace związane z jego realizacją były prowadzone pod nadzorem przyrodniczym³⁵. Mając na względzie lokalizację przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi, stwierdzono, że nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym na różnorodność biologiczną, również na obszarach chronionych Natura 2000 odległych od miejsca inwestycji o ok. 4-5 km.

W roku 2018 kontynuowany był również nadzór przyrodniczy³⁶ w związku z realizacją projektu *Rozbudowa i modernizacja stacji Byczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV w Jaworznie*, którego celem było określenie efektywności i zasadności nałożonych w decyzji środowiskowej działań ochronnych – na podstawie sporządzonego raportu i uzyskanej decyzji RDOŚ – określenie stanu siedliska przyrodniczego (zmiennowilgotne łąki trzęślicowe występujące wokół stacji energetycznej)³⁷. Dodatkowo oceniano także liczebność chronionych gatunków roślin, które były przenoszone na stanowiska zastępcze położone poza terenem budowy. Wyniki kontroli wskazały na zróżnicowany stan siedliska oraz na liczebność chronionych gatunków roślin wyższą od notowanej w ostatnich latach, gdzie jednym z czynników na to wpływających może być prowadzenie koszeń.

W związku z realizacją inwestycji *Budowa linii 400kV Skawina – nacięcia linii Tarnów-Tuczawa oraz Rzeszów Tuczawa* konieczna była wycinka drzew na trasie budowy nowej linii energetycznej, która została dokonana na podstawie art 18 ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych. Zakres wycinki obejmował wszystkie lasy stojące w kolizji z budowaną linią 400kV.

12.4.4 Emisje do atmosfery

Emisje pyłów i gazów to kolejny aspekt środowiskowy, który ELEKTROBUDOWA SA analizuje w związku z prowadzoną działalnością. Poziom emisji jest ściśle powiązany z wielkością produkcji w danym roku, co pociąga za sobą wyzwanie związane ze sterowaniem wielkością emisji. Emisje w działalności spółki wynikają głównie z procesów malowania i spawania oraz z procesów spalania paliw w silnikach samochodowych oraz w kotłach grzewczych.

Spółka w tym obszarze wdraża nowe technologie, wymienia park maszynowy oraz flotę samochodową, inwestuje w odnawialne źródła energii, co ma pozytywny wpływ na emisję bezpośrednią oraz pośrednią.

³⁰ S.9.1

³¹ E.4.2

³² E.4.4.

³³ E.4.3

³⁴ E.4.4

³⁵ E.4.2.

³⁶ E.4.2.

³⁷ W ramach zmniejszenia negatywnego oddziaływania na lokalną florę i faunę zalecono coroczne koszenie łąk mające na celu zachowanie w dłuższej perspektywie siedliska przyrodniczego łąki. Zalecenie takie było następstwem następującej sytuacji: przy realizacji inwestycji nieuniknione było zniszczenie siedlisk, a wraz z nimi form larwalnych, trzech gatunków motyli objętych ochroną całkowitą czerwończyk nieparek – (*Lycaena dispar*), modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*) i modraszek telejus (*Phengaris teleius*). Uzyskana decyzja środowiskowa zezwoliła ostatecznie na zniszczenie form larwalnych wyżej wymienionych gatunków. Podjęto działania mające na celu minimalizację strat w populacji motyli, tj. koszenie łąk z krwiściągami na terenie inwestycji (w roku 2015), co spowodowało spadek atrakcyjności tego terenu dla motyli modraszek nausitous i modraszek telejus. W wyniku prac likwidacji uległo około 3 ha zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych. Dodatkowo, zgodnie z uzyskaną decyzją, w okresie lipiec - sierpień 2015 roku przeniesiono gatunki roślin objętych ochroną całkowitą (kukułka szerokolista, miczyk dachówkowaty oraz kosaciec syberyjski) z obszaru inwestycji na właściwe stanowiska zastępcze - działki położone poza terenem budowy. Warunkiem dodatkowym takiej decyzji było zalecenie skoszenia stanowiska zastępczego w pierwszych dwóch latach od przesadzenia, a następnie prowadzenie koszenia co dwa lata, co jest realizowane. Poza obszarem przeniesienia roślin, koszenia były też prowadzone wokół stacji energetycznej. Celem tych prac było zachowanie korzystnego stanu łąk zmiennowilgotnych obok stacji wraz z występującymi tu chronionymi gatunkami roślin i zwierząt.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Gaz cieplarniany	Łączna wielkość emisji Mg/rok	
	2017	2018
chrom i jego związki (Cr)	0,0000	0,0000
dwutlenek węgla (CO ₂)*	716,4633	688,9189
heksafluorki siarki (SF ₆)*	0,0300	0,0619
mangan i jego związki (Mn)	0,0023	0,0026
metan (CH ₄)*	0,0000	0,0000
niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO)	5,0360	7,8934
nikiel i jego związki (Ni)	0,0000	0,0000
pył całkowity	0,0804	0,0808
tlenek węgla (CO)	0,1289	0,1297
tlenki azotu (NO _x)	0,5367	0,5185
wielopierścieniowate węglowodory aromatyczne - Benzo(a)piren	0,0000	0,0000
wodorofluorowęglowodory (HFC)*	0,0000	0,0148
związki siarki SO _x	0,0335	0,0269
wiązki organiczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	0,0000	0,0000
Razem emisja gazów cieplarnianych	716,4933	688,9956
Razem emisja pozostałych substancji	5,8178	8,6519
Emisja gazów cieplarnianych na jednostkę przychodu ze sprzedaży (Mg/ mln zł)	0,8300	0,9513
Emisja gazów cieplarnianych na jednostkę przychodu ze sprzedaży (Mg/ mln zł)	0,0067	0,0119

Tab. 6 Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych i innych znaczących do powietrza oraz emisja gazów na jednostkę przychodu³⁸

*gaz cieplarniany

Dane i wskaźnik według poradnika KOBIZE (Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami).

Ekwiwalent CO₂ dla emisji SF₆ za rok 2018 wynosi 1410,2 (w roku 2017 – 684) Mg/rok³⁹.

Nazwa substancji	Emisja ze zużytej energii elektrycznej Mg/MWh (wskaźnik emisyjności/wielkość zużycia energii w ELEKTROBUDOWA SA)	
	2017 ⁴⁰	2018
SO ₂	4,5	3,7
NO _x	4,6	3,8
CO ₂	4 827,5	3 975,3
Pył całkowity	0,3	0,2
CO	1,6	1,4
Razem	4 838,5	3 984,3

Tab. 7 Emisja pośrednia wynikająca ze zużycia energii elektrycznej⁴¹

Metoda obliczeń oparta na wskaźnikach emisyjności SO, NO, CO, CO i pyłu całkowitego zawartych w krajowej bazie o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji (KOBIZE) w odniesieniu do roku 2017 i 2018.

Działania podejmowane przez ELEKTROBUDOWA SA w latach 2017-2018 w celu ograniczenia emisji do powietrza:

- przeznaczanie do obróbki laserowej wyłącznie elementów z blach bez powłok galwanicznych, co przyczynia się do zmniejszenia wydzielania się szkodliwych tlenków metali;
- zredukowanie zużycia benzyny ekstrakcyjnej - kupowane są blachy nieoliwione, niewymagające odtłuszczenia;
- ograniczanie ilości detali spawanych poprzez wprowadzenie technologii przypawania oraz nitowania typu pem;
- zastępowanie detali spawanych elementami skręcanyymi lub nitowanymi;
- organizowanie transportu wewnętrznego za pomocą pojazdów napędzanych gazowo lub za pomocą energii elektrycznej,
- zastosowanie w rozdzielnicach WN dla ograniczenia skali oddziaływania na środowisko naturalne systemu uszczelnień gwarantujących poziom wycieku gazu SF₆ poniżej 0,5%/rok.

³⁸ E.5.1., E.5.2., E.5.3., E.5.4

³⁹ Według współczynnika GWP (współczynnik ocieplenia globalnego)

⁴⁰ Dane za rok 2017 zostały skorygowane - w roku 2017 podano wielkości skalkulowane w oparciu o błędne wskaźniki emisyjności.

⁴¹ E.5.2.

12.4.5 Odpady

Istotnym aspektem wpływającym niekorzystnie na lokalną biosferę są powstające na terenie budowy odpady, pochodzące z remontów i demontażu. Ich ilość jest uzależniona od liczby i wielkości kontraktów oraz poziomu zaawansowania ich realizacji.

ELEKTROBUDOWA SA dąży do prowadzenia z najwyższą starannością prac związanych z usunięciem odpadów oraz do prawidłowego zagospodarowywania odpadów klasyfikowanych jako niebezpieczne, regulując tę kwestię w odpowiedniej *instrukcji postępowania z odpadami, w tym z niebezpiecznymi*, powstającymi w procesach produkcyjnych oraz realizowanych przez spółkę przedsięwzięciach. Zakłada się, że gospodarkę odpadami należy prowadzić w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ich ilość i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia.

Wszystkie powstające odpady są segregowane, klasyfikowane i zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, dzięki czemu nie stanowią zagrożenia dla ludzi i lokalnej biosfery. Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, powinny być, zgodnie z przyjętym w spółce podejściem, w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi (przygotowaniu do ponownego użycia lub poddaniu recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych - poddaniu innym procesom odzysku). Odpady, których poddanie odzyskowi nie było możliwe, posiadacz odpadów jest obowiązany unieszkodliwić zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska.

ELEKTROBUDOWA SA selektywnie zbiera odpady i przekazuje je do recyklingu i odzysku. Spółka ma podpisaną umowę z organizacją odzysku, która przejmuje obowiązek odzysku i recyklingu materiałów opakowaniowych. W zakresie umowy jest również składanie sprawozdań OPAK do GUS.

Inne odpady zbierane selektywnie typu papier, złom metali, tworzywa sztuczne, drewno są oddawane firmom specjalizującym się w odbiorze tego typu odpadów (potwierdzone kartą przekazania odpadów) i większość z nich jest poddawana recyklingowi lub odzyskowi w zakładach posiadających decyzje prawne na przetwarzanie odpadów.

KOD ODPADÓW	RODZAJ ODPADÓW * (WEDŁUG KLASYFIKACJI ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE KATALOGU ODPADÓW)	Łącznie w Mg	
		2017	2018
07 02 04*	Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i ciecze macierzyste	0,23	0,00
07 02 13	Odpady tworzyw sztucznych	1,46	0,00
07 02 17	Odpady zawierające silikony inne niż wymienione w 07 02 16	2,64	0,52
07 02 99	Inne niewymienione odpady	3,30	0,00
08 01 11*	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	1,55	2,76
08 01 12	Odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11	0,20	0,00
08 01 17*	Odpady z usuwania farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne.	0,66	4,20
08 02 01	Odpady proszków powlekających	0,00	0,26
08 03 18	Odpadowy toner drukarski inny niż wymieniony w 08 03 17	0,06	0,00
12 01 01	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	16,82	74,12
12 01 02	Cząstki i pyły żelaza oraz jego stopów	0,00	378,35
12 01 03	Odpady z toczenia i piłowania metali nieżelaznych	50,68	41,28
12 01 04	Cząstki i pyły metali nieżelaznych	0,00	50,70
12 01 08*	Odpadowe emulsje i roztwory olejowe z obróbki metali zawierające chlorowce	0,00	3,20
12 01 09*	Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	0,82	0,15
12 01 99	Inne niewymienione odpady	33,22	0,00
13 02 05*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,00	6,52
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	1,10	1,22
13 03 01*	Oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory i nośniki ciepła zawierające PCB	0,01	0,00
13 03 07*	Mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,50	0,00
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	29,71	21,49
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	8,75	4,08
15 01 03	Opakowania z drewna	104,16	11,20
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	2,10	1,84
15 02 02*	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	2,64	2,16
15 02 03	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne, inne niż wymienione w 15 02 02	0,06	0,42
16 01 19	Tworzywa sztuczne	0,00	2,64

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

KOD ODPADÓW	RODZAJ ODPADÓW * (WEDŁUG KLASYFIKACJI ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE KATALOGU ODPADÓW)	Łącznie w Mg	
		2017	2018
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	0,07	0,11
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy, inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	41,08	11,83
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	73,32	20,76
16 02 16	Elementy usunięte ze zużytych urządzeń, inne niż wymienione w 16 02 15	0,24	0,44
16 05 04*	Gazy w pojemnikach (w tym halony) zawierające substancje niebezpieczne	0,38	0,25
16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,00	1,08
16 06 02*	Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	0,21	0,05
16 06 04*	Baterie alkaiczne	0,00	0,13
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	0,00	0,01
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	3 006,67	52,67
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	47,40	0,78
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	14,63	59,35
17 01 82	Inne niewymienione odpady	0,82	0,00
17 02 01	Drewno	16,47	76,02
17 02 03	Tworzywa sztuczne	1,84	9,97
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	17,62	0,00
17 04 02	Aluminium	141,84	51,39
17 04 05	Żelazo i stal	578,14	47,37
17 04 07	Mieszanka metali	23,00	5,08
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	99,01	42,88
17 05 03*	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	31,89	0,00
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	111,20	0,00
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,25	5,00
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	105,05	62,69
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,00	1,38
20 01 01	Papier i tektura	0,00	2,70
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,00	0,20
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,00	0,12
Razem		4 571,79	1 059,35
Emisja odpadów na jednostkę przychodu ze sprzedaży (Mg/ mln zł)		5,30	1,46

Tab. 8 Odpady w działalności produkcyjnej ELEKTROBUDOWA SA w latach 2017 - 2018⁴²

Odpadami niebezpiecznymi w katalogu odpadów są odpady oznakowane indeksem głównym w postaci gwiazdki (*) przy kodzie rodzaju odpadów, chyba że mają zastosowanie przepisy art. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach.

Wszystkie wykazane w tabeli odpady (1 059,35 Mg) przekazywane są do wyspecjalizowanych firm zajmujących się gospodarowaniem odpadami.⁴³

12.5 Kwestie pracownicze

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna polityka personalna, co wynika z różnej skali i charakteru działalności oraz wielkości organizacji ją tworzących i ich różnych kultur organizacyjnych.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. są świadome obowiązków, jakie spoczywają na nich, jako pracodawcy oraz ryzyka reputacyjnego i związanego z ciągłością realizacji działalności operacyjnej w przypadku niezapewnienia odpowiednich warunków pracy.

W ELEKTROBUDOWA SA ustanowiona została *strategia zarządzania kapitałem ludzkim*, która reguluje obszary: rekrutacji, zatrudnienia pracowników, planów następstw na stanowiskach, wynagradzania i motywowania, oceny pracy, rozwoju pracowników, kształtowania stosunków przemysłowych, restrukturyzacji zatrudnienia, jakości pracy, monitoringu i kontroli wykonania strategii. Wyrazem jej realizacji są chociażby procedura *szkoleniowa* oraz procedura *rekrutacji i selekcji*, instrukcja *dokonywania okresowej oceny wyników pracy kadry menedżerskiej ELEKTROBUDOWA SA* czy instrukcja *wyliczania wskaźników oceny zarządzania kapitałem ludzkim*, a także *Porozumienie o zasadach współpracy* pomiędzy ELEKTROBUDOWA SA a funkcjonującymi w spółce Związkami Zawodowymi. Zagadnienia czasu pracy oraz zasady wynagradzania reguluje *Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy z dnia 25 sierpnia 2017 roku*, który porusza także kwestie systemu motywacyjnego.

⁴² E.6.1., E.6.4.

⁴³ E.6.2. Dane na podstawie *Kart przekazania odpadów*

W ENERGOTEST sp. z o.o. realizacja zagadnień z obszaru zarządzania ludźmi znajduje swój wyraz między innymi w funkcjonującej procedurze *nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy*, procedurze *podnoszenia kwalifikacji w systemie szkoleń nieobowiązkowych*, jak również w instrukcji *Zasady i warunki dokształcania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych w formach szkolnych i pozaszkolnych*.

Obydwie spółki mają opisany proces rekrutacji i selekcji oraz proces podnoszenia kompetencji - spółki dążą do zatrudniania najlepiej wykwalifikowanej i kompetentnej kadry pracowników, stanowiącej gwarancję realizacji strategicznych celów organizacji. Swoje działania ukierunkowują również na studentów i absolwentów, starając się stwarzać im dogodne warunki rozwoju i elastyczny czas pracy.

Obie spółki co do zasady są zainteresowane nawiązaniem współpracy jedynie z organizacjami, które przestrzegają zasad prawa pracy, w tym w obszarze polityki antydyskryminacyjnej i antymobbingowej, jednak nie weryfikują formalnie ich spełniania i nie umieszczają w treści umów z dostawcami związanych z tym zapisów.

12.5.1 Zatrudnienie, wynagrodzenia i ochrona socjalna

Zatrudnienie

Na koniec 2018 roku ELEKTROBUDOWA SA zatrudniała 1743 pracowników (o 2% więcej w porównaniu z rokiem 2017) – w tym 230 kobiet i 1513 mężczyzn. W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku zatrudnionych zostało 320 nowych osób (wobec 248 w roku 2017), a z 292 osobami rozwiązano stosunek pracy (w roku 2017 – z 321), w tym 29 osób nabyło prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy (w roku 2017 były to 44 osoby).

W Grupie Kapitałowej na koniec roku 2018 zatrudnionych było łącznie 1918 osób (w roku 2017 – 1889). W ciągu całego roku zatrudniono w sumie 339 nowe osoby, a stosunek pracy rozwiązano z 311 osobami (w tym 36 osób uzyskało prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy). W roku 2017 było to odpowiednio 260, 341 i 46 osób.

Na koniec roku 2018 81,5% pracowników ELEKTROBUDOWA SA zatrudnionych było w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony, w Grupie wskaźnik ten kształtował się na poziomie 82% (w roku 2017 było to odpowiednio 74% i 76%).

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Umowa na czas nieokreślony								Umowa na czas określony							
	pełny etat				niepełny etat				pełny etat				niepełny etat			
	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kobiety																
poniżej 30 lat	22,0	27,0	16,0	24,0	0,0	1,6	0,0	0,0	30,0	28,0	29,0	26,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od 30 do 50 lat	117,0	133,0	99,0	114,0	0,8	0,0	0,8	0,0	26,0	20,0	25,0	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0
powyżej 50 lat	48,0	43,0	43,0	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	11,0	6,0	9,0	0,8	0,8	0,8	0,8
razem	187,0	203,0	158,0	178,0	0,8	1,6	0,8	0,0	63,0	59,0	60,0	51,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Mężczyźni																
poniżej 30 lat	163,0	203,0	149,0	191,0	0,0	0,0	0,0	0,0	202,0	165,0	199,0	162,0	0,0	3,1	0,0	3,1
od 30 do 50 lat	673,0	740,0	589,0	662,0	0,0	0,1	0,0	0,1	139,0	72,0	138,0	66,0	0,3	0,0	0,3	0,0
powyżej 50 lat	397,0	412,0	359,0	377,0	4,8	7,4	4,8	6,3	43,0	36,0	41,0	33,0	3,5	1,8	3,5	1,3
razem	1 233,0	1 355,0	1 097,0	1 230,0	4,8	7,4	4,8	6,3	384,0	273,0	378,0	261,0	3,8	4,9	3,8	4,4
Ogółem																
poniżej 30 lat	185,0	230,0	165,0	215,0	0,0	1,6	0,0	0,0	232,0	193,0	228,0	188,0	0,0	3,1	0,0	3,1
od 30 do 50 lat	790,0	873,0	688,0	776,0	0,8	0,1	0,8	0,1	165,0	92,0	163,0	82,0	0,3	0,0	0,3	0,0
powyżej 50 lat	445,0	455,0	402,0	417,0	4,8	7,4	4,8	6,3	50,0	47,0	47,0	42,0	4,3	2,6	4,3	2,1
RAZEM	1 420,0	1 558,0	1 255,0	1 408,0	5,5	9,0	5,5	6,3	447,0	332,0	438,0	312,0	4,6	5,7	4,6	5,2

Tab. 9. Zatrudnienie w etatach na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku według rodzaju umowy o pracę i wymiaru czasu pracy z uwzględnieniem płci i wieku (z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych)^{44,45}

Na koniec 2018 roku kobiety stanowiły 13,2% wszystkich zatrudnionych w ELEKTROBUDOWA SA i 13,8% zatrudnionych w Grupie Kapitałowej (w roku 2017 było to odpowiednio 12,9 % oraz 13,3%). Relatywnie niski odsetek kobiet - pracowników ELEKTROBUDOWA SA, jak również pracowników Grupy Kapitałowej, wynika głównie z charakteru prowadzonych przez spółki działalności, które wymagają przede wszystkim kompetencji i kwalifikacji technicznych, w tym wykształcenia elektrycznego lub pokrewnego, którym w naszym kraju legitymują się wciąż głównie mężczyźni. Znajduje to potwierdzenie również w realizowanych procesach rekrutacyjnych na stanowiska techniczne, gdzie dominującymi kandydaturami są kandydatury mężczyzn.

⁴⁴ Według wymiaru etatu aktualnego na koniec danego roku

⁴⁵ S.2.1

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
poniżej 30 lat	52,0	56,6	45,0	50,0	365,0	371,1	348,0	356,1	417,0	427,7	393,0	406,1
30 - 50 lat	143,8	153,0	124,8	130,0	812,3	812,1	727,3	728,1	956,0	965,1	852,0	858,1
powyżej 50 lat	55,8	54,8	49,8	49,8	448,3	457,1	408,3	417,5	504,1	511,9	458,1	467,3
RAZEM	251,6	264,4	219,6	229,8	1 625,5	1 640,3	1 483,5	1 501,7	1 877,1	1 904,6	1 703,1	1 731,5

Tab. 10. Zatrudnienie w etatach na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku w podziale na płeć i wiek (z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych)⁴⁶

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
dolnośląskie	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	11,0	10,0	11,0	10,0	11,0	10,0	11,0
lubuskie	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	1,0	6,0	1,0	6,0	1,0	6,0	1,0
łódzkie	2,0	3,0	2,0	3,0	33,5	19,5	33,5	19,5	35,5	22,5	35,5	22,5
małopolskie	4,0	5,0	4,0	5,0	57,5	64,5	57,5	64,5	61,5	69,5	61,5	69,5
mazowieckie	21,0	20,0	21,0	20,0	220,5	214,3	220,5	214,3	241,5	234,3	241,5	234,3
opolskie	2,0	3,0	2,0	3,0	79,0	94,0	79,0	94,0	81,0	97,0	81,0	97,0
pomorskie	6,0	6,0	5,0	6,0	38,0	45,0	32,0	38,0	44,0	51,0	37,0	44,0
śląskie	147,6	152,4	116,6	117,8	417,8	422,5	282,8	290,9	565,3	574,8	399,3	408,7
świętokrzyskie	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0
warmińsko-mazurskie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0
wielkopolskie	66,0	70,0	66,0	70,0	613,3	656,6	613,3	656,6	679,3	726,6	679,3	726,6
zachodniopomorskie	1,0	3,0	1,0	3,0	40,0	50,0	40,0	50,0	41,0	53,0	41,0	53,0
Finlandia	2,0	2,0	2,0	2,0	107,0	60,0	107,0	60,0	109,0	62,0	109,0	62,0
Ukraina	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Suma końcowa	251,6	264,4	219,6	229,8	1 625,5	1 640,3	1 483,5	1 501,7	1 877,1	1 904,6	1 703,1	1 731,5

Tab. 11. Zatrudnienie w etatach na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku w podziale na lokalizację (z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych)⁴⁷

⁴⁶ Według wymiaru etatu aktualnego na koniec danego roku

⁴⁷ Według wymiaru etatu aktualnego na koniec danego roku

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Poziom stanowiska/ przedział wiekowy	GRUPA KAPITAŁOWA				ELEKTROBUDOWA SA				GRUPA KAPITAŁOWA				ELEKTROBUDOWA SA				GRUPA KAPITAŁOWA				ELEKTROBUDOWASA			
	Kobiety								Mężczyźni								Ogółem							
	2017		2018		2017		2018		2017		2018		2017		2018		2017		2018		2017		2018	
	[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]		[%]	
fizyczne																								
poniżej 30 lat	2	0,1	2	0,1	1	0,1	0	0,0	205	10,9	204	10,6	201	11,8	202	11,6	207	11,0	206	10,7	202	11,8	202	11,6
od 30 do 50 lat	9	0,5	11	0,6	9	0,5	10	0,6	382	20,2	374	19,5	374	21,9	362	20,8	391	20,7	385	20,1	383	22,4	372	21,3
powyżej 50 lat	6	0,3	7	0,4	6	0,4	7	0,4	292	15,5	300	15,6	289	16,9	298	17,1	298	15,8	307	16,0	295	17,3	305	17,5
fizyczne ogółem	17	0,9	20	1,0	16	0,9	17	1,0	879	46,5	878	45,8	864	50,5	862	49,5	896	47,4	898	46,8	880	51,5	879	50,4
asystenckie																								
poniżej 30 lat	21	1,1	29	1,5	17	1,0	26	1,5	37	2,0	59	3,1	37	2,2	59	3,4	58	3,1	88	4,6	54	3,2	85	4,9
od 30 do 50 lat	33	1,7	30	1,6	28	1,6	26	1,5	21	1,1	24	1,3	20	1,2	23	1,3	54	2,9	54	2,8	48	2,8	49	2,8
powyżej 50 lat	8	0,4	12	0,6	6	0,4	10	0,6	0	0,0	2	0,1	0	0,0	2	0,1	8	0,4	14	0,7	6	0,4	12	0,7
asystenckie ogółem	62	3,3	71	3,7	51	3,0	62	3,6	58	3,1	85	4,4	57	3,3	84	4,8	120	6,4	156	8,1	108	6,3	146	8,4
specjalistyczne																								
poniżej 30 lat	26	1,4	25	1,3	24	1,4	23	1,3	106	5,6	94	4,9	92	5,4	81	4,6	132	7,0	119	6,2	116	6,8	104	6,0
od 30 do 50 lat	79	4,2	86	4,5	67	3,9	70	4,0	252	13,3	251	13,1	190	11,1	192	11,0	331	17,5	337	17,6	257	15,0	262	15,0
powyżej 50 lat	38	2,0	33	1,7	35	2,0	31	1,8	96	5,1	95	5,0	63	3,7	63	3,6	134	7,1	128	6,7	98	5,7	94	5,4
specjalistyczne ogółem	143	7,6	144	7,5	126	7,4	124	7,1	454	24,0	440	22,9	345	20,2	336	19,3	597	31,6	584	30,4	471	27,5	460	26,4
kierownicze																								
poniżej 30 lat	3	0,2	1	0,1	3	0,2	1	0,1	18	1,0	19	1,0	18	1,1	19	1,1	21	1,1	20	1,0	21	1,2	20	1,1
od 30 do 50 lat	20	1,1	22	1,1	18	1,1	20	1,1	133	7,0	138	7,2	123	7,2	129	7,4	153	8,1	160	8,3	141	8,2	149	8,5
powyżej 50 lat	4	0,2	3	0,2	3	0,2	2	0,1	54	2,9	51	2,7	50	2,9	48	2,8	58	3,1	54	2,8	53	3,1	50	2,9
kierownicze ogółem	27	1,4	26	1,4	24	1,4	23	1,3	205	10,9	208	10,8	191	11,2	196	11,2	232	12,3	234	12,2	215	12,6	219	12,6
dyrektorskie																								
od 30 do 50 lat	3	0,2	4	0,2	3	0,2	4	0,2	25	1,3	26	1,4	21	1,2	23	1,3	28	1,5	30	1,6	24	1,4	27	1,5
powyżej 50 lat	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15	0,8	16	0,8	12	0,7	12	0,7	16	0,8	16	0,8	12	0,7	12	0,7
dyrektorskie ogółem	3	0,2	4	0,2	3	0,2	4	0,2	40	2,2	42	2,2	33	1,9	35	2,0	44	2,3	46	2,4	36	2,1	39	2,2
Ogółem	252	13,3	265	13,8	220	12,9	230	13,2	1636	86,7	1653	86,2	1490	87,1	1513	86,8	1889	100,0	1918	100,0	1710	100,0	1743	100,0

Tab. 12 Kadra pracownicza na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku w osobach, w podziale na kategorie według wieku, płci i poziomu stanowiska (z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Umowa na czas nieokreślony								Umowa na czas określony							
	pełny etat				niepełny etat				pełny etat				niepełny etat			
	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kobiety																
poniżej 30 lat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	27,0	18,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od 30 do 50 lat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,0	18,0	14,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0
powyżej 50 lat	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	7,0	4,0	6,0	0,8	0,8	0,8	0,8
razem	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,0	52,0	36,0	46,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Mężczyźni																
poniżej 30 lat	0,0	31,0	0,0	31,0	0,0	0,0	0,0	0,0	135,0	151,0	131,0	147,0	0,4	3,1	0,0	3,1
od 30 do 50 lat	0,0	5,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,0	60,0	51,0	54,0	0,0	0,0	0,0	0,0
powyżej 50 lat	1,0	3,0	1,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,0	28,0	24,0	26,0	1,5	0,0	1,5	0,0
razem	1,0	39,0	1,0	38,0	0,0	0,0	0,0	0,0	215,0	239,0	206,0	227,0	1,9	3,1	1,5	3,1
Ogółem																
poniżej 30 lat	0,0	31,0	0,0	31,0	0,0	0,0	0,0	0,0	153,0	178,0	149,0	172,0	0,4	3,1	0,0	3,1
od 30 do 50 lat	0,0	5,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	68,0	78,0	65,0	69,0	0,0	0,0	0,0	0,0
powyżej 50 lat	2,0	3,0	2,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,0	35,0	28,0	32,0	2,3	0,8	2,3	0,8
RAZEM	2,0	39,0	2,0	38,0	0,0	0,0	0,0	0,0	253,0	291,0	242,0	273,0	2,7	3,8	2,3	3,8

Tab. 13. Pracownicy nowo zatrudnieni w etatach w latach 2017 - 2018 według rodzaju umowy o pracę i wymiaru czasu pracy, z uwzględnieniem płci i wieku⁴⁸

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
poniżej 30 lat	11,0	14,0	10,0	13,0	154,0	147,5	150,0	142,5	165,0	161,5	160,0	155,5
30 - 50 lat	12,0	13,0	11,0	13,0	87,0	72,4	78,0	68,4	99,0	85,4	89,0	81,4
powyżej 50 lat	9,8	12,6	9,8	10,6	63,5	47,3	59,5	40,3	73,2	59,8	69,2	50,8
RAZEM	32,8	39,6	30,8	36,6	304,5	267,1	287,5	251,1	337,2	306,7	318,2	287,7

Tab. 14. Rotacja pracowników w etatach w latach 2017 - 2018 roku w podziale na płeć i wiek⁴⁹

⁴⁸ S.2.2. Według wymiaru etatu aktualnego na koniec danego roku

⁴⁹ S.2.3. Według wymiaru etatu aktualnego na koniec danego roku

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	GRUPA KAPITAŁOWA				ELEKTROBUDOWA SA			
	2017		2018		2017		2018	
	nowe zatrudnienia	rozwiązania stosunku pracy	nowe zatrudnienia	rozwiązania stosunku pracy	nowe zatrudnienia	rozwiązania stosunku pracy	nowe zatrudnienia	rozwiązania stosunku pracy
dolnośląskie	1,0	2,0	2,0	3,0	1,0	2,0	2,0	3,0
kujawsko-pomorskie	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0
lubelskie	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	7,5	2,0	0,0
łódzkie	2,0	7,5	7,5	4,5	2,0	13,6	7,5	4,5
małopolskie	6,0	13,6	6,0	9,0	6,0	54,0	6,0	9,0
mazowieckie	42,0	54,0	55,0	55,4	42,0	15,0	55,0	55,4
opolskie	9,0	15,0	14,0	24,0	9,0	10,0	14,0	24,0
pomorskie	12,0	12,0	7,0	8,0	12,0	52,1	7,0	7,0
śląskie	85,7	69,1	83,5	73,8	74,3	1,0	64,5	55,8
świętokrzyskie	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wielkopolskie	86,0	126,0	145,8	107,0	86,0	126,0	145,8	107,0
zachodniopomorskie	1,0	11,0	11,0	10,0	1,0	11,0	11,0	10,0
Finlandia	13,0	23,0	0,0	12,0	13,0	23,0	0,0	12,0
RAZEM	257,7	337,2	333,8	306,7	246,3	318,2	314,8	287,7

Tab. 15. Pracownicy nowo zatrudnieni w etatach oraz rozwiązania stosunku pracy w latach 2017-2018 z uwzględnieniem lokalizacji⁵⁰

Wykonywanie zadań w ramach umów cywilnoprawnych realizowane było na koniec roku 2018 na rzecz ELEKTROBUDOWA SA przez 18 osób i na rzecz Grupy Kapitałowej przez 39 osób (na koniec roku 2017 było to odpowiednio 30 i 41 osób)⁵¹. W całym roku 2018 w ramach umów cywilno-prawnych współpracowało z Grupą Kapitałową 117 osób (w tym 85 z ELEKTROBUDOWA SA).

W całym roku 2018 w Grupie Kapitałowej zawartych było 148 umów cywilno-prawnych, z tego 104 w ELEKTROBUDOWA SA. Liczba zakończonych umów w roku 2018 wyniosła odpowiednio 124 i 101.

Przeciętne roczne wynagrodzenie osób współpracujących w oparciu o tego typu umowy w 2018 roku wyniosło w Grupie Kapitałowej 13 603 zł (miesięczne – 1 134 zł), w ELEKTROBUDOWA SA – odpowiednio 14 062 zł i 1 172 zł⁵².

⁵⁰ Według wymiaru etatu aktualnego na koniec danego roku

⁵¹ S.2.4.

⁵² S.2.11. Wartości nie uwzględniają wynagrodzenia osób zatrudnionych na podstawie kontraktu menedżerskiego, w tym członków Rady Nadzorczej

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Umowa o dzieło				Umowa zlecenie				Ogółem			
	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kobiety												
poniżej 30 lat	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0
od 30 do 50 lat	1	0	1	0	4	5	2	3	5	5	3	3
powyżej 50 lat	1	1	1	1	4	1	4	1	5	2	5	2
razem	2	1	2	1	9	7	7	4	11	8	9	5
Mężczyźni												
poniżej 30 lat	0	0	0	0	3	10	0	0	3	10	0	0
od 30 do 50 lat	0	1	0	1	10	11	7	7	10	12	7	8
powyżej 50 lat	0	0	0	0	17	9	14	5	17	9	14	5
razem	0	1	0	1	30	30	21	12	30	31	21	13
Ogółem												
poniżej 30 lat	0	0	0	0	4	11	1	0	4	11	1	0
od 30 do 50 lat	1	1	1	1	14	16	9	10	15	17	10	11
powyżej 50 lat	1	1	1	1	21	10	18	6	22	11	19	7
RAZEM	2	2	2	2	39	37	28	16	41	39	30	18

Tab. 16. Osoby wykonujące zadania w ramach umów cywilnoprawnych według typu umowy, z uwzględnieniem płci i wieku na 31 grudnia 2017 i 2018 roku⁵³

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018
Liczba zawartych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w danym okresie	124	148	77	104
Liczba zakończonych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w danym okresie	102	124	66	101
Liczba osób współpracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne i świadczących usługi na terenie przedsiębiorstwa w danym okresie	90	117	57	85
Przeciętne roczne wynagrodzenie osób współpracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne w danym okresie (w złotych) z pominięciem wynagrodzenia osób zatrudnionych na podstawie kontraktu menedżerskiego, w tym członków Rady Nadzorczej	14 147	13 603	23 058	14 062

Tab. 17. Wykonywanie zadań na podstawie umów cywilnoprawnych w latach 2017 - 2018⁵⁴

W roku 2018 podobnie jak w roku 2017 ELEKTROBUDOWA SA korzystała z usług outsourcingu przede wszystkim w zakresie obsługi IT, usługi ochrony mienia i usług porządkowych. W 2018 roku dział IT współpracował z 5-6 osobami (w 2017 roku z 5) pracującymi *on-site*. Wsparcie trzeciej linii (zespół poza siedzibą spółki) składało się dodatkowo z zespołu 5-10 osób pracujących dla ELEKTROBUDOWA SA okresowo. Zadania porządkowe i ochroniarskie realizowane były: w Katowicach przez 12 osób, w Koninie – przez 20 osób⁵⁵.

⁵³ S.2.4.

⁵⁴ S.2.4., S.2.11.

⁵⁵ S.2.5., S.2.11-brak informacji o outsourcingu usług w innych lokalizacjach. Spółka nie posiada informacji o wynagrodzeniu osób zatrudnionych w ramach outsourcingu.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Blisko 100% pracowników Grupy Kapitałowej i ELEKTROBUDOWA zatrudnionych na koniec 2018 roku posiadało obywatelstwo polskie. Osoby zatrudnione z innym obywatelstwem stanowiły niespełna 0,5% wszystkich zatrudnionych.

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
polskie	249	262	217	227	1633	1648	1487	1508	1882	1910	1704	1735
białoruskie	0	0	0	0	2	3	2	3	2	3	2	3
ukraińskie	3	3	3	3	2	2	1	2	5	5	4	5
RAZEM	252	265	220	230	1637	1653	1490	1513	1889	1918	1710	1743

Tab. 18. Zatrudnienie ze względu na obywatelstwo (w osobach) w podziale na płeć na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku⁵⁶

Na koniec 2018 roku w Grupie Kapitałowej zatrudnionych było 16 osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, z tego 15 osób w ELEKTROBUDOWA SA, co stanowi 0,9% wszystkich zatrudnionych w spółce i 0,8% zatrudnionych w Grupie Kapitałowej (w roku 2017 odsetek ten zarówno dla spółki jak i dla Grupy Kapitałowej wynosił 0,6%)⁵⁷.

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
poniżej 30 lat	0	0	0	0	1	2	1	2	1	2	1	2
30 - 50 lat	1	3	1	3	3	3	3	3	4	6	4	6
powyżej 50 lat	2	2	1	1	5	6	5	6	7	8	6	7
RAZEM	3	5	2	4	9	11	9	11	12	16	11	15

Tab. 19. Zatrudnienie osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności (w osobach) w podziale na płeć i wiek na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku⁵⁸

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
2017	1 915 000	1 784 272
2018	1 956 333	1 814 619

⁵⁶ S.2.7.

⁵⁷ S.2.6.

⁵⁸ S.2.6.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Tab. 20. Wysokość opłaconych składek na PFRON w złotych w latach 2017-2018⁵⁹

Wynagrodzenie

Polityka wynagrodzeń w ENERGETEST sp. z o.o. prowadzona jest w oparciu o obowiązujący w spółce *Regulamin Wynagradzania*, który określa minimalne stawki wynagrodzeń w zależności od stanowisk. W ELEKTROBUDOWA SA mają zastosowanie zapisy *Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy* z dnia 25 sierpnia 2017 roku, który zawiera zasady wynagradzania oraz inne kwestie pracownicze, między innymi dotyczące czasu pracy oraz współdziałania z zakładowymi organizacjami związkowymi.

Mediana wynagrodzenia podstawowego w Grupie Kapitałowej dla kobiet na koniec 2018 roku była większa od mediany wynagrodzenia podstawowego dla mężczyzn o 8,11%. Z kolei mediana wynagrodzenia całkowitego na koniec roku 2018 dla kobiet była niższa od mediany wynagrodzenia całkowitego dla mężczyzn o 17,04%. W ELEKTROBUDOWA SA mediana wynagrodzenia podstawowego dla kobiet na koniec 2018 roku była większa od mediany wynagrodzenia podstawowego dla mężczyzn o 11,11%. Z kolei mediana wynagrodzenia całkowitego na koniec roku 2018 dla kobiet była niższa od mediany wynagrodzenia całkowitego dla mężczyzn o 12,55%. Ze względu na specyfikę działalności zarówno Grupy Kapitałowej, jak i spółki ELEKTROBUDOWA SA, kobiety zajmują głównie stanowiska nierobotnicze.

Stosunek przeciętnego wynagrodzenia podstawowego członków Zarządu do najniższego wynagrodzenia podstawowego w ELEKTROBUDOWA SA kształtował się na poziomie 18,4 w roku 2018 i na poziomie 16,75 w roku 2019. W Grupie Kapitałowej wartości te wyniosły odpowiednio 16,66 i 15,8⁶⁰.

stanowisko	GRUPA KAPITAŁOWA								ELEKTROBUDOWA SA							
	Średnie wynagrodzenie podstawowe				Średnie wynagrodzenie całkowite				Średnie wynagrodzenie podstawowe				Średnie wynagrodzenie całkowite			
	Kobiety		Mężczyźni		Kobiety		Mężczyźni		Kobiety		Mężczyźni		Kobiety		Mężczyźni	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
fizyczne	2 550	2 759	3 037	3 152	3 101	3 494	4 125	4 520	2 568	2 658	3 030	3 140	3 138	3 539	4 129	4 538
asystenckie	3 502	3 534	3 211	3 525	3 745	3 656	3 793	4 041	3 516	3 552	3 205	3 526	3 727	3 689	3 789	4 048
specjalistyczne	4 346	4 686	4 992	5 170	4 727	5 089	5 862	6 125	4 269	4 641	4 648	4 872	4 610	5 074	5 343	5 779
kierownicze	7 613	7 133	7 010	7 160	8 785	8 198	8 146	8 682	7 260	6 665	6 901	7 035	8 331	7 826	8 016	8 623
dyrektorskie	12 000	14 275	14 062	15 051	19 389	18 800	18 335	20 347	12 000	14 275	13 982	15 215	19 389	18 800	18 242	21 450
ogólnie	4 426	4 643	4 416	4 680	4 930	5 129	5 503	6 013	4 368	4 607	4 207	4 489	4 847	5 145	5 257	5 874

stanowisko	GRUPA KAPITAŁOWA										ELEKTROBUDOWA SA									
	Liczba		Średnie wynagrodzenie podstawowe		Średnie wynagrodzenie całkowite		Mediana wynagrodzenia podstawowego		Mediana wynagrodzenia całkowitego		Liczba		Średnie wynagrodzenie podstawowe		Średnie wynagrodzenie całkowite		Mediana wynagrodzenia podstawowego		Mediana wynagrodzenia całkowitego	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
fizyczne	735	659	3 027	3 143	4 104	4 495	3 000	3 100	3 991	4 330	720	640	3 021	3 130	4 110	4 518	3 000	3 100	3 992	4 342
asystenckie	115	139	3 357	3 529	3 769	3 864	3 200	3 400	3 700	3 563	103	129	3 347	3 537	3 761	3 895	3 200	3 400	3 658	3 608
specjalistyczne	538	521	4 843	5 057	5 600	5 882	4 500	4 800	5 322	5 596	417	397	4 549	4 813	5 153	5 598	4 300	4 500	5 000	5 300
kierownicze	215	212	7 078	7 157	8 217	8 630	6 500	6 750	7 583	7 974	198	197	6 939	6 997	8 049	8 542	6 500	6 500	7 500	7 900
dyrektorskie	36	43	13 947	14 979	18 393	20 203	13 250	13 500	14 896	16 461	30	37	13 850	15 114	18 319	21 164	12 000	13 500	14 233	17 133

⁵⁹ S.2.13.

⁶⁰ S.2.10.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

ogólnie	1639	1574	4 417	4 674	5 425	5 885	3 600	3 800	4 626	5 005	1468	1400	4 228	4 506	5 204	5 773	3 500	3 700	4 449	4 938
	Stosunek przeciętnego wynagrodzenia podstawowego kobiet i mężczyzn [%]				Stosunek przeciętnego wynagrodzenia całkowitego kobiet i mężczyzn [%]				Stosunek mediany wynagrodzenia podstawowego kobiet i mężczyzn [%]				Stosunek mediany wynagrodzenia całkowitego kobiet i mężczyzn [%]							
	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
stanowisko	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
fizyczne	83,97	87,54	84,74	84,64	75,18	77,31	75,98	77,98	80,00	83,87	80,00	83,87	73,53	75,04	75,40	77,20				
asystenckie	109,07	100,24	109,68	100,75	98,74	90,47	98,35	91,14	112,90	100,00	112,90	100,00	97,07	89,74	96,85	86,08				
specjalistyczne	87,05	90,63	91,85	95,26	80,64	83,08	86,28	87,80	85,11	89,14	85,56	89,89	75,57	75,63	82,30	81,82				
kierownicze	108,59	99,62	105,19	94,74	107,84	94,43	103,93	90,75	107,69	104,48	107,69	103,85	113,06	103,62	112,11	97,95				
dyrektorskie	85,34	94,84	85,82	93,82	105,75	92,39	106,29	87,64	90,57	83,33	100,00	83,33	130,17	108,58	136,23	104,33				
ogólnie	100,21	99,20	103,83	102,62	89,60	85,29	92,20	87,59	108,57	108,11	111,76	111,11	87,51	82,96	90,98	87,45				

Tab. 21 Wskaźniki dotyczące wynagrodzenia podstawowego oraz wynagrodzenia całkowitego kobiet i mężczyzn w poszczególnych kategoriach na 31 grudnia 2017 i 2018 roku⁶¹

obywatelstwo	GRUPA KAPITAŁOWA										ELEKTROBUDOWA SA									
	Liczba		Średnie wynagrodzenie podstawowe		Średnie wynagrodzenie całkowite		Mediana wynagrodzenia podstawowego		Mediana wynagrodzenia całkowitego		Liczba		Średnie wynagrodzenie podstawowe		Średnie wynagrodzenie całkowite		Mediana wynagrodzenia podstawowego		Mediana wynagrodzenia całkowitego	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
polskie	1633	1566	4 418	4 675	5 427	5 889	3 600	3 800	4 626	5 005	1462	1392	4 227	4 506	5 205	5 777	3 500	3 700	4 447	4 938
białoruskie	2	3	4 750	4 167	5 400	4 941	4 750	4 500	5 400	5 083	2	3	4 750	4 167	5 400	4 941	4 750	4 500	5 400	5 083
ukraińskie	4	5	4 200	4 640	4 446	5 043	3 800	4 000	3 992	4 563	4	5	4 200	4 640	4 446	5 043	3 800	4 000	3 992	4 563
ogólnie	1639	1574	4 417	4 674	5 425	5 885	3 600	3 800	4 626	5 005	1468	1400	4 228	4 506	5 204	5 773	3 500	3 700	4 449	4 938

Tab. 22. Przeciętne wynagrodzenie obcokrajowców świadczących pracę na rzecz ELEKTROBUDOWA SA i Grupy Kapitałowej i zatrudnionych przez spółki⁶²

Świadczenia dla pracowników⁶³

Zarówno ELEKTROBUDOWA SA, jak i ENERGOTEST sp. z o.o. oferują pracownikom świadczenia socjalne w oparciu o przyjęty *Regulamin Gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych* danej spółki. Ze świadczeń ZFŚS mogą korzystać obok pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy członkowie ich rodzin, pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych, jak

⁶¹S.2.7; S.2.9. W analizach stawek wzięto pod uwagę dane dla pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy z wyłączeniem: pracowników zatrudnionych na budowach eksportowych, pracowników młodocianych, członków zarządu, pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, zasiłkach chorobowych oraz rehabilitacyjnych. Na koniec roku 2018 było to 1574 osób w Grupie Kapitałowej oraz 1400 w ELEKTROBUDOWA SA. W 2017 roku było to odpowiednio 1639 i 1468 pracowników.

⁶²S.2.8. W analizach stawek brano pod uwagę dane dla pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy z wyłączeniem: pracowników zatrudnionych na budowach eksportowych, pracowników młodocianych, członków zarządu, pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, zasiłkach chorobowych oraz rehabilitacyjnych. Na koniec roku 2018 było to 1574 osób w Grupie Kapitałowej oraz 1400 w ELEKTROBUDOWA SA. W 2017 roku było to odpowiednio 1639 i 1468 pracowników.

⁶³S.2.15.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

również emeryci i renciści, byli pracownicy zakładu pracy i członkowie ich rodzin. W ELEKTROBUDOWA SA zakres i forma świadczeń uzgadniane są w ramach konsultacji z zakładowymi organizacjami związkowymi.

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
udzielanie zapomóg w sytuacjach losowych i zdrowotnych pracowników oraz emerytów i rencistów	✓	✓
dofinansowanie zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży (obozy, kolonie, zimowiska, zielone szkoły)	✓	✓
pożyczki na zakup, budowę i remont zasobów mieszkaniowych;	✓	✓
dofinansowanie działalności kulturalno - oświatowej i sportowej (bilety na imprezy artystyczne, kulturalne, rozrywkowe i sportowe)	✓	✓
dopłaty do usług i świadczeń w zakresie różnych form działalności sportowo-rekreacyjnej (karnety na basen, fitness, siłownię, program MultiSport, dofinansowanie do wyjazdów i wycieczek dla pracowników)	✓	✓
spotkania integracyjne dla pracowników, organizacja imprez dla dzieci pracowników (Mikołajki, Dzień Dziecka), dofinansowanie do działalności Koła Emerytów	✓	✓
dofinansowanie opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych i w przedszkolach		✓
dofinansowanie wyprawek szkolnych	✓	

Tab. 23 Przeznaczenie środków z ZFŚS

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
2017	2018	2017	2018
2 824 199	2 988 242	2 609 757	2 714 061

Tab. 24 Wydatki na działalność socjalną finansowaną z ZFŚS w zł w latach 2017-2018

Wszyscy pracownicy ELEKTROBUDOWA SA objęci są kompleksową opieką medyczną. W 2018 roku suma wydatków na ochronę zdrowia wyniosła w spółce 1 340 096 zł (w 2017 roku było to 1 755 806 zł). Każdy pracownik w ramach zapewnionego pakietu medycznego ma także możliwość skorzystania z profilaktycznych szczepień przeciwko grypie, może również wykupić na preferencyjnych warunkach usługę opieki medycznej dla swojej najbliższej rodziny.

Pracownicy ENERGETEST sp. z o.o. mają dostęp do prywatnej opieki medycznej na preferencyjnych warunkach. W spółce funkcjonuje również pracowniczy program emerytalny, do którego pracownik, który nie ma ukończonych 60-ciu lat, może przystąpić dobrowolnie, po przepracowaniu dwóch lat. Pracownicy spółki są również objęci dodatkowym, finansowanym przez pracodawcę, ubezpieczeniem na życie.

Obydwie spółki sprzyjają i wspierają wszystkich pracowników, którzy zostali rodzicami, dbając o umożliwienie im korzystania w pełni z wszystkich uprawnień związanych z rodzicielstwem. W ELEKTROBUDOWA SA od 2010 roku funkcjonuje program, *ELEKTROBUDOWA Przyjazna Rodzicom*, który ma na celu ułatwienie godzenia pracy z życiem prywatnym, biorąc pod uwagę sytuację pracowników, którzy zostają rodzicami. Kobiety, które urodziły dziecko i decydują się powrócić do pracy, mogą, niezależnie od przysługujących im przerw na karmienie, korzystać ze skróconego o godzinę dziennie czasu pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Elementem programu jest także elastyczny czas pracy, możliwość pracy w systemie *home - office*, jeśli wymagania stanowiska to umożliwiają, a także możliwość ustalenia w porozumieniu z przełożonym, indywidualnego rozkładu czasu pracy do ukończenia przez dziecko dwóch lat. Od roku 2017 spółka oferuje także dopłaty do kosztu żłobka lub przedszkola finansowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W roku 2018 do pracy w Grupie Kapitałowej wróciło 20 kobiet, które skorzystały z urlopu macierzyńskiego, z tego 17 w ELEKTROBUDOWA SA. Odsetek kobiet, które po urodzeniu dziecka i powrocie do pracy, z własnej inicjatywy zrezygnowały z pracy w ciągu 12 miesięcy od powrotu do pracy⁶⁴ kształtował się na koniec roku 2018 na poziomie 0% zarówno w przypadku Grupy Kapitałowej jak i ELEKTROBUDOWA SA.

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Liczba osób uprawnionych do urlopu ⁶⁵	22	22	20	19	142	121	126	109	164	143	146	128
Liczba osób, które skorzystały z urlopu	22	22	20	19	82	75	67	66	104	97	87	85
Liczba osób, które skorzystały z urlopu i powróciły do pracy	22	20	20	17	79	75	64	66	101	95	84	83
Liczba osób, które skorzystały z urlopu i po powrocie do pracy były zatrudnione dalej przez 12 miesięcy	21	19	19	16	71	63	56	54	92	83	75	70
Liczba osób, które skorzystały z urlopu i stosunek pracy został rozwiązany w ciągu 12 miesięcy ⁶⁶	2	3	1	3	11	12	11	12	13	14	12	15

Tab. 25 Wskaźniki powrotu do pracy i utrzymania zatrudnienia po urlopie macierzyńskim / ojcowskim w podziale na płeć⁶⁷

⁶⁴ S.2.14.

⁶⁵ Wartość szacunkowa - nie wszyscy pracownicy zgłaszają informację o narodzinach dziecka.

⁶⁶ W tym kobiety zatrudnione na umowach na czas określony, których stosunek pracy trwał do dnia porodu. Dane według stanu wiedzy na dzień przygotowania niniejszego oświadczenia - nie w przypadku każdego pracownika upłynął już okres 12-miesięczny.

⁶⁷ S.2.14.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018
Wskaźnik powrotu do pracy (stosunek całkowitej liczby pracowników, którzy wrócili do pracy po urlopie macierzyńskim / ojcowskim do całkowitej liczby pracowników, którzy powinni byli wrócić do pracy po urlopie macierzyńskim/ojcowskim)	97,12%	97,94%	96,55%	97,65%

Tab. 26 Wskaźniki powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim/ojcowskim w latach 2017-2018⁶⁸

12.5.2 Równość i różnorodność

Za jedno z istotnych ryzyk w obszarze spraw pracowniczych, ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. uznają ryzyko związane z nieprzestrzeganiem zasady równego traktowania wszystkich pracowników i równych szans dla wszystkich. Spółki mają świadomość, że właściwe zarządzanie różnorodnością ma istotne znaczenie dla realizacji celów biznesowych oraz dla budowania pozytywnego wizerunku firmy na zewnątrz. Uznaje się, że materializacja takiego ryzyka mogłaby wiązać się z jednej strony z niedostatecznym wykorzystaniem potencjału pracowników, mogącym prowadzić do rezygnacji z pracy, jak również z możliwością utraty wartościowych, potencjalnych kandydatów do pracy, z drugiej strony - mogłaby narazić spółki na kary i procesy sądowe w sytuacji stwierdzenia przypadków dyskryminacji, molestowania czy mobbingu.

W Grupie Kapitałowej nie ma zastosowania jedna polityka regulująca obszar zarządzania różnorodnością, jednak ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. przywiązują bardzo dużą wagę do bezwzględного stosowania w praktyce zasad wykluczających nierówne traktowanie w miejscu pracy i podejmują działania antydyskryminacyjne i antymobbingowe.

Wyrazem dążenia do zapewnienia wszystkim pracownikom równego traktowania w środowisku pracy, z szacunkiem, z poszanowaniem ich dóbr osobistych i godności oraz przeciwdziałania molestowaniu, molestowaniu seksualnemu i mobbingowi, a także zapewnienia równego traktowania w zatrudnieniu są w ELEKTROBUDOWA SA funkcjonujące od roku 2009 formalne zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz przeciwdziałania mobbingowi⁶⁹. Pierwszy z dokumentów (*Zasady równego traktowania w zatrudnieniu*) stanowi o tym, że wszyscy pracownicy są równo traktowani w zakresie nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Zasady te są istotnymi wytycznymi przy tworzeniu innych, obowiązujących w spółce dokumentów wewnętrznych organizacyjnych, w szczególności Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, Regulaminu Pracy, Regulaminu Gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych; znalazły swoje odzwierciedlenie także w przyjętej *Procedurze rekrutacji i selekcji*.

Dokument *Zasady przeciwdziałania mobbingowi* stwierdza jednoznacznie, że w spółce niedopuszczalne są zachowania, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery. Ponadto niedopuszczalne są również działania o charakterze seksualnym lub odnoszącym się do płci pracownika, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika, w szczególności stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery.

Podejście spółki do kwestii zarządzania różnorodnością oraz równego traktowania wszystkich pracowników uwzględnione zostało także w przyjętej z końcem maja 2017 roku drugiej wersji *Kodeksu Postępowania Etycznego*. Od 2015 roku ELEKTROBUDOWA SA jest także sygnatariuszem *Karty Różnorodności* - inicjatywy na rzecz promocji i rozpowszechniania polityki równego zatrudnienia i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, o czym informuje zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz.

W ENERGETEST sp. z o.o. podejście do kwestii zarządzania różnorodnością znajduje swój wyraz również - obok obowiązujących Regulaminów, Procedur i Instrukcji (np. *Procedurze Nawiązywania i Rozwiązywania Stosunku Pracy*), w przyjętym *Kodeksie Etycznym Spółki*. Dotychczasowa dobra praktyka i sposób postępowania oraz zasady stosowane we wszystkich procesach związanych z zarządzaniem personelem, nie wymuszały szerszych uregulowań w przepisach wewnętrznych.

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017, w ENERGETEST sp. z o.o. nie odnotowano incydentów o charakterze dyskryminacyjnym. Nie miały miejsca zgłoszenia dotyczące naruszenia zasad równego traktowania w zatrudnieniu ani stosowania praktyk mobbingowych⁷⁰. W ELEKTROBUDOWA SA w 2018 roku dokonane zostały trzy zgłoszenia wewnętrzne dotyczące nieprawidłowości w relacjach między pracownikami, w tym jedno mające znamiona ksenofobii⁷¹. Wszystkie zgłoszone przypadki były wyjaśniane i podejmowane były działania naprawcze. W wyniku postępowań wyjaśniających nie stwierdzono naruszenia zasad równego traktowania w zatrudnieniu ani stosowania praktyk mobbingowych⁷². W związku z ostatnim, ww. przypadkiem, zorganizowano dodatkowo spotkanie dla pracowników poświęcone tematyce różnorodności w miejscu pracy.

W roku 2018 nie powzięto informacji o ww. sytuacjach w odniesieniu do dostawców spółek. Spółki nie przeprowadzały audytów u swoich dostawców, weryfikujących przestrzeganie wyżej wymienionych zasad⁷³.

⁶⁸ S.2.14.

⁶⁹ S.6.1.

⁷⁰ S.6.2; S.6.3.

⁷¹ S.6.2.

⁷² S.6.4

⁷³ S.6.4.

12.5.3 Rozwój pracowników

Zarówno ELEKTROBUDOWA SA, jak i ENERGOTEST sp. z o.o. uznają kwestię rozwoju pracowników za mającą kluczowe znaczenie dla ich działań i rozwoju, będąc świadomym ryzyka związanego z niewłaściwym zarządzaniem procesem rozwoju pracowników, w szczególności ryzyka przestoju w działalności operacyjnej w związku z brakiem kompetentnej kadry i ryzyka kosztów powtarzanych procesów rekrutacyjnych oraz ryzyka pogorszenia wizerunku spółki na rynku pracy i w środowisku biznesowym.

Spółki podejmują zatem działania ukierunkowane na zapewnienie im kompetentnej, zmotywowanej i otwartej na zmiany kadry, zdolnej realizować ich strategię, stwarzając warunki do rozwoju osobistego każdemu zatrudnionemu, bez względu na płeć, wiek, czy też zajmowane stanowisko, zarówno poprzez udział w szkolnych, jak i pozaszkolnych formach nauczania. W obydwu spółkach czynione są starania wyjścia na przeciw potrzebom poszczególnych jednostek organizacyjnych i dbałości o rozwój pracowników na każdym poziomie organizacji, przyjmując, że zagospodarowanie kapitału ludzkiego, na który składają się kwalifikacje, doświadczenie, kompetencje, wartości oraz postawy pracowników, ma kluczowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania organizacji.

Rozwój pracowników w każdej spółce realizowany jest w sposób planowy, w oparciu o procedurę szkoleniową, stanowiącą część funkcjonującego w firmach systemu ISO 9001. Corocznie opracowywany jest plan i budżet celów szkoleniowych, z uwzględnieniem potrzeb zarówno firmy, jak i samych pracowników. Pracownicy mają także możliwość doraźnego, pozabudżetowego, zgłaszania chęci swojego udziału w przedsięwzięciach rozwojowych, po uzyskaniu każdorazowo akceptacji przełożonego.

Obie spółki finansują lub dofinansowują udział w szkoleniach ogólnorozwojowych, zawodowych, specjalistycznych, zdobycie uprawnień budowlanych, a także kształcenie w szkołach wyższych - studia pierwszego i drugiego stopnia oraz studia podyplomowe; ELEKTROBUDOWA SA finansuje lub dofinansowuje również udział pracowników w kursach językowych⁷⁴. W miarę możliwości zapewnia się pracownikom dostęp do wydawnictw branżowych, przepisów prawnych, materiałów informacyjnych, biuletynów, zapewniających łatwy i szybki dostęp do aktualnej wiedzy, komentarzy, publikacji, interpretacji, itp.

W roku 2018 kontynuowana była realizacja (uruchozonego z początkiem 2017 roku) programu studiów MBA dla osób na stanowiskach menedżerskich, w którym uczestniczą zarówno pracownicy ELEKTROBUDOWA SA jak i ENERGOTEST sp. z o.o., mając możliwość pogłębienia swojej wiedzy z różnych obszarów, między innymi zarządzania strategicznego, procesów biznesowych, zarządzania projektami, rachunkowości, finansów oraz psychologii biznesu. W ELEKTROBUDOWA SA studia te, razem z uruchomioną Szkołą Liderów (Akademią Menedżera zakładającą określenie własnego potencjału, budowanie autorytetu przywódcy, zarządzanie ludźmi, a w roku 2017 również Akademię Zarządzania Projektami zgodnie z PMI), stanowią element programu rozwoju kadry menedżerskiej, w tym kadry rezerwowej. Inwestycje w rozwój pracowników w ELEKTROBUDOWA SA w 2018 roku obejmowały także rozwój kompetencji technicznych, stąd szkolenia dla pracowników kadry techniczno - realizacyjnej (znajomość produktów spółki, montaż i obróbka konstrukcji kablowych, zdobycie uprawnień budowlanych) oraz dla pracowników Grupy Pomiarowo - Rozruchowej (między innymi gospodarka gazem SF₆ czy podstawowe konfiguracje i testowania zabezpieczeń elektroenergetycznych na podstawie sterownika MiCOM P139).

W roku 2018 obie spółki zainwestowały łącznie w rozwój pracowników 1 446 143 zł, czyli przeciętnie wydatki na jednego pracownika w tym okresie wynosiły 768 zł). W roku 2017 było to odpowiednio 1 893 526 zł i 995 zł). Udział kosztów szkoleń w funduszu wynagrodzeń w 2018 roku łącznie dla ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. wyniósł 0,8 % (w roku 2017 – 1,1 %).

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018
Liczba wszystkich uczestników szkoleń⁷⁵ (indywidualne, grupowe, językowe)	905	739	809	724
w tym kobiet	199	144	172	137
w tym mężczyzn	706	593	637	585
Średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika (całkowita liczba godzin szkoleniowych/całkowita liczba pracowników)	12,10	8,83	12,47	9,47
Średnia liczba godzin szkoleniowych na kobietę (całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez kobiety/całkowita liczba kobiet)	15,96	12,60	16,50	14,10
Średnia liczba godzin szkoleniowych na mężczyzn (całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez mężczyzn/całkowita liczba mężczyzn)	11,51	8,22	11,87	8,76
Średnia liczba godzin szkoleniowych na kategorię pracowników (całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez pracowników w danej kategorii/całkowita liczba pracowników w danej kategorii)				
stanowiska fizyczne	3,78	4,15	3,83	4,21
stanowiska asystenckie	14,05	6,97	14,89	7,45
stanowiska specjalistyczne	15,14	10,89	16,87	13,03
stanowiska kierownicze	32,71	22,14	33,91	23,51
stanowiska dyrektorskie	27,60	12,70	30,75	14,77

⁷⁴ S.2.15.

⁷⁵ Z uwzględnieniem pracowników biorących udział w więcej niż jednym szkoleniu. Pracowników o różnych numerach identyfikacyjnych, którzy wzięli udział w szkoleniach (językowych, indywidualnych, grupowych bez szkoleń zawodowych i szkoleń BHP, bez studiów) było w ELEKTROBUDOWA SA w roku 2018 – 442, a w roku 2017 – 486)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018
Wskaźnik inwestycji w szkolenia w zł (koszty szkoleń/przeciętna liczba zatrudnionych)	994,75	768,40	1 010,30	762,11
Wskaźnik udziału kosztów szkoleń w wynagrodzeniach w % (koszty szkoleń/suma: wynagrodzeń bez odpraw, ubezpieczeń społecznych (bez FSS), odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia, pozostałe świadczenia na rzecz pracowników)	1,08%	0,81%	1,10%	0,79%

Tab. 27 Wskaźniki dotyczące szkoleń (dotyczy szkoleń językowych, indywidualnych i grupowych bez szkoleń zawodowych i szkoleń BHP, bez studiów)⁷⁶

ELEKTROBUDOWA SA finansowała 100% przypadków udziału w szkoleniach, które były płatne, i udział w których został uwzględniony w tabeli powyżej (tj. w odniesieniu do ok. 442 pracowników). Dodatkowo w 2018 roku firma finansowała lub współfinansowała udział w rozpoczętych lub kontynuowanych studiach (w roku 2018 dotyczyło to 76 pracowników) w tym 27 pracowników na studiach MBA (w których brało udział również dwóch pracowników Energotestu sp. z o.o.).⁷⁷ W roku 2017 dotyczyło to 69 osób.

Pracownikowi, który podnosi swoje kwalifikacje, obie spółki zgodnie z zapisami Kodeksu pracy zapewniają co najmniej⁷⁸ zwolnienie z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, by punktualnie przybyć na zajęcia podnoszące kwalifikacje i na czas ich trwania, a w określonych przypadkach (w szczególności w odniesieniu do pracowników- studentów ostatniego roku studiów) – również urlop szkoleniowy. Za czas urlopu szkoleniowego i za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy, pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia. Zasady udzielania urlopu określane są każdorazowo w umowie szkoleniowej.

Oprócz współfinansowania lub finansowania opłat za kształcenie, ELEKTROBUDOWA SA przyznaje pracownikom dodatkowe świadczenia, tj. w szczególności pokrywa opłaty za przejazd, podręczniki i zakwaterowanie związane z podnoszeniem kwalifikacji.

12.5.4 Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się

ELEKTROBUDOWA SA jak i ENERGETEST sp. z o.o. otwarte są na dialog i potrzeby pracowników, analizując zgłaszane uwagi. Spółki podejmują działania ukierunkowane na to, by pracownicy mieli dostęp do najistotniejszych informacji dotyczących prowadzonych działań, mających wpływ na pracowników w drodze ogłoszeń lub zarządzeń umieszczanych w ogólnodostępnym systemie LotusNotes lub z wykorzystaniem poczty elektronicznej (w ELEKTROBUDOWA SA przyjmuje to dodatkowo formę *Newslettera* firmowego).

Obie spółki przestrzegają standardów pracowniczych w zakresie prawa do zrzeszania się i rokowań zbiorowych, i funkcjonują w oparciu o przepisy wewnętrzne dostosowane do uregulowań prawnych. Respektują prawo do tworzenia własnych organizacji pracowniczych i przystępowania do nich, celem propagowania własnych interesów.

W ENERGETEST sp. z o. o. nie funkcjonował na dzień 31 grudnia 2018 żaden związek zawodowy (podobnie jak w 2017 roku). We wszystkich kwestiach wymaganych prawem spółka prowadziła dialog bezpośrednio z grupą zainteresowanych pracowników lub z Przedstawicielem Pracowników⁷⁹ wybieranym na podstawie *Regulaminu Wyborów Przedstawiciela Pracowników*. Wybory te są powszechne i bezpośrednie, i może w nich wziąć udział każdy zatrudniony/a, zgłaszając swoją kandydaturę osobiście lub poprzez innych zatrudnionych. Zgodnie z przyjętymi założeniami wynikającymi z przepisów prawa konsultacje z Przedstawicielem Pracowników odbywały się w przeszłości i będą odbywać w przypadkach określonych w obowiązującym prawie.

Z kolei w ELEKTROBUDOWA SA sprawy pracowników rozpatrywane są między innymi za pośrednictwem trzech związków zawodowych⁸⁰, które na koniec 2018 roku zrzeszały blisko 29% wszystkich pracowników (w 2017 roku – 30 %)⁸¹.

	Liczba członków	
	2017	2018
Związek Zawodowy Pracowników ELEKTROBUDOWA SA	314	304
Związek Zawodowy Pracowników Technicznych, Dozoru i Administracji „KADRA”	100	99
Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”	101	100
	515	503

Tab. 28 Związki Zawodowe w ELEKTROBUDOWA SA na koniec 2017 i 2018 roku.⁸²

⁷⁶ S.5.1.

⁷⁷ S.5.2.

⁷⁸ S.5.2.

⁷⁹ S.3.5.

⁸⁰ S.3.5.

⁸¹ S.3.1.; S.3.2.

⁸² S.3.1.; S.3.2.

Wszyscy pracownicy ELEKTROBUDOWA SA zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w 2018 roku (z wyłączeniem Zarządu spółki oraz pracowników oddelegowanych do pracy poza granice Polski) objęci byli obowiązującym od 1 października 2017 roku Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy zawartym pomiędzy pracodawcą a zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w Spółce.

ELEKTROBUDOWA SA ma świadomość ryzyk związanych z nieprzewidywanymi roszczeniami czy przestojami związanymi ze strajkami pracowniczymi, które mogłyby zachwiać stabilnością prowadzonej działalności, jak również spowodować złą atmosferę w miejscu pracy i przyczynić się do pogorszenia jej wizerunku na rynku pracy i w środowisku biznesowym, stąd duży nacisk kładziony jest na konstruktywny dialog pomiędzy pracodawcą a organizacjami związkowymi. Od lat ma miejsce kooperacja, zarówno w kwestiach związanych z bieżącą działalnością operacyjną, jak i rozwojową, jak również wynikami ekonomiczno - finansowymi, polityką zatrudnienia oraz wynagrodzeń. Związki zawodowe aktywnie uczestniczą w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz kształtowaniu polityki personalnej. Współdziałanie to odbywa się według zasad określonych w zawartym w tej sprawie *Porozumieniu o współpracy* z 2004 roku, w którym podkreślono, że utworzony przez organizacje związkowe w celu zapewnienia warunków informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji Komitet ds. informacji i konsultacji oraz pracodawca, prowadzi konsultacje w dobrej wierze i z poszanowaniem interesów obu stron.

Reprezentanci wszystkich związków odbywają regularne spotkania⁸³ z przedstawicielami Zarządu spółki. Co miesiąc realizowane są robocze spotkania stron, mające na celu omówienie bieżącej sytuacji spółki, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zatrudnienia i wynagrodzeń oraz polityki socjalnej. Co roku odbywa się spotkanie mające na celu między innymi ocenę funkcjonowania wewnątrzzakładowych aktów normatywnych, ustalenie preliminarza wydatków socjalnych oraz harmonogramu i rozkładu czasu pracy na kolejny rok. W roku 2018, jak i w roku 2017 odbyto w sumie kilkanaście spotkań. Wśród głównych tematów, jakie poruszane były przez związki w 2018 i 2017 roku, znalazły się: zagadnienia socjalne, zasady wynagradzania, warunki bezpieczeństwa i higieny pracy oraz opieka medyczna i profilaktyka zdrowotna. W roku 2018 prowadzono także rozmowy dotyczące zmian organizacyjnych w spółce.

W roku 2018 (podobnie jak w roku 2017) ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano działań mogących stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do prowadzenia sporów zbiorowych ani działań naruszających te prawa. Nie stwierdzono również przypadków ingerowania w funkcjonowanie organizacji związkowych oraz podejmowania działań na niekorzyść pracowników zrzeszonych w ramach związków zawodowych. Nie odnotowano żadnych protestów pracowniczych, ELEKTROBUDOWA SA nie pozostawała również w sporze zbiorowym⁸⁴ z zakładowymi organizacjami związkowymi⁸⁵.

12.5.5 Bezpieczeństwo i higiena pracy

W Grupie Kapitałowej nie obowiązuje jedna polityka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, co wynika przede wszystkim z różnego zakresu i charakteru prowadzonej działalności spółek. W przypadku ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o., funkcjonująca w nich polityka BHP wynika z polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, będąc jej integralną częścią. Stanowi ona deklarację spółek w zakresie utrzymania właściwego poziomu BHP, dzięki podnoszeniu świadomości i odpowiedzialności pracowników, poprzez kreowanie kultury bezpieczeństwa i współdziałanie wszystkich pracowników oraz respektowaniu obowiązujących wymagań prawnych i norm (PN-N 18001 i OHSAS 18001), z uwzględnieniem utrzymania właściwego standardu bezpieczeństwa i higieny pracy, tzn. niezbędnego do sukcesywnego wykonywania zadań spółek, bez narażenia pracowników na czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe.

ELEKTROBUDOWA SA - biorąc pod uwagę profil jej działalności - ma świadomość, jak istotny wpływ na jej funkcjonowanie ma zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy, i jak wiele ryzyk związanych jest z tym obszarem. W ELEKTROBUDOWA SA za szczególnie istotne ryzyka w obszarze BHP uznaje się ryzyko: prowadzenia prac kontrolno-pomiarowych i rozruchowych, wykonywania prac pod napięciem, prowadzenia prac na wysokości, prowadzenia robót kablowych, eksploatacji instalacji i urządzeń elektroenergetycznych na placach budów, pracy z elektronarzędziami oraz eksploatacji zawiesi. Dla minimalizowania wystąpienia tych ryzyk stosuje się szereg formalnych instrukcji określających zasady wykonywania i sposobu nadzorowania prac, podczas których występują znaczące zagrożenie związane z technologią, organizacją, maszynami, urządzeniami, sprzętem technicznym, narzędziami oraz otoczeniem, w którym ta praca jest wykonywana.

Zarządzanie bezpieczeństwem pracy w ELEKTROBUDOWA SA odbywa się dwupłaszczyznowo, co wynika ze sposobu organizacji służby BHP - poprzez opracowywanie i wdrażanie procedur oraz instrukcji na poziomie centralnym (z możliwością konsultacji na forum całego

⁸³ S.3.6.

⁸⁴ S.3.3.

⁸⁵ 17 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy w Finlandii („Sąd”) wydał wyrok w postępowaniu sądowym wytoczonym przeciwko Spółce w 2011 i 2012 r. przez Fiński Związek Zawodowy Pracowników Branży Elektrycznej („Związek Zawodowy”), którym zasądził od Spółki na rzecz Związku Zawodowego kwotę ok. 4,72 mln euro w sprawie L 11/9634 oraz ok. 3,24 mln euro w sprawie L 12/100, powiększone o należne odsetki za opóźnienie, a ponadto kwotę ok. 0,4 mln euro kosztów procesu oraz ok. 0,1 mln euro odszkodowania („Wyrok”). Spór dotyczył roszczeń dochodzonych przez Związek Zawodowy wynikających z umów o pracę pracowników delegowanych przez Spółkę do realizacji prac przy projekcie budowy elektrowni atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Przedmiotowy Wyrok został wydany w pierwszej instancji i jest nieprawomocny. Więcej na stronie: <https://www.elektrobudowa.pl/pl/relacje-inwestorskie-elektrobudowa/raporty-biezace/Wyrok-sadu-I-instancji-w-sporze-sadowym-z-Finskim-Zwiazkiem-Zawodowym-Pracownikow-Branzy-Elektrycznej/idn:23870>. 8 marca 2019 ELEKTROBUDOWA SA złożyła apelację od ww. Wyroku, w którym kwestionuje Wyrok co do zasady, jak również co do wysokości. Podniesiono szereg zarzutów materialnych i procesowych. Częścią apelacji jest wniosek do sądu o skierowanie do Trybunału Sprawiedliwości wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie wykładni przepisów prawa Unii Europejskiego w zakresie powszechności obowiązywania fińskich układów zbiorowych oraz ich jasności i przejrzystości. Wyrok w ocenie spółki narusza zasady prawa europejskiego, a także podstawowe zasady porządku prawnego w Polsce i z tych względów spółka podjęła decyzję o zaskarżeniu Wyroku. Orientacyjny czas trwania procedury przed sądem apelacyjnym to 1-1,5 roku, a w przypadku skierowania pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości procedura wydłuży się do ok. 3-4 lat.

zespołu BHP) oraz monitorowanie ich wykorzystania na poziomie operacyjnym. Z realizowanej polityki wynika szereg procedur. W ELEKTROBUDOWA SA są to: *Monitorowanie stanu BHP, Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego, Reagowanie na zdarzenia potencjalnie wypadkowe, Identyfikowanie zagrożeń oraz reagowania na sytuacje niebezpieczne i awaryjne, Sterowanie operacyjne*. Na podstawie przyjętych procedur, wszystkie kontrakty realizowane przez ELEKTROBUDOWA SA podlegają planowym i doraźnym kontrolom Specjalistów BHP sprawujących nadzór BHP w poszczególnych jednostkach organizacyjnych. Ponadto procedura monitorowania wprowadza obowiązek regularnych przeglądów stanu BHP na kontraktach, realizowanych z udziałem Kierownictwa. Tego typu działania mają za zadanie stale uświadamiać kadrę kierowniczą w zakresie potencjalnych i realnych zagrożeń występujących na podległych im obszarach. W ten sposób realizuje się również istotną część doradczą - kontrolnej funkcji, jaką pełni służba BHP na kontraktach. Wyniki wspomnianych wyżej kontroli są notowane w dokumentacji systemowej i podlegają okresowej analizie na poziomie kontraktów oraz jednostek organizacyjnych. Na podstawie wniosków z przeprowadzonych analiz formułuje się działania korygujące i zapobiegawcze. Postępy w ich wdrażaniu, realizowanym na poziomie operacyjnym przez pracowników działu BHP i osoby wyznaczone, weryfikowane są w formie okresowych kontroli dokonywanych przez pracowników służby BHP odpowiedzialnych za właściwe jednostki organizacyjne. Regularne kontrole uzupełniane są corocznie planowanymi audytami wewnętrznymi i zewnętrznymi, których pozytywne wyniki stanowią podstawę dla przedłużenia certyfikacji ZSZ spółki. W związku z okresowo realizowanymi przeglądami systemu zarządzania BHP weryfikuje się także obecność i aktualność procedur i dokumentacji odnoszącej do BHP i w razie konieczności wydaje się ich nowe wersje. Corocznie, przy okazji redagowania raportu rocznego o stanie BHP, dokonuje się ponownej analizy zdarzeń potencjalnie wypadkowych i wypadków, co znajduje następnie swój wyraz w formułowaniu celów na kolejny rok i doskonaleniu rozwiązań z obszaru BHP.

Aby minimalizować ryzyko występujące w środowisku pracy, w obu spółkach, kładziony jest nacisk na regularną, ciągłą identyfikację zagrożeń w obszarze bezpieczeństwa pracy; w ELEKTROBUDOWA SA dodatkowo zwraca się uwagę na odpowiedni przepływ informacji między rozproszonymi jednostkami organizacyjnymi spółki. Ryzyka obszaru BHP szacowane są operacyjnie, przez właściwą kadrę BHP, w formie kontroli i raportów oraz na poziomie strategicznym poprzez audyty, kontrole i raporty roczne. W obu spółkach funkcjonuje procedura dotycząca *identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego*, a także *reagowania na zdarzenia potencjalnie wypadkowe*. W przypadku wystąpienia w ELEKTROBUDOWA SA wypadków przy pracy, aby wprowadzić adekwatne działania profilaktyczne, opracowuje się zarządzenia powypadkowe.

Za istotny element zarządzania bezpieczeństwem uznaje się w obu spółkach właściwą edukację pracowników. Podstawowym elementem działań propagujących wiedzę BHP są szkolenia, wstępne ogólne i stanowiskowe, a także okresowe. W ELEKTROBUDOWA SA szkolenia te realizowane są zwykle przez kadrę BHP spółki. Podczas tych szkoleń omawiane są zagadnienia powiązane z aspektem BHP istotne z perspektywy spółki. Dodatkowo, dla najwyższego kierownictwa organizowane są szkolenia tematyczne, uzupełnione o wykłady opisujące charakterystyki wypadków, prelekcje przedstawicieli firm specjalistycznych, z którymi spółka współpracuje, wystąpienia przedstawicieli organów nadzoru pracy (np. Inspektorów PIP), a także zajęcia z wykwalifikowanymi ratownikami medycznymi. Istotne zagadnienia przedstawiane są także na łamach biuletynu BHP, kierowanego do wszystkich pracowników, których dane zagadnienie może dotyczyć. Na zagadnienia pierwszej pomocy przedmedycznej zwraca się uwagę w ENERGETEST sp. z o.o., które stanowi, obok tematu zwalczania pożarów i ewakuacji, przedmiot szkoleń w spółce realizowanych w ramach celów szczegółowych BHP.

W ELEKTROBUDOWA SA działa komisja BHP, która jest organem doradczym pracodawcy. W jej skład wchodzi w równej mierze przedstawiciele pracodawcy oraz pracowników. Działalność w zakresie BHP prowadzi również Zakładowy Społeczny Inspektor Pracy, który w ramach swoich obowiązków przeprowadza kontrole warunków pracy⁸⁶.

Polityka i informacje o systemie zarządzania firmy odnośnie BHP w przypadku obu spółek prezentowane są na ich stronach internetowych. Wewnętrznie uregulowania zamieszczone są w bazie Lotus Notes, do której dostęp ma każdy pracownik firmy. Podstawowe informacje dotyczące BHP są corocznie ujmowane w ramach analizy stanu BHP oraz przedstawiane na corocznych Przeglądach Zarządzania. Dodatkowo ELEKTROBUDOWA SA wybrane informacje z *Raportu o stanie BHP* przekazuje do wiadomości wszystkich pracowników w formie wydawanego *Biuletynu BHP*.

W roku 2018 ELEKTROBUDOWA SA zrealizowała między innymi następujące cele w obszarze BHP:

- zaktualizowano *Instrukcję pracy na wysokości* w punkcie dotyczącym drabin, wzór karty przeglądu drabiny;
- opracowano *Instrukcję nadzoru nad substancjami chemicznymi*;
- zakupiono 3 zestawy do defibrylacji;
- udoskonalono system zarządzania bhp w obszarze gotowości i reagowania na sytuacje awaryjne, w tym przeprowadzenie ewakuacji próbnej w BS w Katowicach oraz w Zakładzie w Koninie.

Podstawowym wyzwaniem w obszarze BHP w przypadku obu spółek, jest kontrolowanie i egzekwowanie przestrzegania przepisów i zasad BHP w rozproszonych oddziałach firm oraz dostosowywanie rozwiązań w dziedzinie BHP do rozwoju nowych technologii oraz przemian w procesach produkcji. ELEKTROBUDOWA SA staje także przed koniecznością dostosowania do wymagań oraz certyfikacji z zakresu normy ISO 45001, co wiąże się z koniecznością podjęcia szeregu działań dotyczących zarówno kierownictwa spółki, jak i pracowników na poziomie operacyjnym.

⁸⁶ S.4.9.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

ELEKTROBUDOWA SA stosuje wskaźniki częstości i ciężkości wypadków, zgodnie z wzorem stosowanym przez ZUS. W raportach rocznych agregowane są również informacje dotyczące obszarów występowania sytuacji niebezpiecznych (zdarzenia potencjalnie wypadkowe).

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Liczba wszystkich raportowanych wypadków	0	0	0	0	9	7	9	7	9	7	9	7
Liczba wypadków śmiertelnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba wypadków ciężkich	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba wypadków powodujących czasową niezdolność do pracy	0	0	0	0	9	7	9	7	9	7	9	7
Liczba dni absencji chorobowej na skutek wypadków przy pracy	0	0	0	0	505	273	505	273	505	273	505	273

Tab. 29 Wskaźniki dotyczące wypadków przy pracy w latach 2017- 2018⁸⁷

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018
Współczynnik częstości wypadków (liczba wypadków na 1000 zatrudnionych)	5,26	3,98	5,26	3,98
Współczynnik ciężkości wypadków (stosunek liczby dni absencji chorobowej do liczby wypadków)	56,11	39,00	56,11	39,00

Tab. 30 Wskaźniki dotyczące wypadków przy pracy w latach 2017- 2018⁸⁸

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	2017	2018	2017	2018
Liczba stwierdzonych przypadków chorób zawodowych ⁸⁹	1	1	1	1
Liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) ⁹⁰	11	4	11	4

Tab. 31 Wskaźniki dotyczące kwestii bezpieczeństwa i higieny pracy w latach 2017- 2018⁹¹

Wypadki przy pracy w 2018 r. w ELEKTROBUDOWA SA miały miejsce w województwach: mazowieckim (2), pomorskim (2), wielkopolskim (2), opolskim (1). Do najczęstszych przyczyn wypadków należały⁹²: niewłaściwa organizacja pracy, nieuwaga, nieostrożność pracowników, niewłaściwe środki ochrony osobistej lub ich brak. Spółka podejmuje działania ukierunkowane na ograniczenie tego typu nieprawidłowości poprzez regularne szkolenia i instruktaże budujące świadomość i kulturę bezpiecznej pracy. Analizując przyczyny wypadków w 2018 roku zdecydowano o jeszcze większym kładzeniu nacisku w ramach szkoleń w 2019 roku na kwestię regularnego korzystania ze środków ochrony osobistej, koncentracji na wykonywanych czynnościach, tworzenia i zapoznawania pracowników z właściwymi instrukcjami oraz zwiększeniu nadzoru nad prowadzonymi pracami.

Obie spółki przywiązują wagę do zapewnienia przestrzegania przepisów BHP u swoich dostawców/ podwykonawców. Wyboru i oceny dostawców/podwykonawców dokonuje się na podstawie zdolności do spełnienia przez nich specyfikacji zawartych w zamówieniach

⁸⁷ S.4.1; S.4.3.; S.4.4.

⁸⁸ S.4.2.; S.4.5.

⁸⁹ Dane za rok 2017 skorygowane

⁹⁰ Względem lat poprzednich (2017) spółka podjęła czynności organizacyjne i techniczne dążące do ograniczenia liczby osób narażonych na pracę w warunkach przekroczenia czynników szkodliwych. Do czynności tych należały między innymi: reorganizacja/likwidacja obciążonych czynnikami stanowisk pracy, zwiększenie częstotliwości zmian na stanowiskach najbardziej narażonych.

⁹¹ S.4.6.; S.4.7.

⁹² S.4.8.

i umowach, z uwzględnieniem wymagań dotyczących ZSZ, w tym poziomu stosowanych zasad BHP. ELEKTROBUDOWA SA wymaga od swoich dostawców przestrzegania zasad obowiązujących w spółce, w tym wynikających z normy OHSAS 18001, czego wyrazem są między innymi zapisy w umowach dotyczące BHP, a opiniowane przez służbę BHP⁹³. Obie spółki weryfikują swoich dostawców pod kątem spełnienia wymogów BHP poprzez wypełnianie ankiety kwalifikacyjnej, zastrzegają sobie również prawo do ich okresowej oceny/audytu weryfikującego w obszarze BHP. Informacje o polityce i systemie zarządzania BHP stanowią załącznik do każdej z umów podpisywanych przez spółki z jej dostawcami, w ELEKTROBUDOWA SA ponadto elementy Polityki BHP przekazywane są pracownikom dostawców na szkoleniach wprowadzających (instrukcja dla dostawców/podwykonawców). Zarówno w ENERGETEST sp. z o.o., jak i w ELEKTROBUDOWA SA stosuje się *Oświadczenie podwykonawcy* o zapoznaniu się z *Instrukcją dla podwykonawców*, która to instrukcja opisuje zasady postępowania w zakresie BHP podczas realizacji zadań na rzecz spółek, zgodnie z wymaganiami określonymi w ZSZ, jak również z dodatkowymi unormowaniami i zasadami szczególnymi. Dla wykonywania robót szczególnie niebezpiecznych, częstych dla działalności ELEKTROBUDOWA SA (np. dotyczących robót kablowych), mają zastosowanie specjalne instrukcje.

W roku 2018 nie były przeprowadzane audyty u podwykonawców pod kątem przestrzegania zasad BHP⁹⁴. Podczas cyklicznych kontroli realizowanych przez pracowników służby BHP w ELEKTROBUDOWA SA u podwykonawców, stwierdzono przypadki nieprzestrzegania przepisów BHP. Zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi podwykonawcy zobowiązani zostali do niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości i wykonania zaleceń oraz zaraportowania podjętych działań do służb BHP ELEKTROBUDOWA SA. Co do zasady, aby zapobiegać i korygować tego typu nieprawidłowości, spółka stosuje odpowiednie zapisy w umowach z podwykonawcami, przeprowadza intensywne kontrole i oraz egzekwuje kary umowne, mające na celu niwelowanie niepożądanych zachowań; zastrzega sobie również prawo do zaniechania dalszej współpracy.

12.6 Poszanowanie praw człowieka

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna polityka regulująca kwestie przestrzegania praw człowieka, co wynika z różnej skali prowadzonej działalności, wielkości organizacji i różnej kultury organizacyjnej. ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. traktują odpowiedzialnie zobowiązania w tym obszarze, w tym zobowiązania wobec swoich pracowników, uznając fakt pełnienia szczególnej funkcji jako *wyspecjalizowanego organu społecznego, od którego wymaga się przestrzegania obowiązującego prawa i poszanowania praw człowieka*⁹⁵. Przestrzegają przepisów prawa dotyczących poszanowania praw człowieka i odnoszących się do relacji z pracownikami, międzynarodowych i ustanowionych przez ustawodawstwa krajów, na terenie których prowadzą działalność, uznając to za podstawowy i niezbędny warunek funkcjonowania każdej firmy.

Wychodząc poza podstawowe, ogólnie realizowane prawa człowieka, spółki kierują się w swoich działaniach zasadami przyjętych *Kodeksów Etycznych*, które stanowią podstawową przesłankę do eliminacji wszelkich przypadków łamania prawa człowieka przez spółki – w ELEKTROBUDOWA SA jest to [Kodeks Postępowania Etycznego](#), w ENERGETEST sp. z o.o. – [Kodeks Etyczny ENERGETEST sp. z o.o.](#) ELEKTROBUDOWA SA popiera i stosuje zasady inicjatywy UN Global Compact, w tym zasady odnoszące się do praw człowieka tj. *popieranie i przestrzeganie praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową oraz eliminacja wszelkich przypadków łamania praw człowieka przez firmę*, a także zasady dotyczące standardów pracy, tj. *poszanowanie wolności stowarzyszania się, eliminacja wszelkich form pracy przymusowej, zniesienie pracy dzieci oraz efektywne przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia*.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. przestrzegają norm prawnych zawartych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, przede wszystkim Kodeksie pracy oraz wypełniają podstawowe postanowienia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 roku w zakresie prawa do wolności myśli, sumienia, wyznania, opinii i swobody jej wyrażania, prawa do odpowiednich i zadowalających warunków pracy, w tym do zakazu traktowania innych w sposób poniżający, nieludzki, okrutny. Respektują prawa pracownicze obejmujące eliminację jakichkolwiek form pracy przymusowej i czerpania z nich korzyści oraz przestrzegają norm prawnych wyraźnie wskazujących, iż dla nawiązania stosunku pracy wymagana jest zgoda pracownika oraz pracodawcy, a dokumenty podpisywane przy tej okazji przez obie strony są przejrzyste i nie zawierają żadnych niezrozumiałych postanowień. Charakter „dobrowolności” przejawia się również w możliwości rozwiązania przez pracownika umowy w każdej chwili, w ramach obowiązujących przepisów Kodeksu pracy.

Obie spółki wypełniają zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy we wskazanych przez nią aspektach (m.in. wytyczne konwencji dotyczące pracy przymusowej, wolności związkowej i ochrony praw związkowych, zasad organizowania się i rokowań zbiorowych). Respektują prawo do godziwych warunków pracy, w tym płac oraz innych form wynagradzania zgodnie z przepisami i prawem krajowym lub postanowieniami umów zbiorowych, praktykują równe wynagrodzenie za pracę o tej samej wartości. Wypłacają należne wynagrodzenia bezpośrednio zainteresowanym pracującym, z uwzględnieniem tylko tych ograniczeń lub potrąceń, na jakie zezwala prawo, przepisy lub umowy zbiorowe. Respektują prawo do ochrony socjalnej, do organizowania się i do strajku⁹⁶, do odpoczynku po tygodniu pracy, świąt, spraw z zakresu zdrowia i bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i macierzyństwa oraz możliwość łączenia pracy z obowiązkami rodzinnymi. W miarę sposobności umożliwiają praktykowanie tradycji religijnych. Stosowane przez spółki procedury zatrudnienia są wolne od dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, wyznanie, pochodzenie narodowe, pochodzenie społeczne, poglądy polityczne, wiek czy niepełnosprawność, stan cywilny lub status

⁹³ S.4.10. – Spółka stosuje w umowach z dostawcami zapisy dotyczące BHP, nie jest jednak w stanie podać liczby i odsetka umów, w których takie zapisy się znalazły

⁹⁴ S.4.11.

⁹⁵ Za: *Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka. Wdrażanie dokumentu ramowego ONZ „Chronić, szanować i naprawiać”*, Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu.

⁹⁶ Więcej w rozdziale 11.5.3 *Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się*.

rodziny, relacje osobiste itp., czego formalnym potwierdzeniem są przyjęte w ELEKTROBUDOWA SA procedury rekrutacji, a także *zasady równego traktowania w zatrudnieniu*⁹⁷.

Spółki nie zatrudniają dzieci ani nie czerpią z tego korzyści. Jednocześnie, mając na uwadze to, że polskie ustawodawstwo umożliwia zatrudnianie młodocianych, ELEKTROBUDOWA SA objęła patronatem dwie klasy szkoły zawodowej w Koninie, gdzie mieści się jeden z jej zakładów produkcyjnych. Uczniowie tej klasy mają możliwość pozyskania wiedzy opartej na praktyce. Zatrudniając uczniów konińskiej szkoły, spółka bezwzględnie przestrzega przy tym ściśle określonych warunków Kodeksu pracy, które regulują kwestię świadczenia pracy przez młodocianych.

W ELEKTROBUDOWA SA wszelkie przypadki naruszania praw człowieka, obok innych niewłaściwych praktyk występujących w obszarach opisanych w *Kodeksie Postępowania Etycznego*, mogą być zgłaszane do Rzecznika Zaufania drogą elektroniczną na adres etyka@elektrobudowa.pl lub listownie na adres spółki w Katowicach⁹⁸. W sytuacji zgłoszenia takich przypadków obowiązkiem Rzecznika Zaufania jest powołanie Komisji, której celem jest podjęcie działań wyjaśniających, czy i w jakim zakresie nastąpiło naruszenie postanowień Kodeksu. Osoby, które będą zajmować się wyjaśnianiem dokonanego zgłoszenia są zobowiązane do ochrony przekazanych im informacji oraz ochrony danych osobowych zgłaszającego.

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017, w ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano przypadków zgłoszenia naruszania praw człowieka, w tym przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej. Nie powzięto także informacji o takich sytuacjach w odniesieniu do dostawców spółek⁹⁹.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. co do zasady są zainteresowane nawiązaniem współpracy jedynie z organizacjami, które przestrzegają praw człowieka, jednak jak dotąd nie prowadziły analizy łańcucha dostaw pod kątem oceny podwyższonego ryzyka naruszania praw człowieka, w tym w zakresie przeciwdziałania pracy dzieci i pracy przymusowej; nie nakładały na dostawców, w tym podwykonawców, określonych zobowiązań w tym obszarze (w tym w postaci zapisów w umowach) i nie weryfikowały formalnie ich spełnienia, w tym nie prowadziły audytów weryfikujących przestrzeganie tych praw¹⁰⁰. Nie prowadziły również analizy zagrożeń dla praw człowieka oraz przypadków łamania praw człowieka poza łańcuchem dostaw.¹⁰¹

12.7 Kwestie społeczne

Grupa Kapitałowej nie funkcjonuje odrębna polityka w zakresie kwestii społecznych, co wynika z różnej skali i charakteru prowadzonej działalności, wielkości organizacji, różnic technologicznych i różnej kultury organizacyjnej. ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. realizują zadania w tym obszarze na podstawie przyjętych wewnętrznie dobrych praktyk.

12.7.1 Zaangażowanie społeczne i wpływ na społeczność lokalne

Wsparcie społeczności¹⁰²

Zaangażowanie społeczne to jeden z elementów społecznej odpowiedzialności biznesu ELEKTROBUDOWA SA. Spółka prowadzi politykę wspierania działalności społecznej w zakresie akcji charytatywnych, polityki społecznej, ochrony i promocji zdrowia, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Odbywa się to głównie poprzez przekazywanie darowizn w formie finansowej lub rzeczowej, w szczególności na rzecz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego lub innych podmiotów prowadzących działalność w sferze zadań publicznych (spółka nie udziela darowizn na rzecz osób fizycznych).

Grupa Kapitałowa nie prowadzi działalności sponsoringowej¹⁰³, rozumianej jako działalność promocyjna /marketingowa, nastawiona na osiągnięcie korzyści, której efekty są mierzalne poprzez wskaźniki efektywnościowe, jak np. ekwiwalent reklamowy, wskaźnik wzrostu sprzedaży towarów i usług, czy wartość akcji spółki. Jej działalność ogranicza się do udziału w drobnych, lokalnych inicjatywach, mających głównie charakter prospołeczny.

Przekazywane przez ELEKTROBUDOWA SA środki finansowe wykorzystywane są głównie do realizacji celów statutowych podmiotów, a także jako dofinansowanie olimpiad szkolnych, wsparcie kół naukowych czy pomoc finansowa np. przy organizacji wigilii dla samotnych. Od kilku lat pracownicy ELEKTROBUDOWA SA biorą także udział w charytatywnym biegu w formie sztafety - Katowice Poland Business Run, by wspomóc podopiecznych Fundacji Jaśka Meli Poza Horyzonty.

ENERGOTEST sp. z o.o. nie zdefiniował kierunków swojego zaangażowania w działalność prospołeczną ani zasad współpracy z organizacjami i instytucjami. Działania spółki w tym obszarze ograniczają się do pełnienia funkcji członka wspierającego Stowarzyszeń i Towarzystw branżowych oraz wspierania ośrodków naukowych i dydaktycznych. Wsparcie finansowe ze strony

⁹⁷ Więcej w rozdziale 11.5.4 - *Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się*

⁹⁸ S.3.4. W roku 2018 nie miały miejsce skargi dotyczące obszaru praktyk zatrudniania

⁹⁹ S.7.1.; S.7.2.; S.8.1.; S.8.2.

¹⁰⁰ S.7.3.; S.8.3; S.7.4.; S.8.4.

¹⁰¹ S.7.6.

¹⁰² S.9.3.

¹⁰³ S.9.5.

spółki kierowane jest przede wszystkim na finansowanie działalności naukowej, badawczo-rozwojowej, gromadzenia i upowszechniania informacji techniczno-ekonomicznych dotyczących projektowania, wszechstronnego rozwoju oraz racjonalnego wykorzystania zasobów wodno-energetycznych kraju, rozwoju innowacyjnych technologii dotyczących inteligentnych sieci elektroenergetycznych oraz komercjalizację wypracowanych przez wspieraną organizację wyników badań i rozwiązań technicznych, szeroko rozumianej działalności edukacyjnej, standaryzacyjnej i konferencyjnej, popularyzację osiągnięć technicznych i organizacyjnych. Spółka udziela także doraźnego wsparcia finansowego jednostkom lub organizacjom kulturalnym. Decyzję o udzieleniu wsparcia każdorazowo podejmuje prezes Zarządu, po wnikliwej analizie każdego wniosku i potrzeb stron zainteresowanych uzyskaniem wsparcia.

W 2018 roku na działalność prospołeczną, w tym charytatywną, ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. wydatkowały łącznie kwotę 47 400 zł, w tym ELEKTROBUDOWA SA – 29 500 zł. Największy udział w tej kwocie miały darowizny przekazywane na rzecz ochrony i promocji zdrowia. Do obdarowanych, którzy otrzymali największe wsparcie należały: **Konsorcjum Smart Power Grids Polska**, Górnośląskie Centrum Rehabilitacji w Reptach oraz Przedszkole Miejskie z Oddziałami Specjalnymi w Jaworznie¹⁰⁴. W roku 2017 było to odpowiednio 66 863 zł oraz 61 363 zł.

Komunikacja ze społecznościami lokalnymi

Biorąc pod uwagę charakter działań, ELEKTROBUDOWA SA stara się prowadzić politykę otwartej komunikacji za społecznościami lokalnymi w zakresie prowadzenia konsultacji przed rozpoczęciem działalności oraz powiadamiania lokalnych społeczności o potencjalnych zagrożeniach.

Prowadzone działania komunikacyjne mają na celu utrzymanie jak najszerzego kontaktu z osobami zainteresowanymi inwestycją, przekazywanie bieżących informacji na temat postępów prac, uwarunkowań inwestycji i jej znaczenia. Kampanie informacyjne mają również na względzie zachowanie zasady transparentności działań.

Na spotkania dotyczące realizacji dużych kontraktów, mogących mieć wpływ na środowisko naturalne¹⁰⁵, Spółka zaprasza zainteresowanych interesariuszy: towarzystwa, fundacje, stowarzyszenia zajmujące się ochroną środowiska i szeroko pojętą ekologią, organizacje pozarządowe, urzędy miast, uczelnie, mieszkańców terenów, gdzie są realizowane projekty. Konsultacje takie pozwalają na włączenie wyżej wymienionych grup w działania minimalizujące negatywne oddziaływanie spółki na środowisko, pełnią także rolę edukacyjną w zakresie tematyki zrównoważonego rozwoju. Spółka podejmuje starania, aby realizowane przez nią przedsięwzięcia były rozumiane i akceptowane przez społeczność lokalną oraz stwarzały szansę dla regionu będącego beneficjentem wdrażanych projektów.

W roku 2018 kontynuowany był zatwierdzony w 2015 roku Program Komunikacji Społecznej w związku z inwestycją *Modernizacja stacji elektroenergetycznej 220/110 kV Konin*¹⁰⁶ - realizowane były kwartalne sesje fotograficzne i kontrolnie prowadzone były rozmowy z przedstawicielami kluczowych interesariuszy w ramach tzw. wywiadu swobodnego (między innymi z Urzędem Miasta w Koninie, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim Delegatura w Koninie, ZE PAK SA, Federacja Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych NOT w Koninie).

W ramach realizowanego w Koninie Programu Komunikacji Społecznej cały czas prowadzona jest strona internetowa (<http://stacjakonin.pl>), monitoring otoczenia inwestycji i monitoring mediów. Podobne działania prowadzone były w latach 2017 -2018 i są kontynuowane w związku z realizacją projektu *Rozbudowa i modernizacja Stacji Byczyn* (<http://staciabyczyna.pl>) oraz *Rozbudowa i modernizacja Stacji Skawina* (<http://www.stacjaskawina.pl>). W przypadku wszystkich wymienionych projektów, na dedykowanych im stronach internetowych znaleźć można informacje istotne z punktu widzenia realizowanej inwestycji, odpowiedzi na możliwe pytania oraz aktualności dotyczące postępu prowadzonych prac. Na potrzeby każdej inwestycji opracowywany był także specjalny folder informacyjny zawierający informacje nt. Inwestora, Inżyniera Kontraktu i Wykonawcy, znaczenia danej stacji dla regionu, sposobach działania stacji elektroenergetycznej i jej wpływie na środowisko itp.¹⁰⁷

¹⁰⁴ S.9.4.

¹⁰⁵ S.9.1; S.9.2. – skargi społeczności lokalnej mogą się wiązać z oddziaływaniem na środowisko, w związku z realizacją przez ELEKTROBUDOWA SA inwestycji. Spółka stara się przy tego typu inwestycjach prowadzić konsultacje społeczne. W roku 2018 nie powzięto informacji o skargach społeczności lokalnej w związku z realizowaną przez spółkę działalnością.

¹⁰⁶ Pierwsze konsultacje społeczne w Koninie odbyły się w lutym 2016 roku, jednak, mimo prowadzonych akcji informacyjnych, nie spotkały się z zainteresowaniem zaproszonych osób, co może wynikać z zakorzenienia w świadomości lokalnej społeczności faktu istnienia stacji elektroenergetycznej i tego, że inwestycja rozmieszczona jest na wyizolowanych terenach przemysłowych Konina, nie stanowiąc tym samym powodów do niepokoju i nie kolidując z interesami społeczności lokalnych. W kwietniu 2017 roku miały miejsce kolejne konsultacje społeczne, które zakładały przekazanie informacji między innymi na temat inwestycji i harmonogramu prac, skali oddziaływania inwestycji na środowisko i podjętych zabezpieczeń. Zainteresowanie od strony społecznej, podobnie jak miało to miejsce przy poprzednich konsultacjach, było niewielkie, mimo szeroko prowadzonej akcji informacyjnej. W tym samym miesiącu przeprowadzono *lekcję energetyczną* dla uczniów Zespołu Szkół Górniczo - Energetycznych, przybliżającą cele i funkcje modernizacji stacji elektroenergetycznej 220/110 kV Konin, w tym znaczenie inwestycji dla Konina i Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE). Lekcja, podczas której młodzież miała sposobność zapoznania się z działaniem KSE i jego częściami składowymi, oddziaływaniem systemu na środowisko i jego ochroną, spotkała się z zainteresowaniem uczniów, którzy zadawali pytania nie tylko dotyczące modernizacji samej stacji, jak i KSE, lecz również odnoszące się PSE S.A. (Inwestora) i ELEKTROBUDOWA SA (wykonawcy zadania) w kontekście praktyk i przyszłych miejsc pracy.

¹⁰⁷ S.9.2.

Współpraca ze szkołami i uczelniami wyższymi

ELEKTROBUDOWA SA od wielu lat współdziała z ośrodkami akademickimi w Polsce. Dotychczas zawarła porozumienia o współpracy z Politechniką Śląską w Gliwicach, Górnośląską Wyższą Szkołą Handlową w Katowicach, Wydziałem Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, a także z Zespołem Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie i Technikum Energetycznym w Jaworznie oraz z Powiatowym Zespołem Szkół w Bieruniu.

Celem tej współpracy jest przede wszystkim wspieranie procesu kształtowania kariery zawodowej studentów oraz absolwentów, w tym uzgadnianie programów praktyk i staży studenckich, działania na rzecz zatrudniania studentów i absolwentów, wzajemne prezentowanie i propagowanie osiągnięć oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć naukowo - badawczych. W roku 2018 na mocy podpisanego w 2017 roku porozumienia pomiędzy ELEKTROBUDOWA SA i Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Koninie uruchomione zostały studia dualne na kierunku mechanika i budowa maszyn, łączące możliwość zdobywania wiedzy akademickiej z doświadczeniem praktycznym. Aktualnie czterech studentów drugiego roku tego kierunku jeden dzień w tygodniu pracuje w konińskim zakładzie.

W roku 2018 spółka kontynuowała realizację programu *Praktyki pod napięciem*, kierowanego do studentów ostatnich lat kierunków takich jak: Elektrotechnika, Automatyka i Robotyka, Energetyka oraz Elektronika. Studenci, którzy przejdą pomyślnie proces rekrutacji, mogą odbyć praktykę w Sekcji Pomiarów i Rozruchu, na montażu lub w zakładach produkcyjnych. Udział w 2 - 3 miesięcznym programie praktyk umożliwia zapoznanie się ze specyfiką pracy w ELEKTROBUDOWA SA i stwarza szansę zdobycia doświadczenia zawodowego między innymi w pracach kontrolno - pomiarowych, poszerzenia swojej wiedzy akademickiej oraz stanowi okazję do napisania pracy dyplomowej we współpracy z firmą. W 2018 roku w programie wzięło udział 6 praktykantów (w roku 2017 – 5). Najlepszym studentom - praktykantom, jeśli istnieje taka możliwość, spółka oferuje stałe zatrudnienie w swoich strukturach. Również ENERGOTEST sp. z o.o. oferuje możliwość odbywania praktyk studentom Politechniki Śląskiej - spółka ma w tym zakresie podpisaną stosowną umowę o współpracy z Politechniką, w roku 2018 praktyki w ramach jej struktur zrealizowały 2 osoby (w roku 2017 – 3 osoby).

Sposobność zdobywania doświadczenia podczas odbywanych w ELEKTROBUDOWA SA praktyk mają również uczniowie szkół średnich – w Zakładzie Produkcyjnym w Koninie, w trakcie roku szkolnego swoje miesięczne praktyki zawodowe realizują uczniowie Technikum z Zespołu Szkół Górniczo - Energetycznych (w roku 2018 było to 28 osób, w 2017 - ok. 30 osób). Późniejsi absolwenci mogą liczyć na zatrudnienie w spółce.

Ponadto praktyczną naukę zawodu zdobywają tu także uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w zawodzie elektryk. ELEKTROBUDOWA SA według stanu na 31.12.2018 roku zatrudniała w sumie 39 pracowników młodocianych (w roku 2017 było to 25 osób).

12.7.2 Bezpieczeństwo produktów, w tym właściwe oznakowanie produktów

Kwestia bezpieczeństwa produktów, jak również ich właściwe oznaczenie jest istotnym celem działania ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTESTU sp. z o.o. w procesie dopasowania wyrobów do oczekiwań klientów, wdrożenia do produkcji nowych wyrobów, wzrostu konkurencyjności na rynku nowych wyrobów spełniających normy bezpieczeństwa. Spółki mając świadomość potencjalnych problemów dotyczących bezpieczeństwa, jako głównego źródła ryzyka utraty reputacji, wycofywania produktów z rynku i kar, mogących mieć istotny wpływ na ich działalność, uznają, że produkcja wyrobów musi być bezpieczna w odniesieniu do procesu wytworzenia jak i użytkownika końcowego, traktując to jako kwestię priorytetową.

W celu ograniczenia wyżej wymienionych ryzyk spółki podejmują ukierunkowane działania.

Zagadnienia projektowania i rozwoju, produkcji i serwisowania urządzeń elektroenergetycznych objęte są Zintegrowanym Systemem Zarządzania (ZSZ). Zapewnienie bezpieczeństwa produkcji regulują procedury i instrukcje konstruowania, projektowania i produkcji wyrobu składające się na dokumentację technologiczną i konstrukcyjno-produkcyjną oraz procedura konstruowania, badania i wdrażania nowych wyrobów. Podwykonawcy muszą każde odstępstwo materiałowe uzgadniać z konstruktorem wyrobu, a kontrole dostaw są prowadzone zgodnie z dedykowaną procedurą kontroli dostaw.

Spółki przeprowadzają analizę ryzyka w celu identyfikacji poszczególnych zagrożeń w fazie użytkowania produktu dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia konsumentów, w tym prawidłowego oznakowania produktu.

Wyroby zgodnie z funkcjonującymi procedurami i instrukcjami oraz wymaganiami norm i ustawodawstwa podlegają:

- badaniom typu: spółki prowadzą kompleksowe badania typu w akredytowanych, niezależnych laboratoriach badawczych zgodnie z międzynarodowymi normami i standardami. Współpracują z kilkoma instytutami naukowymi w zakresie elektrycznych badań typu i doradztwa, badają produkowane urządzenia w zakresie kompatybilności EMC. W OBRUM Gliwice, EMAG oraz CTO bada się urządzenia w zakresie drgań i wstrząsów oraz środowiskowych (temperatur). Część badań spółki wykonują samodzielnie. Z przeprowadzonych badań typu sporządzane są sprawozdania, a na ich podstawie niezależne jednostki wystawiają certyfikaty zgodności urządzeń;
- badaniom wyrobu: rutynowe kontrole i badania przeprowadzane są na wszystkich etapach procesu produkcji w zakresie

i w punktach określonych stosownymi dokumentami, które opracowywane są przez zespół technologów. Są to: plany kontroli jakości, instrukcje kontroli lub inne dokumenty technologiczne. Kontrole i badania wykonywane są przez kontrolerów jakości lub jako samokontrola pracownicza - decyduje o tym zapis w wyżej wymienionych dokumentach. ELEKTROBUDOWA SA prowadzi kompleksowe badania typu w akredytowanych, niezależnych laboratoriach badawczych zgodnie z międzynarodowymi normami i standardami. Przeprowadza rutynowe kontrole i badania podczas wszystkich etapów produkcji. Kontrole i badania wyrobów w trakcie realizacji produktu przeprowadzane są w zakresie i w punktach procesu określonych stosownymi dokumentami, które opracowywane są przez zespół technologów. Są to: plany kontroli jakości (PKJ), instrukcje kontroli lub inne dokumenty technologiczne. Kontrole i badania wykonywane są przez kontrolerów jakości lub jako samokontrola pracownicza - decyduje o tym zapis w wyżej wymienionych dokumentach.

Dla wyeliminowania potencjalnych zagrożeń i zapobiegania wypadkom przy pracy z udziałem swoich wyrobów, ELEKTROBUDOWA SA podejmuje następujące działania:

- wszystkie wyroby niskonapięciowe (rozdzielnice i szynoprzewody PONTIS) podlegają ocenie zgodności według dyrektyw unijnych mających odpowiedniki w krajowych aktach prawnych. Wyroby ELEKTROBUDOWA SA spełniają wymagania dyrektywy niskonapięciowej dotyczącej bezpieczeństwa i są produkowane zgodnie z normami zharmonizowanymi;
- wyroby są poddawane badaniom na zgodność z postanowieniami dyrektywy EMC (kompatybilność elektromagnetyczna) - pozytywne wyniki badań i niski poziom emisji promieniowania elektromagnetycznego zapewnia bezpieczeństwo środowiska;
- jednym z badań zapewniających bezpieczeństwo personelu eksploatującego urządzenie jest próba w warunkach łukowego zwarcia wewnętrznego, przeprowadzana w celu sprawdzenia wytrzymałości konstrukcji rozdzielnic na skutki wewnętrznego łuku elektrycznego. Pomimo uzyskanych wyników badań potwierdzających cechy konstrukcji rozdzielnic w zakresie ochrony osób w przypadku powstania łuku wewnętrznego, ELEKTROBUDOWA SA zawsze dodatkowo stosuje w swoich wyrobach środki skracające czas trwania ewentualnego zwarcia łukowego w postaci specjalnych układów optoelektronicznych lub w postaci łączników krańcowych. Działania te mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób, jak również ograniczenie skutków oddziaływania ewentualnego zwarcia na środowisko – skracanie czasu trwania zwarcia znacznie ogranicza ilości toksycznych i szkodliwych dla środowiska produktów powstających w jego wyniku. W celu jak najszybszego uziemienia i likwidacji zwarcia łukowego opracowano innowacyjny, opatentowany, superszybki uziemnik;
- rozdzielnice ELEKTROBUDOWA SA, zgodnie z postanowieniami norm, przechodzą także badania producenta wykonywane przez pracowników kontroli jakości – wszystkie wyroby gotowe produkowane w spółce podlegają badaniom wyrobu zgodnemu z wymaganiami normy: rozdzielnice średniego napięcia wg PN-EN 62271-200, rozdzielnice niskiego napięcia wg PN-EN 61439. Zakres weryfikacji oraz kryteria oceny zgodności wykonania wyrobów gotowych produkowanych w Zakładzie w Koninie określa instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Celem badań wyrobu jest wykrycie wad materiałowych lub wykonawczych i potwierdzenie, że jest on zgodny z wyrobem, który przeszedł badanie typu i z dokumentacją;
- ochrona podstawowa zapewniona jest poprzez zastosowanie izolacji części czynnych, obudów, przegród oraz przez umieszczenie wszystkich części czynnych poza zasięgiem. Dotyczy to zarówno rozdzielnic, jak i szynoprzewodów niskiego oraz średniego napięcia, dla których wykonuje się badania typu oraz badania fabryczne zgodnie z IEEE C37.23 oraz PN-EN 62271-1 dla szynoprzewodów średniego napięcia oraz PN-EN 61439-1 i PN-EN 61439-6 dla szynoprzewodów niskiego napięcia;
- produkowane w najpopularniejszych wariantach typu ELPE, ELPO oraz odmianie PELPO szynoprzewody w izolacji powietrznej naturalnie chłodzone, wykonywane są jako szyny prądowe w postaci aluminiowych rur lub profili umieszczonych w osłonie, również wykonanej z aluminium. Podczas normalnej pracy szynoprzewodu zewnętrzna osłona jest uziemiona, zapewniając obsłudze możliwość bezpiecznej pracy w bezpośrednim otoczeniu szynoprzewodów (urządzenie pod napięciem). Obudowa ta stanowi również ekran zatrzymujący szacunkowo ponad 95% promieniowania elektromagnetycznego, które jest generowane podczas przepływu prądu przez szyny prądowe.;
- zastosowany w kompleksowych rozwiązaniach rozdzielnic WN w izolacji gazowej (GIS) system nadzoru i monitoringu umożliwia m.in. ciągłe monitorowanie poziomu WNZ (wyładowania niezupełne), stopnia zużycia elementów (np. wyłącznika) oraz rejestrowanie i analizę zebranych danych. Pozwala to na przewidywanie potencjalnych zagrożeń i ich odpowiednio wczesne eliminowanie.

Podczas badań typu szynoprzewodów określa się i mierzy natężenie pola magnetycznego wokół szynoprzewodu. Pomiaru te zazwyczaj wykonuje również sam użytkownik szynoprzewodu, wyznaczając strefy występowania pola magnetycznego, jednakże konieczność wykonania takich badań określają odrębne przepisy odpowiednie dla danego obiektu. Na życzenie klientów spółka wykonuje także analizę/ocenę ryzyka metodą HAZOP lub RISC SCORE.

Identyfikację wyrobów gotowych w ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGOTEST sp. z o.o. zapewnia się poprzez właściwe oznaczenie wyrobu gotowego tabliczką znamionową z niepowtarzalnym numerem fabrycznym (dotyczy wyrobów, dla których obowiązuje założenie tabliczek znamionowych) lub oznaczenie według uzgodnionej z klientem specyfikacji. ENERGOTEST sp. z o.o. kieruje się w zakresie znakowania produktów wytycznymi normy PN-EN-60100-27 *Przełączniki pomiarowe i urządzenia zabezpieczeniowe. Część 27 Wymagania bezpieczeństwa wyrobu oraz zapisami instrukcji produkcji wyrobu* zawartej w Dokumentacji konstrukcyjno - produkcyjnej. Znakowaniu podlegają wszystkie produkty ENERGOTEST sp. z o.o., zgodnie z zasadami identyfikowania, badania końcowego i odbioru gotowego urządzenia opisanego wyżej wymienionych procedurach ZSZ. Dla wyrobów tych stosuje się tabliczki znamionowe, które zawierają co najmniej następujące dane: nazwa i typ urządzenia, wytwórca, numer seryjny/rok produkcji, inne specyficzne parametry techniczne (takie jak napięcie znamionowe zasilania, napięcie pomocnicze zasilania). Weryfikacji tego, czy produkty są odpowiednio oznakowane zgodnie z polityką i szczegółowymi wytycznymi, dokonuje pracownik odpowiedzialny za produkt, na podstawie *Instrukcji badania wyrobu*.

Z kolei w urządzeniach ELEKTROBUDOWA SA zakres informacji umieszczonych na tabliczkach znamionowych dla rozdzielnic jest zgodny z normą: PN-EN 62271-200 dla rozdzielnic SN, PN-EN 61439-1 dla rozdzielnic nN. Szynoprzewody wykonywane są według polskich i europejskich standardów PN-EN, IEC oraz zgodnie z amerykańską normą IEEE, które określają wymogi odnośnie projektowania, produkcji oraz badań.

Normy te oraz żadne inne przepisy nie wymagają od producenta specjalnego sposobu znakowania szynoprzewodów - poza tabliczkami znamionowymi zawierającymi parametry znamionowe szynoprzewodu - oraz nie wymagają określenia, pomiaru czy monitorowania innych wskaźników. Szynoprzewody niskiego napięcia (do 1 kV napięcia zmiennego oraz 1,5 kV napięcia stałego), które podlegają ocenie zgodności według dyrektyw unijnych, znakuje się znakiem CE.

	ROZDZIELNICE	STACJE KONTENEROWE	SZYNOPRZEWODY
Pochodzenie surowców wykorzystywanych do produktu	niewymagane, na życzenie klienta firma dostarcza stosowne certyfikaty materiałowe		niewymagane, chyba że przepisy kontraktowe stanowią inaczej (ograniczające pochodzenie surowców użytych do produkcji tylko do krajów Unii Europejskiej)
Skład, w szczególności dotyczący substancji charakteryzujących się potencjalnym oddziaływaniem społecznym lub środowiskowym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewymagane dla rozdzielnic NN i SN, ▪ dla rozdzielnic typu GIS wykorzystujących gaz SF₆ podawane są wszystkie informacje wymagane przez dyrektywę UE i stosowne regulacje prawne 		niewymagane
Bezpieczeństwo stosowania produktu lub usługi	wraz z wyrobami ELEKTROBUDOWA SA dostarczana jest do klienta dokumentacja techniczno-ruchowa (DTR). W niej szczegółowo opisane są kwestie bezpiecznego użytkowania, instalowania, serwisowania, transportu, postępowania z odpadami itp.		
Odpady, wykorzystanie produktu oraz oddziaływania środowiskowe i społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewymagane dla rozdzielnic nN i SN ▪ dla rozdzielnic typu GIS wykorzystujących gaz SF₆ podawane są wszystkie informacje wymagane przez dyrektywę UE i stosowne regulacje prawne w przynależnych do nich DTR 	Niewymagane	niewymagane

Tab. 32 Informacje o produkcie i usłudze wymagane przez procedury organizacji związane z oznakowaniem produktu

W celu edukacji klientów w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z produktów i usług oferowanych, obie spółki prowadzą stosowne prezentacje i szkolenia. Niezbędne informacje zawarte są także w *Instrukcjach użytkownika* (dokumentacji techniczno-ruchowej w ELEKTROBUDOWA SA).

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017 ani ELEKTROBUDOWA SA, ani ENERGOTEST sp. z o.o. nie powzięły informacji o naruszeniu procedur/regulacji dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług, ani o incydentach związanych z bezpieczeństwem produktów oferowanym klientom. Nie stwierdzono także przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktów i usług. Przeciwno spółkom nie były prowadzone postępowania administracyjne, w tym związane z niewłaściwym oznakowaniem produktów i spółki nie poniosły kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi użytkowania produktów i usług oraz z tytułu niewłaściwego oznakowania produktów¹⁰⁸.

12.7.3 Relacje z klientami

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. mają pełną świadomość, że satysfakcja i zadowolenie klientów pozwala im na umocnienie pozycji rynkowej poprzez stworzenie grupy stałych odbiorców produktów i usług spółki i że brak ukierunkowania na kształtowanie trwałych relacji, opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu, pozwalających czerpać obustronne korzyści, stanowi istotne ryzyko reputacyjne i ryzyko kontynuowania efektywnej działalności biznesowej.

Swoje podejście do relacji z klientami prezentują w przyjętych *Kodeksach Etycznych*, zwracając uwagę na poważne traktowanie podjętych zobowiązań, przyjmowanie odpowiedzialności za oferowane produkty i usługi oraz za kompletne i rzetelne przedstawianie informacji o swojej ofercie, kierowanie się życzliwością i uczciwymi, jasnymi zasadami współpracy. Aspekt zadowolenia klientów monitorowany jest w ramach systemu zarządzania jakością, z orientacją na kształtowanie jak najlepszych relacji z klientami na rzecz rozwoju firmy i Grupy na rynku krajowym i międzynarodowym oraz na budowanie przekonania wśród

¹⁰⁸ S.11.1.; S.11.2.; S.11.3.; S.14.1.; S.14.2.; S.14.3.

pracowników o ważności relacji z rynkiem; znajduje on również swoje odzwierciedlenie w stosowanych *procedurach dotyczących ofertowania i zawierania umów z klientami, badania i analizy zadowolenia klientów czy instrukcji postępowania z reklamacjami.*

12.7.4 Komunikacja marketingowa

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonowała jak dotąd sformalizowana polityka w zakresie komunikacji marketingowej, co wynika z różnej skali i charakteru prowadzonej działalności.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. nie mają opracowanego osobnego kodeksu czy zbioru innych zasad dotyczących odpowiedzialnego prowadzenia takiej komunikacji. Pewne aspekty ujęte są w *Kodeksach etycznych* obu spółek. Wyrazem podejścia spółek do kształtowania swoich relacji z klientami jest między innymi wyrażona w *tych Kodeksach* deklaracja *przywiązywania wagi do uczciwości, kompletnego i rzetelnego przedstawiania informacji o swojej ofercie, niedopuszczania do świadomego zniekształcania faktów, zamiarów i opinii, a tym samym do zamierzonego wprowadzania w błąd.*

W ELEKTROBUDOWA SA od roku 2017 tworzony jest *Plan Komunikacji Marketingowej* na kolejny rok, który uwzględni udział spółki w wydarzeniach takich, jak: targi krajowe i zagraniczne, sympozja, seminaria, konferencje, reklamy i inne. W roku 2018 opracowano *zasady prowadzenia komunikacji marketingowej* w ELEKTROBUDOWA SA, uznając jej znaczenie dla wspierania głównych działań spółki i postrzegając ją jako istotny element wpływu na wzrost, utrwalenie znajomości oraz zasięg oddziaływania marki, a także uwzględniając możliwe ryzyka związane z tym obszarem, w szczególności ryzyko niezamierzonego wprowadzenia w błąd klientów i utraty reputacji, rozpoczęła prace nad wprowadzeniem

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017 ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGETEST sp. z o.o. nie odnotowano przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej (w tym reklamy, promocji, sponsoringu). Nie były prowadzone postępowania administracyjne przeciwko spółce (np. przez UOKiK) i nie nałożono na nią kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej¹⁰⁹.

12.7.5 Ochrona prywatności

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. mają świadomość istotności obszaru, jakim jest właściwe zarządzanie ochroną danych. Spółki przestrzegają powszechnie obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony danych osobowych, stosując regulacje ustawowe, mając na uwadze ryzyko wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych pociągające za sobą ewentualne roszczenia odszkodowawcze osób, które zostałyby narażone na szkodę z tytułu nieprzestrzegania przepisów dotyczących danych osobowych, postępowania administracyjne przeciwko spółce oraz wpływ takich sytuacji na reputację firmy.

Spółki wyznaczyły w ramach swoich struktur Administratorów Bezpieczeństwa Informacji (ABI) i ustanowiły *Politykę ochrony danych osobowych*, opracowaną zgodnie z wymogami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO), której celem jest zapewnienie prawidłowej ochrony danych osobowych przetwarzanych przez każdą ze spółek rozumianej, jako ochrona danych przed ich świadomym lub nieświadomym udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zmianą lub zabránieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem obowiązujących przepisów oraz utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Dodatkowo, w ENERGETEST sp. z o.o. kwestie związane z ochroną informacji niejawną uregulowane są w dokumentach *Plan ochrony informacji niejawnych, Sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone” oraz zakresu i warunków stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w celu ich ochrony oraz Sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „poufne”.*

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA świadomy wagi problematyki dotyczącej ochrony danych osobowych związanych z ochroną prawa do prywatności, w tym w szczególności prawa osób fizycznych powierzających swoje dane osobowe do właściwej i skutecznej ochrony tych danych, deklaruje:

- zamiar podejmowania wszystkich działań natury technicznej i organizacyjnej niezbędnych dla ochrony praw i usprawiedliwionych interesów jednostki związanych z bezpieczeństwem danych osobowych;
- zamiar stałego podnoszenia świadomości oraz kwalifikacji osób przetwarzających dane osobowe w ELEKTROBUDOWA SA;
- zamiar traktowania obowiązków pracowników - osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych jako podstawowych obowiązków pracowniczych oraz stanowczego egzekwowania ich wykonywania;
- zamiar podejmowania w niezbędnym zakresie współpracy z instytucjami powołanymi do ochrony danych osobowych.

Spółki przeprowadziły analizę ryzyka w celu identyfikacji poszczególnych zagrożeń i incydentów dotyczących ochrony danych osobowych oraz przeszkoliły w zakresie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych i w zakresie zabezpieczeń systemu informatycznego upoważnione do przetwarzania takich danych osoby, których ewidencję prowadzą. Osoby mające upoważnienie nadane przez ABI do przetwarzania danych osobowych, zobowiązane są do działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przyjętymi w tym zakresie regulacjami wewnętrznymi spółek, zachowania w tajemnicy danych osobowych oraz informacji

¹⁰⁹ S.12.1.; S.12.2.; S.12.3.

o sposobach ich zabezpieczania, ochrony danych osobowych oraz środków przetwarzających dane przed nieuprawnionym dostępem, ujawnieniem, modyfikacją, zniszczeniem lub zniekształceniem, jak również do informowania o wszelkich zdefiniowanych incydentach, zagrożeniach oraz słabościach systemu przetwarzającego dane osobowe. W przypadku stwierdzenia wystąpienia zagrożenia i/lub incydentu, ABI prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz rekomenduje działania korygujące, zmierzające do eliminacji podobnych zdarzeń w przyszłości.

Ochrona danych osobowych jest realizowana poprzez: zabezpieczenia fizyczne i techniczne (IT), w tym systemowe, ustanowione w procedurach organizacyjnych. Zastosowane zabezpieczenia mają służyć osiągnięciu powyższych celów i zapewnić:

- poufność danych - rozumianą jako właściwość zapewniającą, że dane nie są udostępniane nieupoważnionym osobom;
- integralność danych - rozumianą jako właściwość zapewniającą, że dane osobowe nie zostały zmienione lub zniszczone w sposób nieautoryzowany;
- rozliczalność danych - rozumianą jako właściwość zapewniającą, że działania osoby mogą być przypisane w sposób jednoznaczny tylko tej osobie;
- integralność systemu - rozumianą jako nienaruszalność systemu, niemożność jakiegokolwiek manipulacji, zarówno zamierzonej, jak i przypadkowej.

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017, ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano przypadków naruszeń procedur dotyczących ochrony danych ani zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych. Nie były prowadzone postępowania administracyjne przeciwko spółkom w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych i spółki nie poniosły kar z tym związanych¹¹⁰.

12.8 Przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu

Zarówno ENERGOTEST sp. z o.o. jak i ELEKTROBUDOWA SA przywiązują wagę do prewencji zachowań nieetycznych, przeciwdziałania jakiegokolwiek aktywności pracowniczej w obszarze korupcji zarówno czynnej (wręczanie korzyści majątkowych) jak i biernej (przyjmowanie korzyści). Potencjalne problemy związane z korupcją i łapownictwem identyfikowane są jako ważne źródło ryzyka reputacji dla spółek i ryzyka utrudnień w prowadzeniu działalności. Spółki bezwzględnie zobowiązują swoich pracowników do przestrzegania zakazu czerpania od współpracowników, nabywców produktów i usług, dostawców, klientów, konkurentów i innych partnerów biznesowych nieuzasadnionych korzyści osobistych oraz majątkowych, jak również do zakazu oferowania takich korzyści swoim partnerom biznesowym. Oczekiwania obu spółek w tym zakresie przedstawione są w obowiązującym każdego pracownika danej spółki *Kodeksie etycznym* ENERGOTEST sp. z o.o. oraz *Kodeksie Postępowania Etycznego ELEKTROBUDOWA SA*. Na system regulacji zachowań etycznych i zgodnych z prawem składa się również, obok wyżej wymienionych *Kodeksów*, szereg regulacji, w których wskazane są konkretne obszary i oczekiwane wzorce zachowań, a także, obowiązująca zarówno w ELEKTROBUDOWA SA, jak i w ENERGOTEST sp. z o.o. procedura *identyfikacji i zarządzania ryzykiem nieprawidłowości i nadużyć oraz przeciwdziałania korupcji*.

Procedura ta ma zastosowanie do wszystkich przypadków nieprawidłowości i nadużyć oraz zdarzeń o charakterze korupcyjnym, jak również sytuacji, w których istnieje podejrzenie ich zaistnienia, i obowiązuje wszystkich pracowników spółek oraz osób działających w ich imieniu, niezależnie od miejsca ich pracy, stażu pracy czy pełnionych obowiązków. Określa ona jednolite zasady dotyczące postępowania w razie stwierdzenia wyżej wymienionych przypadków, a także definiuje zakres badania ich przyczyn oraz ustalenia osób odpowiedzialnych i zakresu odpowiedzialności za poszczególne obszary takiego działania. Określonych zostało sześć obszarów prowadzonej działalności, w których ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, korupcji lub nadużyć jest najbardziej istotne, wskazując w odniesieniu do każdego z nich typologię niepożądanych działań. Za szczególnie wrażliwe uznano: proces wyboru dostawców i poddostawców, zakupów wyrobów i usług, wynajmu obiektów lub sprzętu, realizacji projektu, kontraktu, zamówienia, umów, zleceń, zatrudniania pracowników i ustalania ich wynagrodzeń oraz prowadzenie ksiąg finansowych i rejestrów¹¹¹. Pracownicy obu spółek mają obowiązek identyfikowania ryzyka nieprawidłowości i nadużyć oraz działań o charakterze korupcyjnym wpisanych w obszar ich zadań, są także bezwzględnie zobowiązani im przeciwdziałać. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych są dodatkowo zobligowani do zwracania uwagi na wszelkie potencjalne możliwości powstania i realne przejawy nieprawidłowości, nadużyć lub działań o charakterze korupcyjnym, odnośnie procesów, za które są odpowiedzialni.

W przypadku podejrzeń wystąpienia nieprawidłowości lub/i nadużyć, czy też działań o charakterze korupcyjnym zarówno przez kierownictwo, jak i pracowników, kontrahentów lub inne podmioty powiązane biznesowo ze spółkami, każdy pracownik, a także inne osoby posiadające przedmiotową wiedzę, mają obowiązek bezwzględnego zgłaszania podejrzeń do Głównego Specjalisty Zarządzania Ryzykiem Nadużyć, który przeprowadza postępowanie wyjaśniające z uwzględnieniem wyżej wymienionych obszarów o największym poziomie ryzyka nieprawidłowości i/lub nadużyć. Wyniki takich postępowań wyjaśniających wraz z rekomendacjami działań, raportowane są bezpośrednio do Zarządu. Wprowadzona procedura i realizowane kontrole mają na celu eliminację ewentualnych działań nieetycznych, przewidują także możliwość działań naprawczych np. ujętych w rekomendacjach w raportach pokontrolnych.

Kodeksy Etyczne obu firm dostępne są na ich stronach internetowych, z kolei wspomniana procedura dostępna jest wewnętrznie w ramach dokumentacji systemowej. Pracownicy ELEKTROBUDOWA SA zostali dodatkowo zapoznani z polityką przeciwdziałania

¹¹⁰ S.13.1; S.13.2.,S.13.3.

¹¹¹ S.10.1.

korupcji i łapownictwu w ramach wydawanego wewnętrznie Newslettera firmowego, jak również wewnętrznych szkoleń z zakresu przeciwdziałania nadużyciom realizowanych przez Głównego Specjalistę Zarządzania Ryzykiem Nadużyć.

Od roku 2017 w ELEKTROBUDOWA SA funkcjonuje również *Regulamin zapobiegania konfliktom interesów i zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi*. Regulamin ten został opracowany z uwzględnieniem treści Rozdziału V *Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016* i określa kryteria oraz okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia; ponadto reguluje również kwestie związane z zawieraniem transakcji z podmiotami powiązanymi w warunkach wystąpienia konfliktu interesów. Wprowadzenie *Regulaminu* ma na celu zapobieganie powstawaniu konfliktów interesów w spółce, a w przypadku powstania takiego konfliktu - skuteczne nim zarządzanie oraz jego monitorowanie, a także zapewnienie ochrony interesu spółki przed jego niekorzystnym wpływem. W związku z koniecznością dostosowania regulacji i transparentnego postępowania ELEKTROBUDOWA SA do wymogów powszechnie obowiązujących przepisów prawa, żeby zminimalizować ryzyko finansowania terroryzmu oraz prania brudnych pieniędzy, w październiku 2018 roku spółka przyjęła zarządzenie/regulację zabraniające dokonywania transakcji gotówkowych o wartości równej lub wyższej niż 15 000 zł.

W roku 2018, podobnie jak w roku 2017, ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano zgłoszeń przypadków noszących znamiona korupcji¹¹². Nie zostały nałożone na pracowników kary dyscyplinarne w związku z nieprawidłowościami w omawianym obszarze.

W odniesieniu do stwierdzonych w ELEKTROBUDOWA SA w toku kontroli wewnętrznych przypadków sklasyfikowanych jako nieprawidłowości (rozumiane jako naruszenie powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji, norm i standardów obowiązujących w spółce, wynikające z działania lub zaniechania, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę), ustalono, że ich przyczyną były błędy ludzkie i zaniedbania. Spółka podjęła stosowne działania korygujące i naprawcze polegające na odsunięciu pracowników od realizowanych zadań oraz gruntownej weryfikacji obszarów, w których nieprawidłowości wystąpiły np. postępowania przetargowe i zmiana dostawców usług, uszczelnienie procedur operacyjnych, rozmowy z pracownikami.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. jak dotąd nie prowadziły analizy łańcucha dostaw pod kątem oceny podwyższonego ryzyka wystąpienia zjawisk korupcyjnych, a przyjęte przez nią rozwiązania w obszarze etyki i przeciwdziałania korupcji i łapownictwu nie nakładają na dostawców, w tym podwykonawców, określonych zobowiązań.

¹¹² S 10.2.; S.10.3.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

12.9 Specyfikacja wskaźników SIN

Wskaźnik	Opis wskaźnika	Strona/y	Uwagi
G.1.	Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju		
G.1.1.	Opis przyjętej strategii rozwoju z uwzględnieniem aspektów społecznych i środowiskowych	54-56	
G.1.2.	Charakterystyka przyjętego modelu biznesowego, włączając w to opis łańcucha dostaw, ze szczególnym uwzględnieniem opisu oddziaływania społecznego i środowiskowego	54-56	
G.2.	Ład zarządczy		
G.2.1.	Opis struktury zarządczej, zawierający informację o tym czy i jak uwzględnione zostało podejście do zarządzania aspektami niefinansowymi (społecznymi, środowiskowymi), jak wygląda system zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego	57-59	
G.2.2.	Wykaz certyfikowanych systemów zarządzania	58	
G.2.3.	Opis systemu kontroli wewnętrznej, ze wskazaniem monitorowania społecznych i środowiskowych aspektów działalności.	60	
G.3.	Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym		
G.3.1.	Opis podejścia do zarządzania ryzykiem i uwzględnienia w nim aspektów społecznych i środowiskowych	59-61	
G.3.2.	Lista zidentyfikowanych ryzyk społecznych lub środowiskowych wraz z ich krótką charakterystyką	60	
G.4.	Zarządzanie etyką		
G.4.1.	Wskazanie czy organizacja posiada formalny Kodeks Etyki lub równoważny dokument odpowiadający na potrzeby organizacji	61	
G.4.2.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych u dostawców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości	62	
G.4.3.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych w organizacji na żądanie jej odbiorców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości	62	
G.4.4.	Liczba dostawców, którzy podpisali Kartę Etyki / zobowiązanie do przestrzegania standardów etycznych organizacji	62	
G.4.5.	Liczba zgłaszanych skarg potencjalnych naruszeń standardów etycznych (jeśli to możliwe w podziale na zgłoszenia pochodzące z wewnątrz /z zewnątrz organizacji)	62	
G.4.6.	Liczba przeprowadzonych szkoleń w obszarze etycznym, liczba osób w nich uczestniczących	-	Nie prowadzono osobnych szkoleń dedykowanych stricte tematyce etyki
G.4.7.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do etyki (w ujęciu wartościowym)	62	
E.1.	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: surowce i materiały		
E.1.1.	Rodzaj i ilość (np. wg wagi, objętości) wykorzystanego surowca/materiału	65	
E.1.2.	Zużycie kluczowego surowca/materiału na jednostkę produktu lub przychodu	65	
E.2.	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: paliwa i energia		
E.2.1.	Całkowite zużycie energii w GJ wg. głównych źródeł jej pozyskania	66	
E.2.2.	Odsetek energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE)	66	
E.2.3.	Zużycie energii na jednostkę produktu lub przychodu.	66	Ze względu na dużą niejednorodność produkcji wskaźnik podawany w odniesieniu do przychodów jednostkowych
E.4.	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: bioróżnorodność		
E.4.1.	Lista i krótka charakterystyka terenów cennych przyrodniczo w sąsiedztwie /sferze oddziaływania przedsiębiorstwa (ze wskazaniem charakteru oddziaływania przedsiębiorstwa na te tereny i siedliska cennej fauny i flory)	66	
E.4.2.	Wskazanie typu i częstotliwości prowadzonego monitoringu przyrodniczego.	67	
E.4.3.	Opis ewentualnych potwierdzonych strat środowiskowych będących skutkiem działania przedsiębiorstwa	67	
E.4.4.	Opis ewentualnych działań mających na celu monitorowanie stanu środowiska oraz zapobieganie/ograniczenie/rekompensowanie środowisku naturalnemu negatywnych skutków oddziaływania przedsiębiorstwa	67	
E.5.	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: emisje do atmosfery		
E.5.1.	Masa emitowanych do atmosfery gazów cieplarnianych	68	
E.5.2.	Masa pozostałych substancji emitowanych do atmosfery według rodzaju (np. SOx, NOx, PM10, PM2.5)	68	
E.5.3.	Emisja gazów cieplarnianych na jednostkę produktu lub przychodu	68	Ze względu na dużą niejednorodność produkcji wskaźnik podawany w
E.5.4.	Emisja pozostałych substancji na jednostkę produktu lub przychodu	68	

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wskaźnik	Opis wskaźnika	Strona/y	Uwagi
			odniesieniu do przychodów jednostkowych
E.6.	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: odpady i ścieki		
E.6.1.	Całkowita masa odpadów w podziale na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne z wyszczególnieniem istotnych ich kategorii	69-70	
E.6.2.	Całkowita masa odpadów w podziale wg metody zagospodarowania	70	
E.6.4.	Emisja odpadów na jednostkę produktu lub przychodu	70	Ze względu na dużą niejednorodność produkcji wskaźnik podawany w odniesieniu do przychodów jednostkowych
E.7.	Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko		
E.7.1.	Opis pozostałych istotnych rodzajów zanieczyszczeń środowiska emitowanych przez działalność operacyjną spółki (wraz z mierzalnymi miarami, jeśli to możliwe)	-	
E.7.2.	Lista awarii ze skutkiem środowiskowym i ewentualnych skażeń, do których doszło w okresie sprawozdawczym (wraz z opisem ich charakteru)	-	W latach 2017-2018 nie odnotowano awarii ze skutkiem środowiskowym
E.7.3.	Lista potencjalnych naruszeń przepisów ochrony środowiska, w związku z którymi wszczęte zostały postępowania administracyjne	63	
E.7.4.	Całkowita kwota prawomocnych kar nałożonych w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska	63	
E.7.5.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do poszanowania środowiska naturalnego (w ujęciu wartościowym)	63-64	100%
E.7.6.	Liczba audytów pod kątem przestrzegania przepisów ochrony środowiska u podwykonawców	-	Nie prowadzono tego typu audytów
S.2.	Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń		
S.2.1.	Liczba pracowników w etatach wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego	72	
S.2.2.	Liczba pracowników w etatach nowozatrudnionych wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci)	75	
S.2.3.	Liczba pracowników w etatach, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (wg. wieku i płci)	75	
S.2.4.	Liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne wg typu umowy (wg. wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego, liczba zawartych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie, liczba zakończonych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie	76-77	
S.2.5.	Liczba pracowników zatrudnionych w outsourcingu	77	
S.2.6.	Liczba pracowników niepełnosprawnych oraz ich % udział w ogóle zatrudnionych	78	
S.2.7.	Przeciętne wynagrodzenie pracowników zatrudnionych na umowy o pracę	79-80	
S.2.8.	Liczba oraz przeciętne wynagrodzenie obcokrajowców świadczących pracę na rzecz przedsiębiorstwa i pod jego nadzorem	80	
S.2.9.	Stosunek przeciętnego wynagrodzenia brutto kobiet do przeciętnego wynagrodzenia brutto mężczyzn w poszczególnych kategoriach zaszerogowania / grupach pracowniczych	79-80	
S.2.10.	Stosunek przeciętnego wynagrodzenia członków zarządu do najniższego uposażenia w przedsiębiorstwie (w przeliczeniu na pełen etat)	79	
S.2.11.	Przeciętne wynagrodzenie osób współpracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne i świadczących usługi na terenie przedsiębiorstwa	76-77	
S.2.12.	Przeciętne wynagrodzenie pracowników zatrudnionych w outsourcingu i wykonujących pracę na terenie przedsiębiorstwa	77	
S.2.13.	Łączna wysokość rocznych składek na PFRON	78	
S.2.14.	Odsetek kobiet, które po urodzeniu dziecka i powrocie do pracy, zrezygnowały z pracy w ciągu 12 m-cy od powrotu do pracy	82	
S.2.15.	Informacja na temat dodatkowych świadczeń pozapłacowych dostępnych dla pracowników	84-85	
S.3.	Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania		
S.3.1.	Liczba działających w spółce związków zawodowych ogółem (reprezentatywnych i pozostałych)	85	
S.3.2.	Odsetek (%) pracowników należących do związków zawodowych (tzw. współczynnik uzwiązkowienia)	85-86	
S.3.3.	Liczba akcji strajkowych w ostatnim roku oraz szacunkowy wpływ na wyniki przedsiębiorstwa z tym związane	86	
S.3.4.	Informacja, czy w zakładzie funkcjonuje procedura zgłaszania skarg i nieprawidłowości („hot line”) i na jakiej podstawie (np. odpowiedniej polityki)	61	
S.3.5.	Informacja, czy w zakładzie pracy powołano radę pracowników – a w przypadku innych przedstawicieli niż rada pracowników i związki zawodowe, czy tacy przedstawiciele	86	

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wskaźnik	Opis wskaźnika	Strona/y	Uwagi
	pracowników zostali powołani w drodze wyborów, w których mogli uczestniczyć wszyscy pracownicy		
S.3.6.	Informacja o tym, czy, a jeśli tak, to w jaki sposób oraz z jakimi rezultatami, spółka prowadzi udokumentowany dialog, w formie cyklicznych, sformalizowanych spotkań, mających na celu omówienie wzajemnych oczekiwań oraz charakter najczęściej podnoszonych kwestii i sposobu ustosunkowania się do nich przez władze spółki	85-86	
S.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)			
S.4.1.	Liczba wypadków przy pracy wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu	88	
S.4.2.	Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1000 zatrudnionych)	88	
S.4.3.	Liczba wypadków śmiertelnych wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu	88	
S.4.4.	Łączna liczba dni niezdolności do pracy wśród pracowników spowodowanej wypadkami	88	
S.4.5.	Wskaźnik ciężkości wypadków (ilość dni niezdolności/1 wypadek)	88	
S.4.6.	Liczba stwierdzonych przypadków chorób zawodowych	88	
S.4.7.	Liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN)	88	
S.4.8.	Wykaz najczęstszych przyczyn wypadków przy pracy, kategorii pracy / czynności wykonywanych przez poszkodowanego w chwili wypadku, rodzajów urazów	88	
S.4.9.	Opis stopnia zaangażowania związków zawodowych (jeżeli funkcjonują) w obszarze BHP (np. czy został powołany Społeczny Inspektor Pracy, jak sprawują kontrole nad przestrzeganiem przepisów BHP)	87	
S.4.10.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do BHP (w ujęciu wartościowym)	89	
S.4.11.	Liczba audytów pod kątem przestrzegania zasad BHP u podwykonawców	89	
S.5. Rozwój i edukacja			
S.5.1.	Średnia liczba godzin szkoleniowych (lub dni szkoleniowych) na pracownika (wg płci i kategorii pracowników) – dotyczy szkoleń organizowanych przez pracodawcę	84-85	
S.5.2.	Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe, którym przysługują określone uprawnienia z tego tytułu w stosunku do pracodawcy (np. urlopy szkoleniowe), ze wskazaniem liczby pracowników, którym pracodawca współfinansuje lub finansuje podnoszenie kwalifikacji zawodowych	84-85	
S.6. Zarządzanie różnorodnością			
S.6.1.	Informacja, czy u pracodawcy została wdrożona polityka antymobbingowa i polityka antydyskryminacyjna	83	
S.6.2.	Liczba zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.	83	
S.6.3.	Liczba potwierdzonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.	83	
S.6.4.	Liczba audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u podwykonawców	83	
S.7. Prawa człowieka			
S.7.1.	Liczba zgłoszonych przypadków łamania praw człowieka, w tym u podwykonawców	94	
S.7.2.	Liczba potwierdzonych przypadków łamania praw człowieka, w tym u podwykonawców	94	
S.7.3.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do praw człowieka (w ujęciu wartościowym)	94	
S.7.4.	Liczba audytów pod kątem przestrzegania praw człowieka u podwykonawców	94	
S.7.6.	Opis zagrożeń dla praw człowieka oraz przypadków łamania praw człowieka poza łańcuchem dostaw	94	
S.8. Praca dzieci i praca przymusowa			
S.8.1.	Liczba zgłoszonych przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej (w tym u podwykonawców)	90	
S.8.2.	Liczba potwierdzonych przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej (w tym u podwykonawców)	90	
S.8.3.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do praw człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej (w ujęciu wartościowym)	90	
S.8.4.	Liczba audytów pod kątem poszanowania praw człowieka u podwykonawców w zakresie przeciwdziałania pracy dzieci i pracy przymusowej	90	
S.9. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne			
S.9.1.	Opis ewentualnych uciążliwości jakie może odczuwać lokalna społeczność w związku z prowadzeniem działalności operacyjnej przez spółkę itp.	91	
S.9.2.	Liczba skarg zgłoszonych przez społeczność lokalną, ich tematyka oraz działania spółki w odpowiedzi na nie	91	

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wskaźnik	Opis wskaźnika	Strona/y	Uwagi
S.9.3.	Opis polityki i kierunków zaangażowania społecznego spółki oraz zrealizowane działania prospołeczne, w tym te na rzecz lokalnej społeczności, w której prowadzona jest działalność	90	
S.9.4.	Całkowita kwota darowizn na cele społeczne w okresie sprawozdawczym (ze wskazaniem największych obdarowanych)	91	
S.9.5.	Całkowita kwota wydatkowana na sponsoring (ze wskazaniem największych sponsorowanych partnerów)	90	
S.9.6.	Całkowita liczba godzin przepracowanych przez pracowników-wolontariuszy oraz liczba wolontariuszy, w ramach programu wolontariatu (o ile taki istnieje)		W Grupie Kapitałowej, jak i w ELEKTROBUDOWA SA nie funkcjonuje program wolontariatu
S.10. Przeciwdziałanie korupcji			
S.10.1.	Obszary biznesowe potencjalnie narażone na zachowania korupcyjne	96	
S.10.2.	Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji	97	
S.10.3.	Liczba potwierdzonych przypadków korupcji	97	
S.11. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów			
S.11.1.	Liczba przypadków naruszenia procedur dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług	94	
S.11.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce (np. przez UOKiK) oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z bezpieczeństwem klientów	94	
S.11.3.	Wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z bezpieczeństwem klientów	94	
S.12. Komunikacja marketingowa			
S.12.1.	Liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej (w tym reklamy, promocji, sponsoringu)	95	
S.12.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez UOKiK oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej	95	
S.12.3.	Wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej	95	
S.13. Ochrona prywatności			
S.13.1.	Liczba zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych (klientów, pracowników)	96	
S.13.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce (np. przez GIODO) oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych	96	
S.13.3.	Wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych	-	Nie prowadzono postępowań administracyjnych w tym zakresie i nie nałożono na spółki kar
S.14. Oznakowanie produktów			
S.14.1.	Liczba przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu	94	
S.14.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce, np. przez UOKiK, oraz wartość finansowa kar związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu	94	
S.14.3.	Wartość finansowa kar związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu	94	
S.15. Pozostałe kwestie społeczne i rynkowe			
S.15.5.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez UOKiK oraz wartość finansowa kar związanych z zachowaniami antykonkurencyjnymi i antyrynkowymi	-	Nie prowadzono postępowań administracyjnych w tym zakresie i nie nałożono na spółki kar

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA ZA 2018 ROK
(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Data	Podpis
Roman Przybył	Prezes Zarządu		
Adam Świgulski	Wiceprezes Zarządu		
Krzysztof Czajka	Członek Zarządu		
Hubert Staszewski	Członek Zarządu		